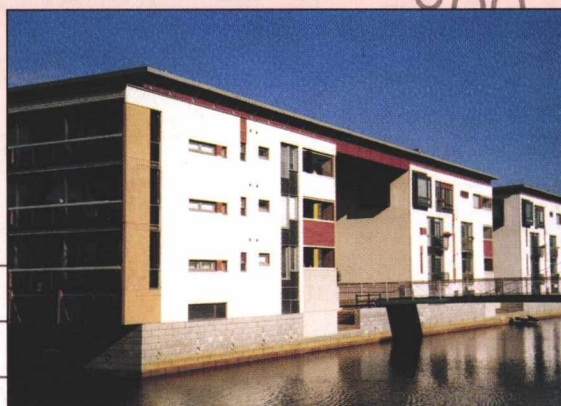
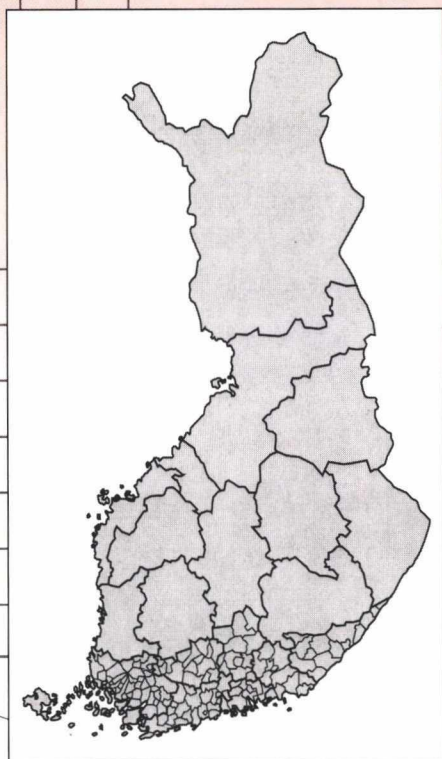

Etelä-Suomen katsaus 2003

1600
1400
1200
1100
1000
900
800

Tilastokeskus

Etelä-Suomen katsaus

Tiedustelut:

Esko Syrjäkari (08) 535 1414

Leena Jäntti (08) 535 1412

Sirkku Hiltunen (08) 535 1411

Kannen kuvat: Leena Jäntti ja Sirkku Hiltunen

ISSN 1239-7474

ISBN 952-467-161-1

© 2003 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Multiprint, Oulu 2003

ALKUSANAT

Etelä-Suomen katsaus 2003 on jatkoa aiemmin 7 kertaa tuotetulle vuosijulkaisulle. Se on alueellista tilastotietoa visuaalisessa muodossa tarjoava julkaisu. Vastaavalla tietosisällöllä ja esitystavalla tuotetaan myös Itä-Suomen, Pohjois-Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset. Katsaussarjan koko maata eri aluetasoilla käsittelevät julkaisut ovat Seutukunta- ja maakuntakatsaus sekä Kuntakatsaus.

Etelä-Suomen katsauksen tavoitteena on antaa alueellista tietoa Etelä-Suomesta, sen kunnista, maakunnista ja lääneistä, sekä niiden keskinäisistä eroavaisuuksista. Tiedot esitetään visuaalisesti joko kuntapohjaisina teemakarttoina tai diagrammeina.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisten julkaisujen kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Katsauksen tilastokuvioiden pohjana ovat viimeisimmät käytettävissä olevat tilastotiedot, aihepiireistä riippuen, vuosilta 2001–2003. Katsaus sisältää yhteensä 172 diagrammia tai teemakarttaa. Julkaisun tietolähteinä on käytetty muitakin kuin Tilastokeskuksen tuottamia tilastoja.

Internetin avulla Aluekatsauskuvien hyödyntäminen on helpottunut entisestään. Julkaisujen koko sisältö on saatavissa myös AlueOnline-internetpalveluna. Itse julkaisujen pdf-muotoisten tekstitiedostojen lisäksi tarjolla on kaikki katsausten teemakartat ja diagrammit PowerPoint-kuvina. Paperijulkaisuista poiketen internetpalvelun koko kuvamateriaali on värillistä. Se on myös tietosisällöltään selvästi paperijulkaisuja laajempi. Internetpalveluun kuvia päivitetään jatkuvasti ja saatavilla on aina tuorein tieto.

Etelä-Suomen katsaus 2003 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutuksesta ovat vastanneet suunnittelijat Leena Jäntti ja Sirkku Hiltunen sekä korkeakouluharjoittelija Katri Suorsa.

Helsingissä ja Oulussa, marraskuussa 2003

Jussi Melkas
Tietopalvelujohtaja

Esko Syrjäkari
Aluepäällikkö

SISÄLLYSLUETTELO

	SIVU
ETELÄ-SUOMI.....	7
VÄESTÖ.....	11
Väkiluvun kehitys.....	12
Väestömuutokset.....	18
Ikä- ja sukupuolirakenne.....	22
Ruotsinkieliset.....	27
Ulkomaalaisväestö.....	27
Väestöennuste.....	29
ELINKEINOELÄMÄ.....	33
Yritysten toimipaikat.....	33
Elinkeinorakenne.....	38
Alkutuotanto.....	41
Jalostus.....	46
Palvelut.....	52
Tulonsaajien tulot.....	57
Aluetilinpito.....	59
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS.....	63
KOULUTUS.....	72
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT.....	78
RAKENTAMINEN JA ASUMINEN.....	86
Vapaa-ajan asuinrakennukset.....	92
LIIKENNE JA MATKAILU.....	94
Majoitus- ja ravitsemispalvelut.....	96
ENERGIATALOUS.....	100
YMPÄRISTÖN TILA.....	103
OIKEUSTILASTOT.....	107
KUNNALLISTALOUS.....	110
ALUEPOLITIikka.....	121
TOIMIALAMUUTOKSET.....	123
LÄÄNIT.....	124

KUVALUETTELO

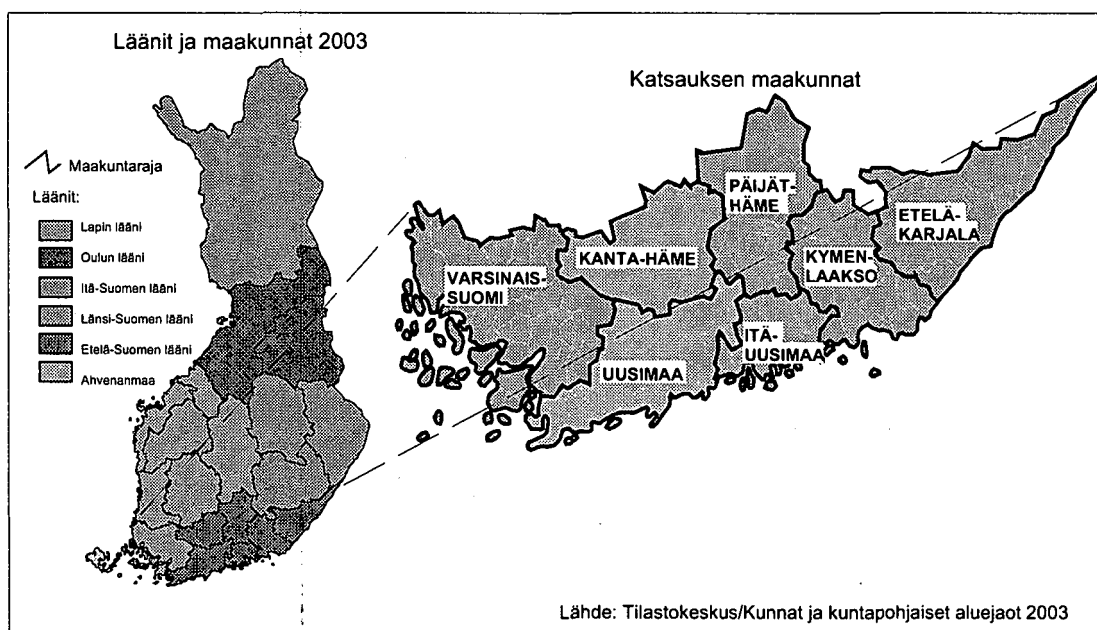
KÄYTETYT TIETOLÄHTEET JA LYHENTEET

LIITE 1. PERUSTIETOJA ETELÄ-SUOMEN KUNNISTA

ETELÄ-SUOMI

Etelä-Suomen katsauksessa Etelä-Suomella tarkoitetaan aluetta, joka käsittää *Etelä-Suomen läänin* lisäksi Länsi-Suomen läänistä *Varsinais-Suomen maakunnan*. Etelä-Suomen lääni muodostuu Uudenmaan, Itä-Uudenmaan, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnista. Suomen läänien erityispiirteitä esitellään katsauksen viimeisessä kappaleessa diagrammikuvien avulla.

Katsauksen tarkastelualueella sijaitsee Suomen 446 kunnasta 144. Kunnat muodostavat Etelä-Suomeen 21 seutukuntaa.

Kuva 1. Läänit ja maakunnat 2003.

Euroopan unionin hierarkisessa NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) - alueluokitusjärjestelmässä Suomi on jaettu ylimmällä NUTS 1 -tasolla Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan. Vuoden 2003 alusta Suomi jaetaan viiteen suuralueeseen entisen kuuden sijasta. Suuralueet muodostavat NUTS 2 -tason ja 20 maakuntaa NUTS 3 -tason. Lisäksi seutukunnat ja kunnat muodostavat omat tasonsa (NUTS 4 ja NUTS 5). Tämän katsauksen maakunnat muodostavat NUTS 2-tasolla Etelä-Suomen suuralueen.

Maakunnat

Uudenmaan maakunnassa on 24 kuntaa, joista puolet on kaupunkeja. Väestöltään pienimmät ovat alle 1 500 asukkaan kunnat, Sammatti ja Karjalohja. Väkirikkain on maan pääkaupunki Helsinki. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 2002 lopussa 1 329 004 henkeä eli hieman yli neljännes suomalaisista. Maakunnan maapinta-ala on 6 366 km² ja väestötiheys 208,8 asukasta neliökilometrillä.

Itä-Uudenmaan maakunnan kymmenestä kunnasta maakuntakeskus Porvoo ja Loviisa ovat kaupunkeja. Väestöltään pienimpiä ovat Liljendalin, Pukkilan ja Myrskylän kunnat. Vuonna 2002 Etelä-Suomen pienimmässä maakunnassa asui yhteensä 90 934 henkeä. Maakunnan maapinta-alan ollessa 2 747 km² asukastiheys on 33,1 asukasta neliökilometrillä.

Varsinais-Suomen maakunnassa on 56 kuntaa, joista kaupunkeja on 11. Väkimäärältään suurin on Länsi-Suomen läänin pääkaupunki Turku ja pienimpiä saaristokunnat Iniö, Velkua ja Houtskari. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 2002 lopussa 450 968 henkeä. Varsinais-Suomen maapinta-ala on 10 625 km² ja väestötiheys siten 42,4 asukasta neliökilometrillä.

Kanta-Hämeen maakunnassa oli vuoden 2002 lopussa 165 886 asukasta. Etelä-Suomen läänin pääkaupunki Hämeenlinna on alueen kolmesta kaupungista väkirikkain. Yhteensä Kanta-Hämeessä on 16 kuntaa, joista Tuuloksessa on vähiten asukkaita. Pinta-alaa maakunnalla on 5 204 km², joten asukastiheys on 31,9 asukasta neliökilometrillä.

Päijät-Hämeen maakunnan väestömäärä oli vuoden 2002 lopussa 198 088 ja asukastiheys 38,6 asukasta/km². Maakunnan maapinta-ala on 5 133 km². Alueen 12 kunnasta kolme on kaupunkeja, ja niistä suurin on Lahti. Vähiten asukkaita on Artjärven kunnassa.

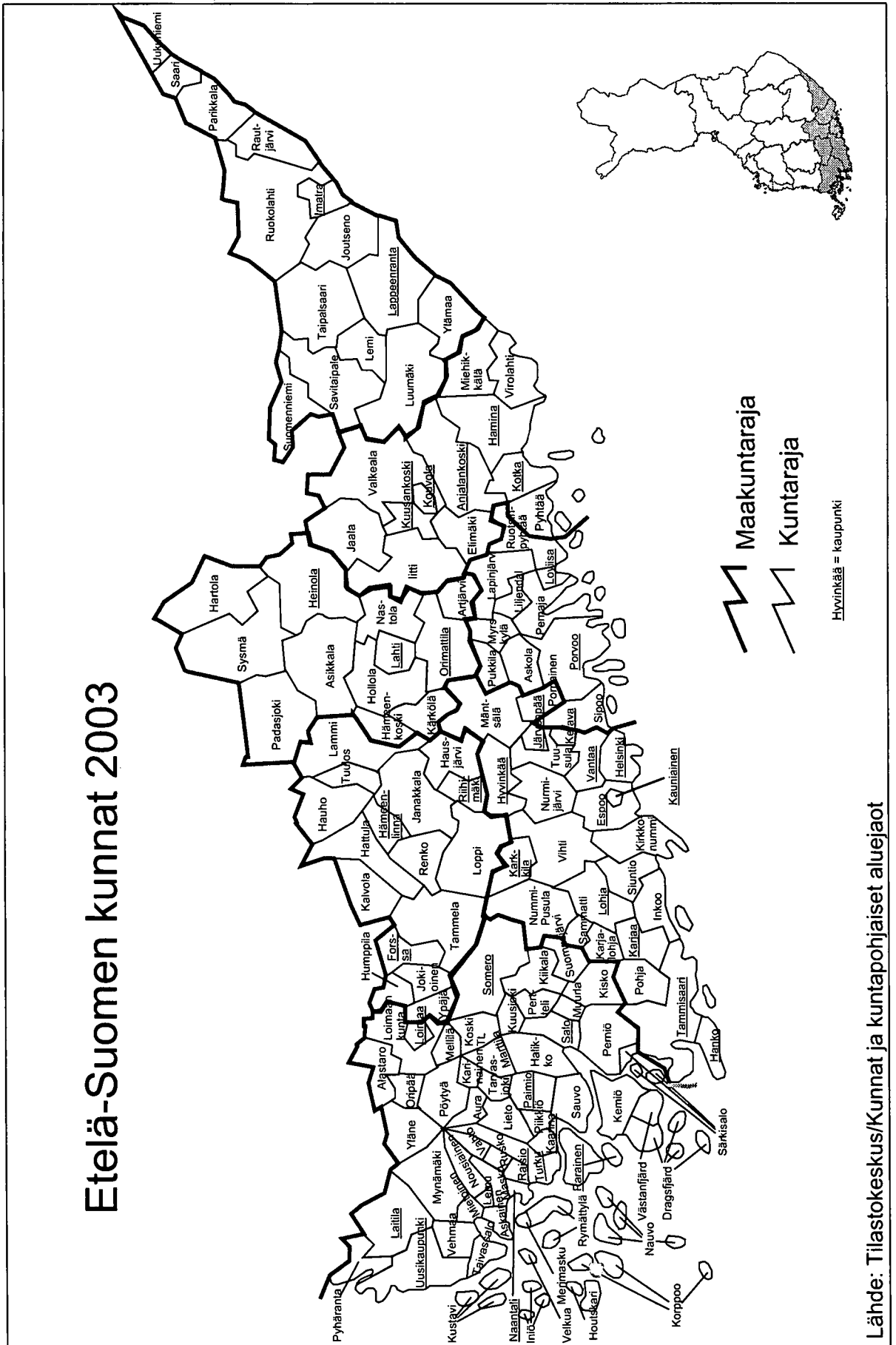
Kymenlaakson maakunnassa on vuonna 2003 12 kuntaa, kun Vehkalahti ja Hamina yhdistyivät vuoden alussa. Alueen kunnista Kotka on väkirikkain. Jaalassa asukkaita oli vuoden 2002 lopussa vähiten. Kotkan lisäksi maakunnassa on neljä kaupunkia. Kymenlaakson asukasluku oli 186 111 ja väestötiheys 36,4 as/km². Maakunnan pinta-ala on 5 106 km².

Etelä-Karjalan maakunnan pinta-ala on 5 618 km² ja väkimäärä vuoden 2002 lopussa 136 694 asukasta. Väestötiheys on siten Etelä-Suomen maakuntien matalin, 24,3 asukasta neliökilometrillä. Alueella on kaksi kaupunkia, Imatra ja Lappeenranta, joista Lappeenranta on väkimäärältään alueen suurin. Pienimpiä kuntia ovat Uukuniemi ja Suomenniemi. Yhteensä kuntia on neljätoista.

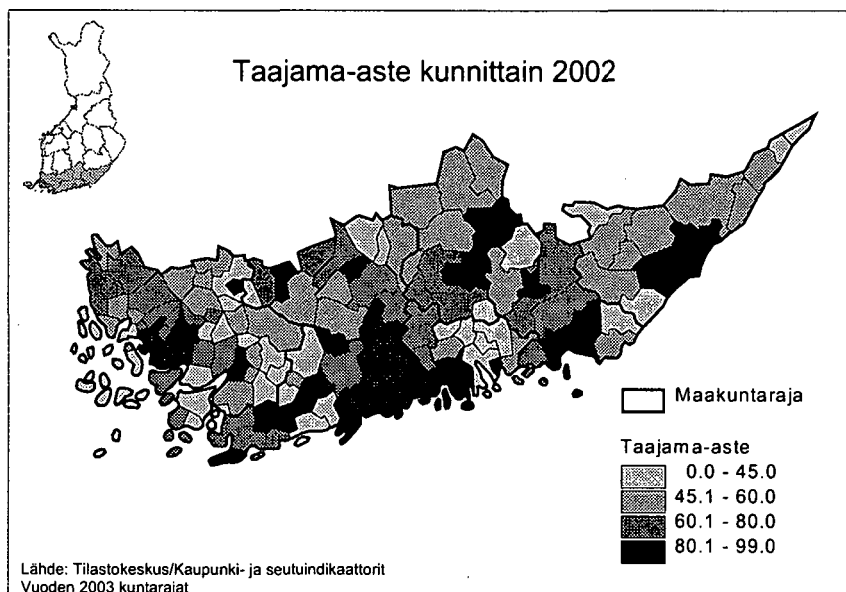
Kunnat

Vuoden 2003 alussa kuntien määrä laski kuntaliitosten vuoksi 448:sta 446:aan. Helsinki on väkiluvultaan maan suurin kaupunki (559 716 asukasta 31.12.2002) ja Ahvenanmaalla sijaitseva Sottunga puolestaan pienin kunta (132 as). Katsauksen tarkastelualueella sijaitsevista kunnista Velkualla on vähiten asukkaita, 240. Kaupunkeja Etelä-Suomessa on 38. Pinta-alaltaan alueen suurin kunta on Ruokolahti ja pienin Kauniainen

Taajama-asteella mitataan taajamissa asuvien henkilöiden osuutta alueen koko väestöstä. Koko maassa taajama-aste oli vuonna 2002 82,5 %.

Kuva 2. Etelä-Suomen kunnat 2003.

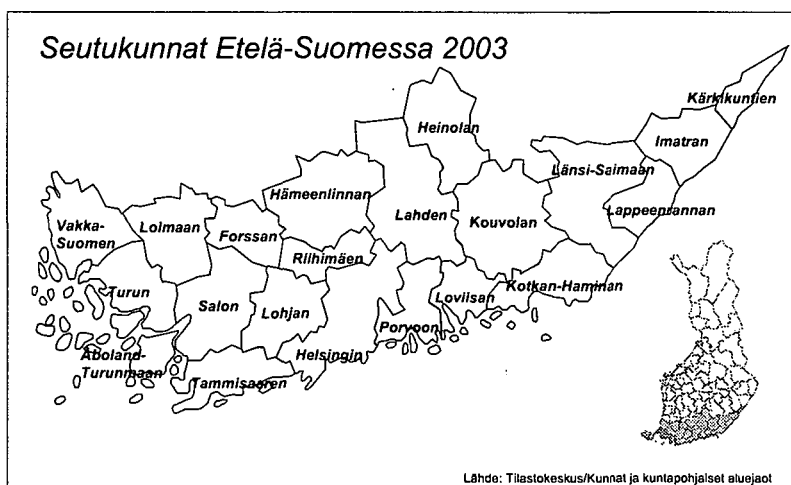
Kuva 3. Taajama-aste kunnittain 2002.

Seutukunnat

Seutukunnat ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia kuntaryhmiä. Poikkeuksena tästä on Maarianhaminan kaupunki, joka muodostaa oman seutukuntansa. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä on käytetty kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Seutukuntajakoa muutettiin viimeksi 1.1.2002, jolloin Kangaslampi siirtyi Juvan seutukunnasta Varkauden seutukuntaan.

Suomen kaikkiaan 82 seutukunnasta 21 sijaitsee Etelä-Suomen katsauksen alueella. Varsinais-Suomessa seutukuntia on viisi ja Etelä-Karjalassa neljä. Uudellamaalla ja Kanta-Hämeessä seutukuntia on kummassakin kolme, Itä-Uudellamaalla, Päijät-Hämeessä ja Kymenlaaksossa kaksi. Kuntien lukumäärä seutukunnissa vaihtelee kahdesta Turun seutukunnan peräti seitsemääntoista kuntaan.

Lisää aluetietoa Suomen seutukunnista ja niiden välisistä eroista löytyy Tilastokeskuksen vuosittain ilmestyvästä *Seutukunta- ja maakuntakatsaus* -julkaisusta.

Kuva 4. Seutukunnat Etelä-Suomessa 2003.

VÄESTÖ

Väestöllä tarkoitetaan alueella (esim. koko maa, maakunta, kunta) vakinaisesti asuvaa väestöä. Ne henkilöt, joilla väestön keskusrekisterin mukaan on kotipaikka Suomessa 31.12. kuuluvat väestöön kansalaisuudestaan riippumatta, samoin ne Suomen kansalaiset, jotka asuvat tilapäisesti ulkomailla. Väestöä tarkastellaan myös *keskiväkiluvulla*, joka on kahden peräkkäisen vuoden väkilukujen keskiarvo. Keskiväkilukua käytetään laskettaessa erilaisia väestöllisiä tunnuslukuja. Vuoden 2002 lopussa Suomen väkiluku oli 5 206 295 ja keskiväkiluku samana vuonna 5 200 598 henkilöä.

Väkiluvun muutos on väestönlisäys huomioituna väkiluvun rekisterikorjauksella. *Väestönlisäys* saadaan laskemalla yhteen syntyneiden enemmyys ja nettomaahanmuutto. *Syntyneiden enemmyys* eli luonnollinen väestönlisäys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus. Suomessa vakinaisesti asuvien naisten elävänä synnyttämät lapset otetaan huomioon kun puhutaan *elävänä syntyneistä*. Yleisellä kuolleisuusluvulla tarkoitetaan kuolleiden määrää keskiväkiluvun 1 000 henkilöä kohden. Väestönmuutos koko maassa vuonna 2002 oli 11 394 henkilöä, eli muutosprosentti oli 0,22. Vuonna 2002 syntyneiden enemmyys oli 6 137 henkilöä, eli elävänä syntyneitä oli tämän verran enemmän kuin kuolleita.

Kuntien välisen muuton tilastointi perustuu maistraateille toimitettaviin muuttoilmoituksiin. Opiskelijoiden muutot opiskelupaikkakunnalle on voitu katsoa vakituisiksi muutoiksi vuodesta 1994 lähtien, jolloin tuli voimaan kotikuntalaki. *Kunnassamuutto* käsittää huoneistosta toiseen tapahtuvat muutot saman kunnan sisällä. Vuonna 2002 koko maassa kuntien välinen muutto oli 273 026. Kunnan sisäistä muuttoa tilastoitiin samana vuonna 561 244

Maahanmuuttajaksi lasketaan henkilö, joka aikoo oleskella tai on oleskellut Suomessa yhtämittaisesti yli vuoden. *Maastamuuttaneiksi* katsotaan pääasiassa henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä vuotta pitemmäksi ajaksi. Pohjoismaisen sopimuksen mukaisesti tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta ei pidetä muuttona. *Nettomaahanmuutto* eli nettosiirtolaisuus on maahanmuuton ja maastamuuton erotus. Nettomaahanmuutto on ollut kahdenkymmenen vuoden ajan positiivinen.

Muuttotaseessa on huomioitu nettomaassamuutto ja nettomaahanmuutto, jotka suhteutetaan keskiväkilukuun ja ilmoitetaan promilleina. Muuttotase oli vuonna 2002 koko maassa 1,0 promillea.

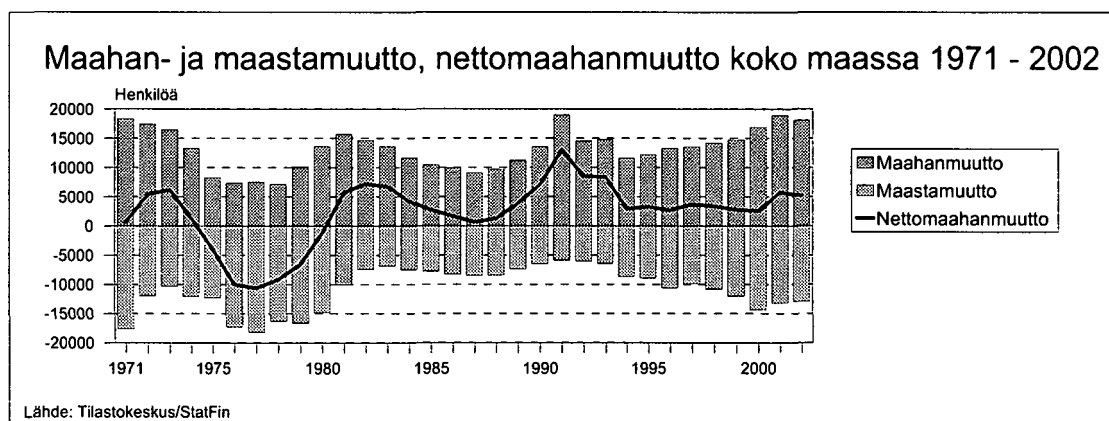
Kansalaisuudella tarkoitetaan jonkin maan kansalaisena olemista. Yleensä kansalaisuus saadaan syntyessä, mutta se voidaan vaihtaa muutettaessa toiseen maahan asumaan. Henkilöllä voi olla myös useamman maan kansalaisuus. Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalainen. Suomen kansalaisia väestöstä on yli 98 %. Muiden maiden kansalaisia oli vuoden 2002 lopussa 103 700. Suomessa tilastoitiin 160 eri maiden kansalaisuutta, joista suurimman ulkomaalaisryhmän muodosti entisen Neuvostoliiton/Venäjän kansalaiset.

Kielijako perustuu väestötietojärjestelmästä saatuihin tietoihin henkilön äidinkielestä. Samalla kun vanhemmat ilmoittavat syntyneelle lapselle rekisteriin nimen, he ilmoittavat lapsen kielen. Suomenkieltä äidinkielenään puhui 92 % koko maan väestöstä. Ruotsinkielisten osuus väestöstä oli vuoden 2002 lopussa 5,6 %.

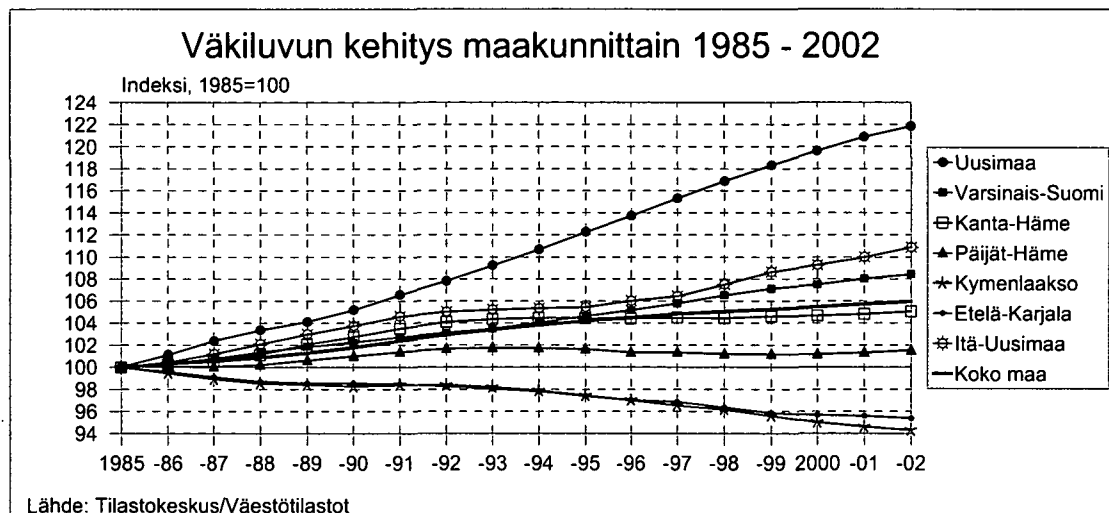
Ikä tarkoittaa henkilön ikää kokonaisina vuosina vuoden viimeisenä päivänä. *Keski-ikä* saadaan laskemalla vuoden viimeisenä päivänä kaikkien henkilöiden iät, jonka jälkeen summa jaetaan näiden henkilöiden määrällä. Väestön keski-ikä oli vuonna 2002 39,8 vuotta. Ikäryhmittäin tarkasteluna suurimmat ikäryhmät olivat 54- ja 55-vuotiaat. Vuoden 2002 lopussa alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä oli 17,8 % ja yli 64-vuotiaiden osuus oli 15,3 %. Työikäisiä (15-64-vuotiaita) oli 3 480 722 henkilöä.

Sukupuolirakenne. Suomessa asui vuoden 2002 lopussa 2 544 916 miestä ja 2 661 379 naista. Miehiä on väestöstä 48,9 % ja naisia 51,1 %. Keskimäärin 1 000 miestä kohti on siis 1 046 naista. Naisten enemmisyys on suurinta vanhemmissa ikäluokissa, vastaavasti alle 55-vuotiaiden ikäryhmissä on yleensä miesenemmisyys.

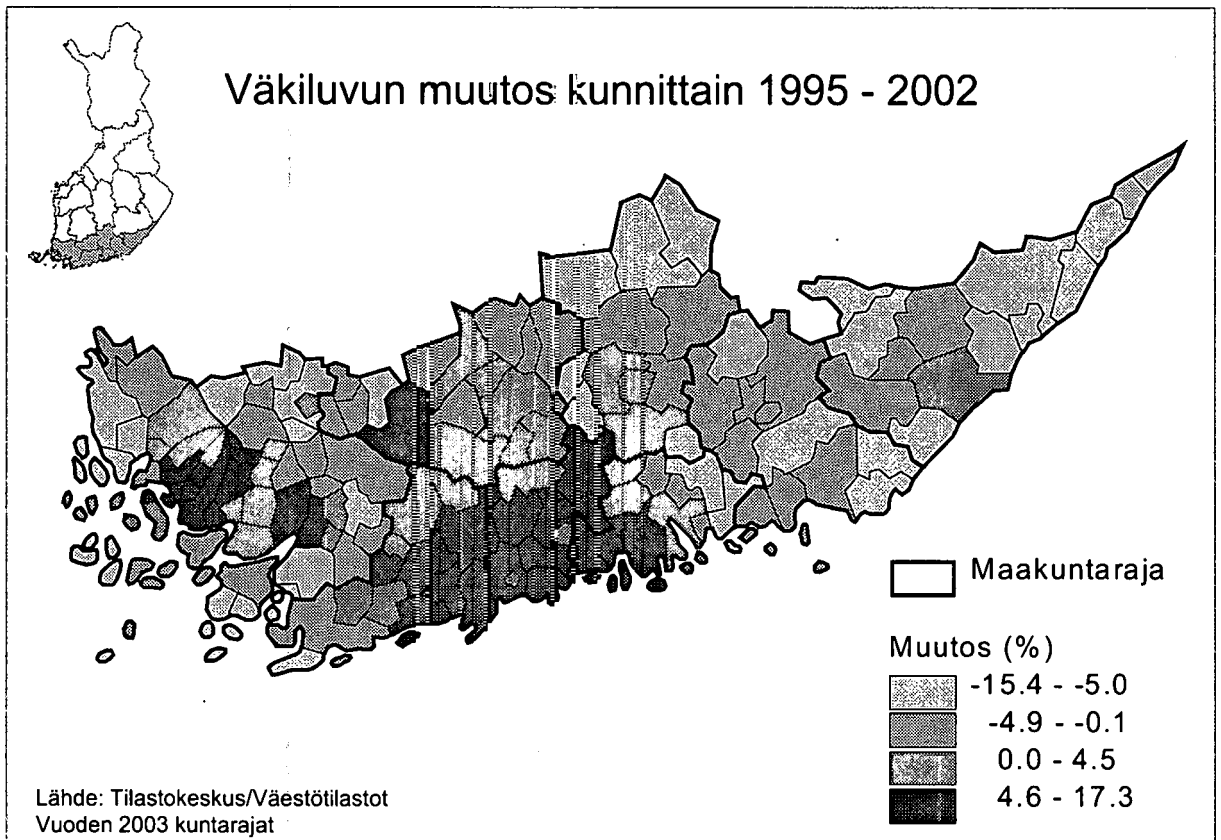
Tilastokeskuksen väestöennuste on demografinen trendilaskelma, jossa väestönkehityksen on oletettu jatkuvan viime vuosien kaltaisena. Syntyvien määrän laskemisessa käytetyt hedelmällisyysluvut on pidetty nykytasolla koko ennustekauden. Kuolleisuuden on oletettu alenevan 1980-luvun alkuvuosista 1990-luvun lopulle lasketun keskimääräisen vuotuisen muutoksen mukaisesti. Muuttoalitusluvut on laskettu viideltä viime vuodelta ja ne on pidetty ennallaan. Viimeisin väestöennuste on laadittu syksyllä 2001. Ennusteen mukaan luonnollinen väestönlisäys kääntyy laskuun vuonna 2016, mutta maahanmuuton oletetaan pitävän väestönkasvua yllä. Ennusteen mukaan väestörakenne vanhenee, mm. yli 65-vuotiaiden osuus nousee nykyisestä 15 %:stä 26 %:iin vuoteen 2030 mennessä.

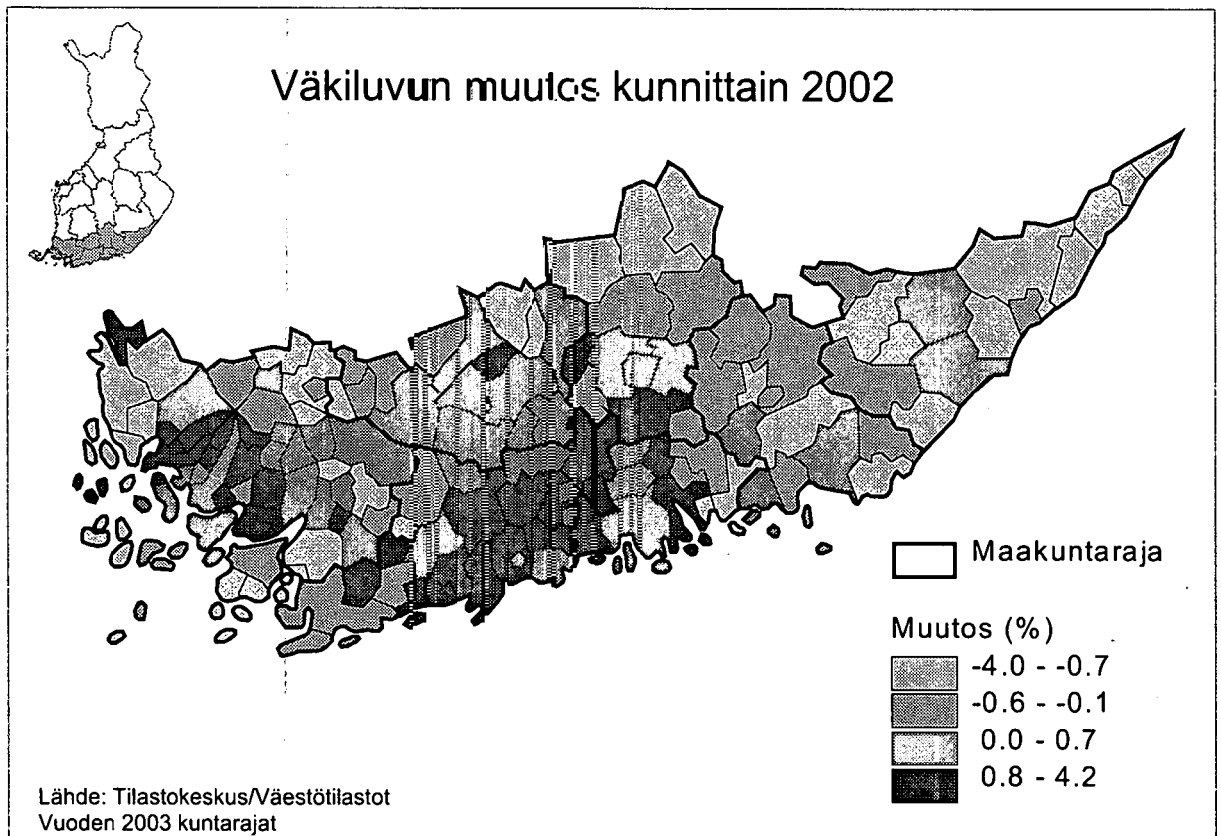
Kuva 5. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971 – 2002.

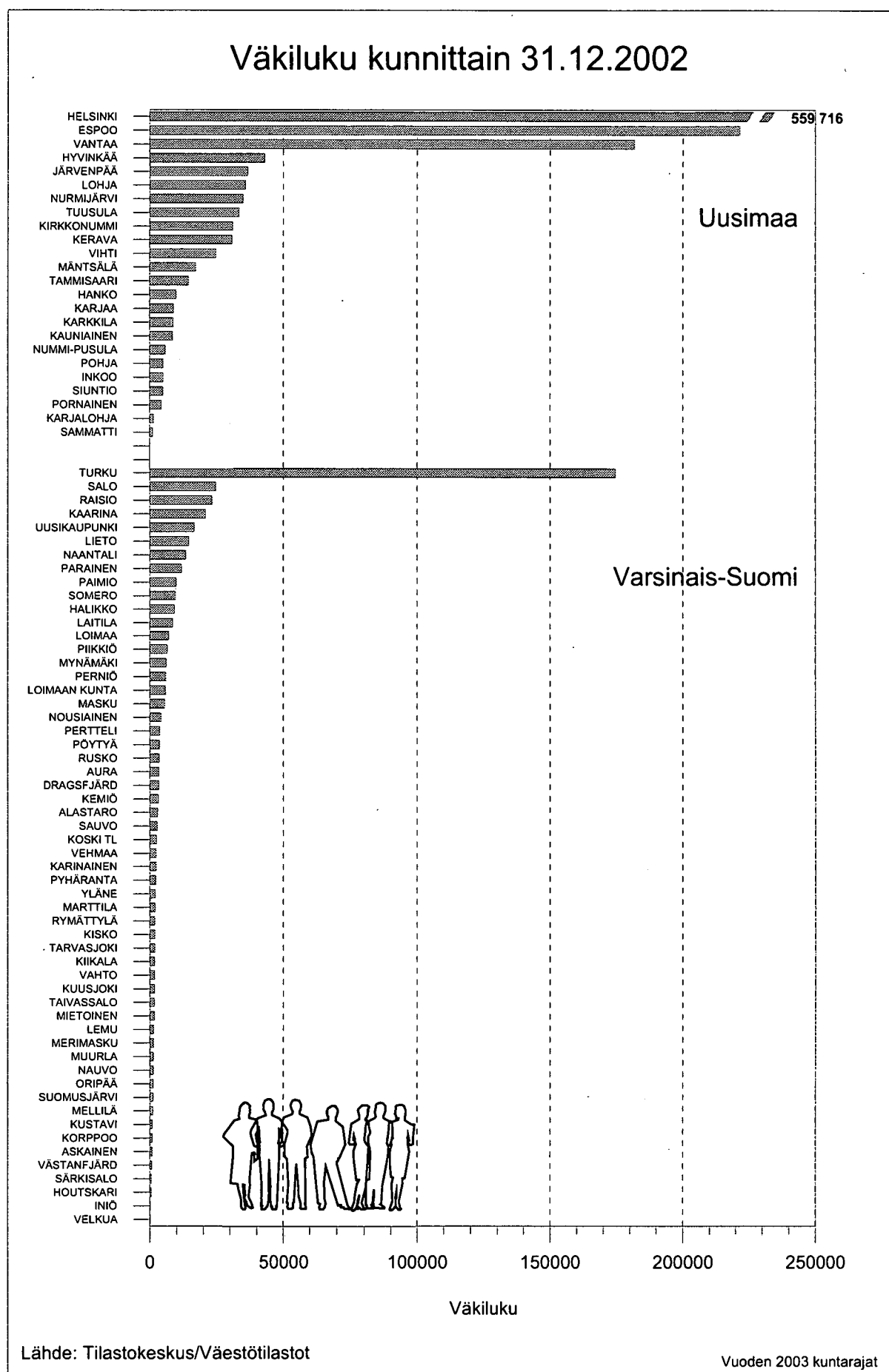
Kuva 6. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985 – 2002 (1985=100).

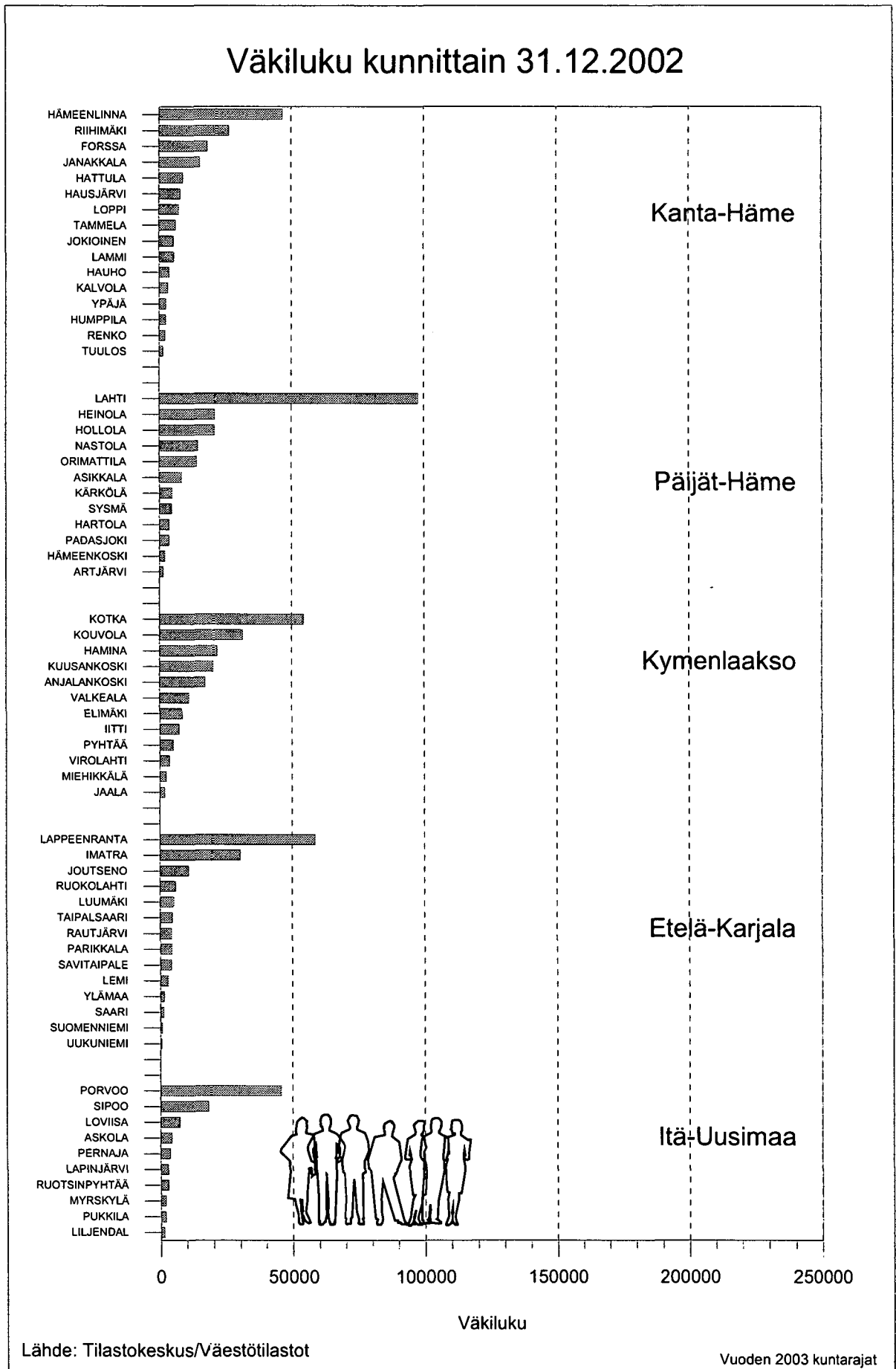
Kuva 7. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 – 2002.

Kuva 8. Väkiluvun muutos kunnittain 2002.

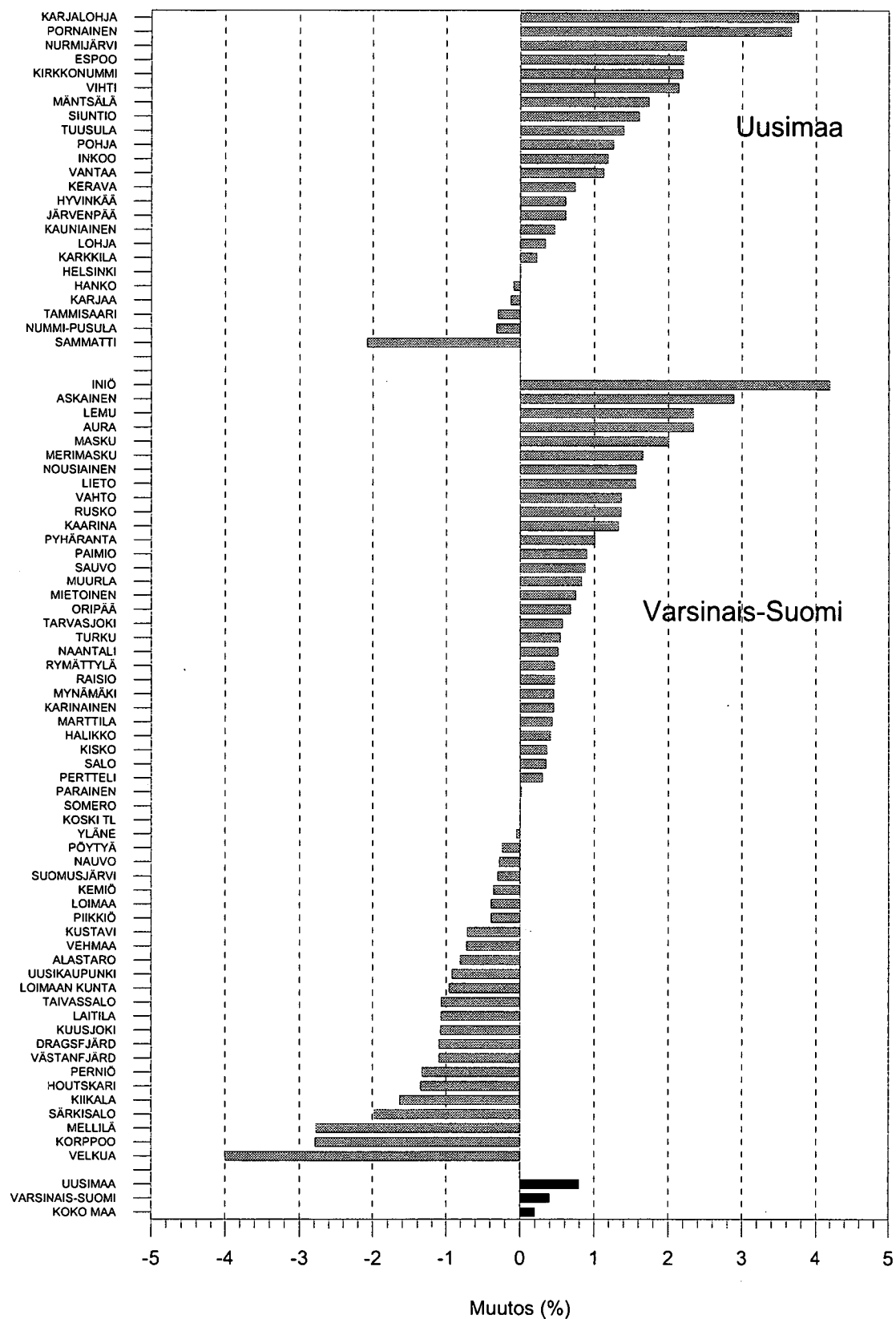

Kuva 9a. Väkiluku kunnittain 31.12.2002.

Kuva 9b. Väkiluku kunnittain 31.12.2002.

Väkiluvun muutos kunnittain 2002

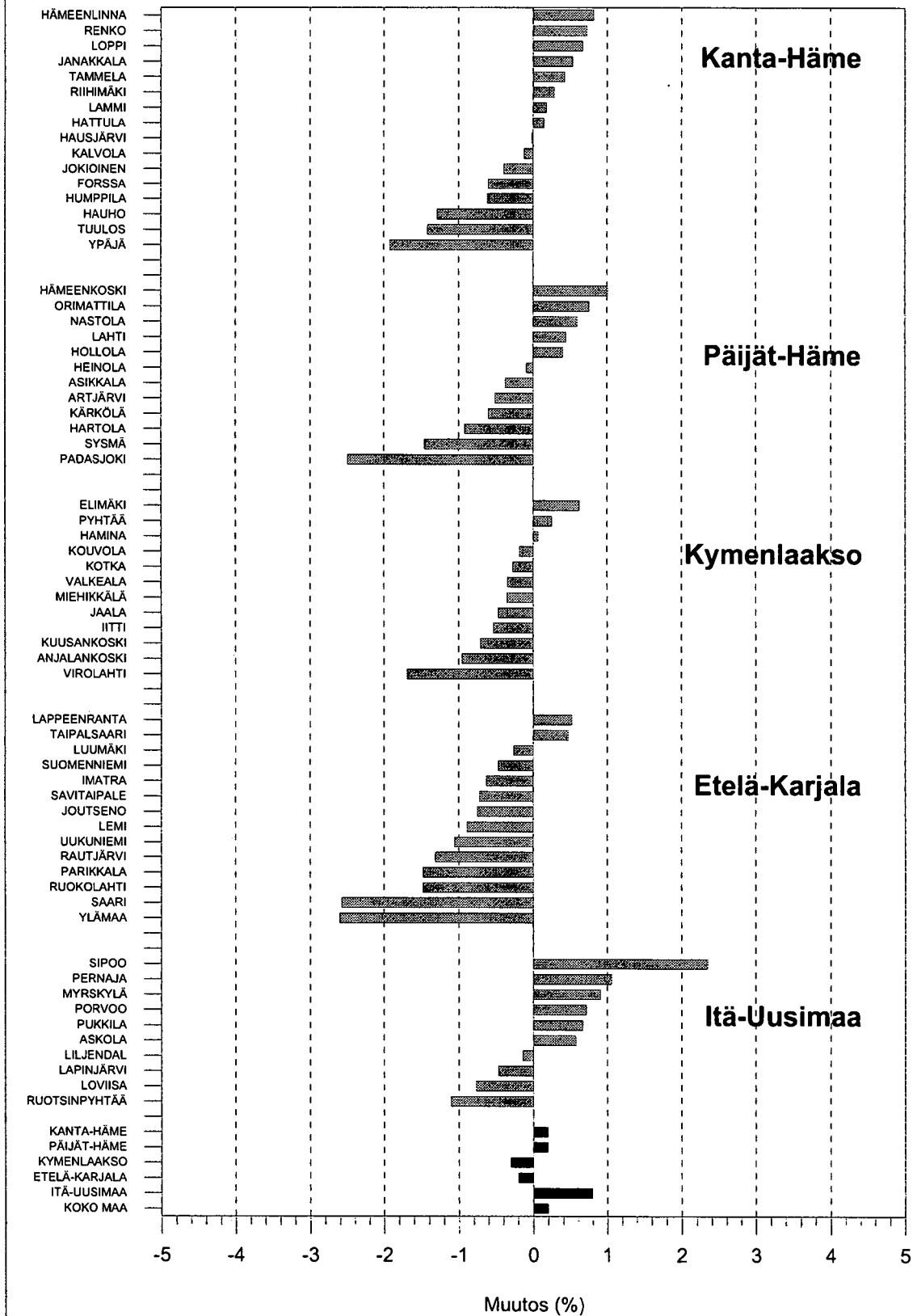

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 10a. Väkiluvun muutos kunnittain 2002.

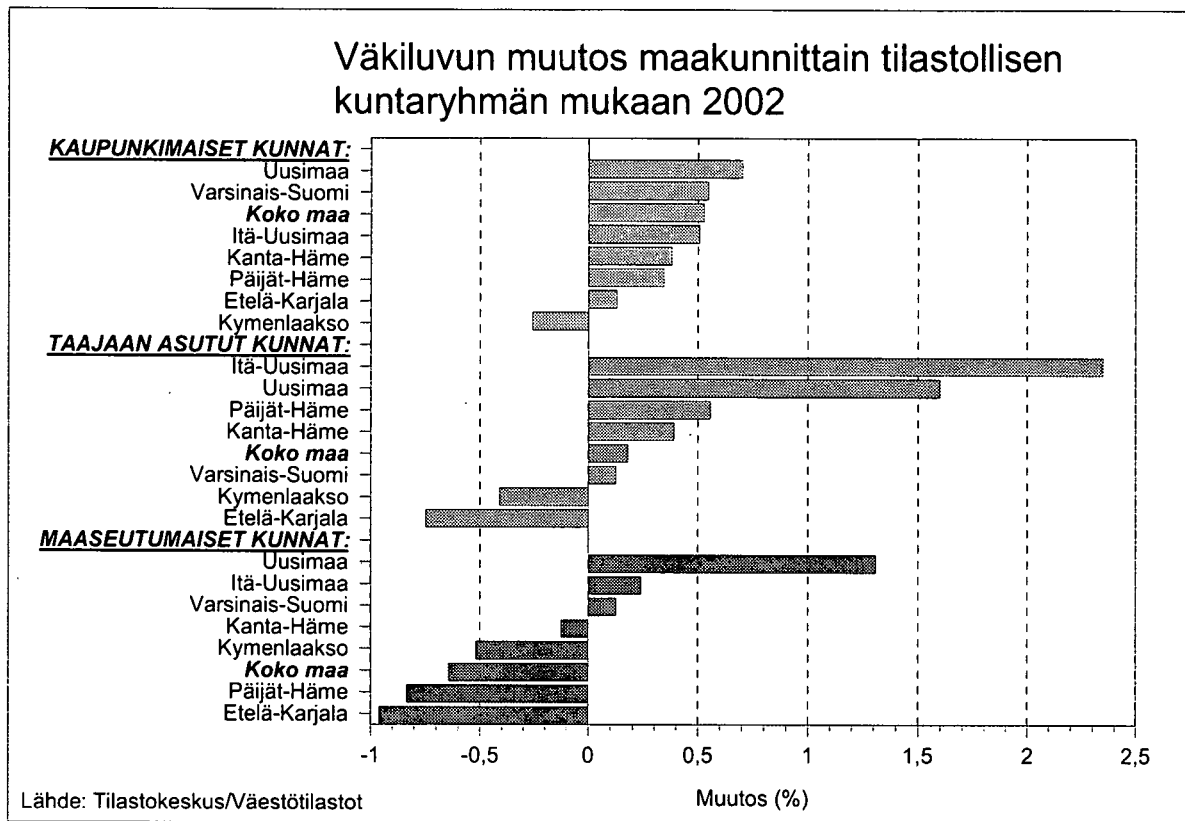
Väkiluvun muutos kunnittain 2002

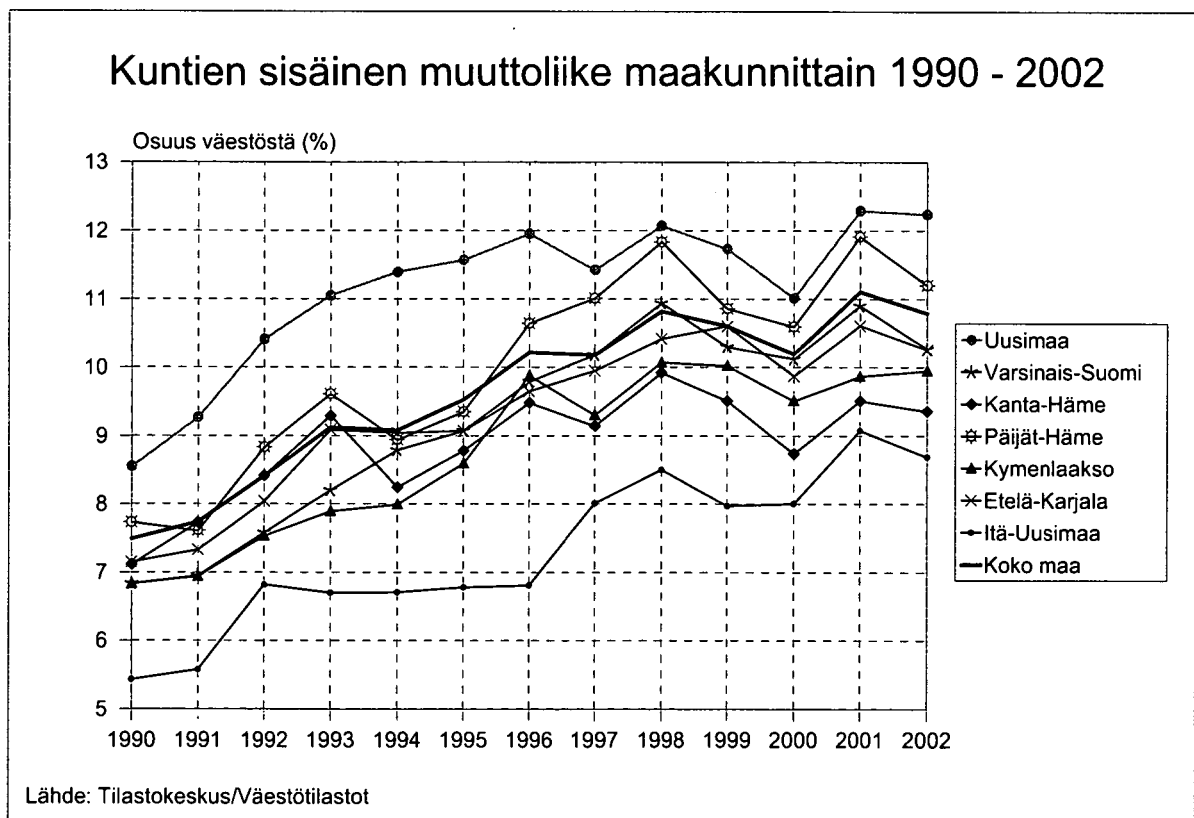
Lähde: Tilastokeskus/Väestötillastot

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 10b. Väkiluvun muutos kunnittain 2002.

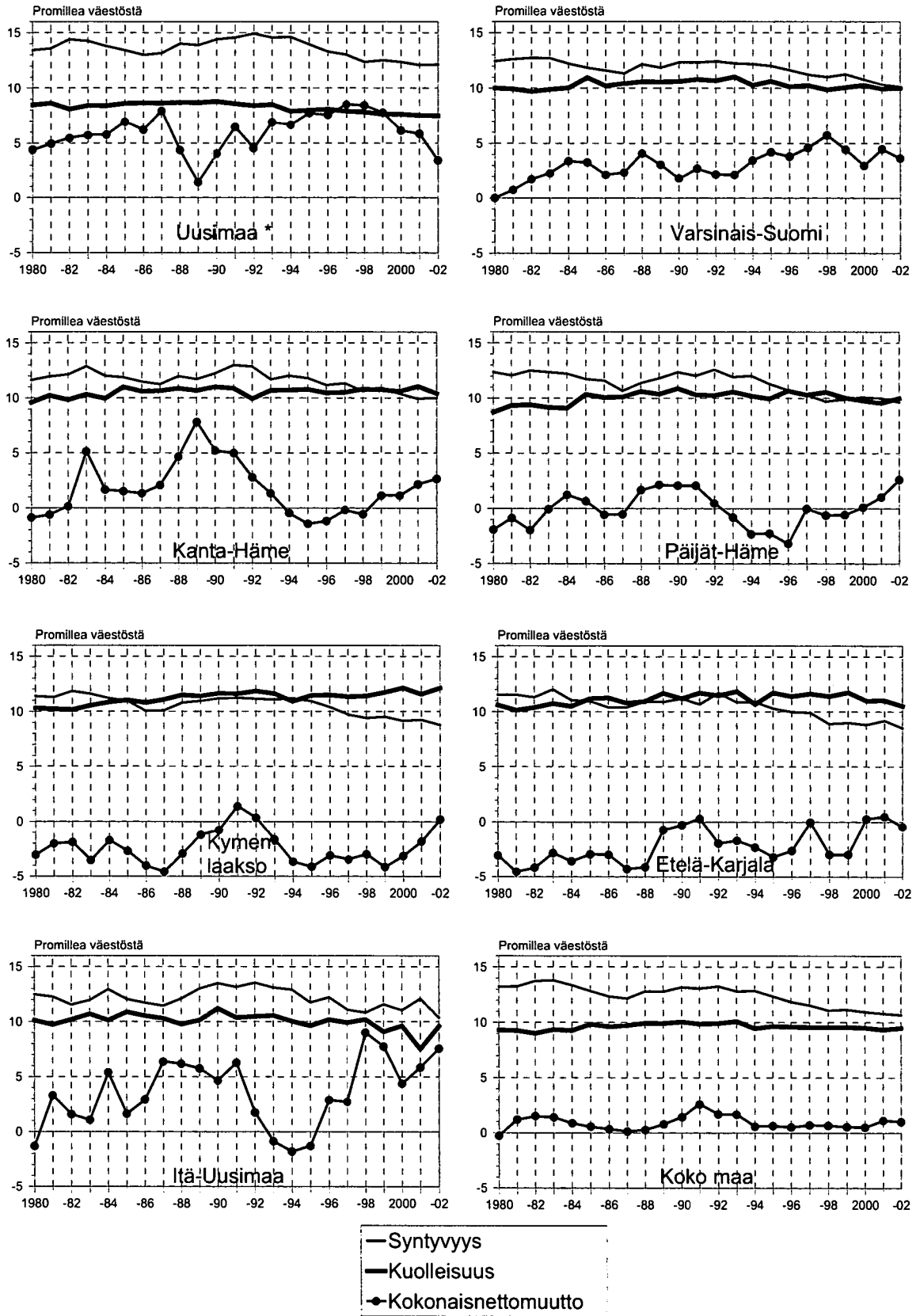

Kuva 11. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2002.

Kuva 12. Kuntien sisäinen muuttoliike maakunnittain 1990 – 2002.

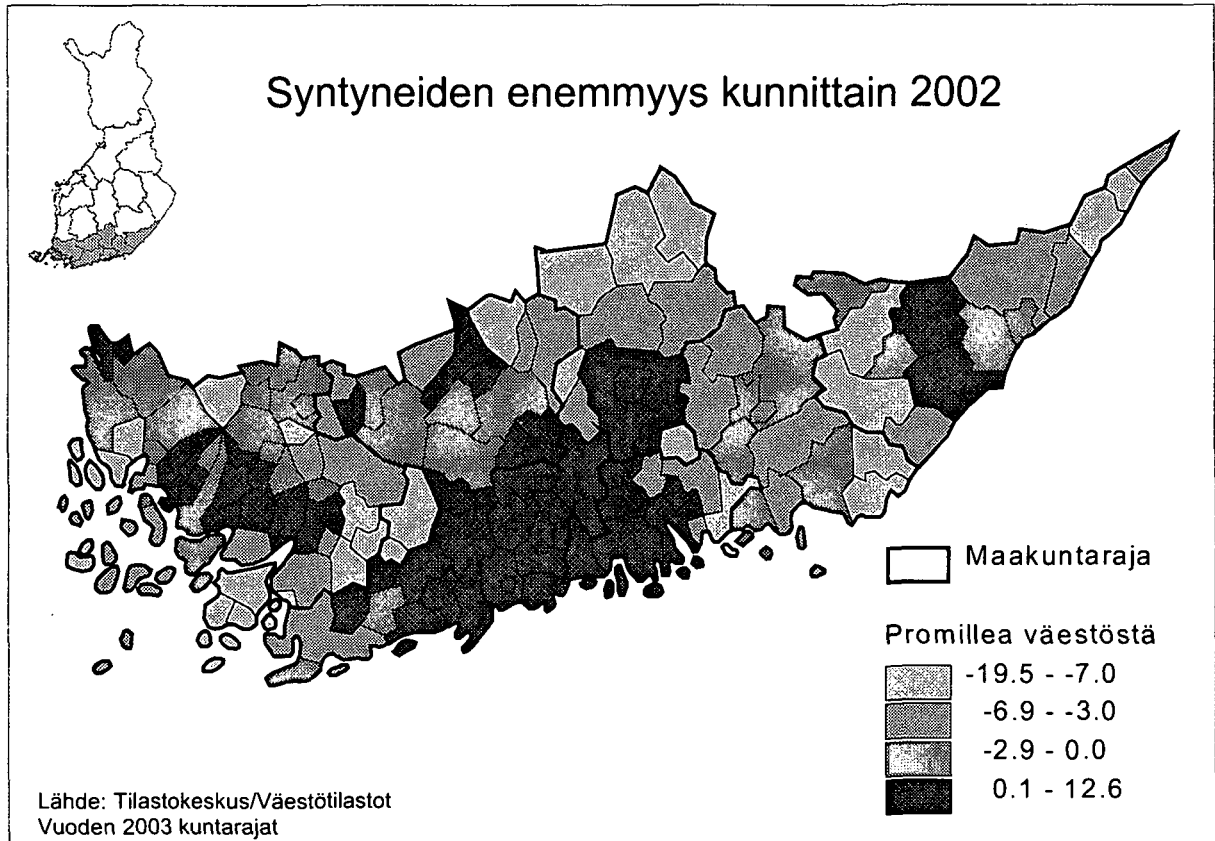
Väestönmuutokset maakunnittain 1980 - 2002

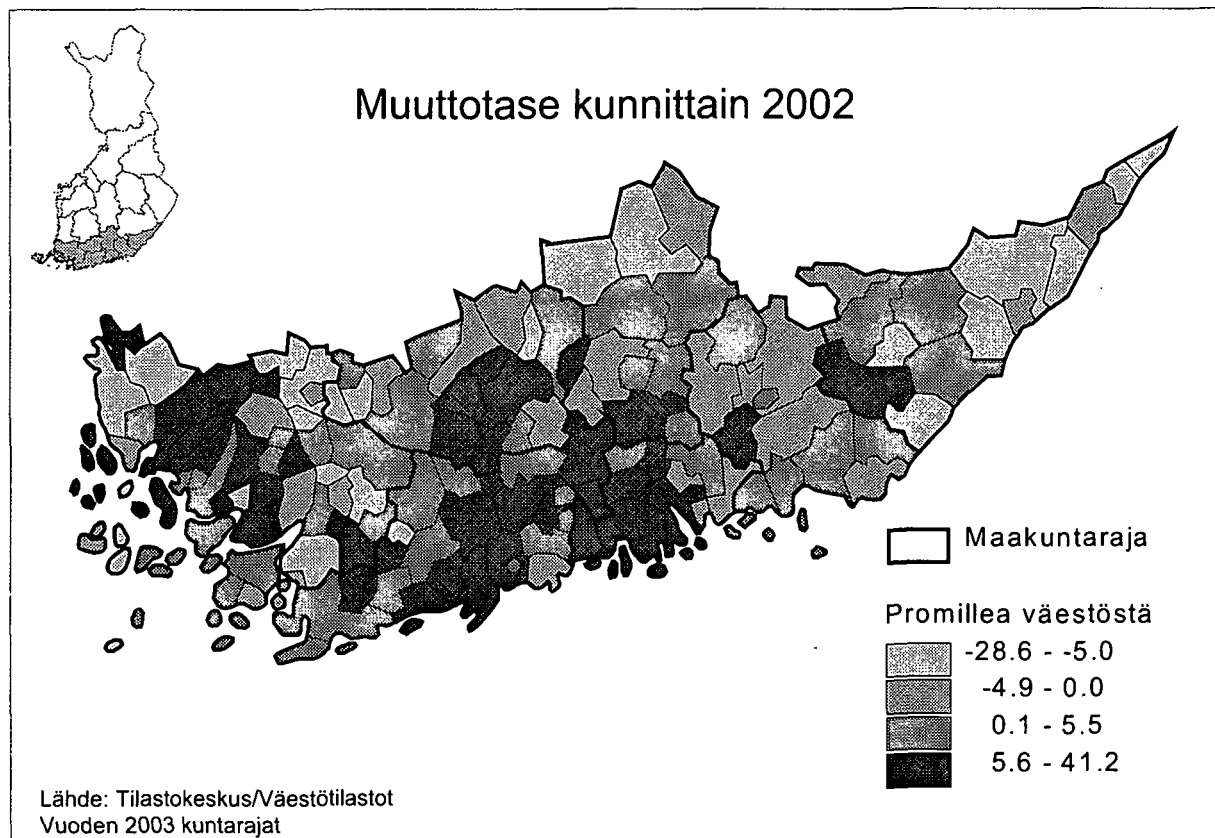
Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

*Uusimaa nykyisten rajojen mukaisena

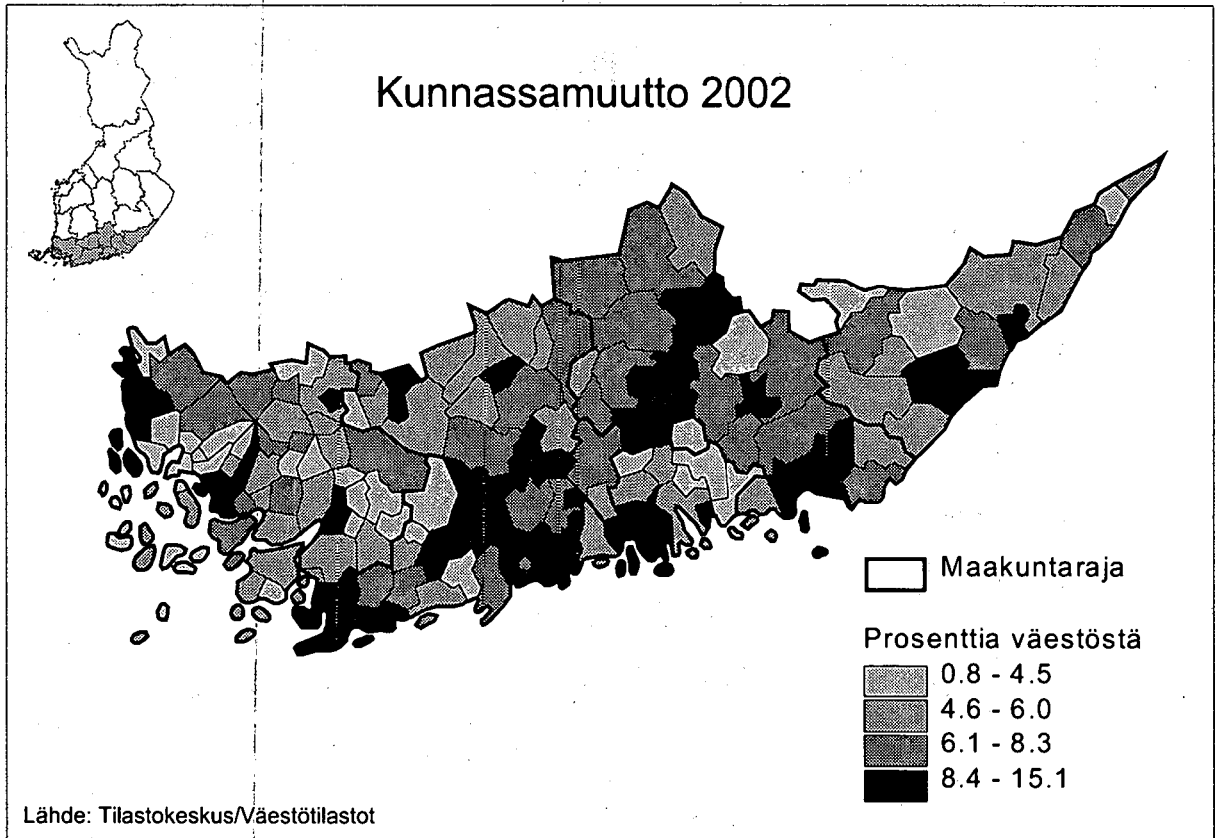
Kuva 13. Väestönmuutokset maakunnittain 1980 – 2002.

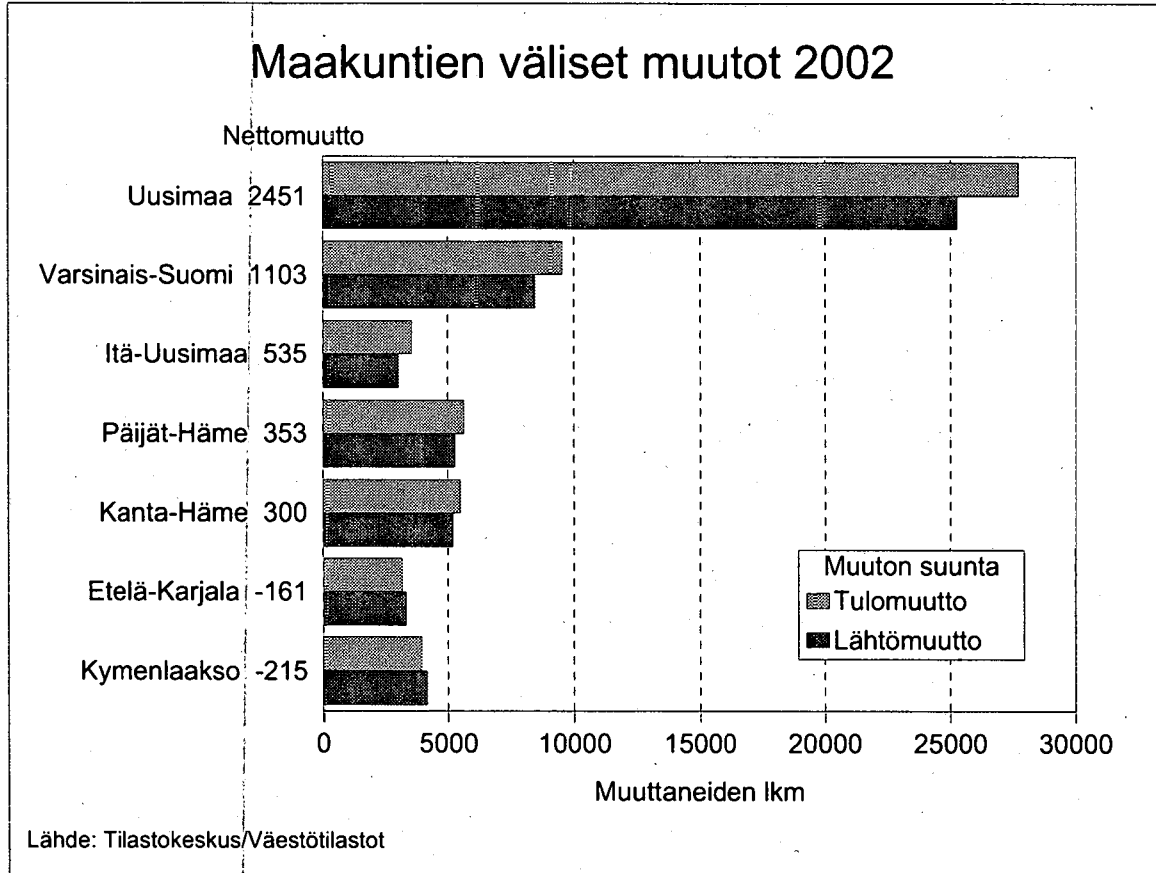
Kuva 14. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2002.

Kuva 15. Muuttotase kunnittain 2002.

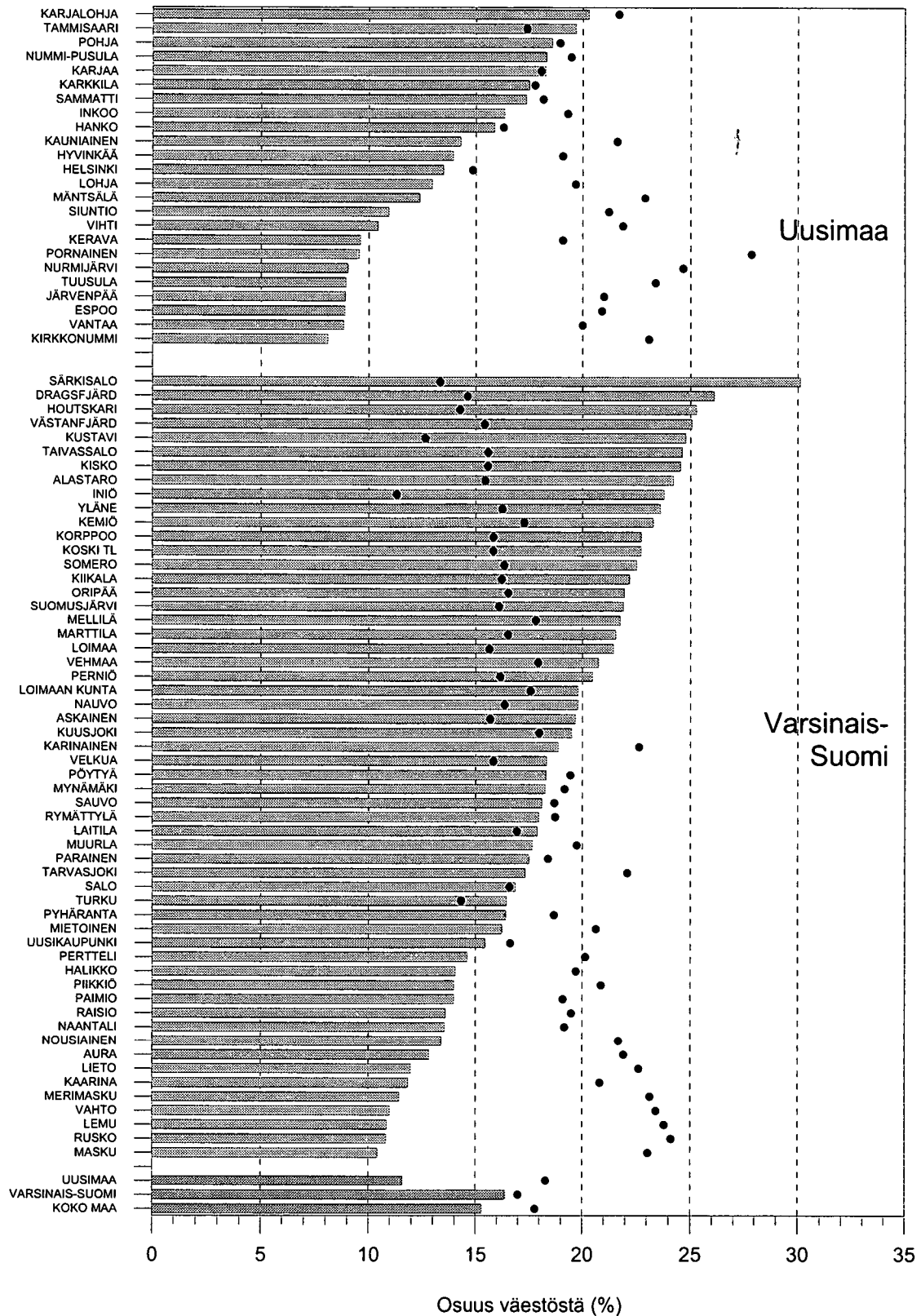

Kuva 16. Kunnassamuutto 2002.

Kuva 17. Maakuntien väliset muutot 2002.

Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2002

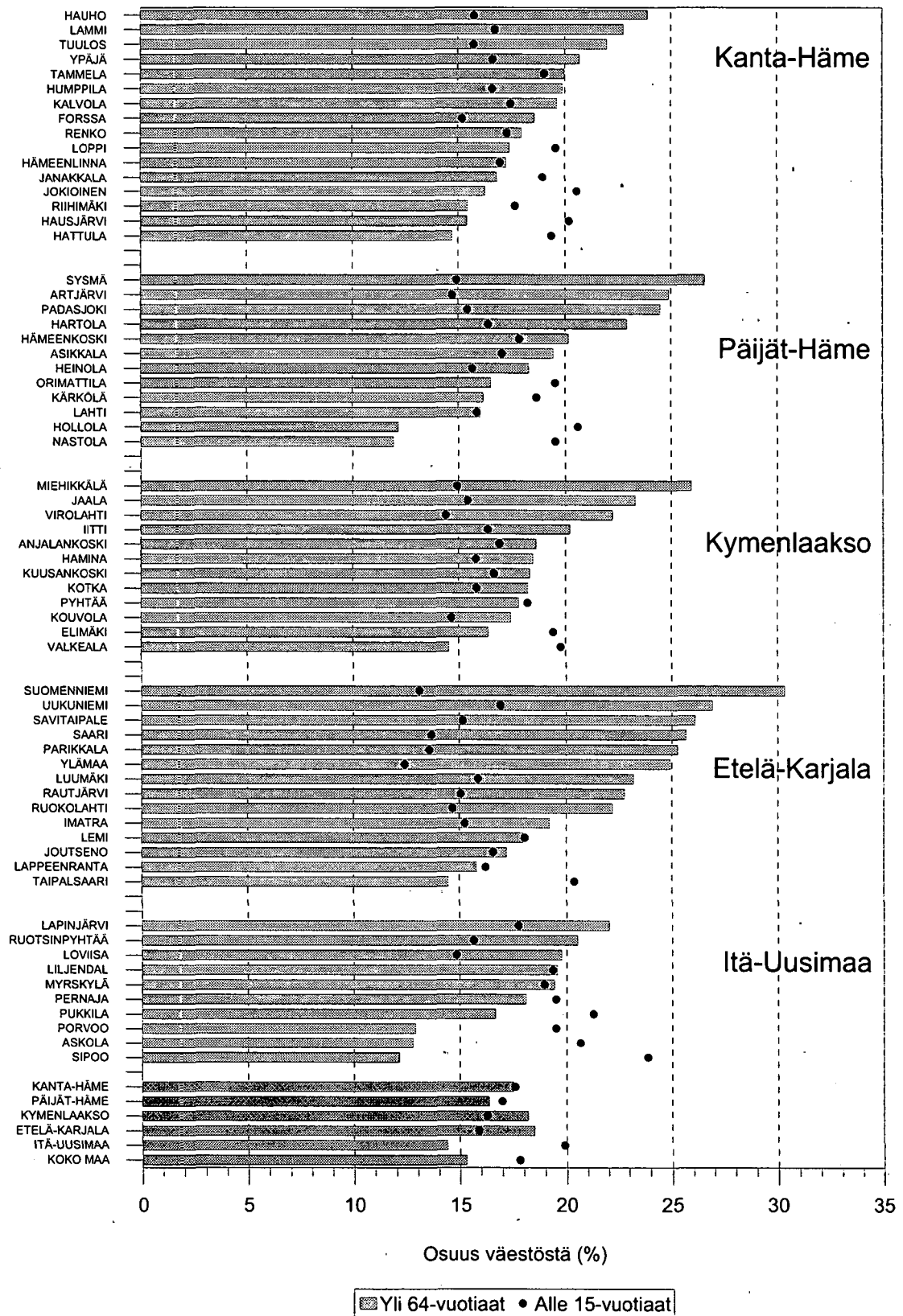

Lähde: Tilastokeskus/Väestötillastot

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 18a. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2002.

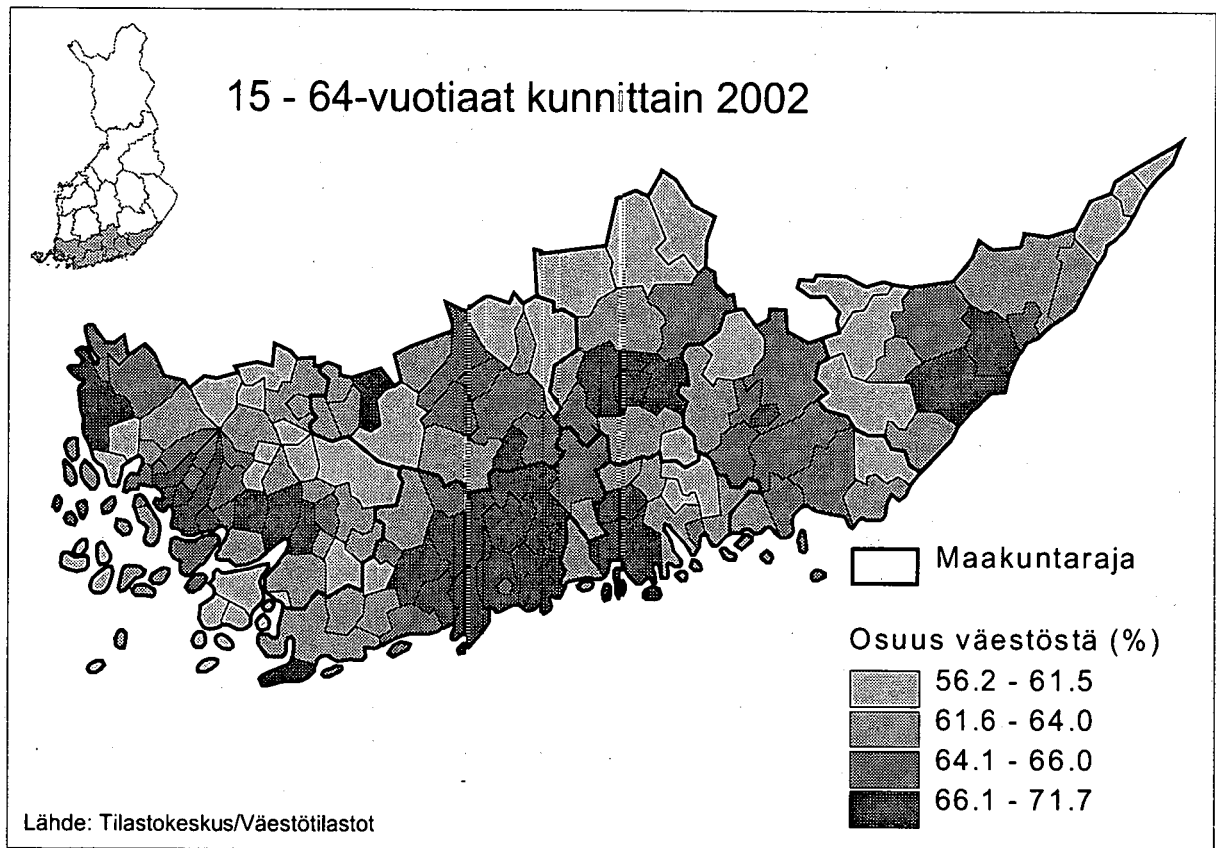
Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2002

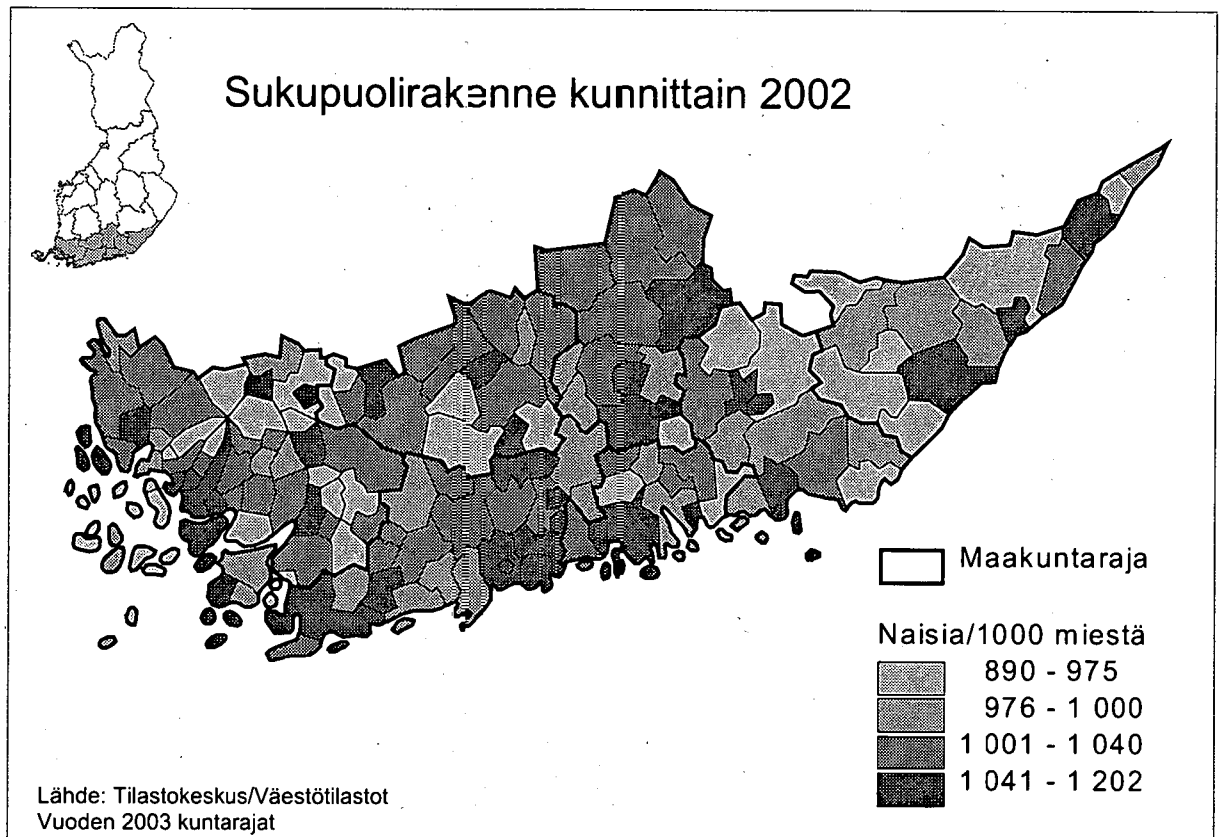
Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 18b. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2002.

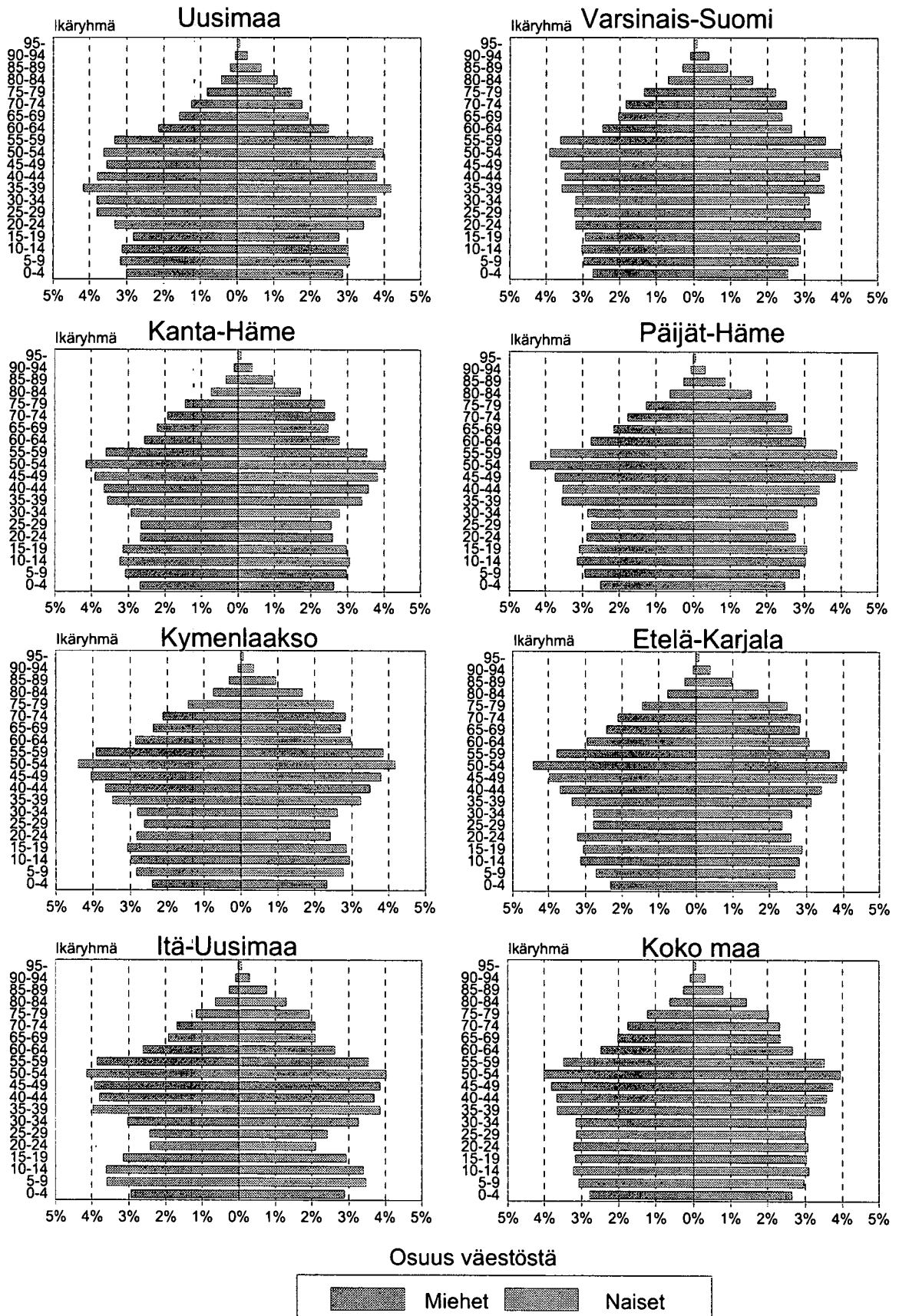

Kuva 19. 15–64-vuotiaat kunnittain 2002.

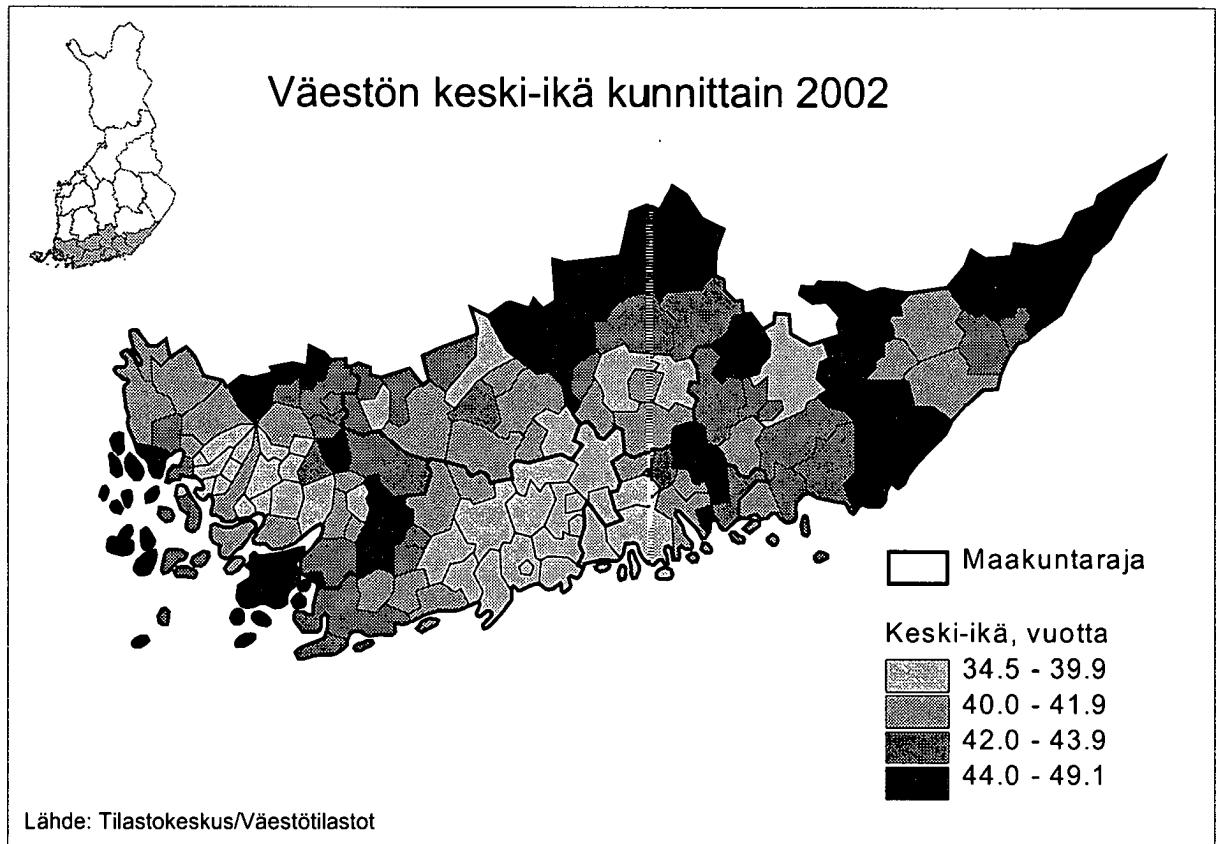
Kuva 20. Sukupuolirakenne kunnittain 2002.

Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2002

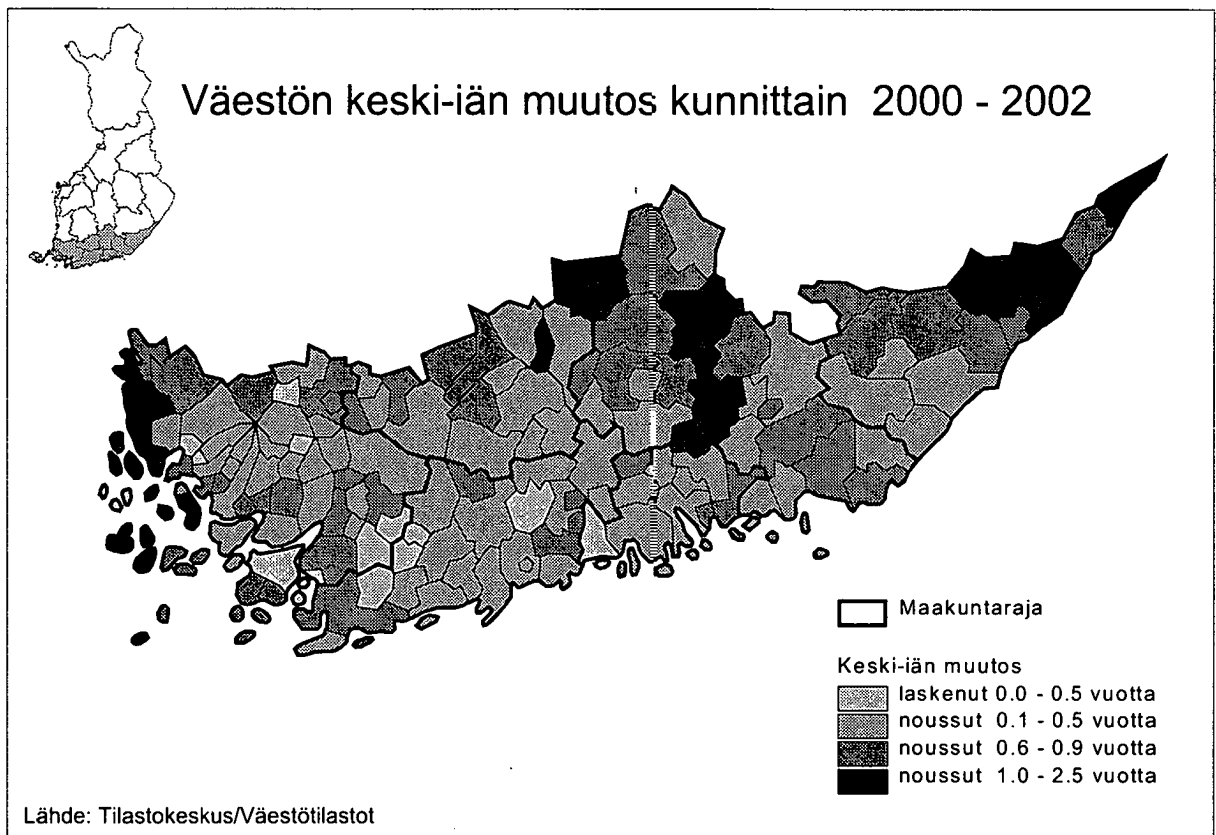

Lähde: Tilastokeskus/Väestötillastot

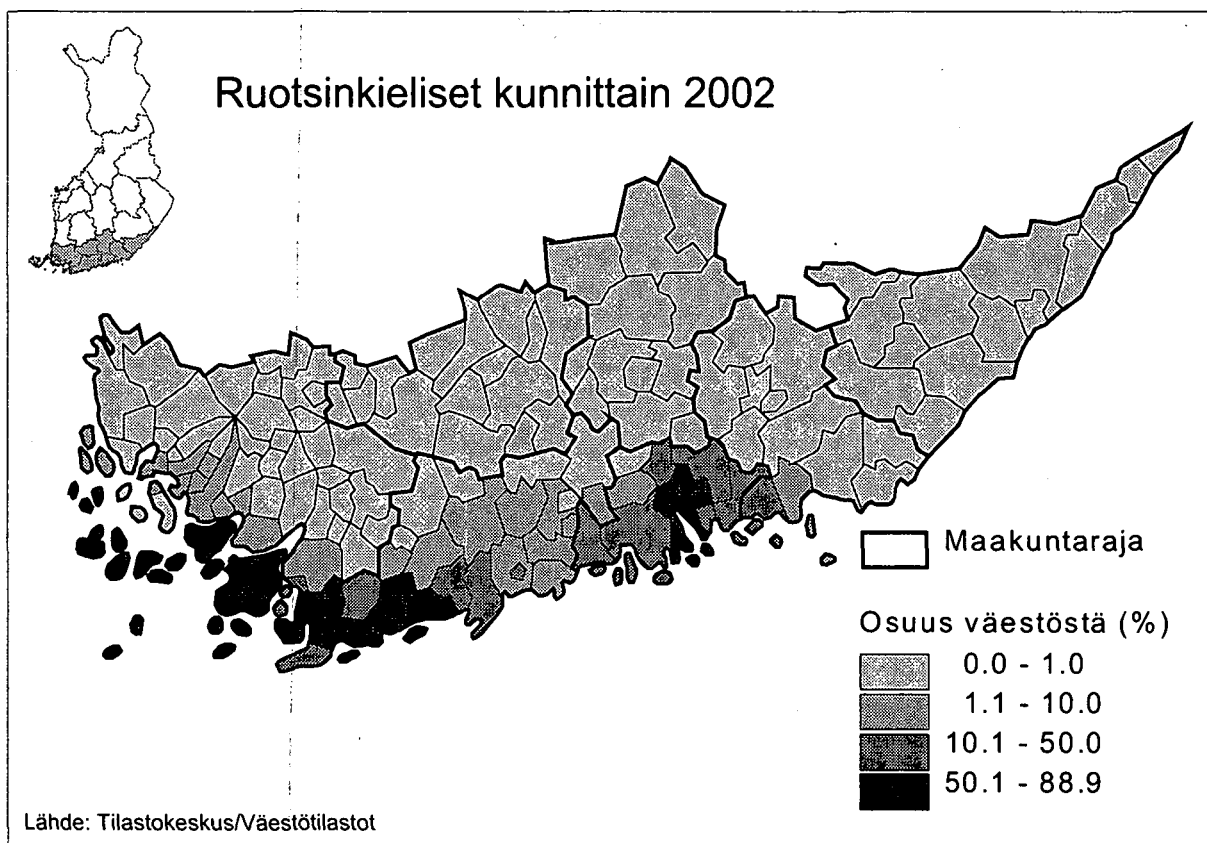
Kuva 21. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2002.

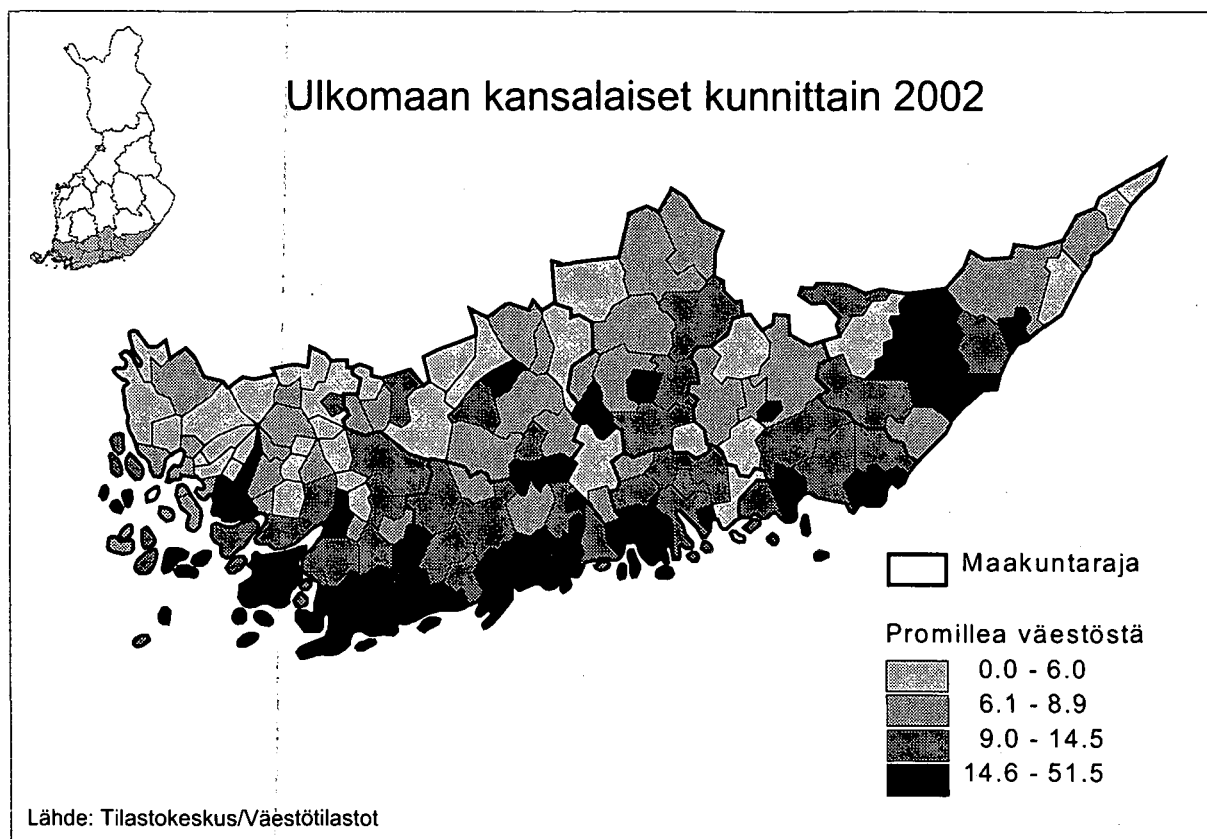
Kuva 22. Väestön keski-ikä kunnittain 2002.

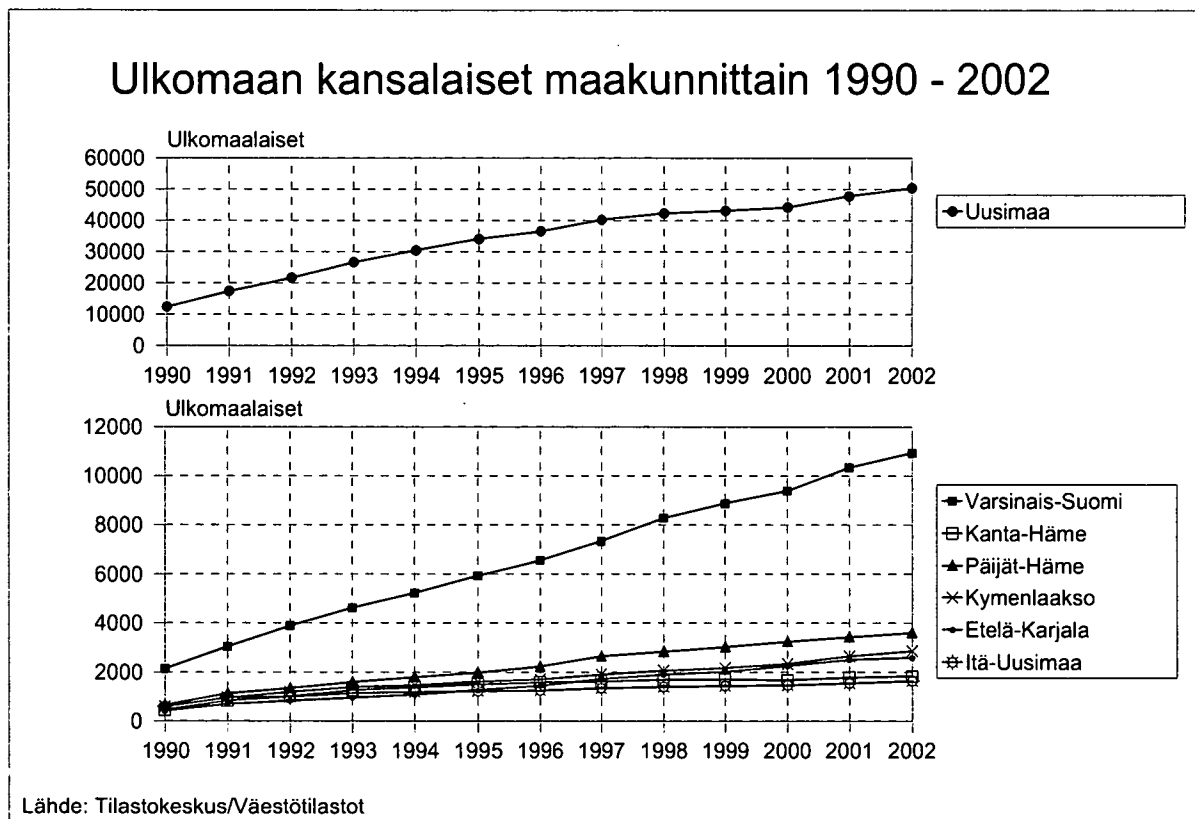
Kuva 23. Väestön keski-ian muutos kunnittain 2000 - 2002.

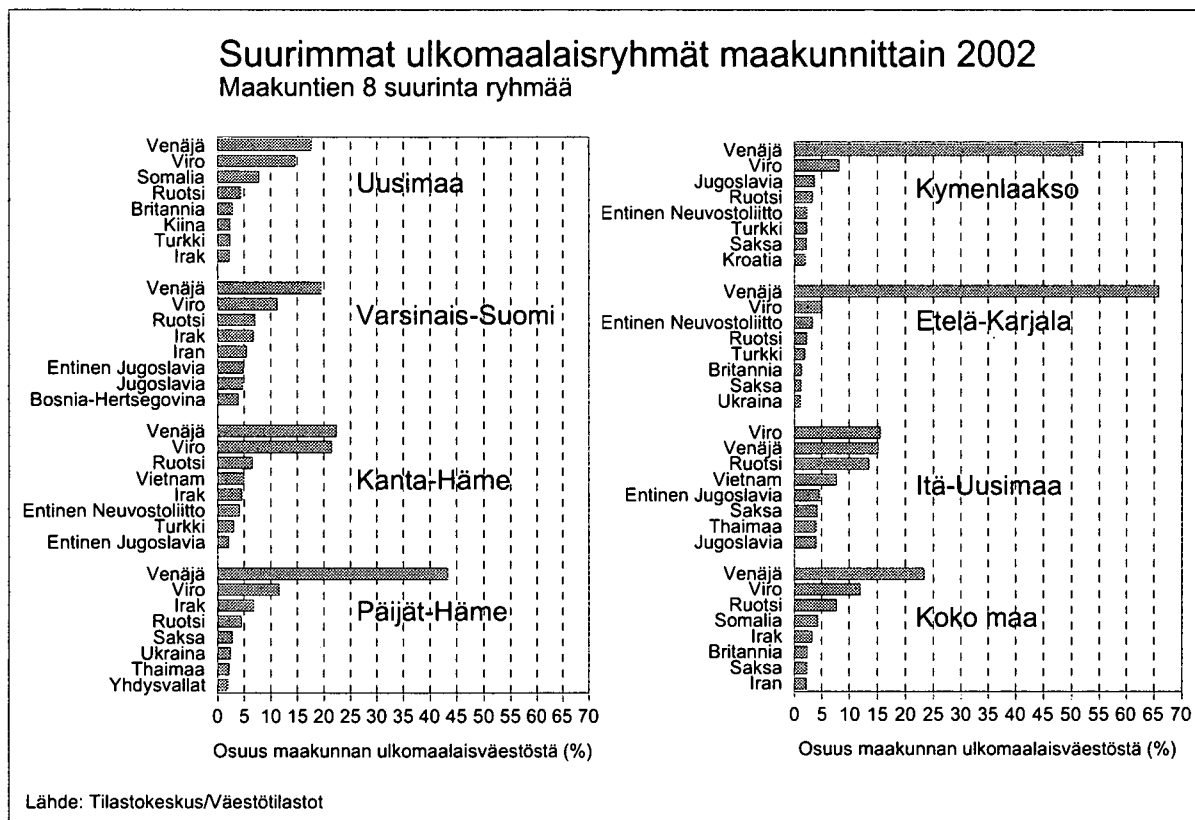
Kuva 24. Ruotsinkieliset kunnittain 2002.

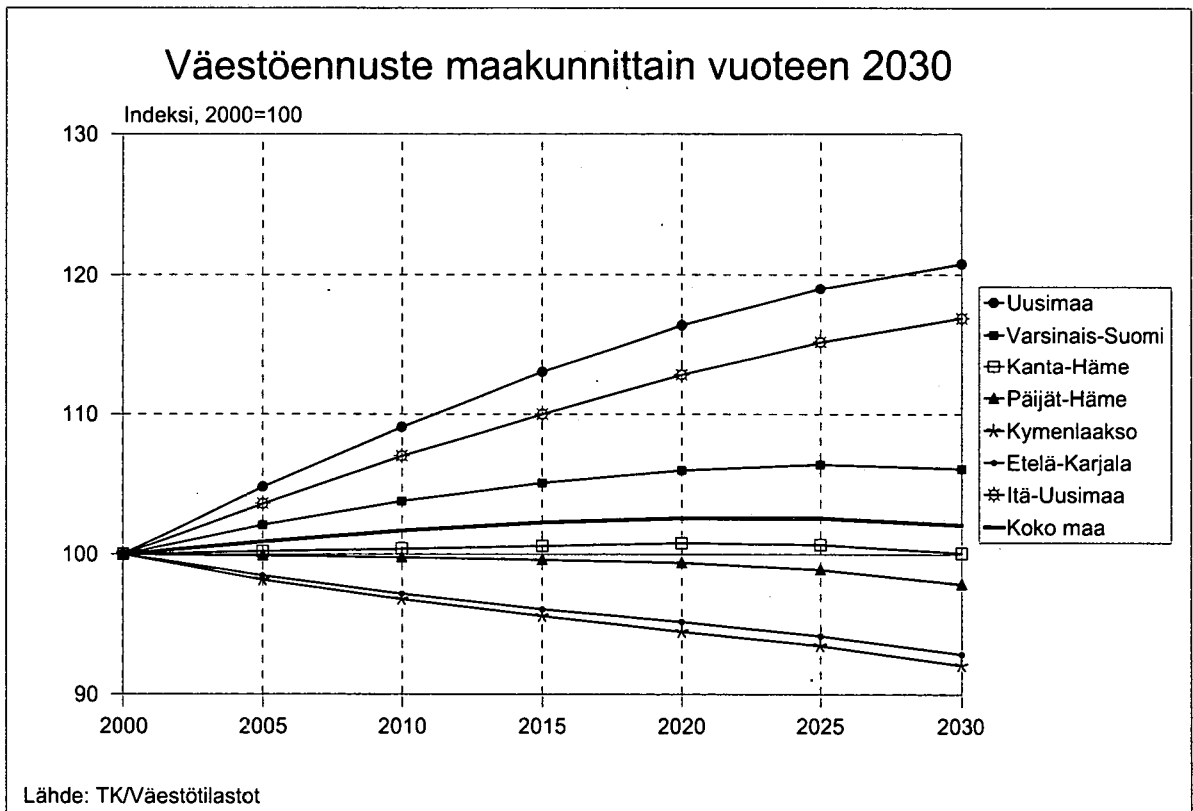
Kuva 25. Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2002.

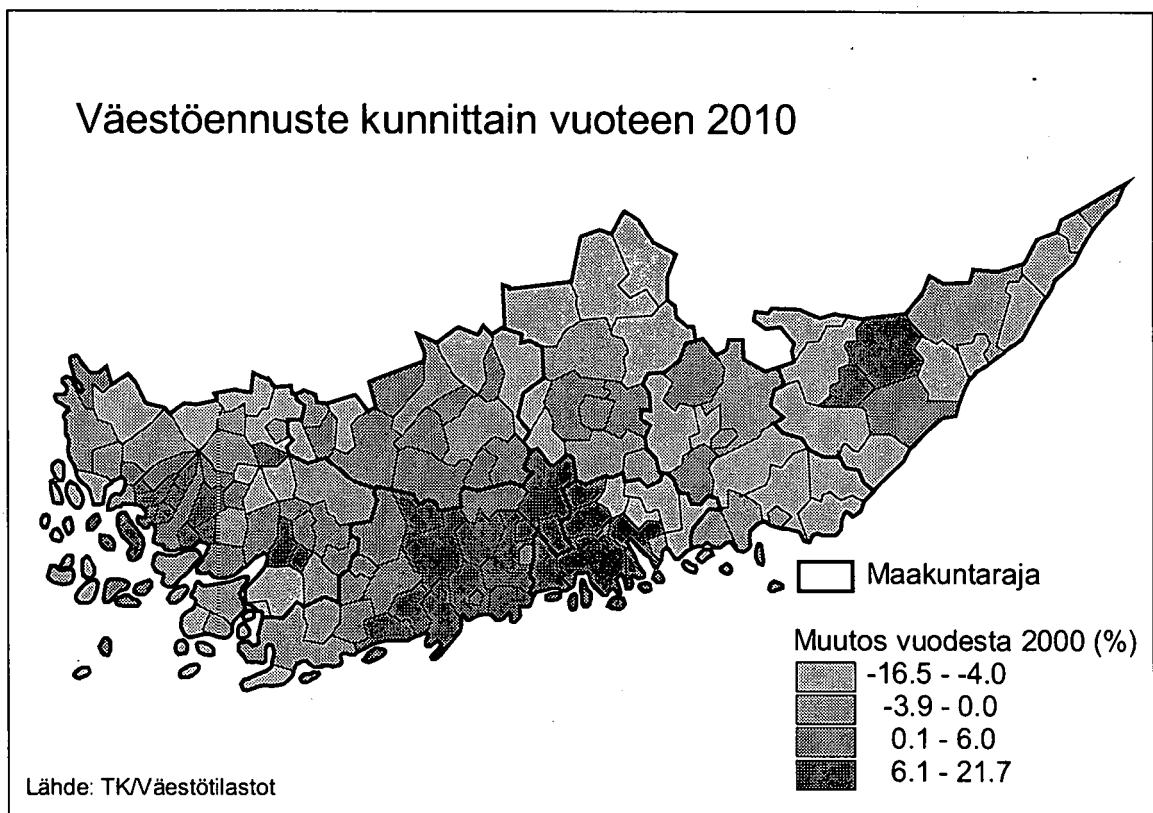
Kuva 26. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990 – 2002.

Kuva 27. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2002.

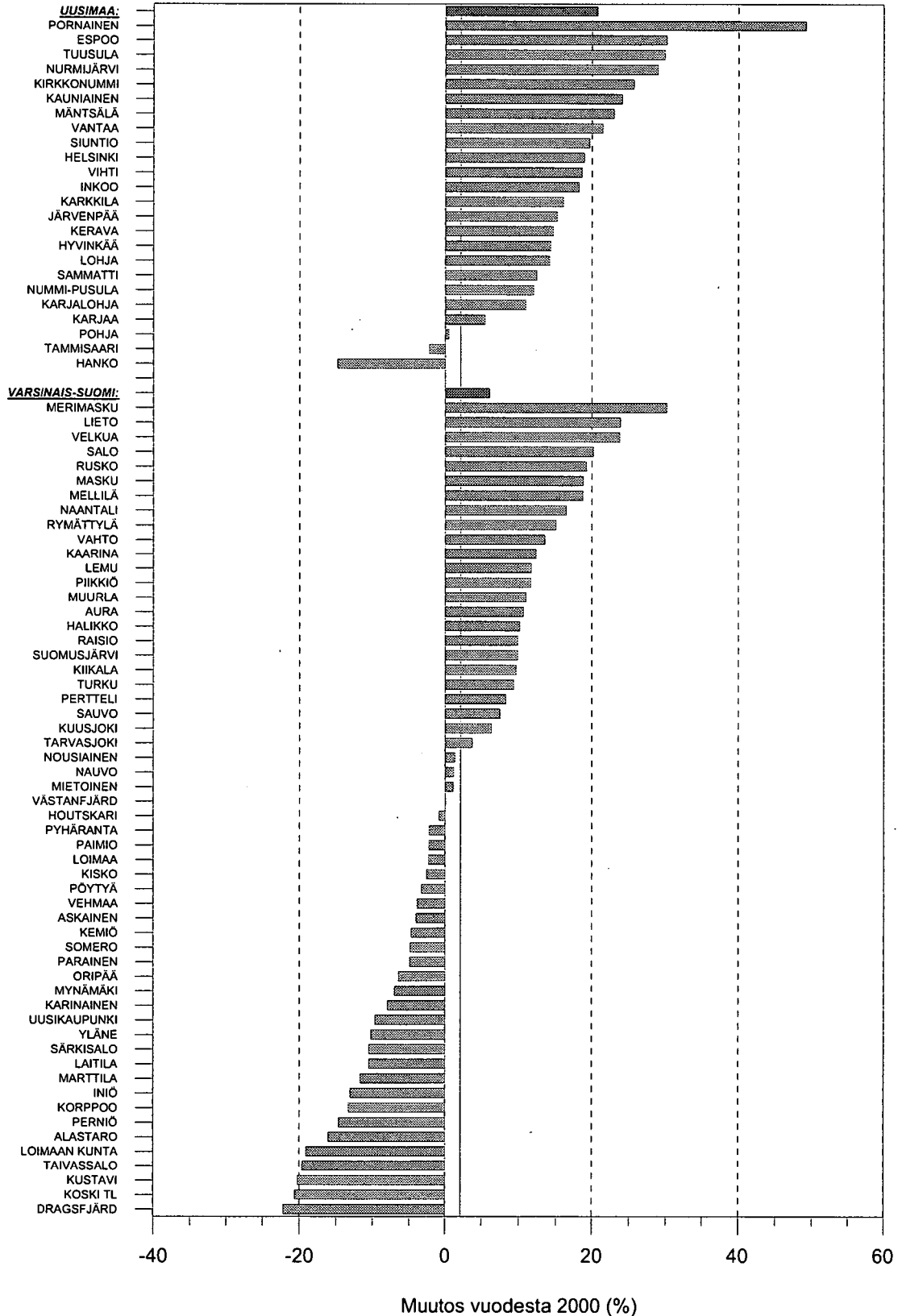
Kuva 28. Väestöennuste maakunnittain vuoteen 2030 (indeksi, 2000=100).

Kuva 29. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010.

Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030

Koko maa 2.11

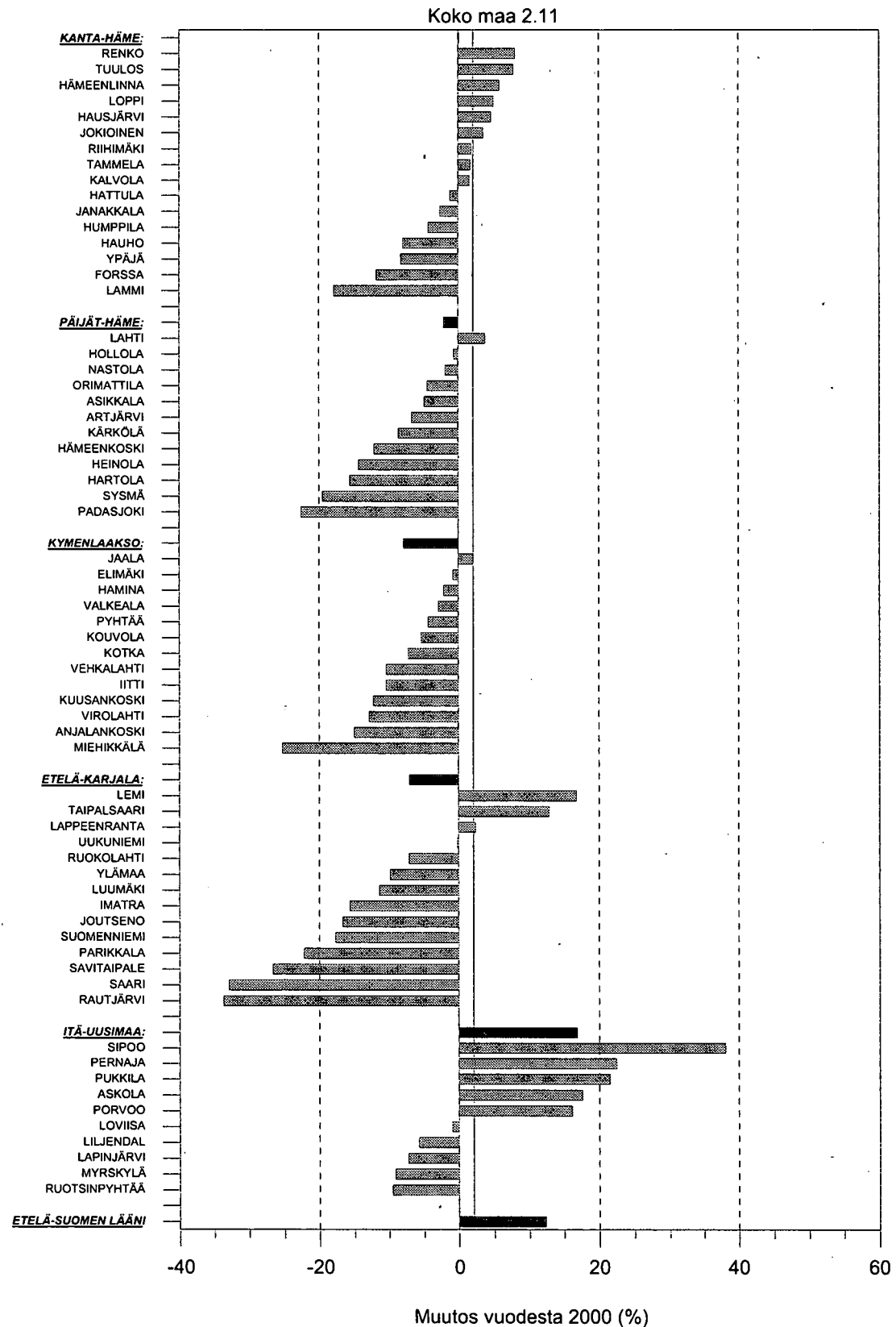

Lähde: TK/Väestötilastot

Vuoden 2001 kuntarajat

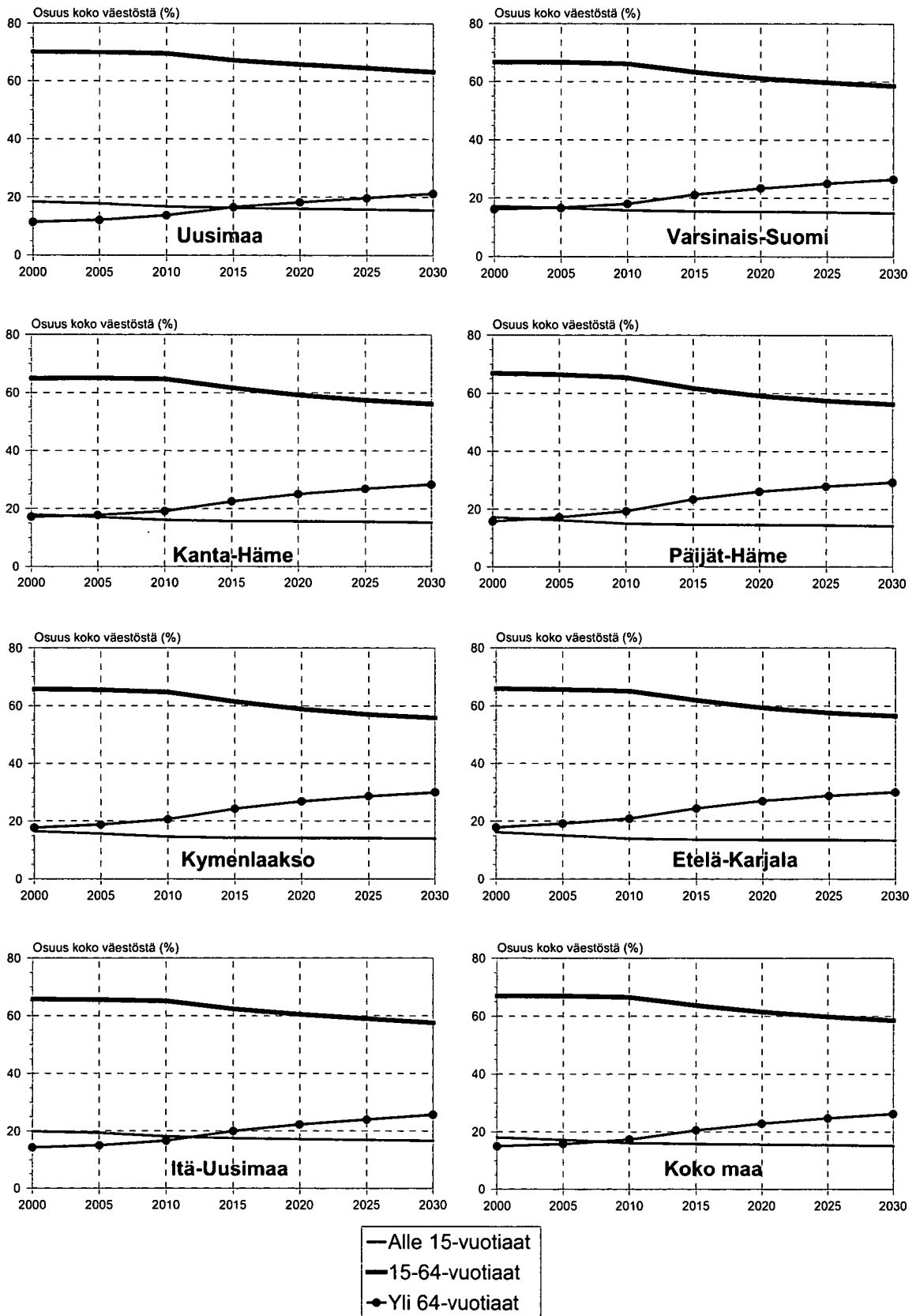
Kuva 30a. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030.

Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030 .

Kuva 30b. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030.

Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain vuoteen 2030

Lähde: TK/Väestötilastot

Kuva 31. Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain vuoteen 2030.

ELINKEINOELÄMÄ

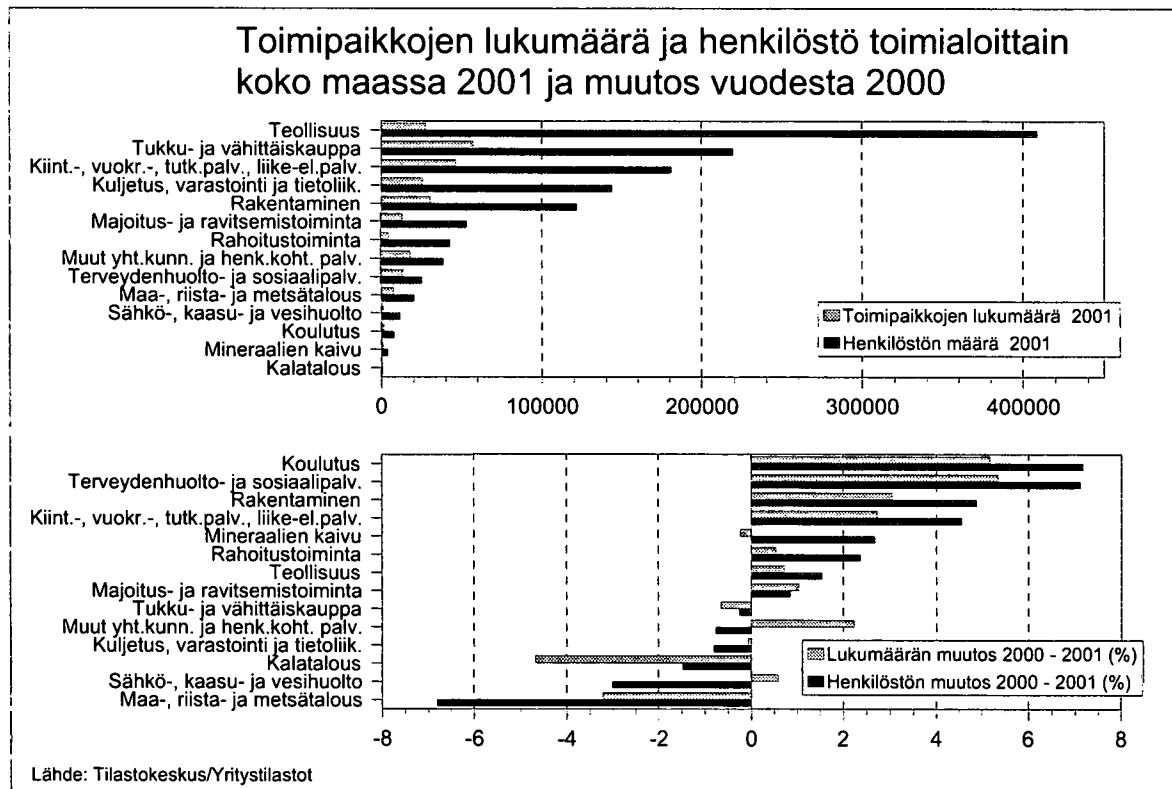
Yritysten toimipaikat

Julkaisun tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteriin, joka kattaa kaikki arvonlisäverovelvollisina, työnantajina tai ennakkoperintärekisteriin kuuluvina toimivat yritykset. Toimipaikat on kunnittain tilastoitu. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tiedoissa ei ole mukana valtion virastoja, kuntia ja kuntayhtymiä tai niiden toimipaikkoja.

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin tarkistamattoman rekisteritiedon mukaan elokuussa 2003 koko Suomessa oli yli 297 000 yritysten toimipaikkaa, mikä on yli 3 000 kappaletta enemmän kuin vuotta aiemmin. Koko maassa oli siten vuoden 2003 elokuussa 57 toimipaikkaa tuhatta asukasta kohden.

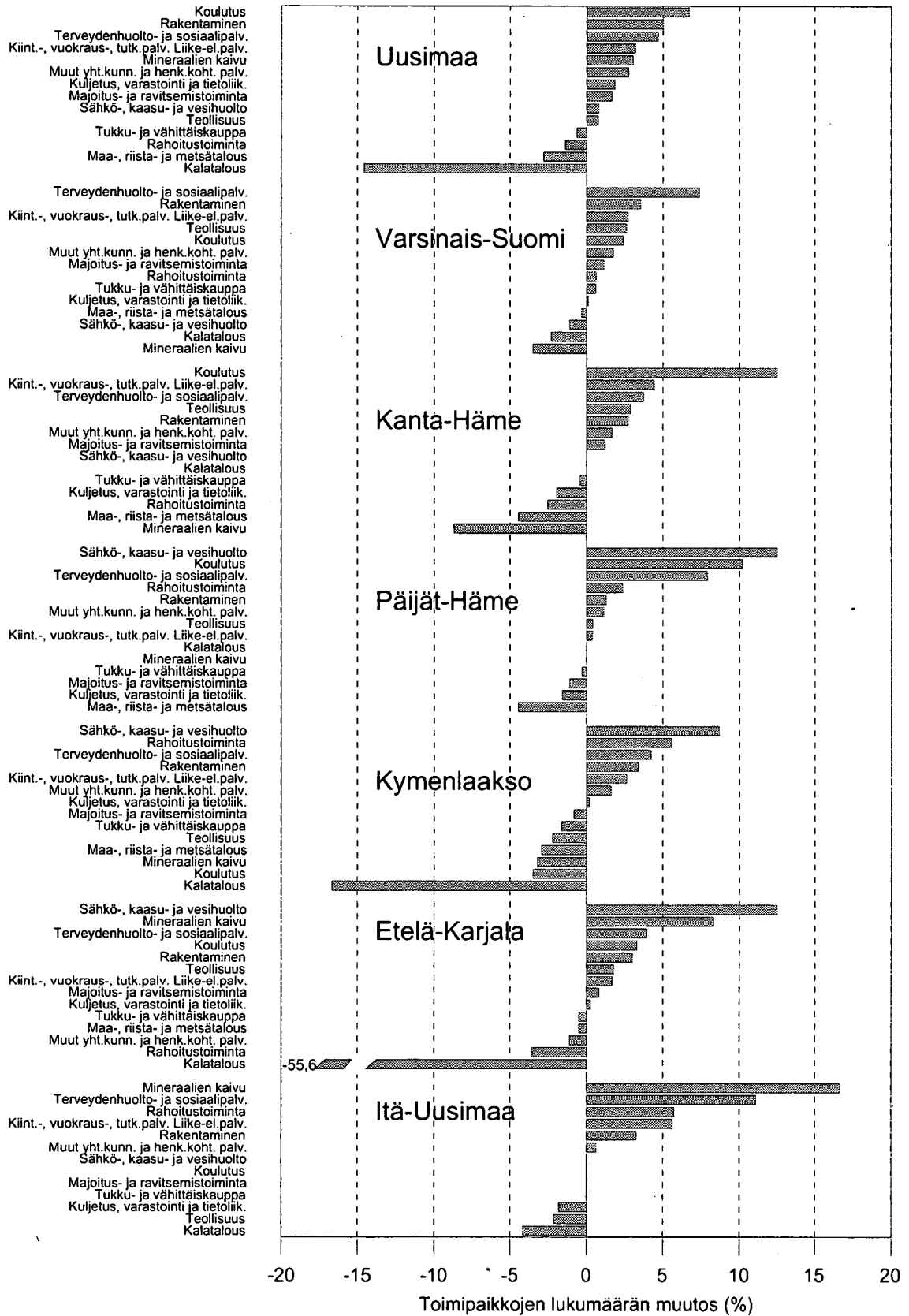
Viimeisimmät tarkistetut tilastotiedot ovat vuodelta 2001, jolloin yritysten toimipaikkojen lukumäärä kasvoi koko maassa 3 015 toimipaikalla (1,2 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikkien toimipaikkojen henkilöstön määrä kasvoi 1,6 % ja liikevaihto 3,8 %. Koko maan tasolla toimipaikkojen määrä kasvoi määrällisesti eniten liike-elämän palveluissa, yli 1 200 toimipaikalla. Myös henkilöstön määrä kasvoi näillä toimialoilla eniten, lähes 20 000 henkilöllä. Suhteellisesti suurinta kasvu oli kuitenkin koulutuksessa sekä terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa.

Teollisuuden toimialoilla oli eniten henkilöstöä mutta kaupan toimialoilla oli toimipaikkojen lukumäärä suurin vuonna 2001.

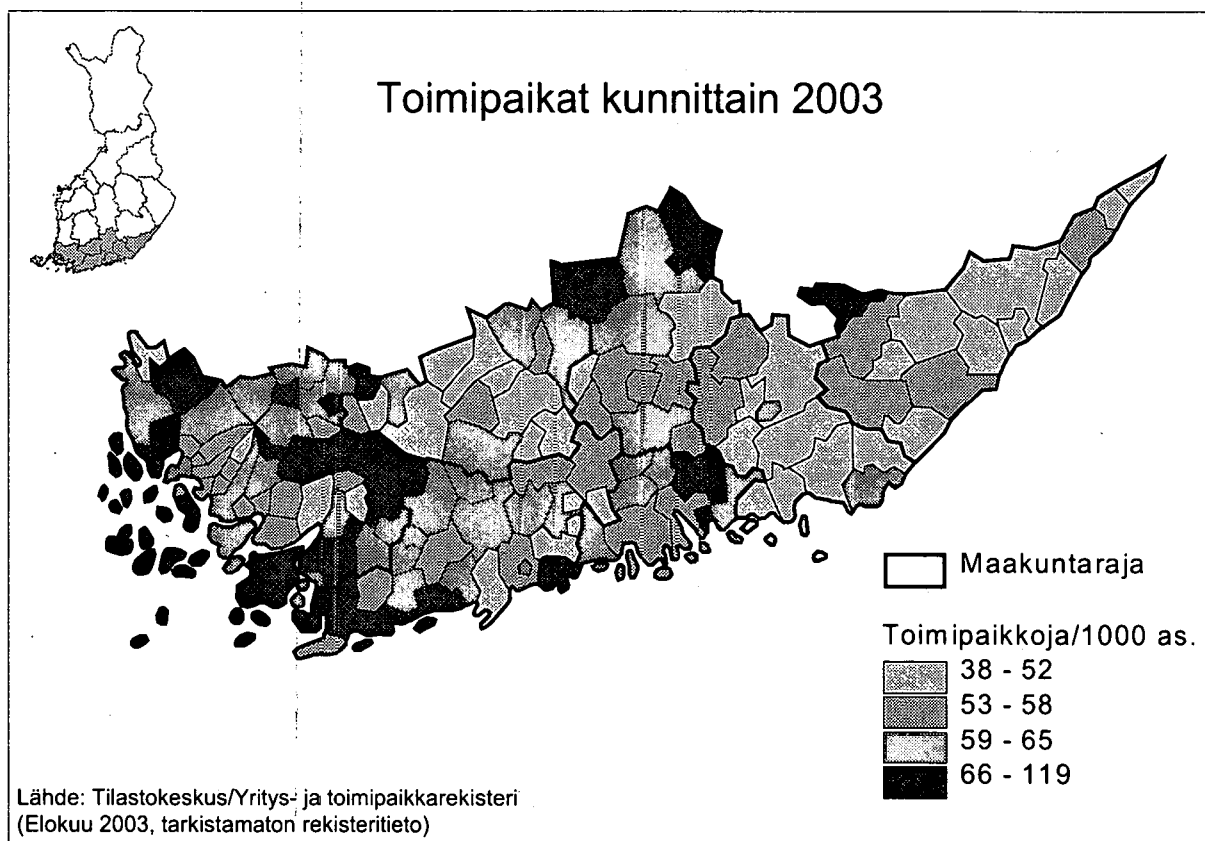

Kuva 32. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö koko maassa 2001 ja muutos vuodesta 2000.

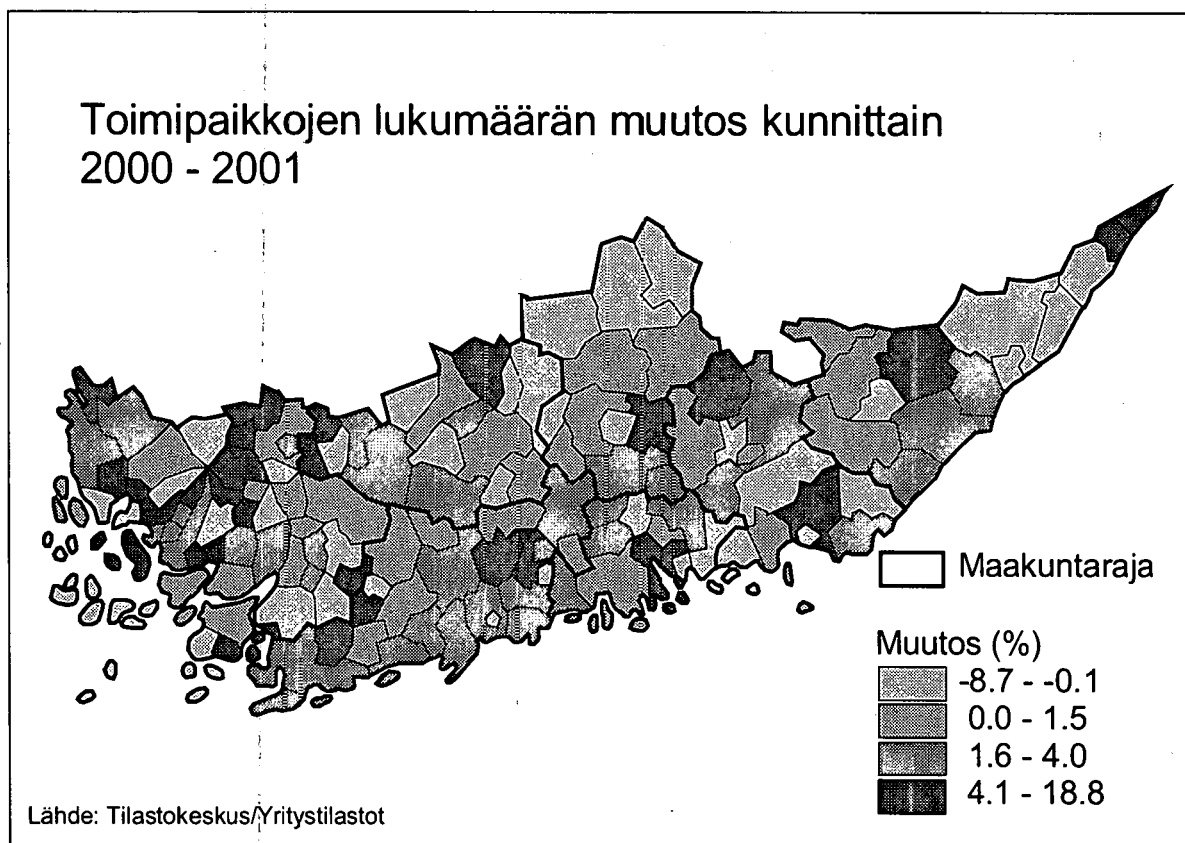
Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2000 - 2001

Kuva 33. Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2000 – 2001.

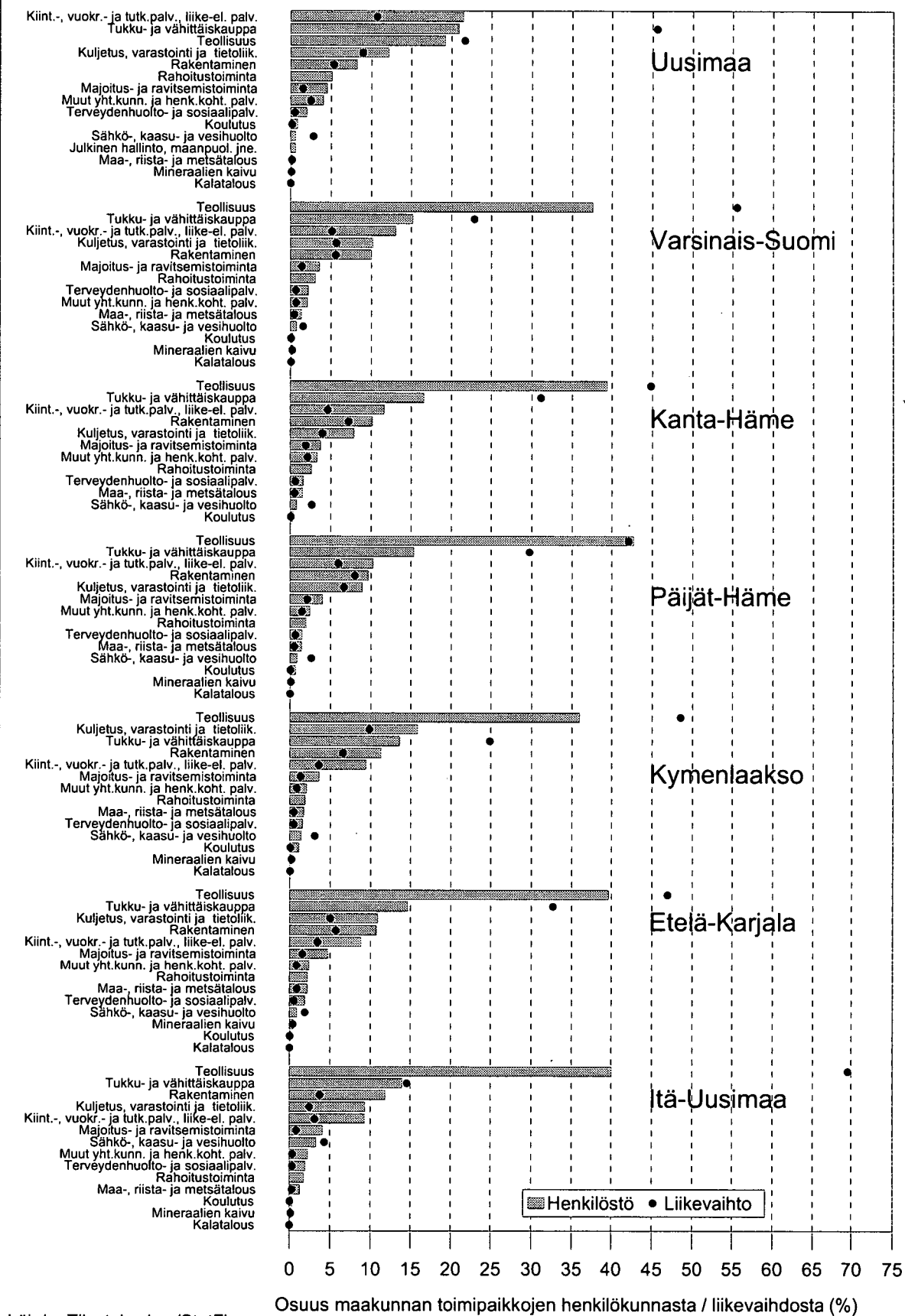

Kuva 34. Toimipaikat kunnittain 2003.

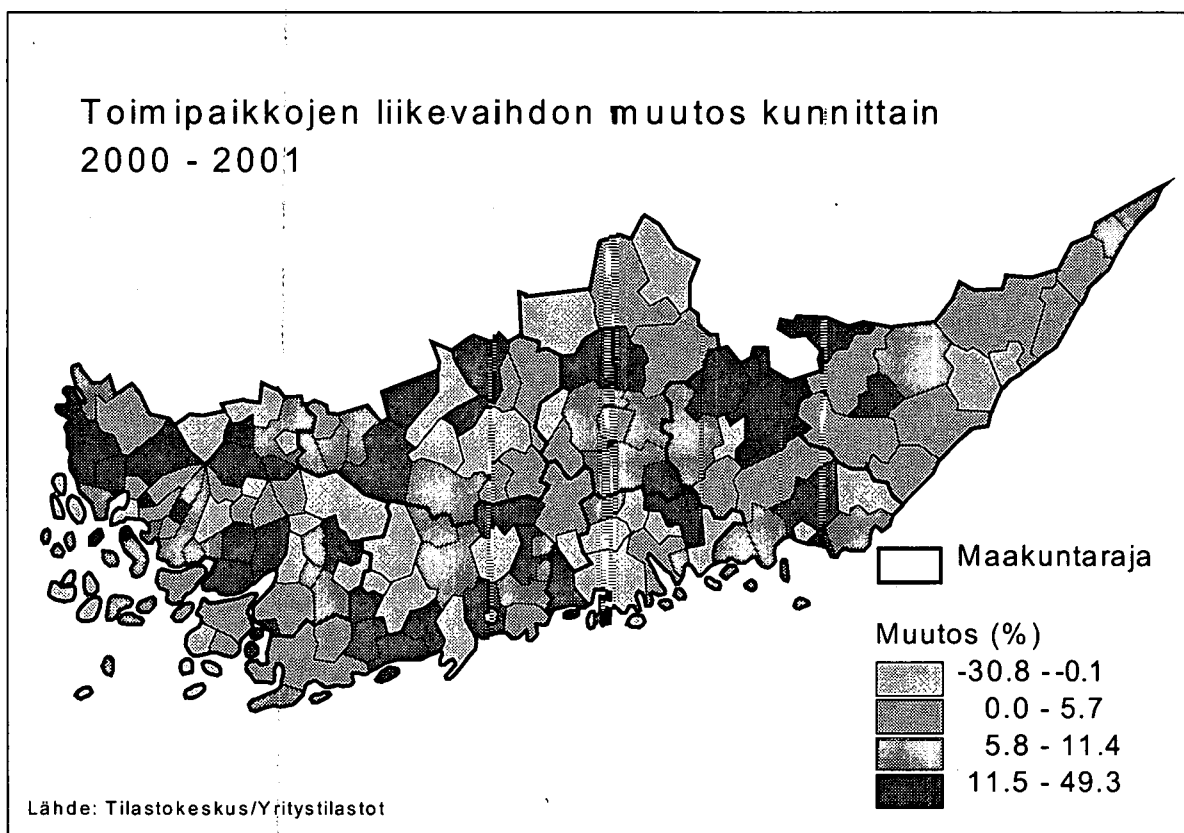
Kuva 35. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2000 - 2001.

Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2001

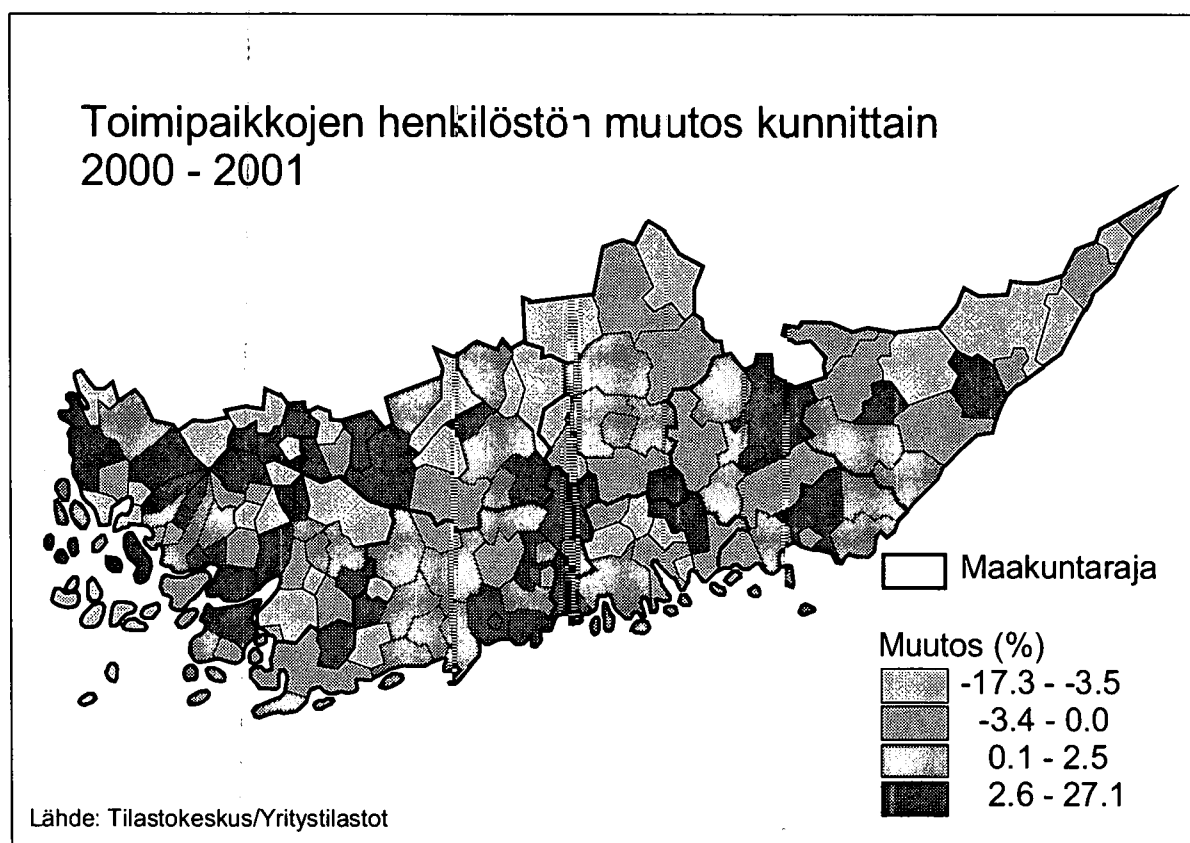

Lähde: Tilastokeskus/StatFin

Kuva 36. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2001.

Kuva 37. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 2000 – 2001.

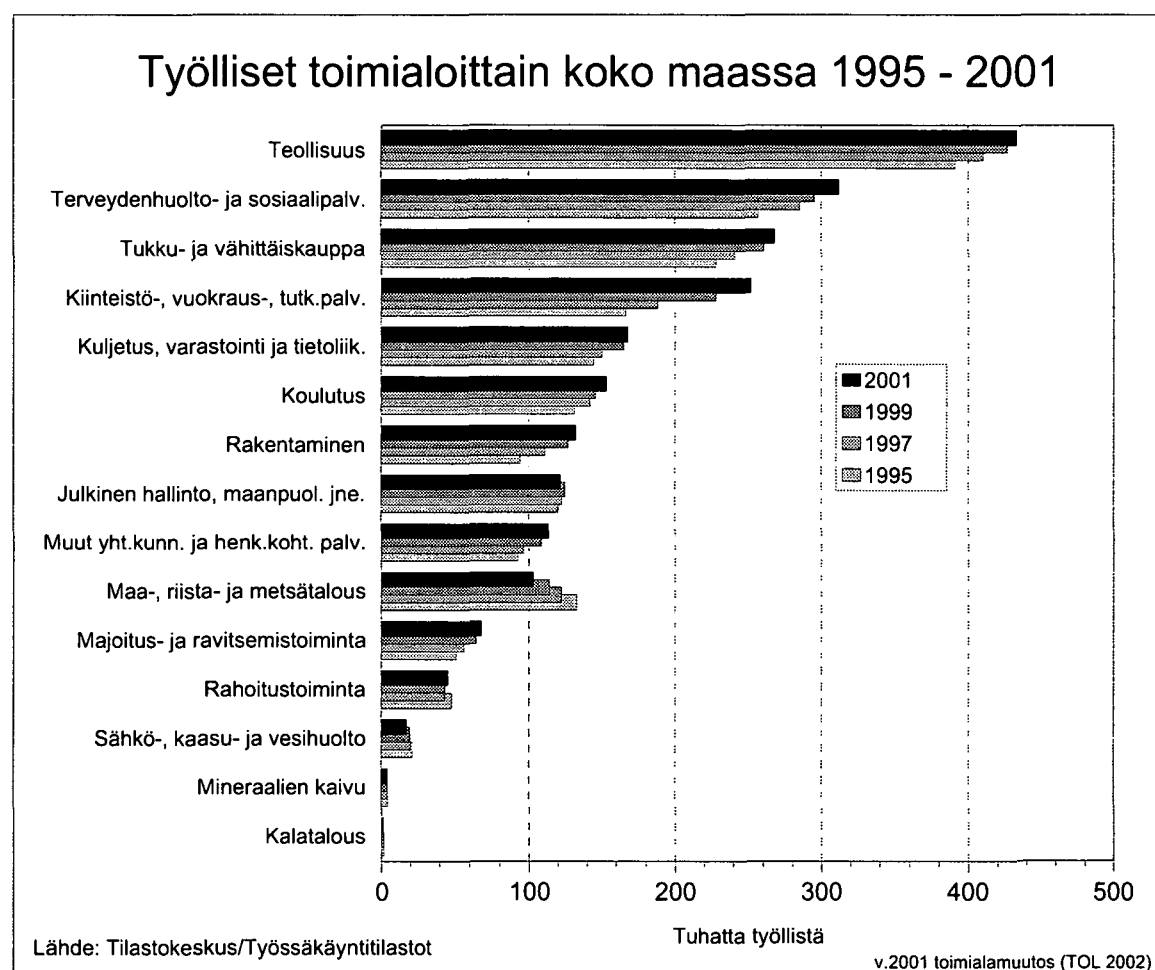
Kuva 38. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2000 – 2001.

Elinkeinorakenne

Työllisten määrä väheni Suomessa 1990-luvun laman aikana etenkin palveluissa ja jalostuksessa. Alkutuotannossa työllisten määrä on sen sijaan vähentynyt koko tarkastelujakson vuosina 1987 – 2001. Vuodesta 1994 lähtien työllisten määrä on kasvanut palvelualoilla ja jalostuksessa, mutta kasvu näyttää pysähtyneen vuonna 2001 jalostuksen osalta.

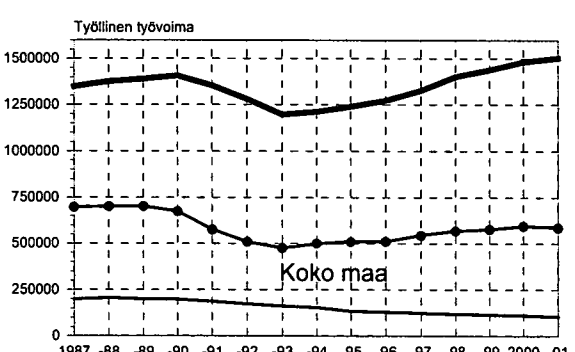
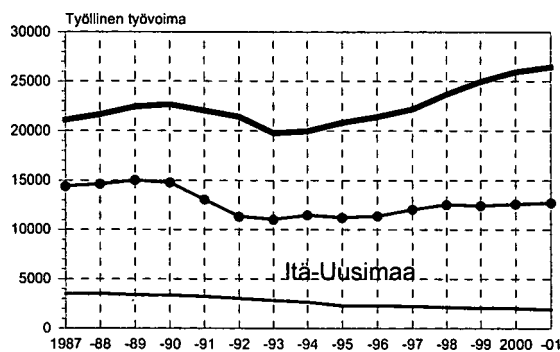
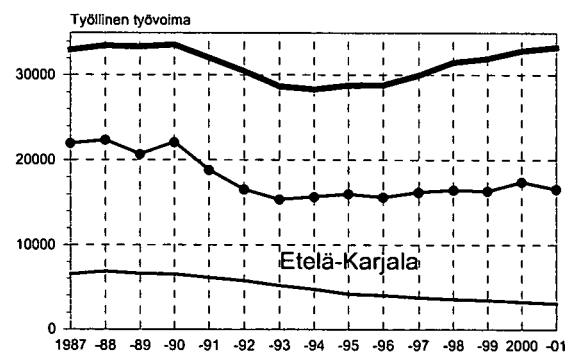
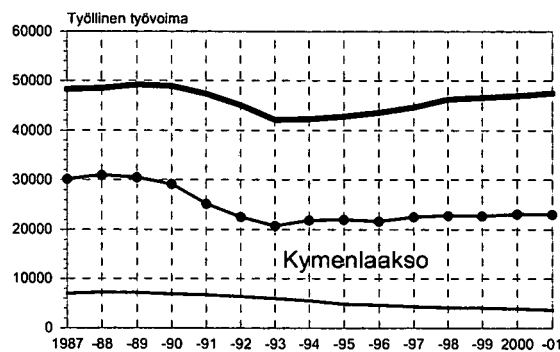
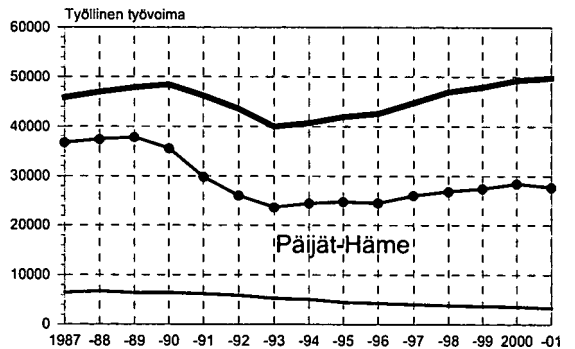
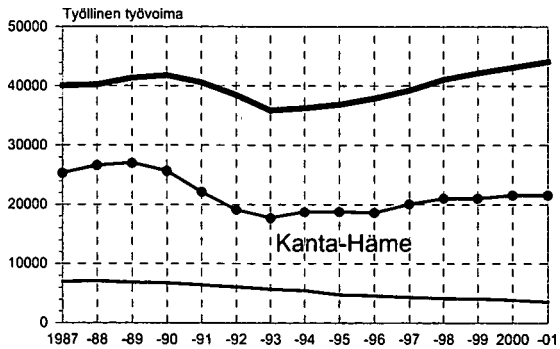
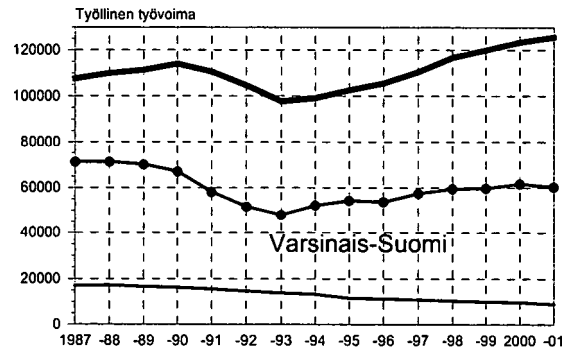
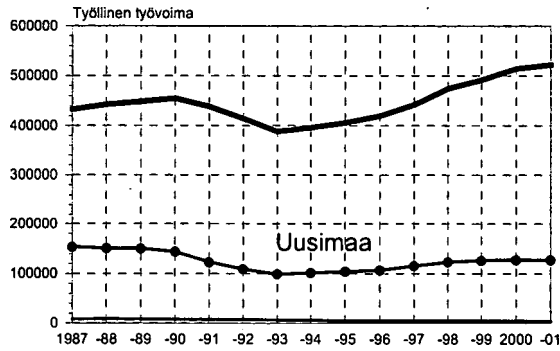
Vuoden 2001 työssäkäyntiluvuissa on käytössä uusi **toimialaluokitus TOL 2002**, joka korvaa Toimialaluokituksen 1995. Toimialaluokituksen uudistamisen myötä muutamia toimintoja on siirretty eri toimialoille tai luotu uusia (ks. sivulta 123). Muutos vaikeuttaa joidenkin toimialojen vertailukelpoisuutta edellisiin vuosiin.

Työllisiä tarkasteltaessa toimialoittain on teollisuus suurin työllistäjä. Ala työllisti vuonna 2001 koko maassa joka viidennen. Seuraavaksi työllistävimmät sektorit olivat terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa. Työllisten määrä on kasvanut voimakkaimmin kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalveluissa sekä muissa liike-elämän palveluissa vuodesta 1995 lähtien. Maa-, metsä-, riista- ja kalatalouden toimialoilla työllisten määrä on vähentynyt voimakkaimmin, yli 30 000 työllisellä vastaavana aikana. Myös sähkö-, kaasu- ja vesihuollossa työskenteli vuonna 2001 vähemmän henkilöitä kuin kuusi vuotta aiemmin.

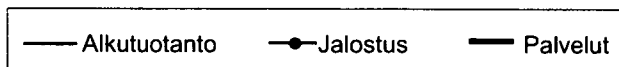

Kuva 39. Työlliset toimialoittain koko maassa 1995 – 2001.

Työllinen työvoima maakunnittain 1987 - 2001

**Huom! Erilaiset
asteikot**

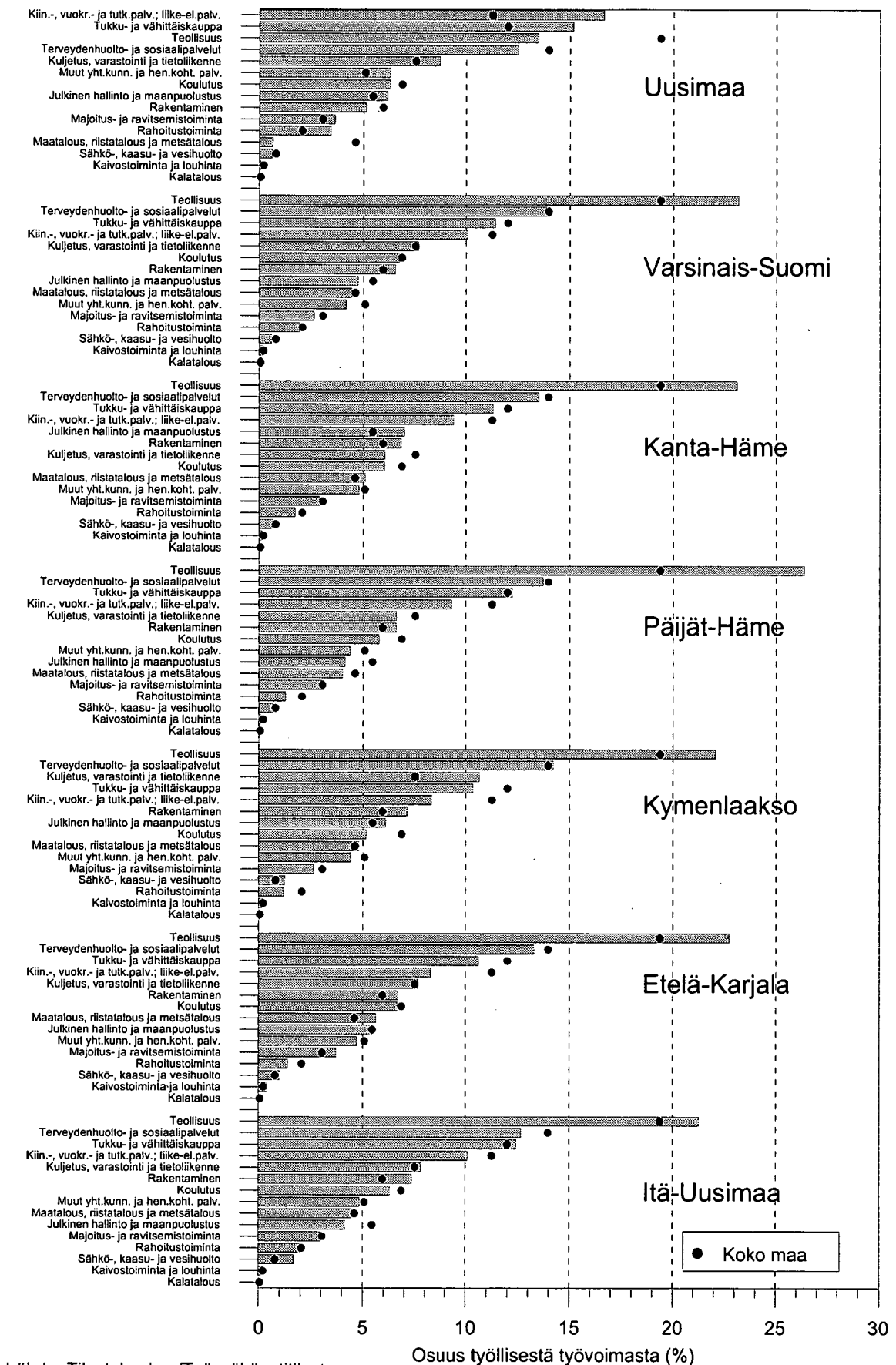

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)

Kuva 40. Työllinen työvoima maakunnittain 1987 – 2001.

Elinkeinorakenne maakunnittain 2001

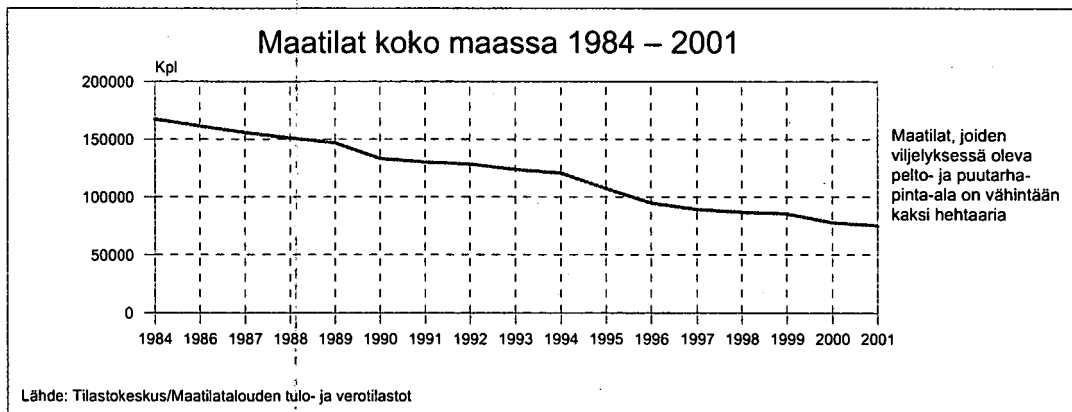

Kuva 41. Elinkeinorakenne maakunnittain 2001.

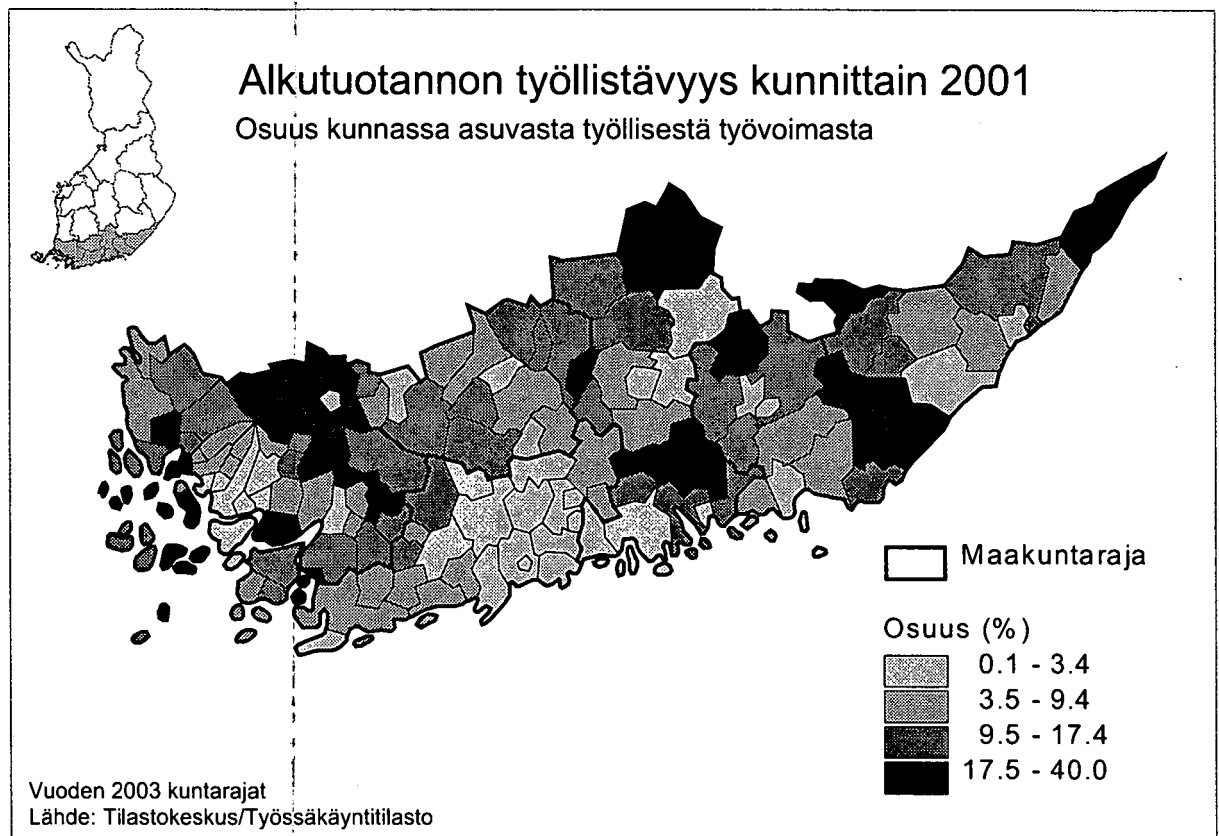
Alkutuotanto

Vuoden 2001 maaseutuelinkeinorekisterin mukaan Suomessa oli 75 774 sellaista maatilaa, joiden viljelyksessä oleva pelto- tai puutarhapinta-ala oli vähintään kaksi hehtaaria. Vuodesta 1984 yli kahden hehtaarin tilojen lukumäärä on vähentynyt lähes 90 000 tilalla. Vuonna 2001 tilojen keskimääräinen peltoala koko maassa oli 29,2 hehtaaria ja metsäala 48,2 hehtaaria. Peltoalaltaan suurimmat tilat sijaitsevat eteläisessä Suomessa, metsäalat taas ovat suurimmat pohjoisessa. Keskimääräinen veronalainen tulo tilaa kohti vuonna 2001 oli koko maassa 33 166 euroa. Maatilatalouden velkaa tiloilla oli keskimäärin 37 539 euroa.

Alkutuotanto työllisti vuonna 2001 alle 5 % koko maan työllisistä.

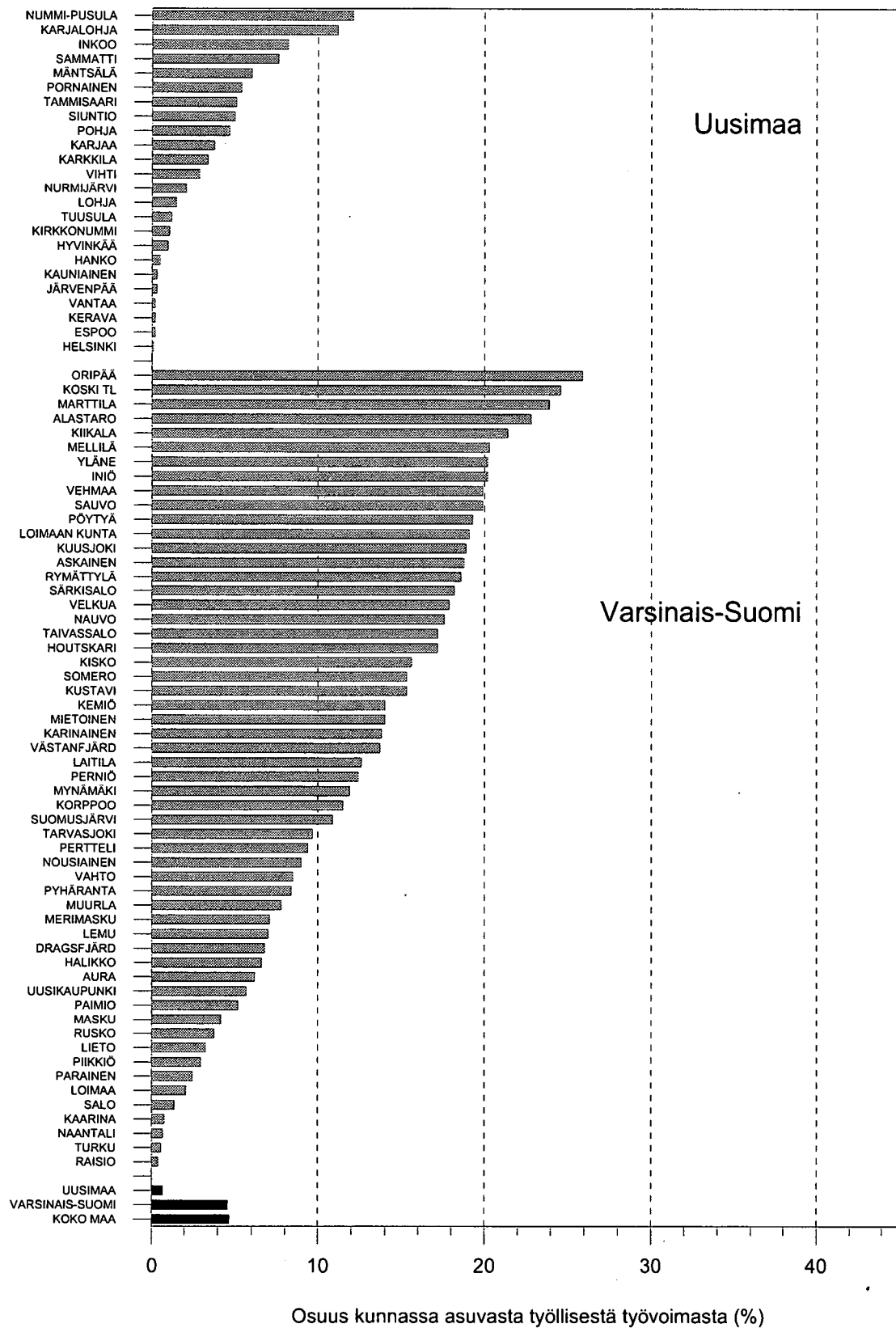

Kuva 42. Maatilat koko maassa 1984 - 2001.

Kuva 43. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2001.

Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2001

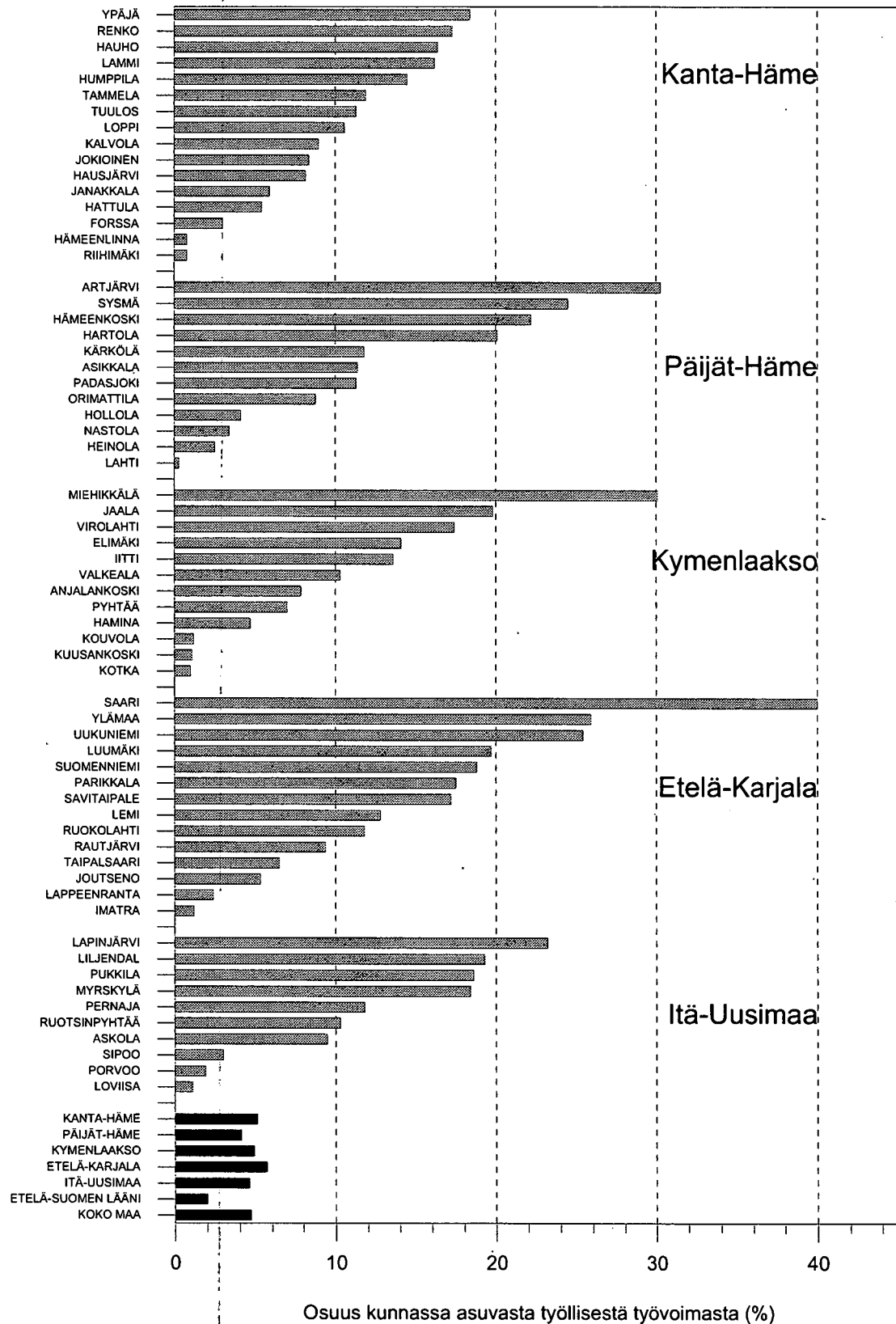

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 44a. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2001.

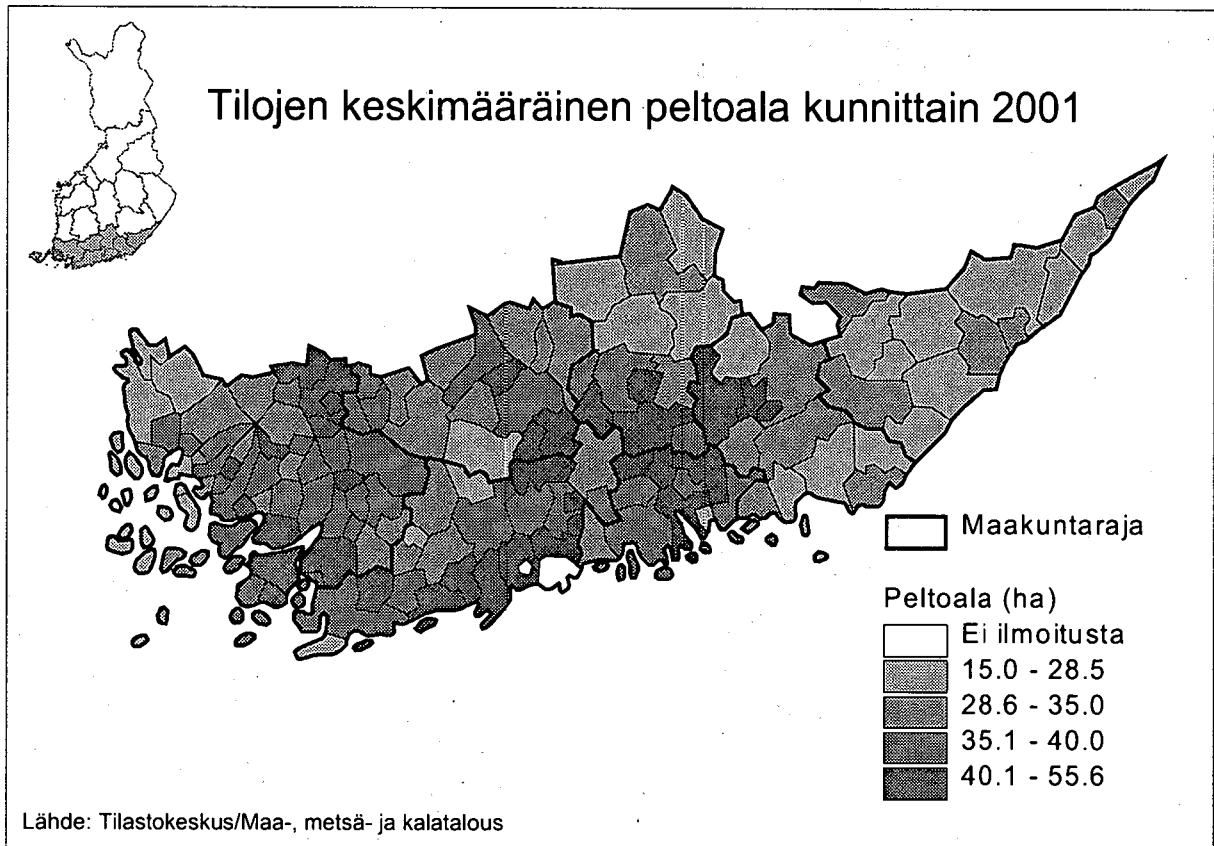
Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2001

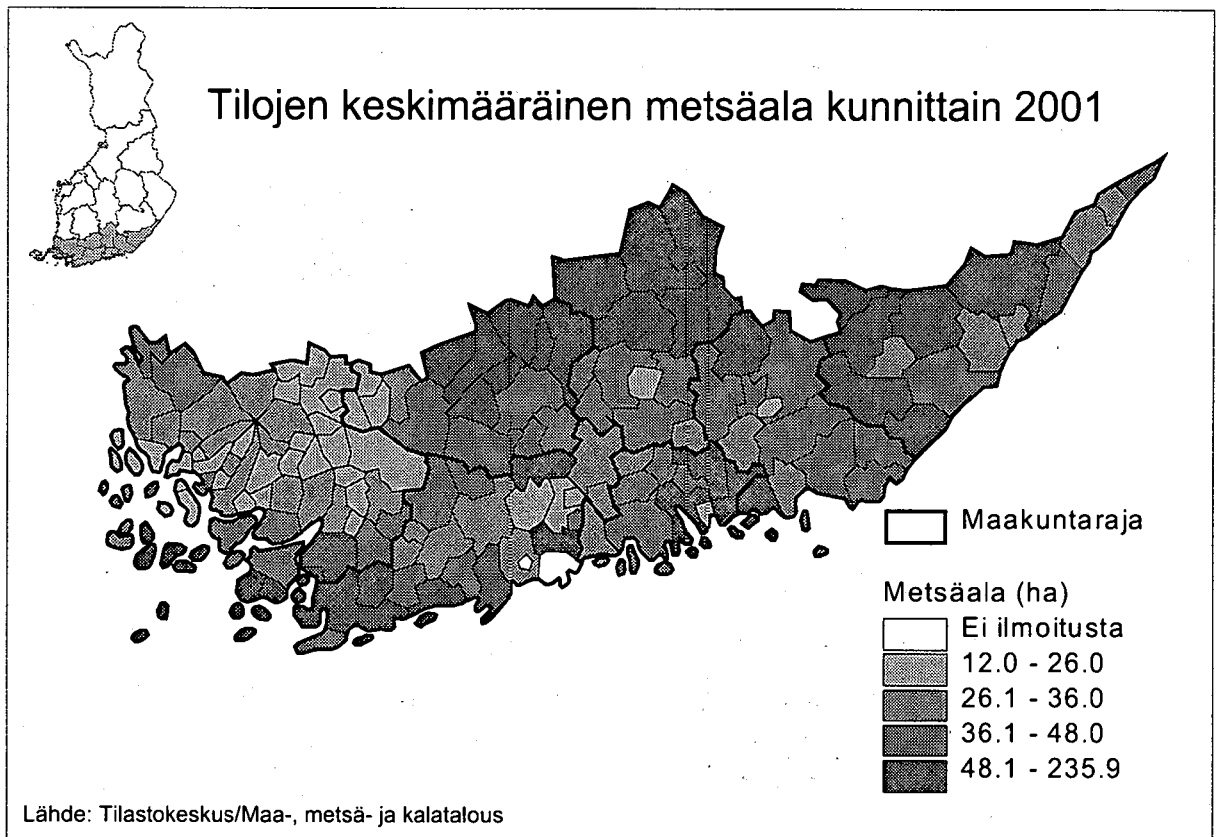
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Vuoden 2003 kuntarajat

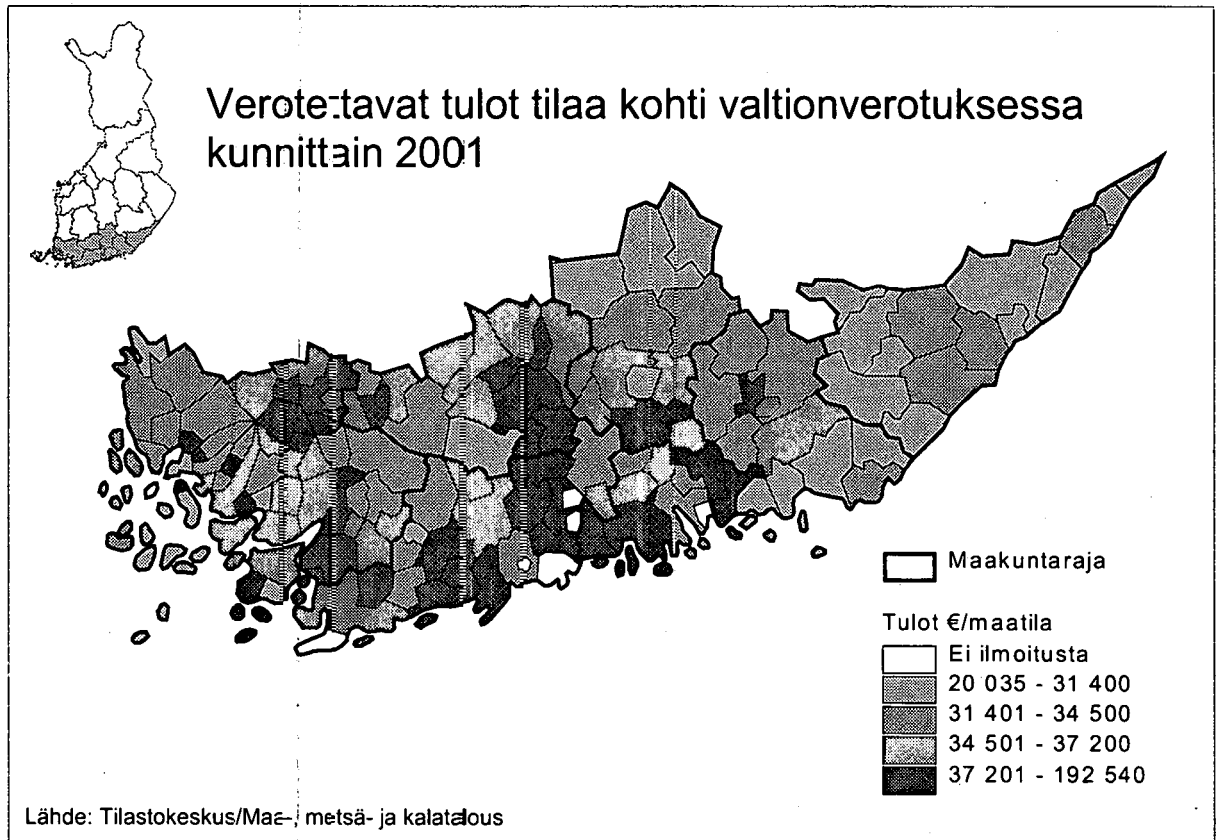
Kuva 44b Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2001.

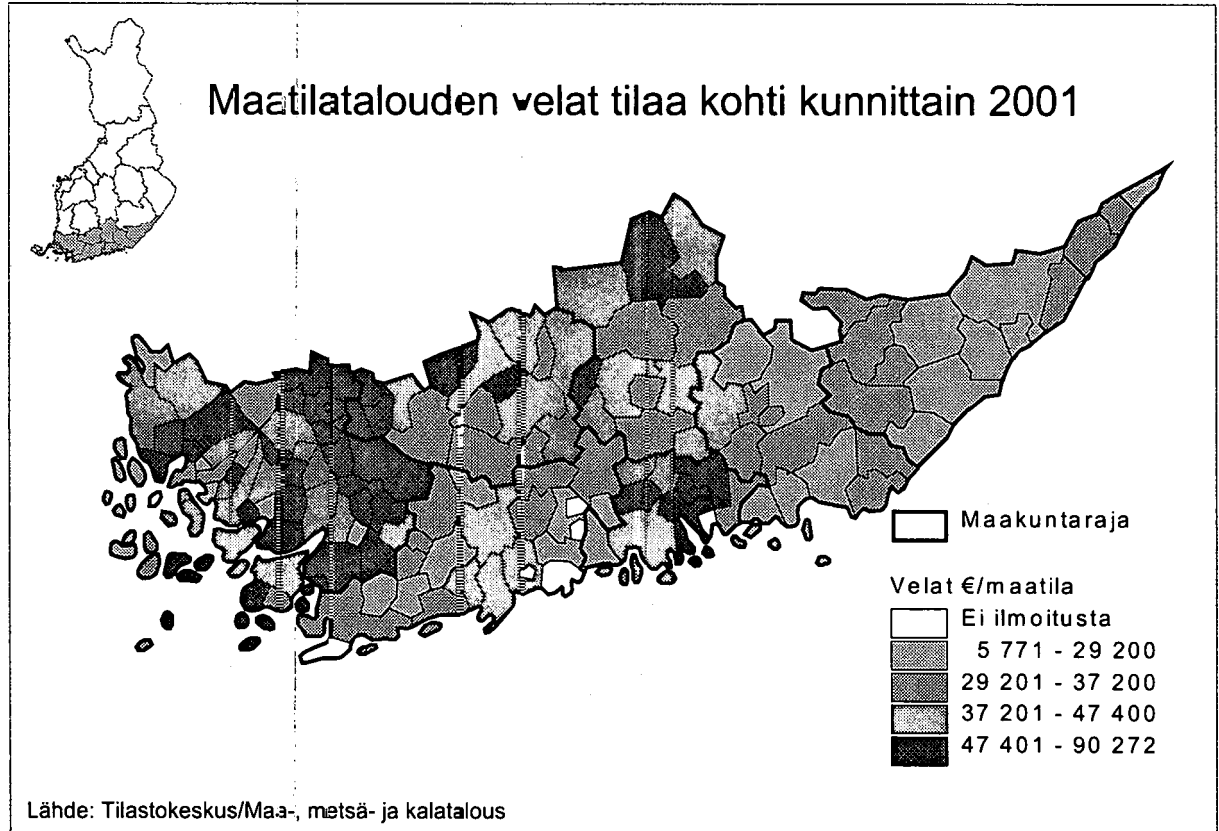
Kuva 45. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 2001.

Kuva 46. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 2001.

Kuva 47. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 2001.

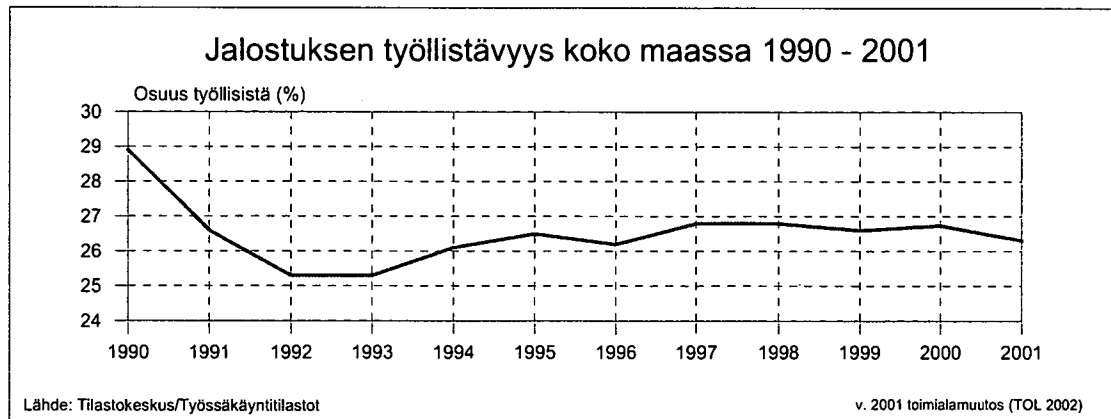
Kuva 48. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 2001.

Jalostus

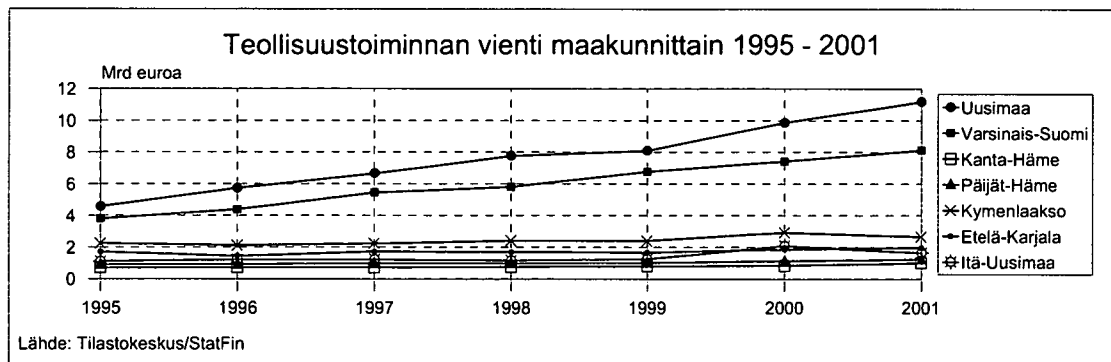
Jalostuselinkeinot työllistivät vuonna 2001 yli neljäsosan koko maan työllisestä työvoimasta. *Jalostuksen* toimialoihin lasketaan kuuluviksi teollisuuden lisäksi myös mineraalien kaivu, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto sekä rakentaminen. *Teollisuustoimintaan* puolestaan kuuluu mineraalien kaivu, teollisuus sekä sähkö-, kaasu- ja vesihuolto.

Tuotannon bruttoarvo (EU:n määritelmän mukainen, sisältää tukipalkkiot) mittaa yrityksen tai toimipaikan oman tuotannon arvoa, sen tosiasiallista tuotantoa. Tuotanto-toimintaan lasketaan mukaan kaikki tuotantoon liittyvät tuotot ja niitä oikaistaan käyttöomaisuuden luovutusvoitoilla. Tuotannon bruttoarvo lasketaan toimipaikan ilmoittaman laskennallisen käyttökateen avulla. Tuotannon bruttoarvon kaava on seuraava: Liikevaihto + toimitukset yrityksen muiden toimipaikkojen käyttöön + valmisteverastojen muutos + valmistus omaan käyttöön + liiketoiminnan muut tuotot - käyttöomaisuuden luovutusvoitot - kauppatarvaroiden hankinta = BRUTTOARVO.

Tuotannon jalostusarvo (EU:n määritelmän mukainen arvonlisäys perushintaan sisältäen tukipalkkiot) mittaa eri tuotannontekijöiden yhteenlaskettua jalostusarvoa toimipaikan liiketoiminnasta. Tuotannon bruttoarvon avulla voidaan laskea jalostusarvo seuraavasti: BRUTTOARVO - aine- ja tarvikeostot - ostot yrityksen muilta toimipaikoilta - varastojen muutos - ulkopuoliset palvelut - muut kiinteät ja muuttuvat kulut pl. henkilöstökulut + kauppatarvaroiden hankinta = JALOSTUSARVO.

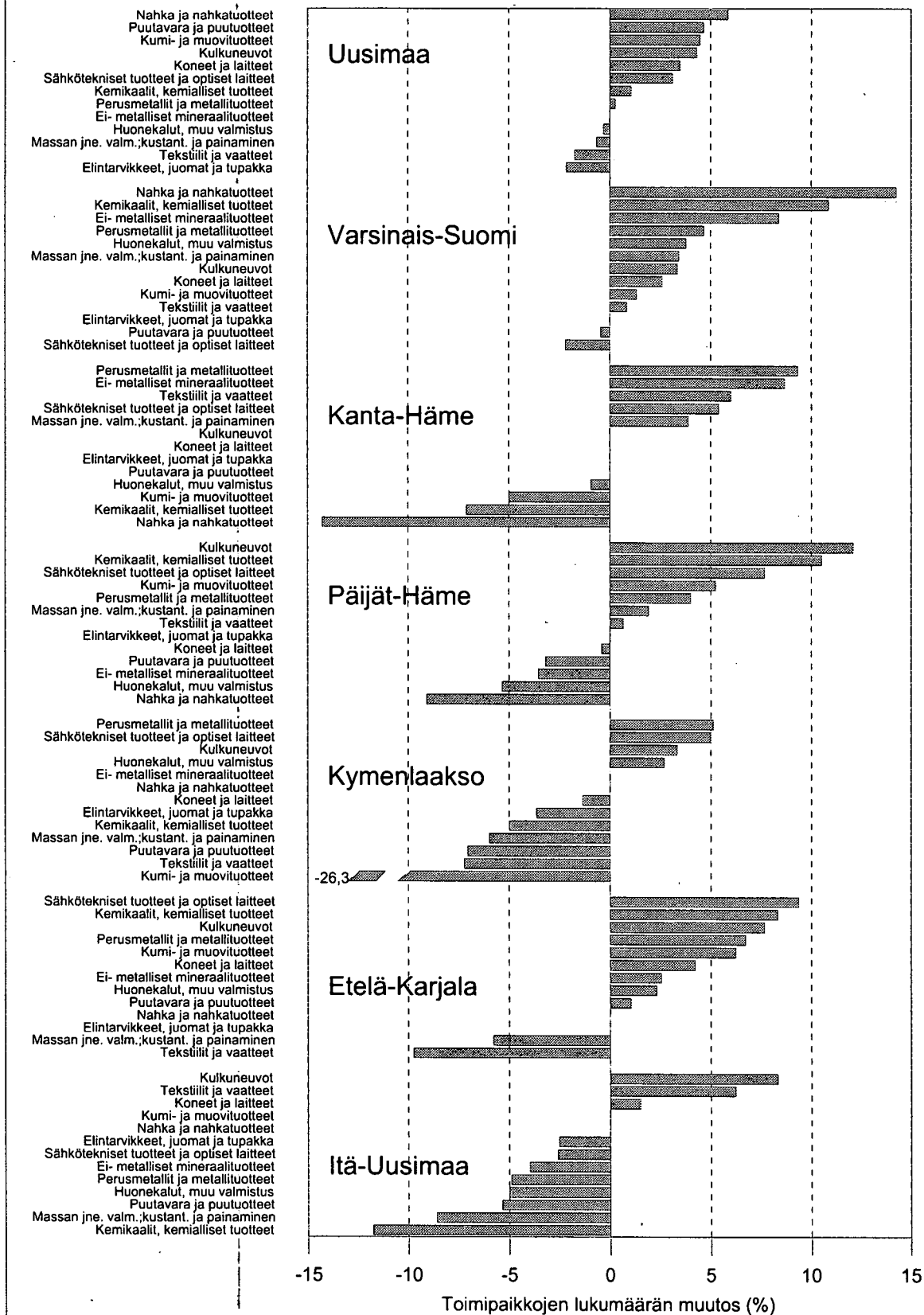

Kuva 49. Jalostuksen työllistävyys koko maassa 1990 – 2001.

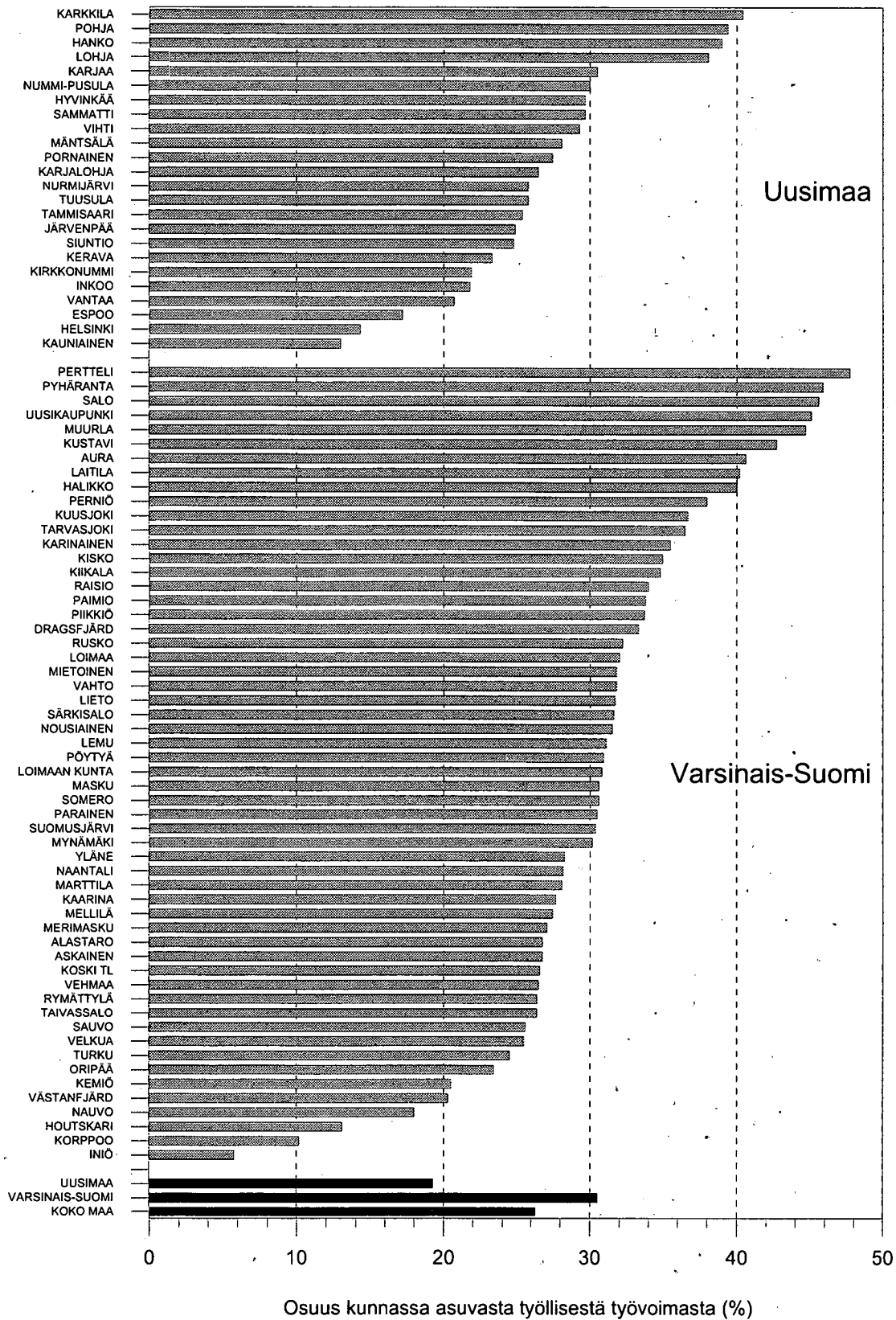
Kuva 50. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1995 - 2001.

Teollisuuden toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2000 - 2001

Kuva 51. Teollisuuden toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2000 - 2001.

Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2001

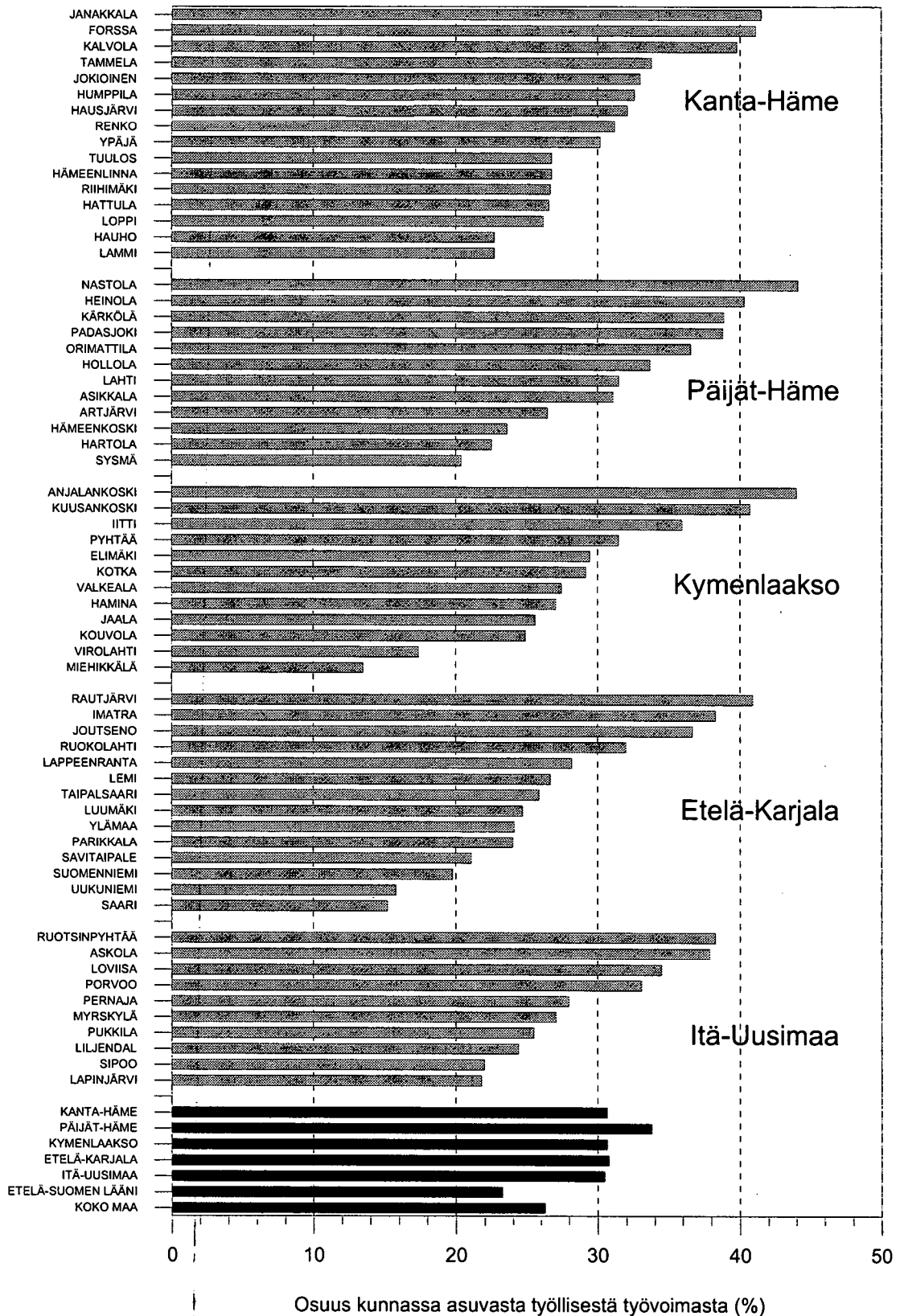

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 52a. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2001.

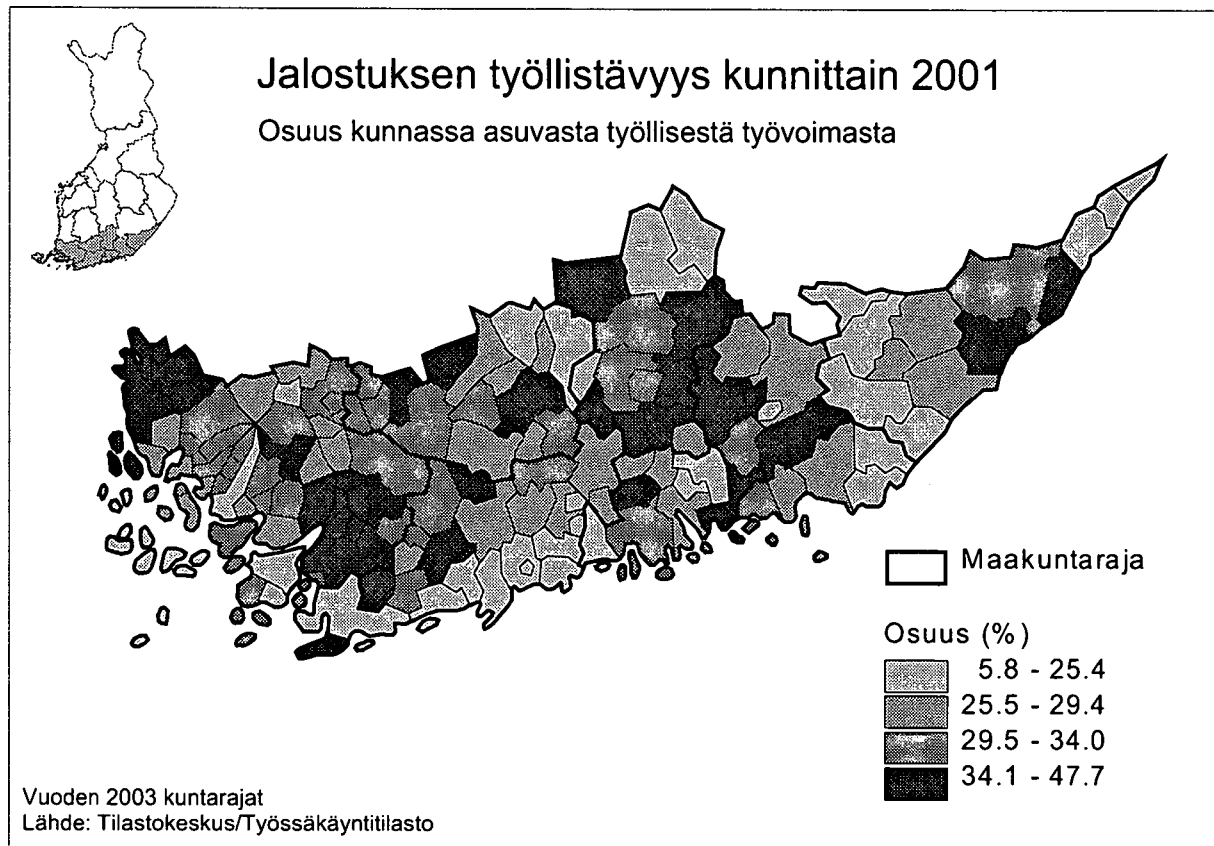
Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2001

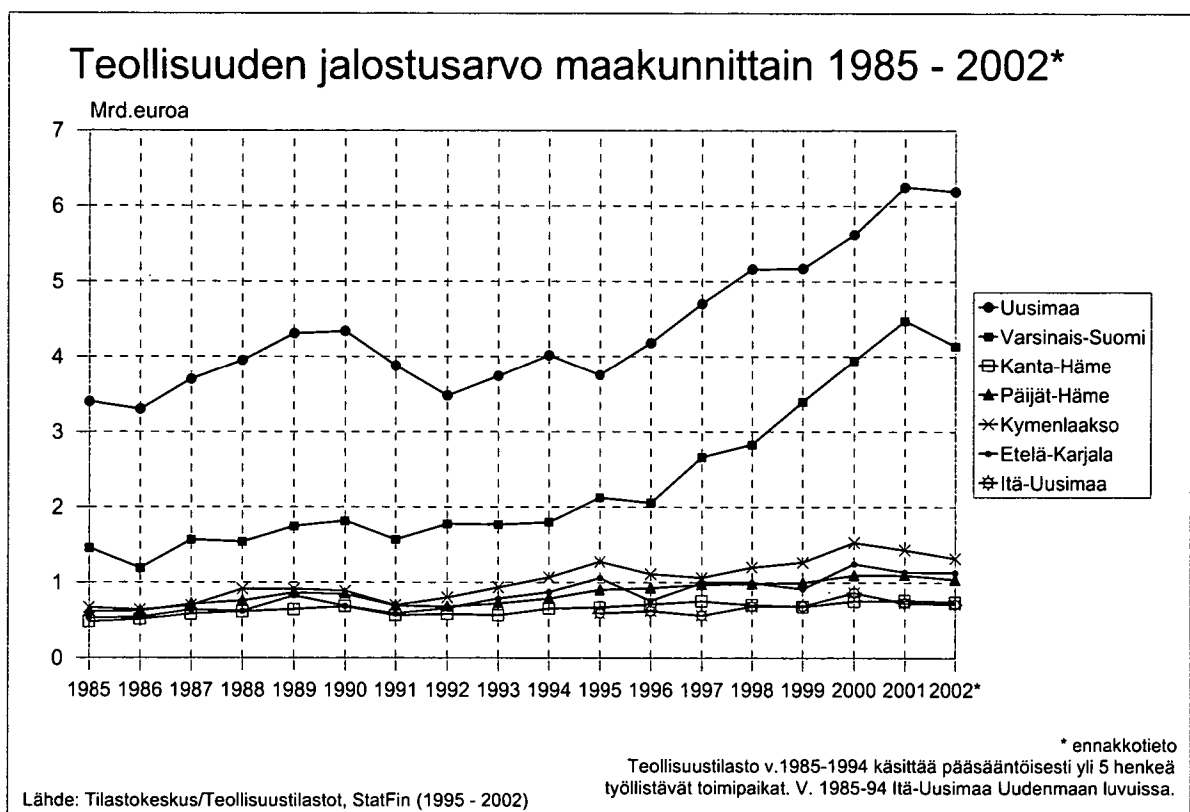
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Vuoden 2003 kuntarajat

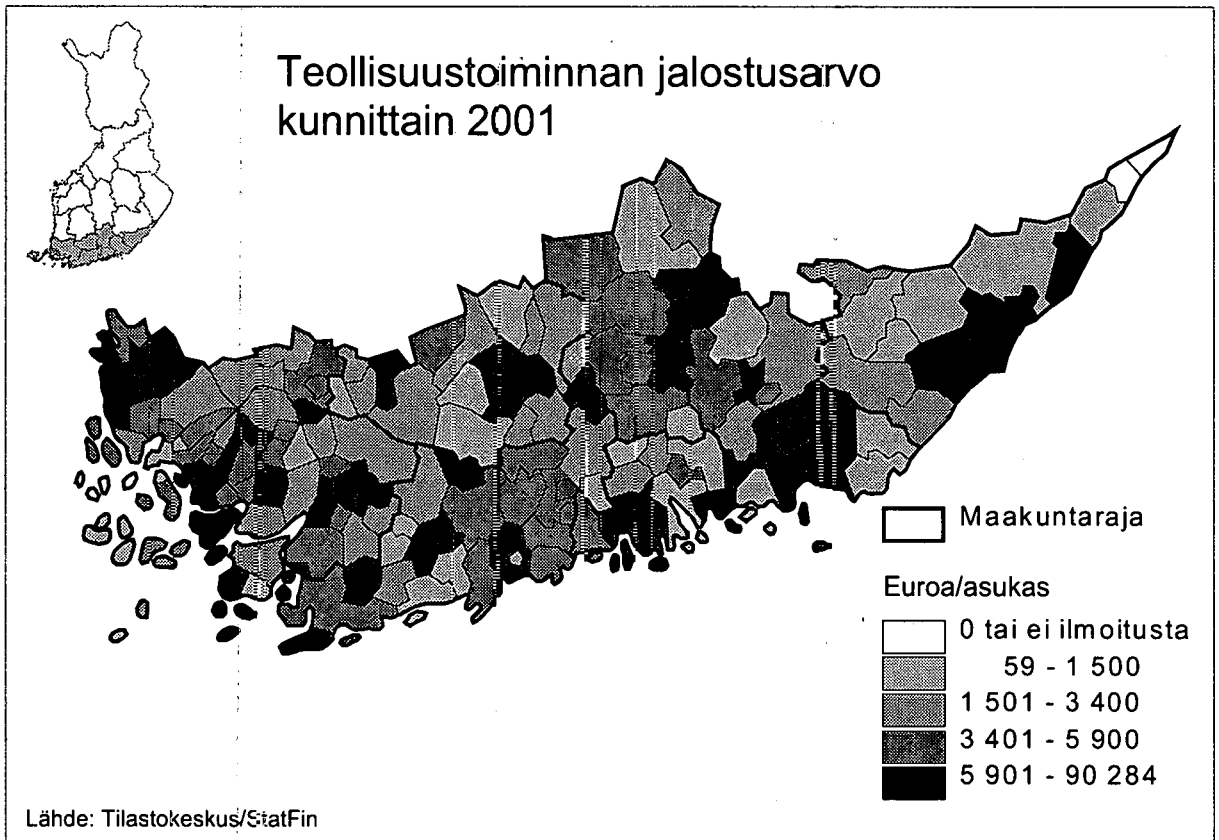
Kuva 52b. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2001.

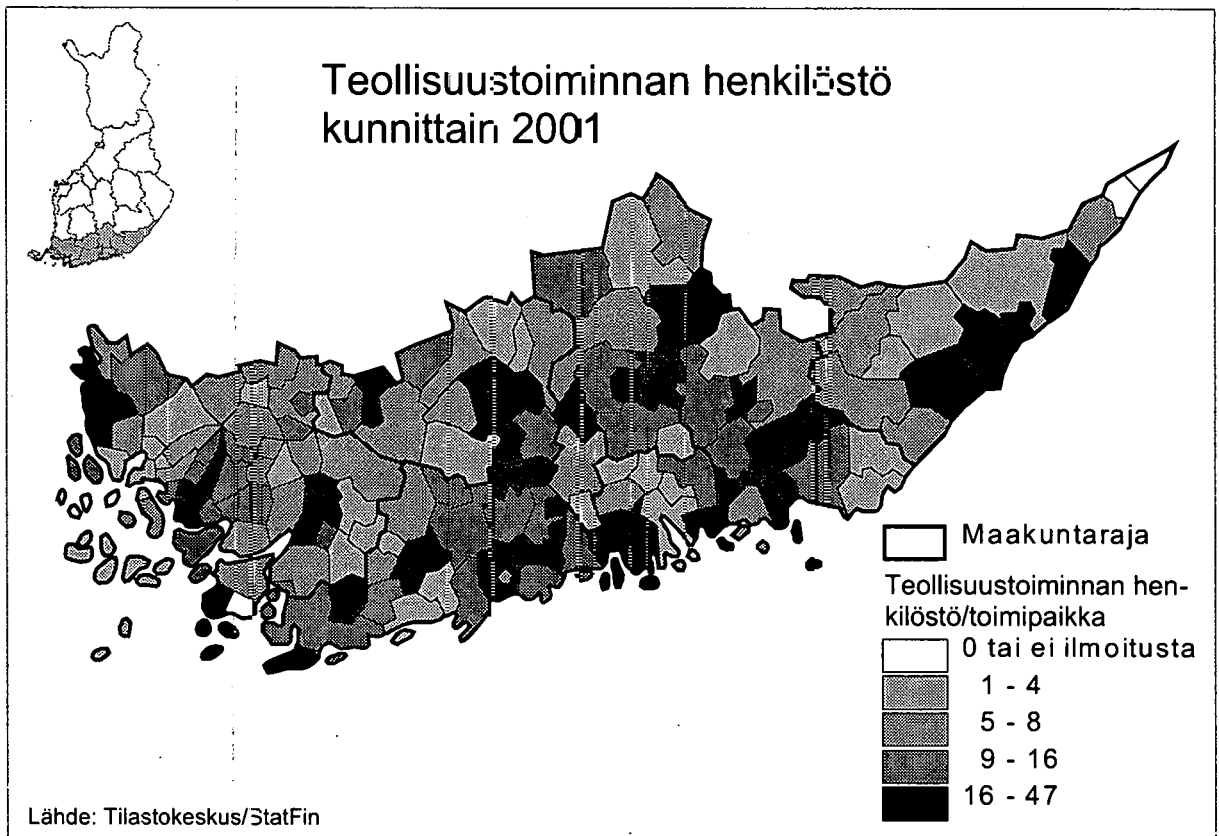
Kuva 53. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2001.

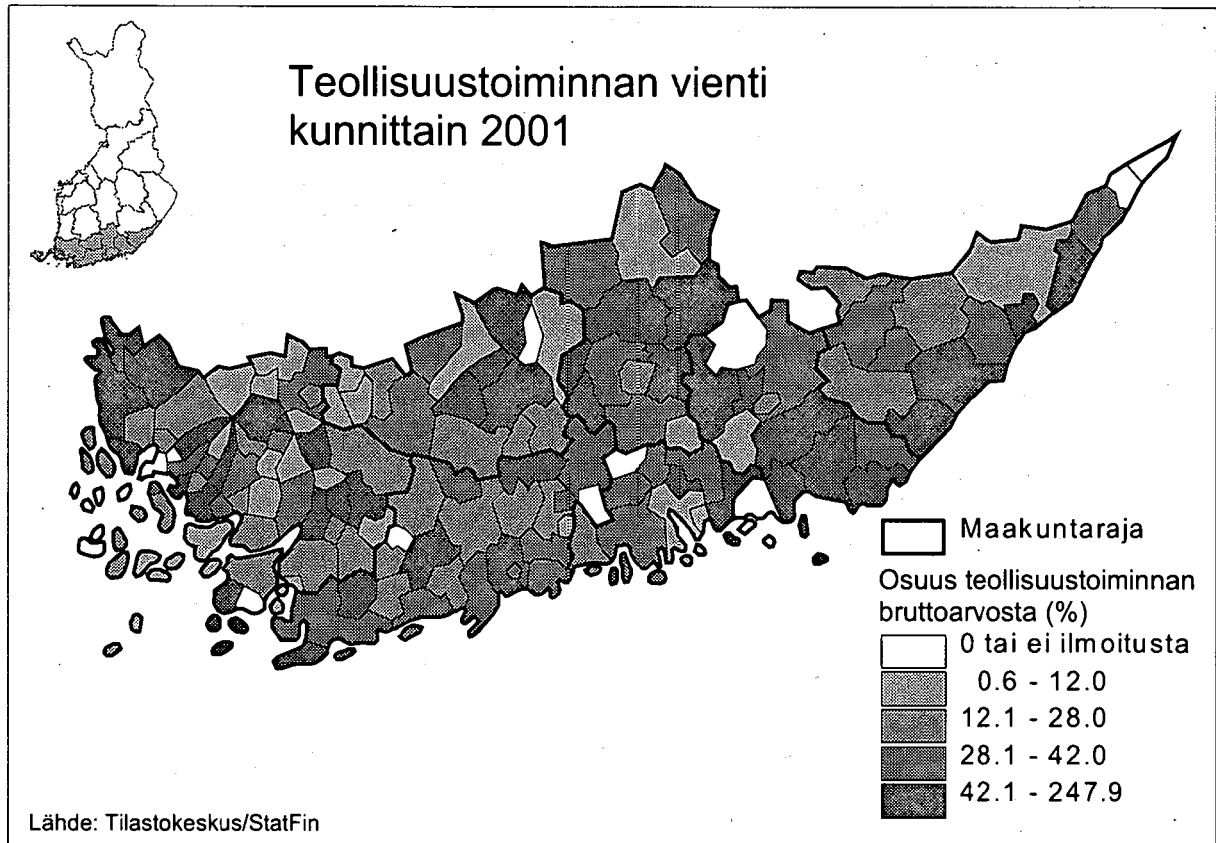
Kuva 54. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 - 2002*.

Kuva 55. Teollisuustoiminnan jalostusarvo kunnittain 2001.

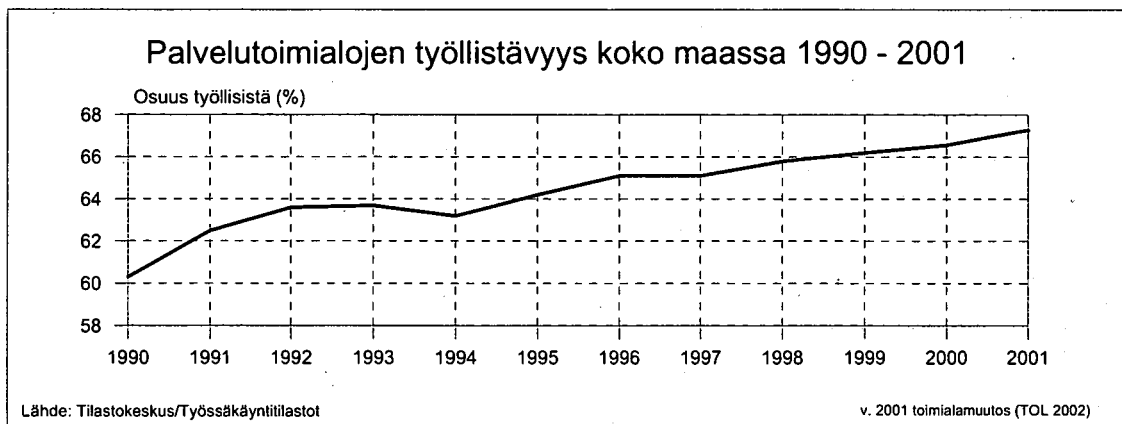
Kuva 56. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2001.

Kuva 57. Teollisuustoiminnan vienti kunnittain 2001.

Palvelut

Palvelusektorin työpaikkojen määrä väheni koko maassa yli 200 000:lla 1990-luvun alkuvuosina (kuva 40). Vasta vuonna 1999 palvelutoimialojen työpaikkojen määrä ylsi vuosikymmenen alun tasolle. Suhteellisesti tarkasteltuna palvelutoimialat ovat kuitenkin voimistaneet merkitystään koko 1990-luvun ajan. Vuoden 2001 tilastojen mukaan koko maan työllisistä 67 % työskenteli palvelualoilla, kun kymmenen vuotta aiemmin vastaava osuus oli 60 % työllisistä. *Palvelutoimialoihin* lasketaan kuuluviksi kauppa, majoitus- ja ravitsemispalvelut, kuljetus, varastointi ja tietoliikenne, rahoitustoiminta, liike-elämän palvelut, julkinen hallinto, koulutus sekä terveydenhuolto ja sosiaalipalvelut (toimialaluokat G - Q).

Kuva 58. Palvelutoimialojen työllistävyys koko maassa 1990 – 2001.

Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 - 2001

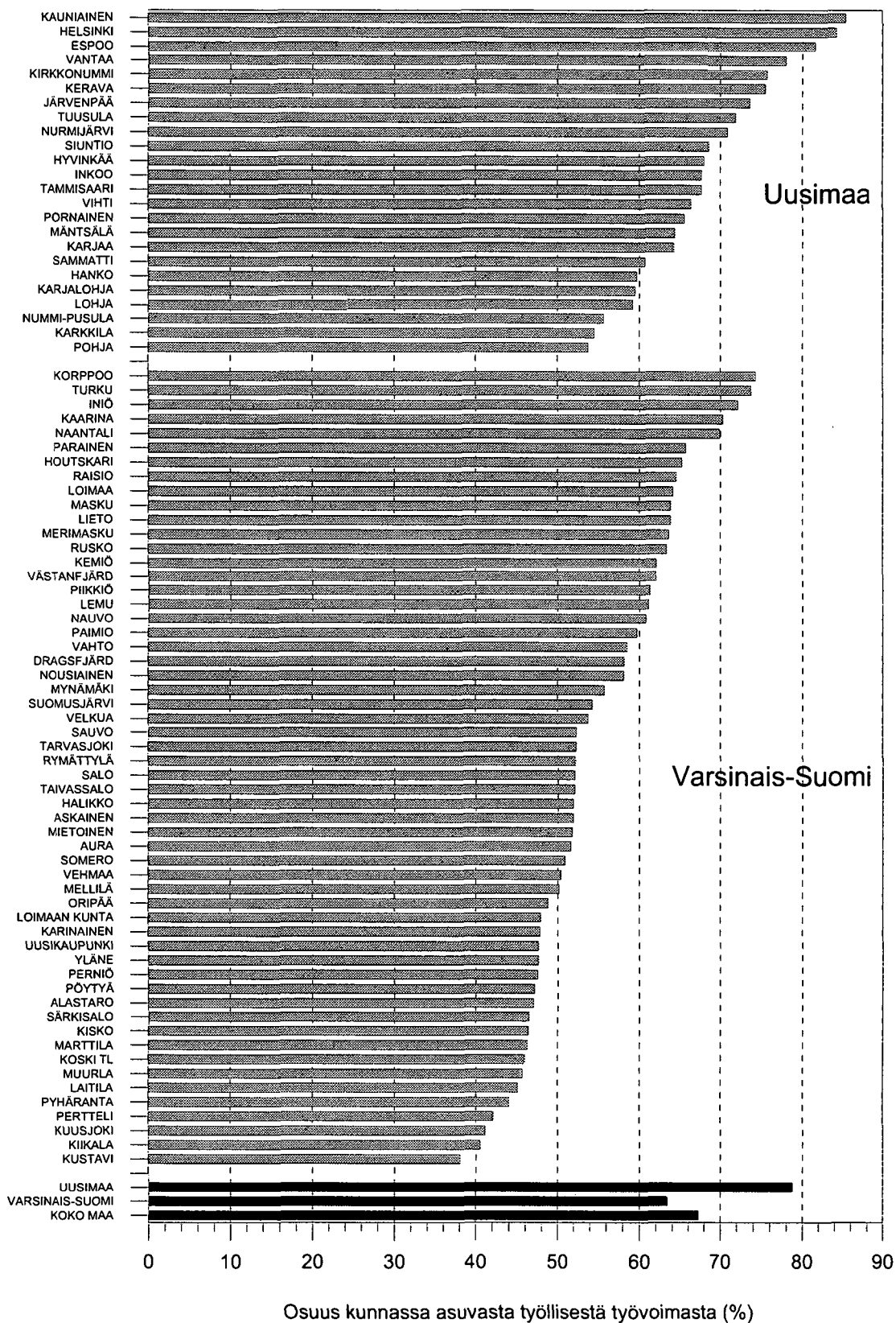

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)

Kuva 59. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 – 2001.

Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2001

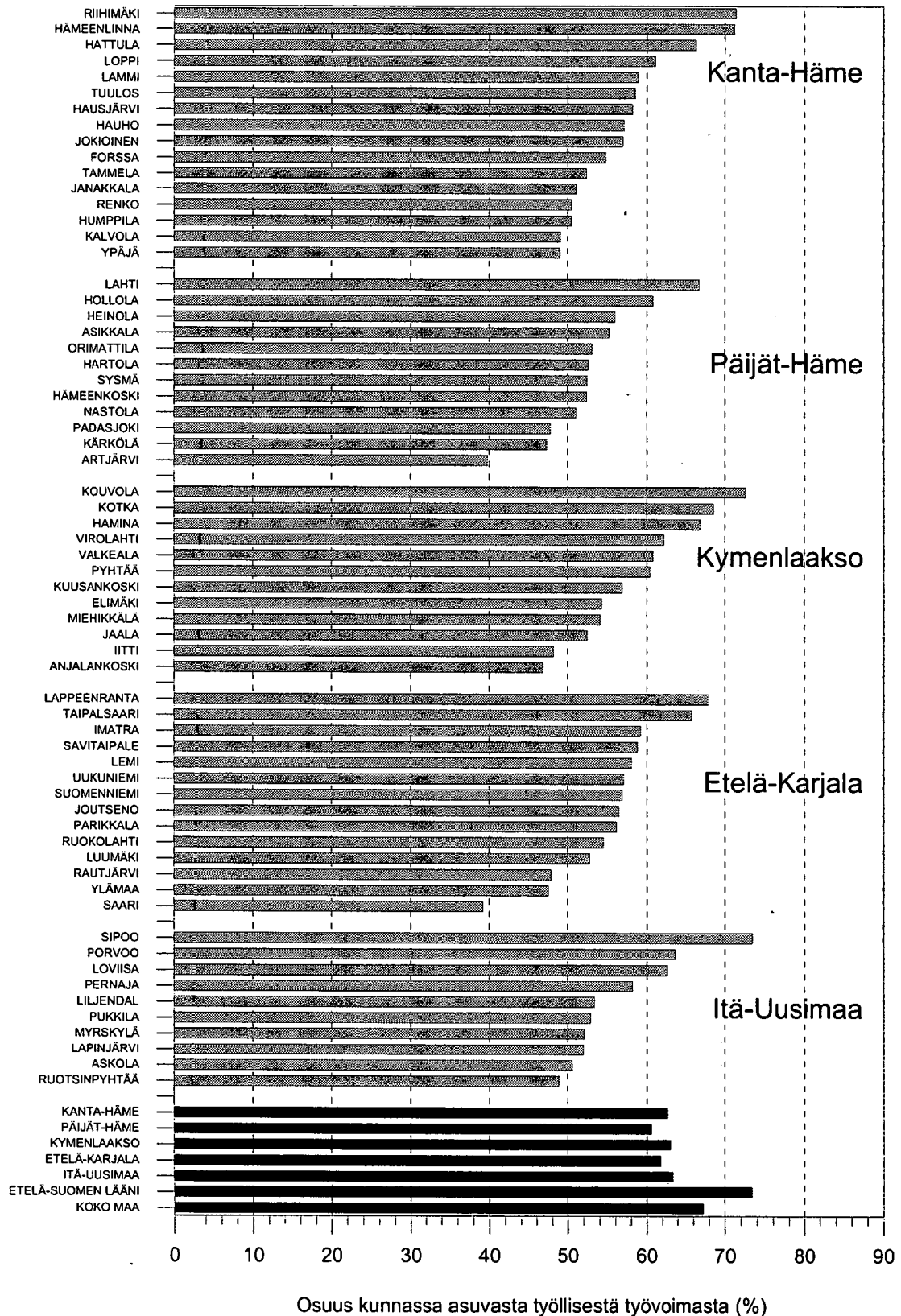

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 60a. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2001.

Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2001

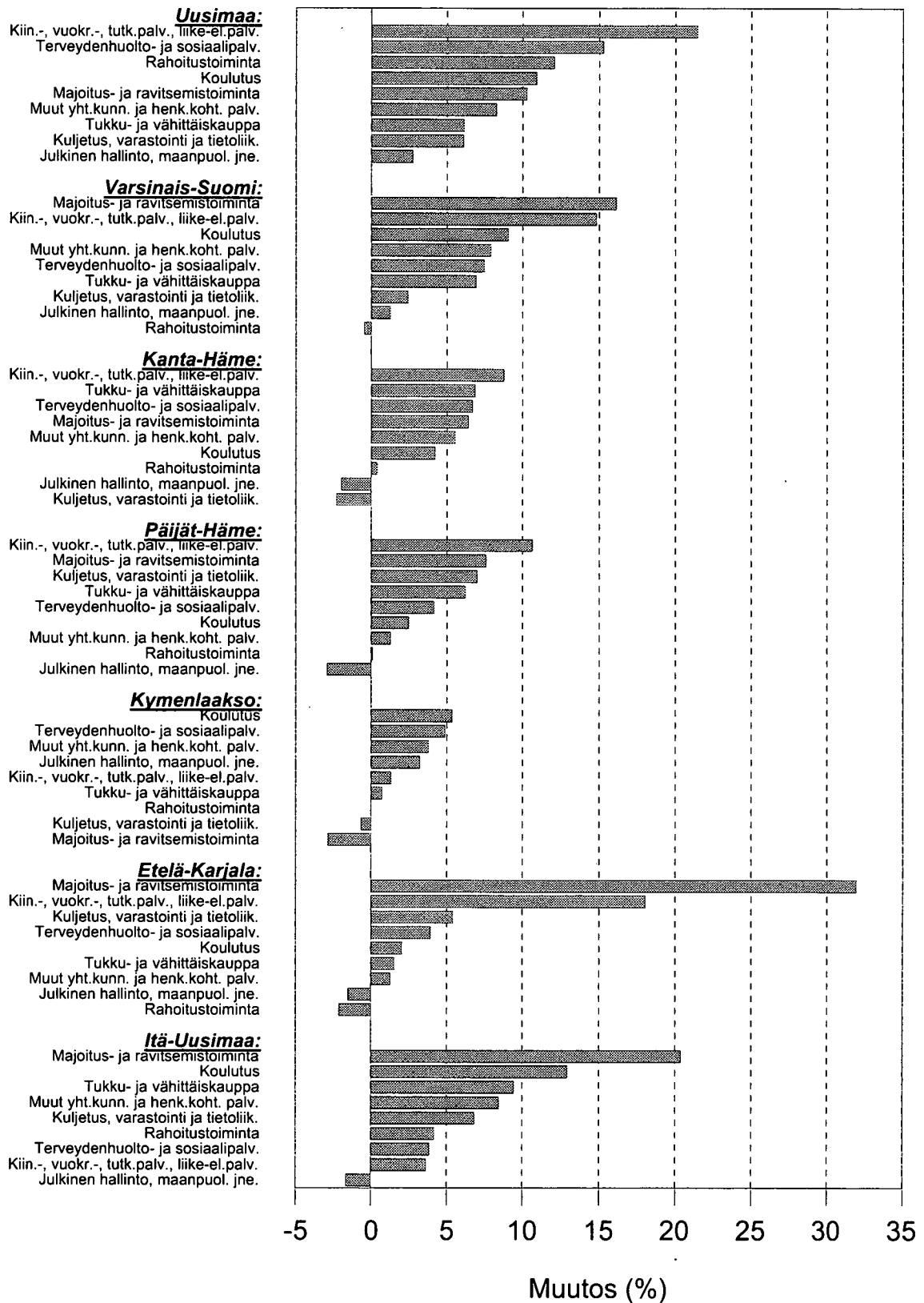

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 60b. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2001.

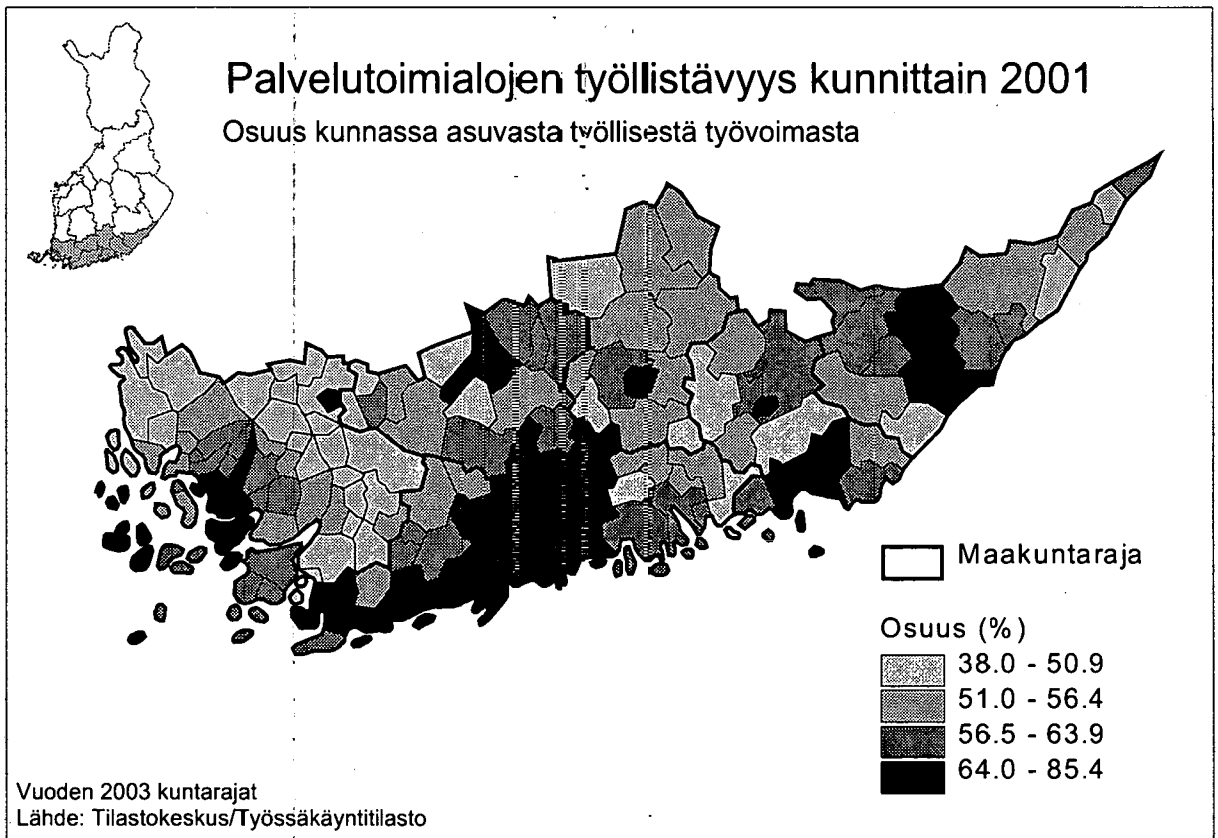
Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1998 - 2001

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)

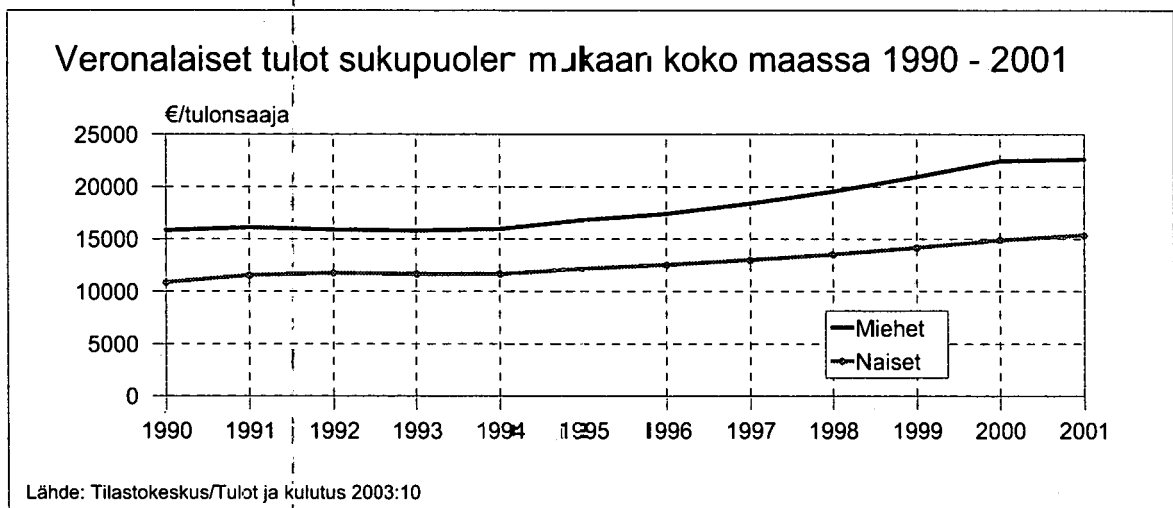
Kuva 61. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1998 – 2001.

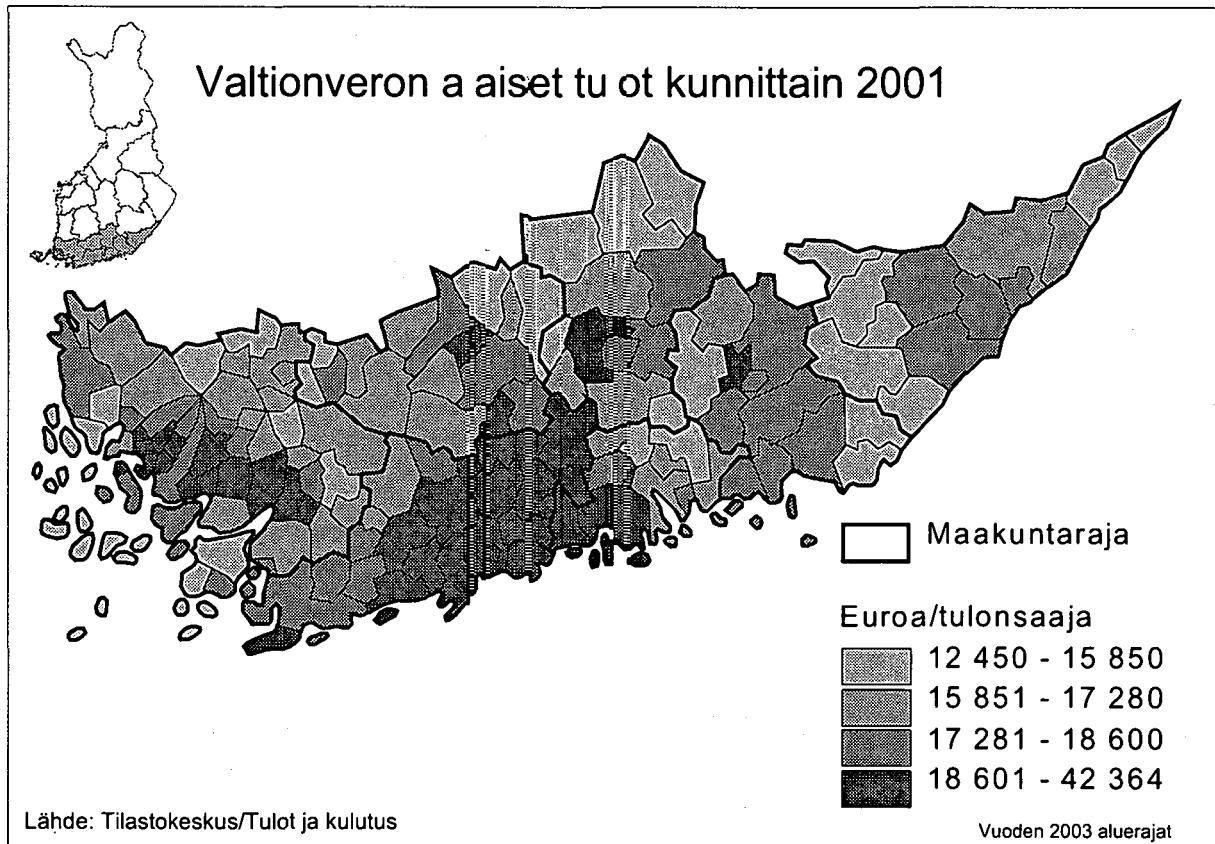
Kuva 62. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2001.

Tulonsaajien tulot

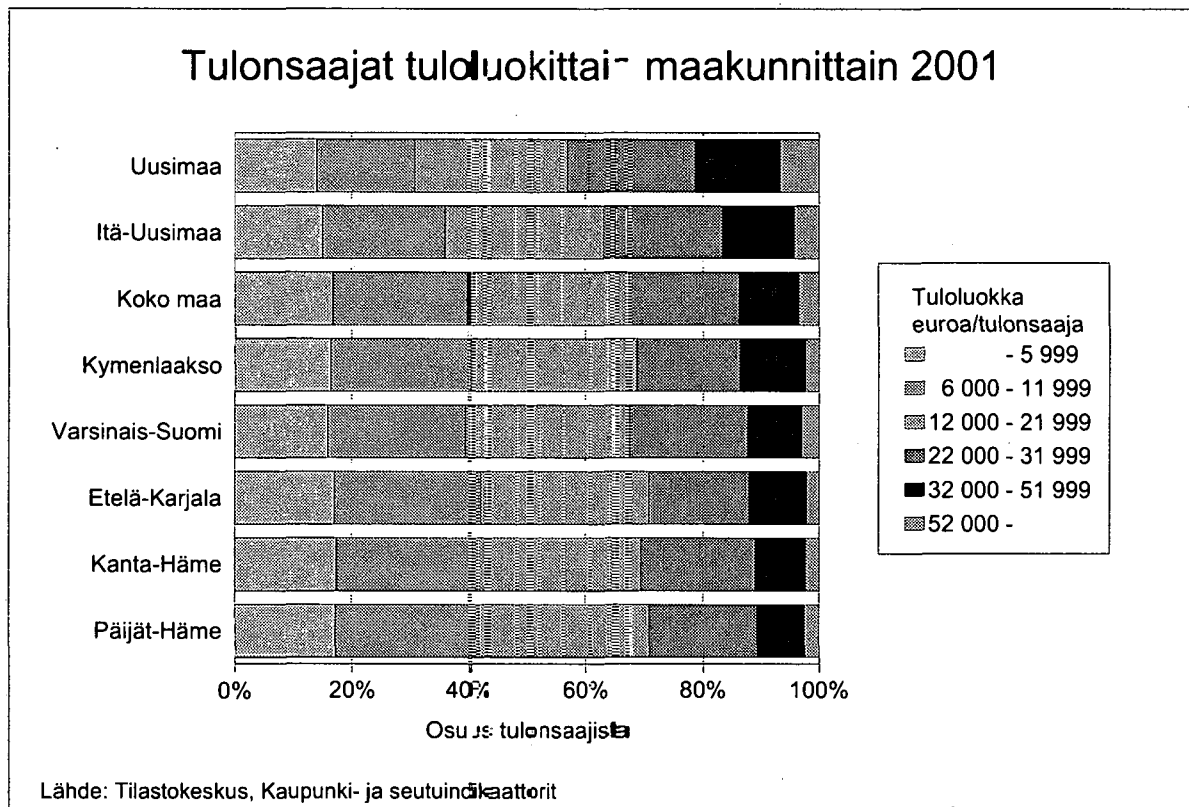
Tulonsaajat ansaitsivat vuonna 2001 keskimäärin 18 892 euroa, mikä oli vajaa kaksi prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Sukupuolten väliset tuloerot olivat selvät naisten keskitulojen ollessa 68 % miesten keskimääräisistä tuloista. Vuodesta 2001 miesten tulot kasvoivat 0,8 % ja naisten 3,2 %.

Kuva 63. Veronalaiset tulot sukupuolien mukaan koko maassa 1990 - 2001.

Kuva 64. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2001.

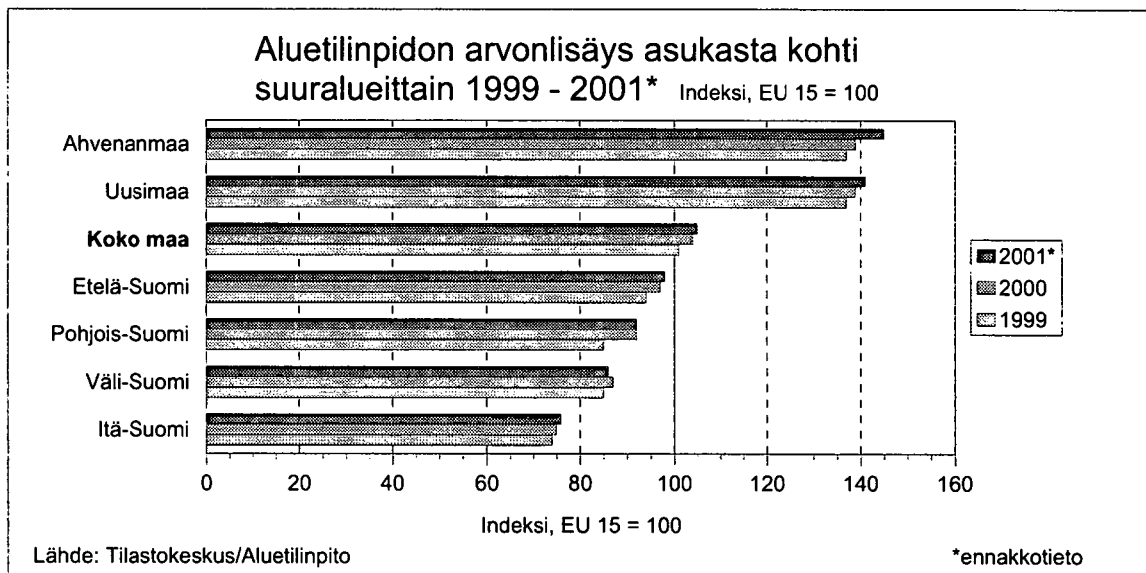

Kuva 65. Tulonsaajat tuloluokittain maakunnittain 2001.

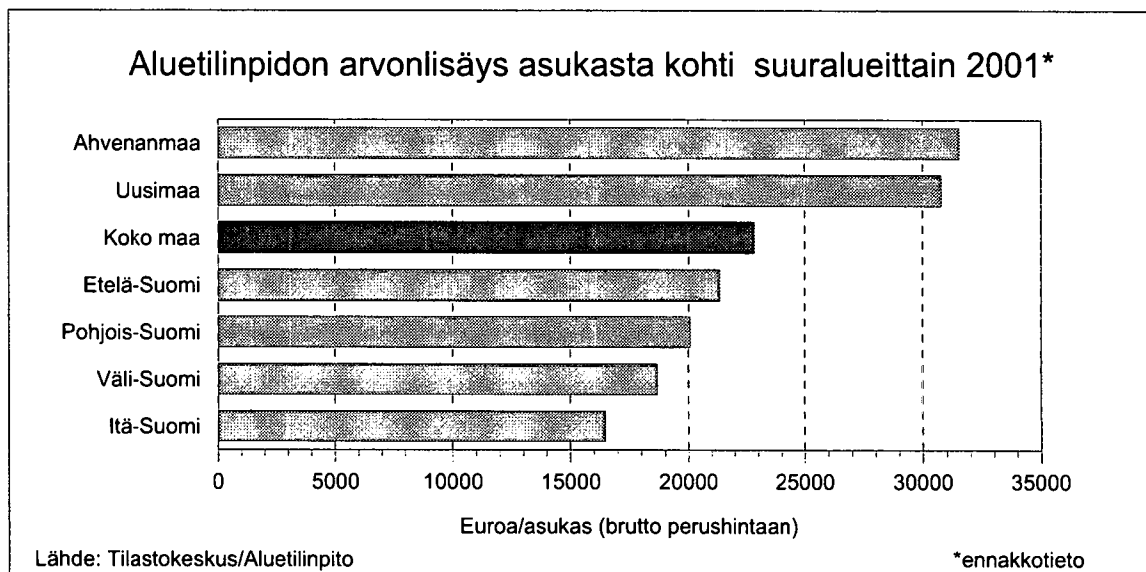
Aluetilinpito

Uusittu aluetilinpito vastaa käsitteiltään ja luokituksiltaan Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän 1995 ohjeistusta (EKT95). Aluetilinpito sisältää tiedot tuotoksesta, välituotekäytöstä, arvonlisäyksestä, palkansaajakorvauksista, kiinteän pääoman brutto-muodostuksesta, työllisistä, palkansaajista ja yrittäjistä. Aluetilinpidon tietojen aluejakona on suuralue, maakunta ja seutukunta.

Suuralueittain tarkasteltuna aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti laskettuna oli Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla yli koko maan keskiarvon vuonna 2001 (ennakkotieto). Nämä suuralueet ylsivät myös EU:n keskimääräisen tason yläpuolelle. EU-tarkastelussa koko maa sai vuonna 2001 (ennakkotieto) arvon 104,7. Itä-Suomen suuralue jäi 75,6 %:iin EU:n keskimääräisestä arvonlisäyksestä asukasta kohti laskettuna.

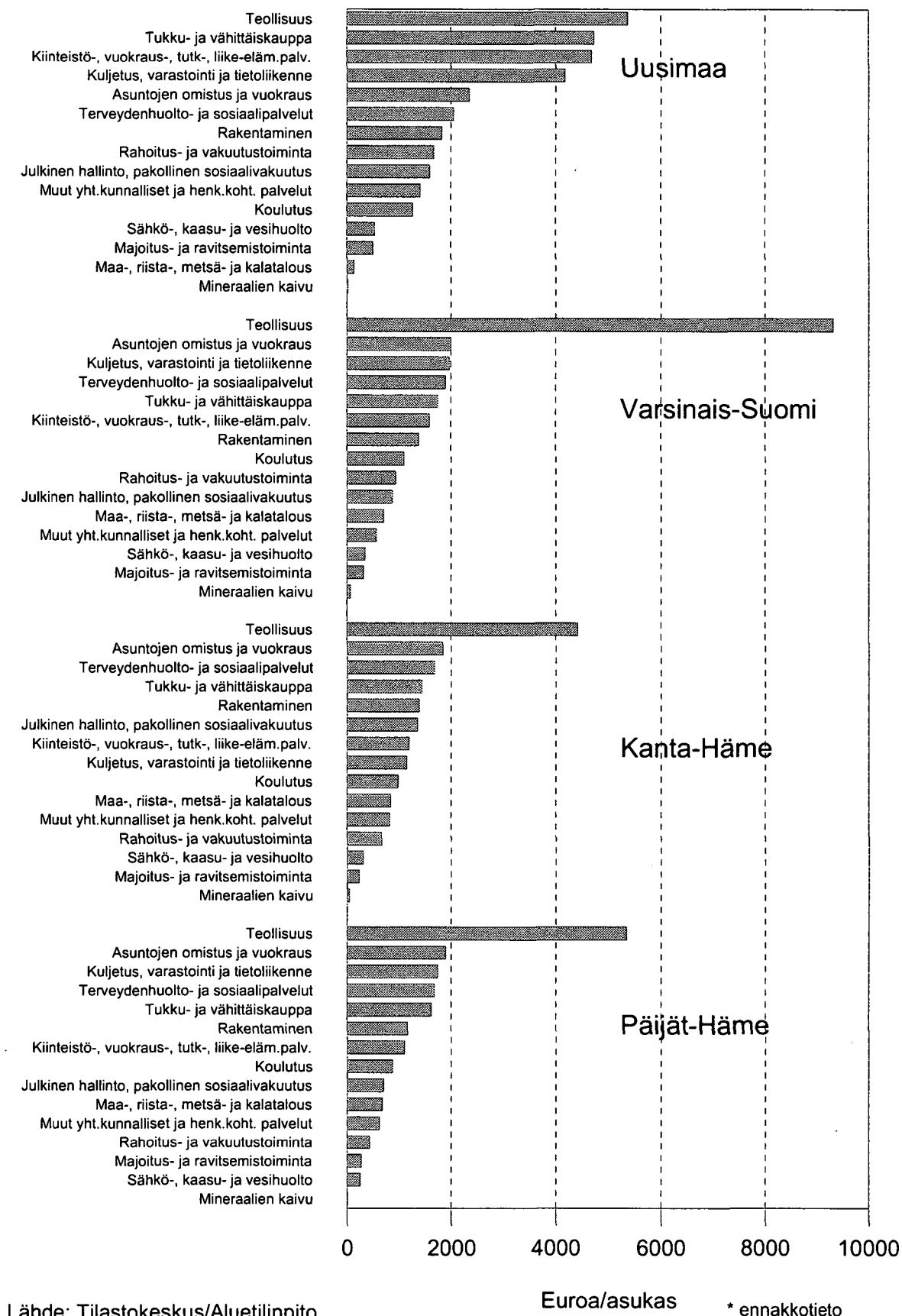

Kuva 66. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain, indeksi EU 15 = 100, 1999 - 2001*.

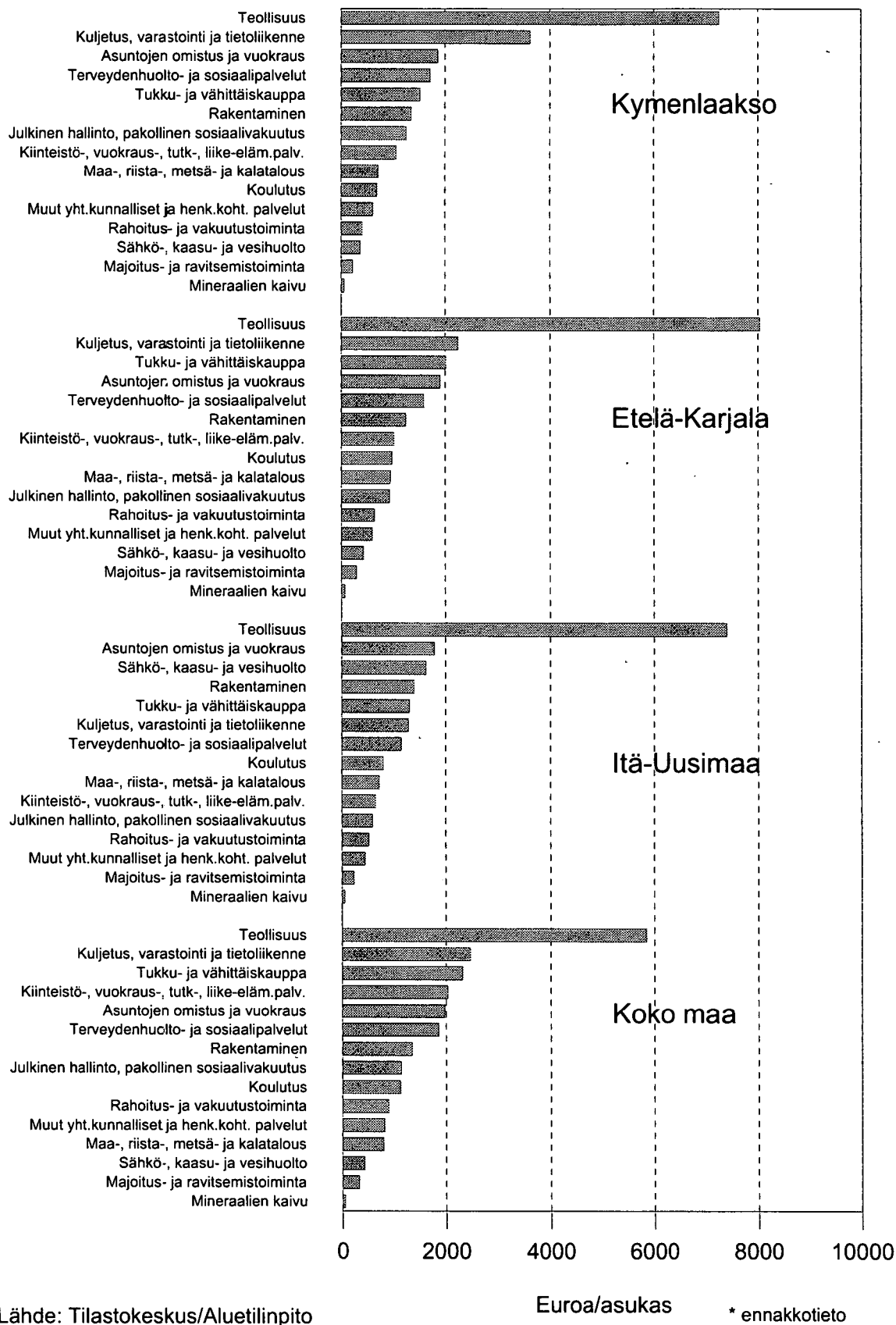
Kuva 67. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 2001*.

Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2001*

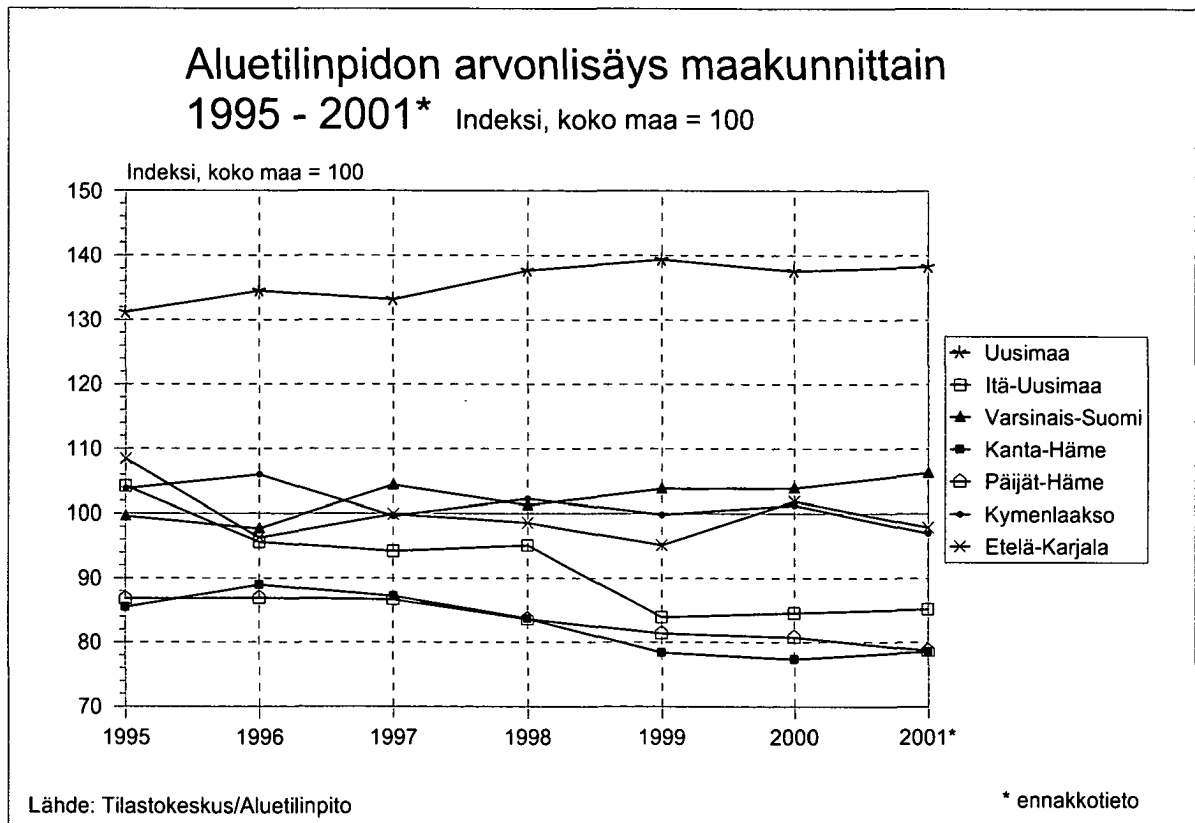

Kuva 68a. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain (Uusimaa, Varsinais-Suomi, Kanta-Häme ja Päijät-Häme) 2001*.

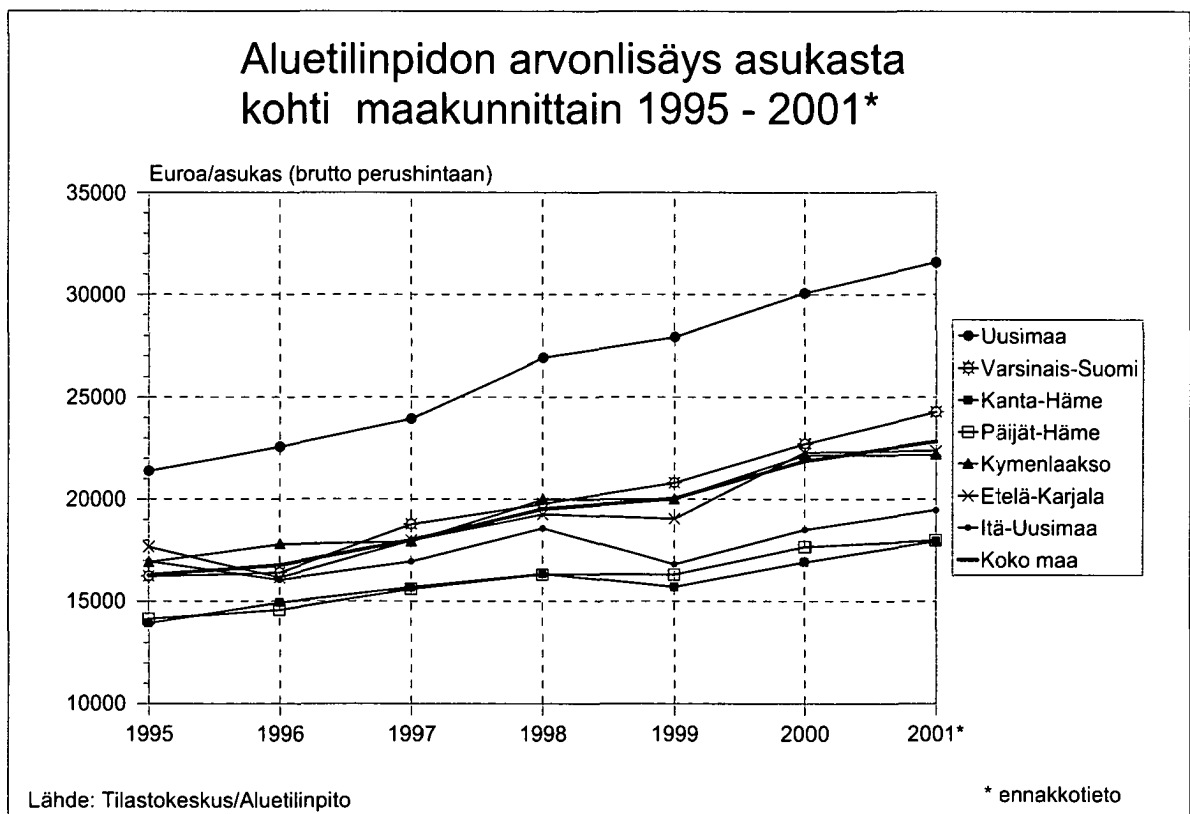
Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2001*

Kuva 68b. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain (Kymenlaakso, Etelä-Karjala, Itä-Uusimaa ja koko maa) 2001*.

Kuva 69. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 1995 - 2001*, koko maa = 100.

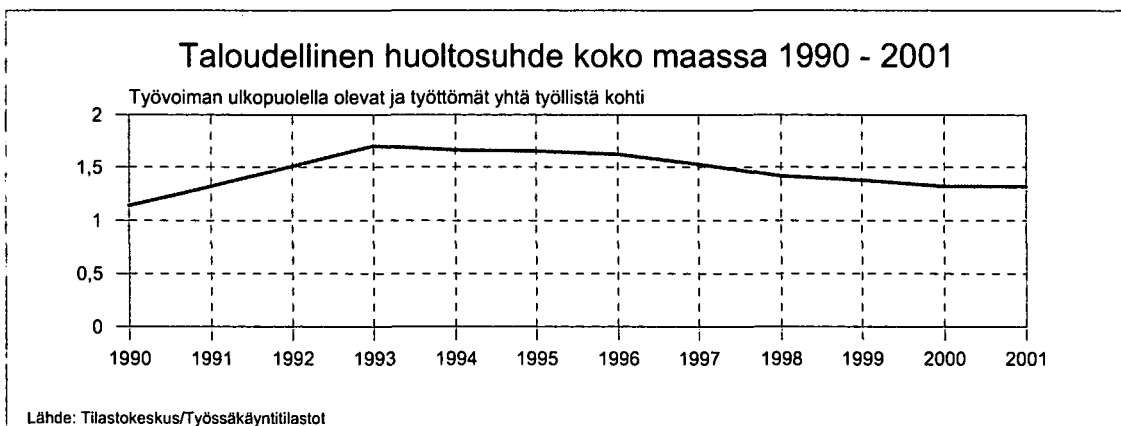

Kuva 70. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1995 - 2001*.

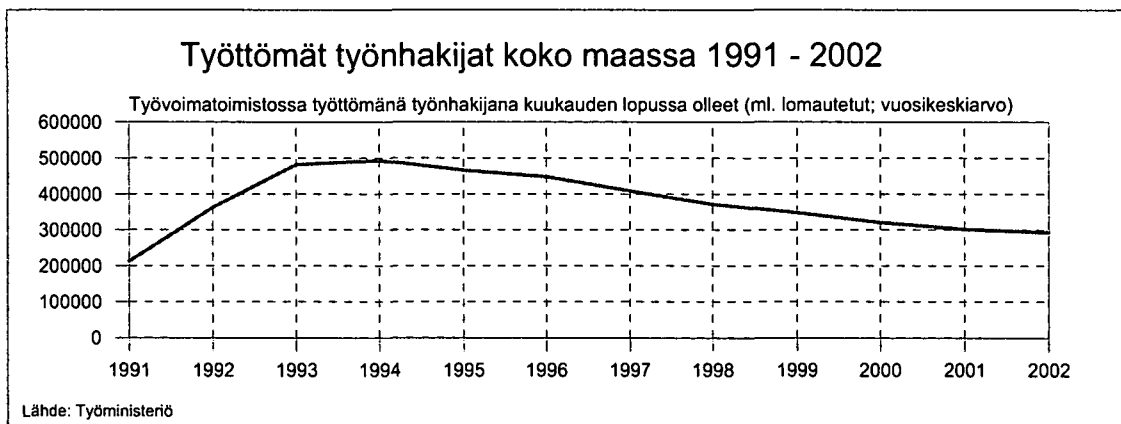
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

Katsauksessa tarkastellaan työllisyyttä ja työttömyyttä sekä *Tilastokeskuksen* että *Työministeriön* tilastojen avulla. Tilastokeskuksen Työssäkäyntitilasto on vuositilasto, joka tuottaa alueittaista tietoa väestön taloudellisesta toiminnasta ja työssäkäynnistä. Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esim. tulotiedot, työ- ja työttömyyskuukaudet).

Taloudellinen huoltosuhde, joka kuvaa työvoiman ulkopuolella olevien ja työttömien määrää yhtä työllistä kohti, oli korkeimmillaan koko maassa vuonna 1993. *Työllisyysaste* lasketaan 15-64-vuotiaiden työllisten prosenttiosuutena samanikäisestä väestöstä. *Työpaikkaomavaraisuus* kuvaa alueella työpaikkojen ja työllisten suhdetta. Mikäli alueen työpaikkojen määrä on suurempi kuin työllisten määrä, alueen omavaraisuusaste ylittää 100 %.

Kuva 72. Taloudellinen huoltosuhde koko maassa 1990 – 2001.

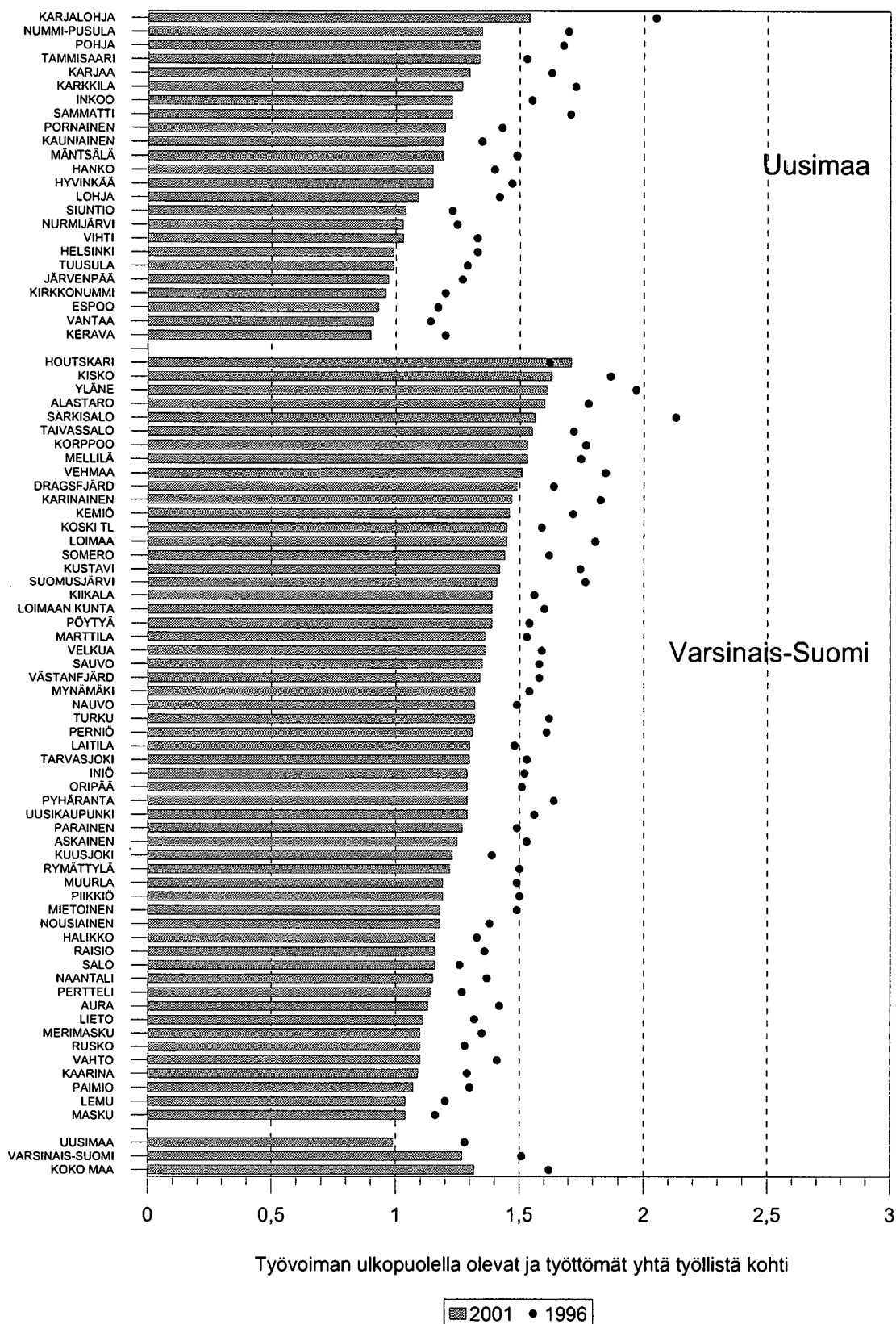

Kuva 73. Työttömät työnhakijat koko maassa 1991 – 2002.

Työministeriön ilmoittamat avoimet työpaikat ja työttömien määrät kuvaavat kuukauden viimeistä arkipäivää. Molemmista tilastoista on kausivaihteluita. Maalis-, huhti- ja toukokuussa avoimia työpaikkoja on yleensä tarjolla eniten, vastaavasti joului-tammikuussa vähiten, jolloin työttömiä on taas eniten. Työttömien työnhakijoiden (lomautetut mukaanlukien) suhteutetaan työvoimaan, joka on Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen pohjautuva työvoiman määrä.

Työttömyysaste oli Suomessa vuoden 2003 elokuussa 10,8 %, mikä on 0,1 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. *Pitkäaikaistyöttömäksi* lasketaan henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti yli vuoden ilman työtä. Kuntaluvuista laskettuna elokuussa 2003 yli 25 % työttömistä oli pitkäaikaistyöttömiä.

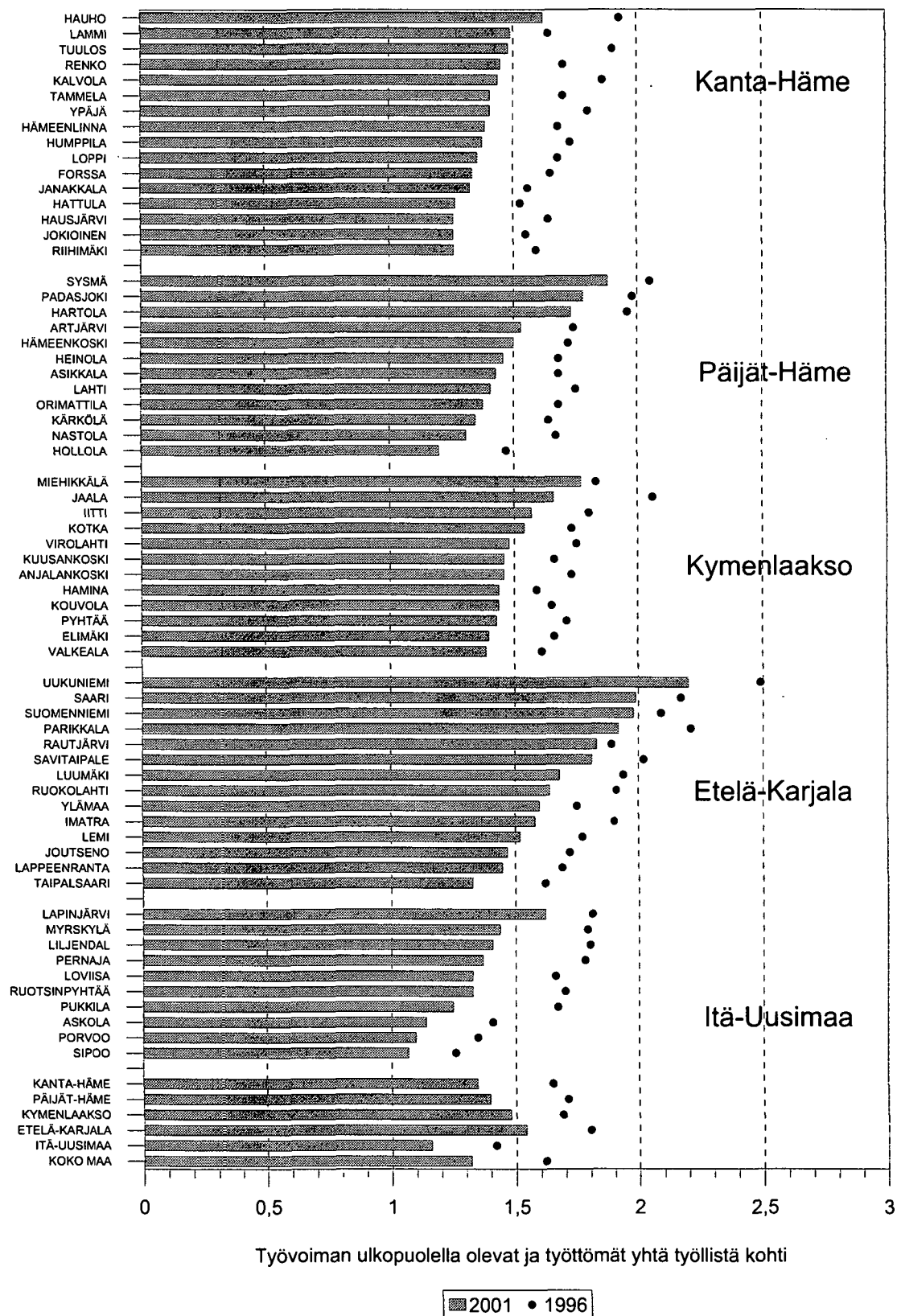
Taloudellinen huoltosuhte kunnittain 1996 ja 2001

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 73a. Taloudellinen huoltosuhte kunnittain 1996 ja 2001.

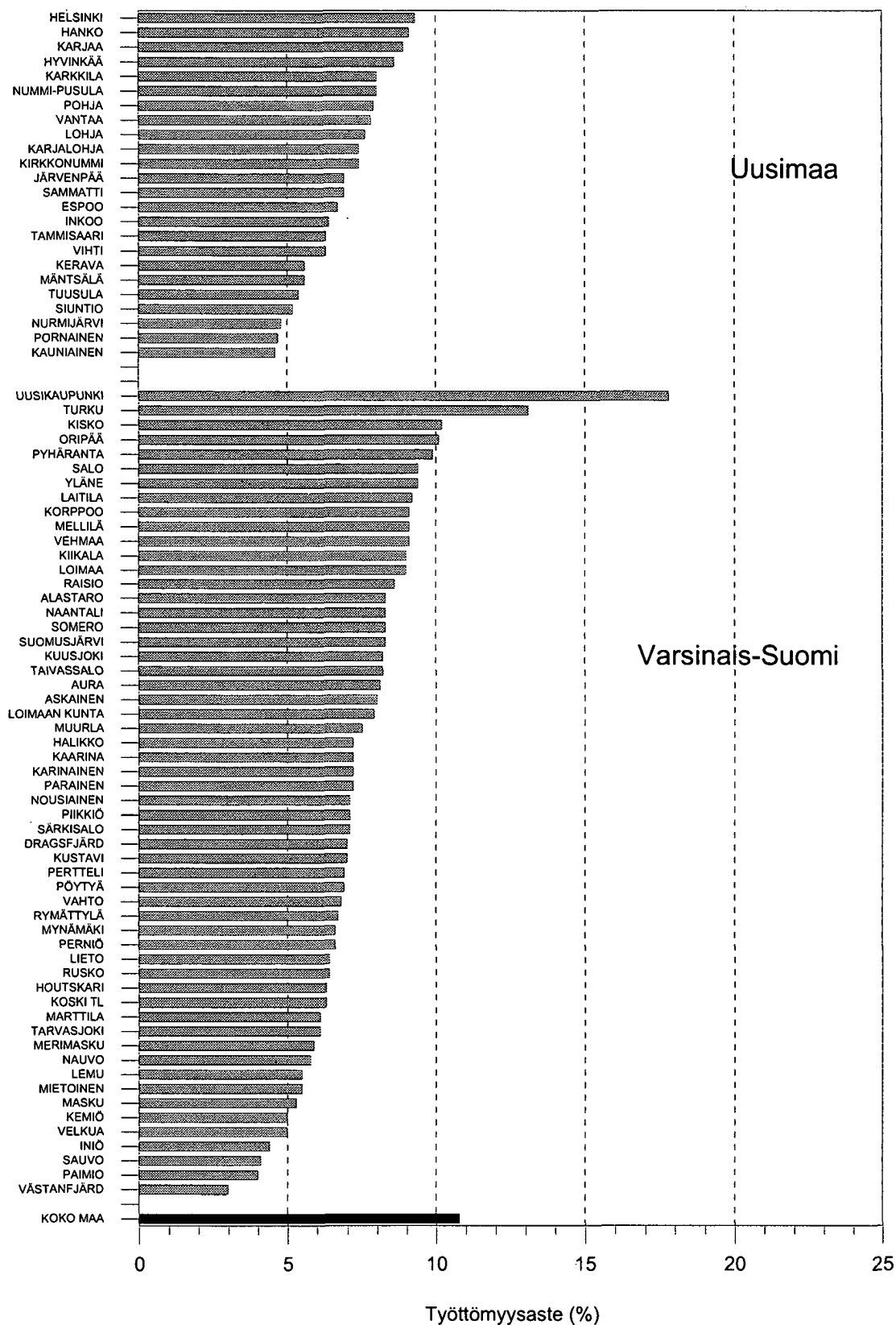
Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1996 ja 2001

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 73b. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1996 ja 2001.

Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2003

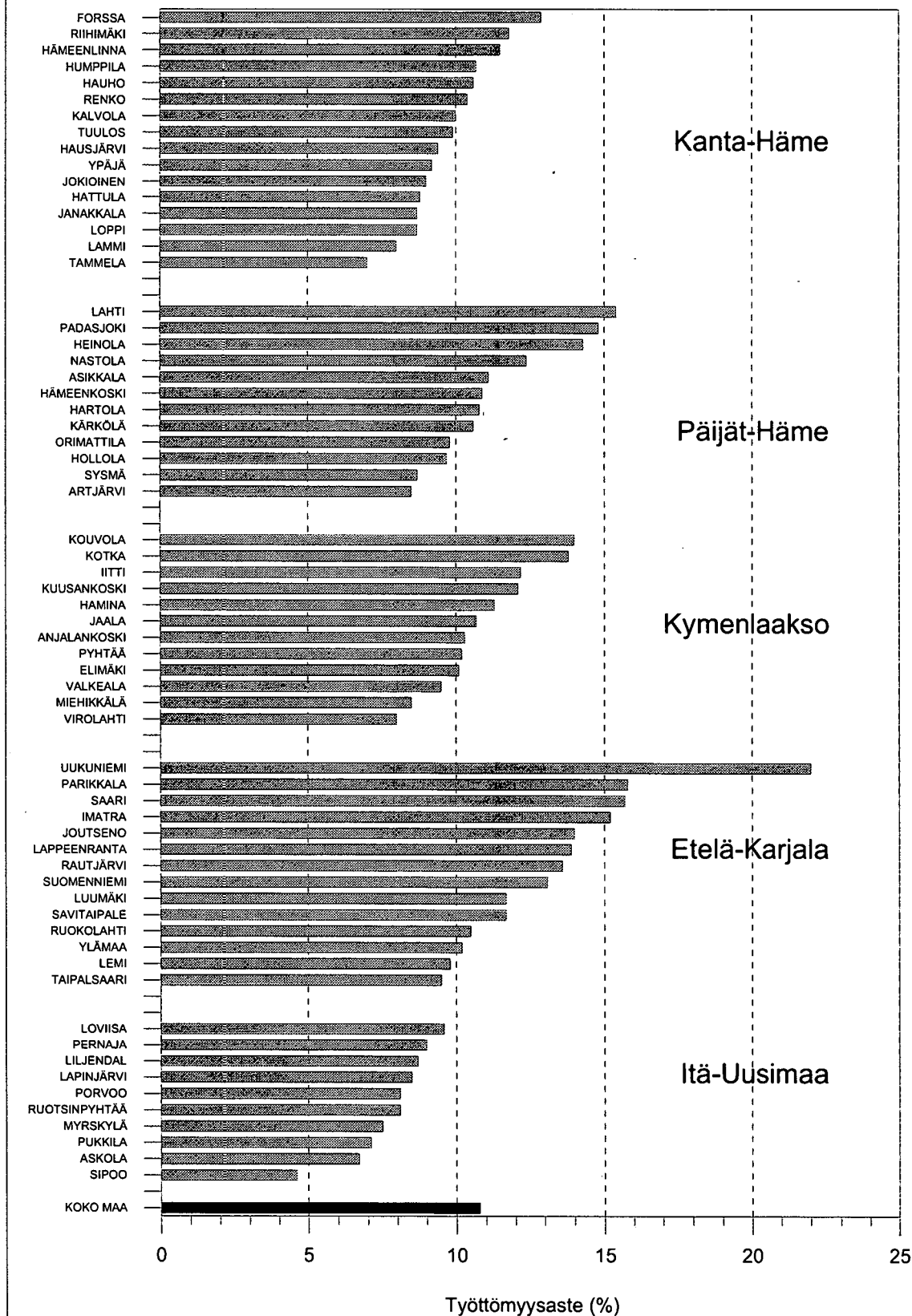

Lähde: Työministeriön tilastot

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 74a. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2003.

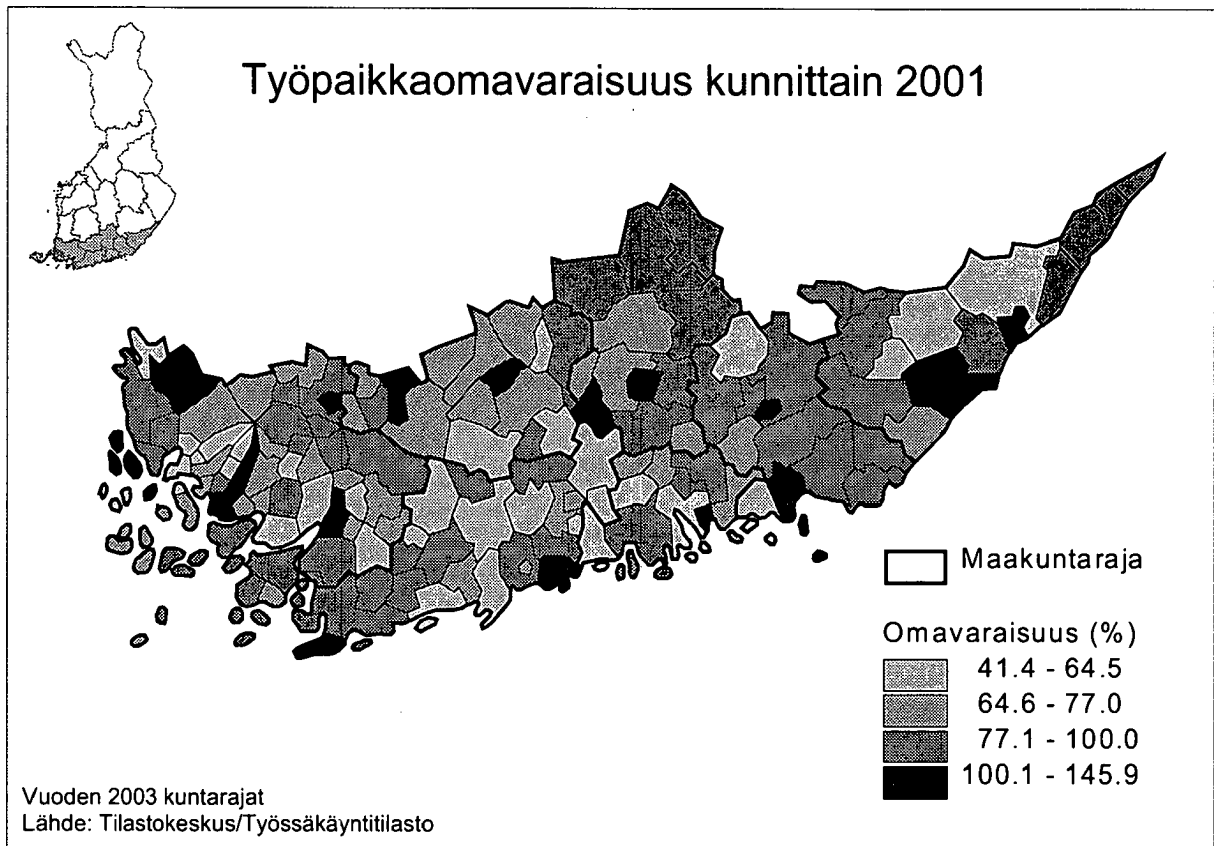
Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2003

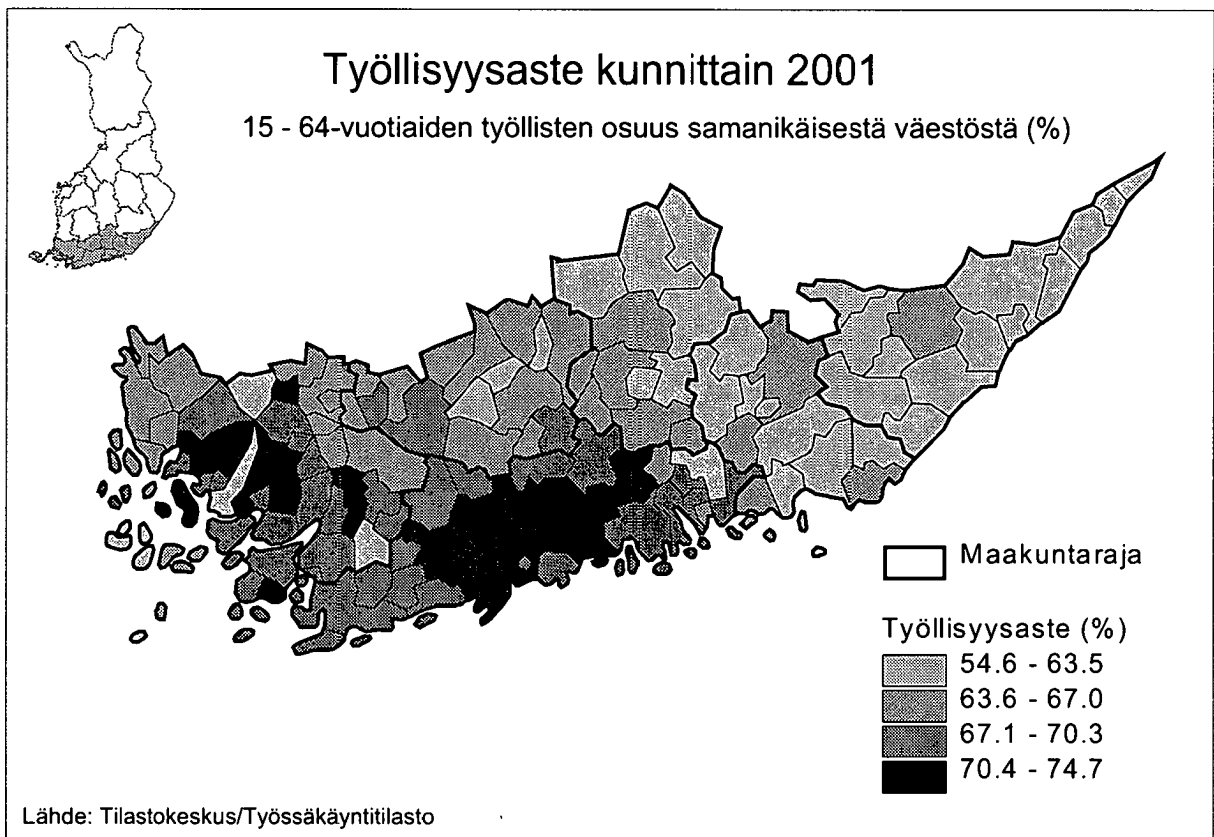
Lähde: Työministeriön tilastot

Vuoden 2003 kuntarajat

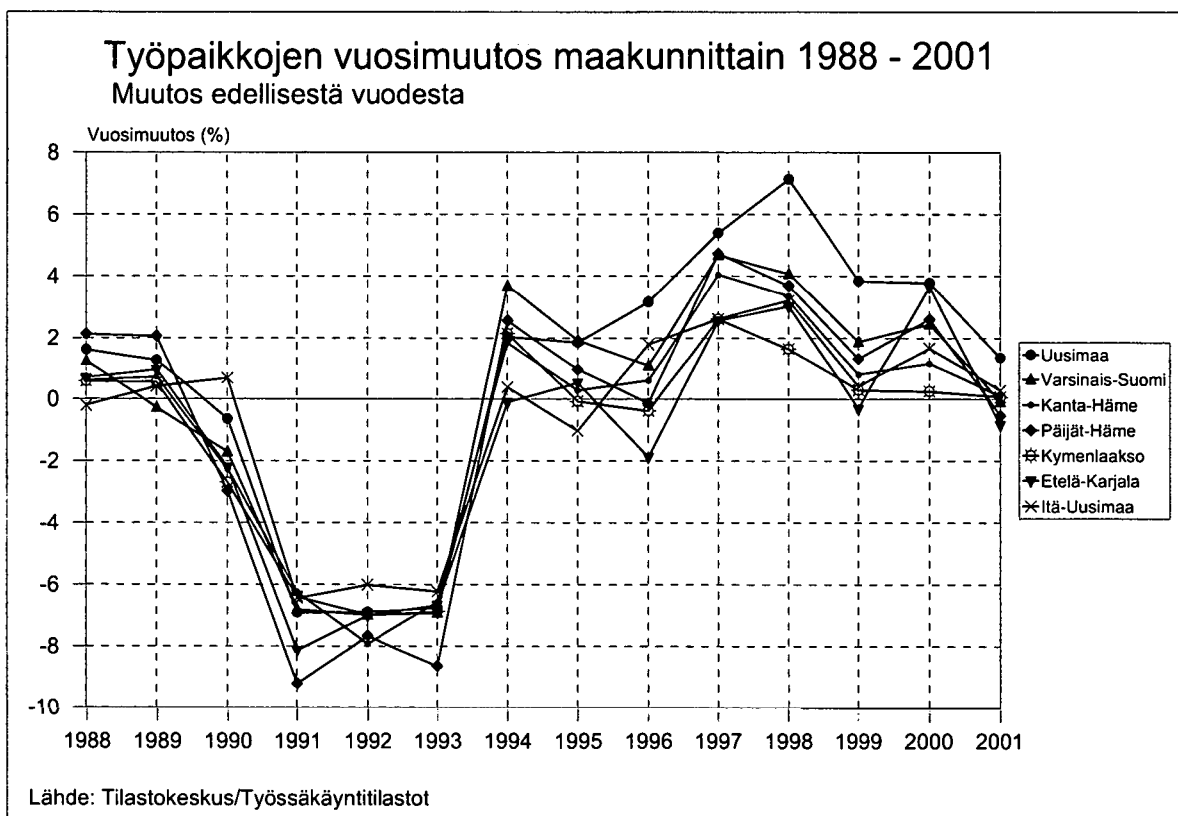
Kuva 74b. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2003.

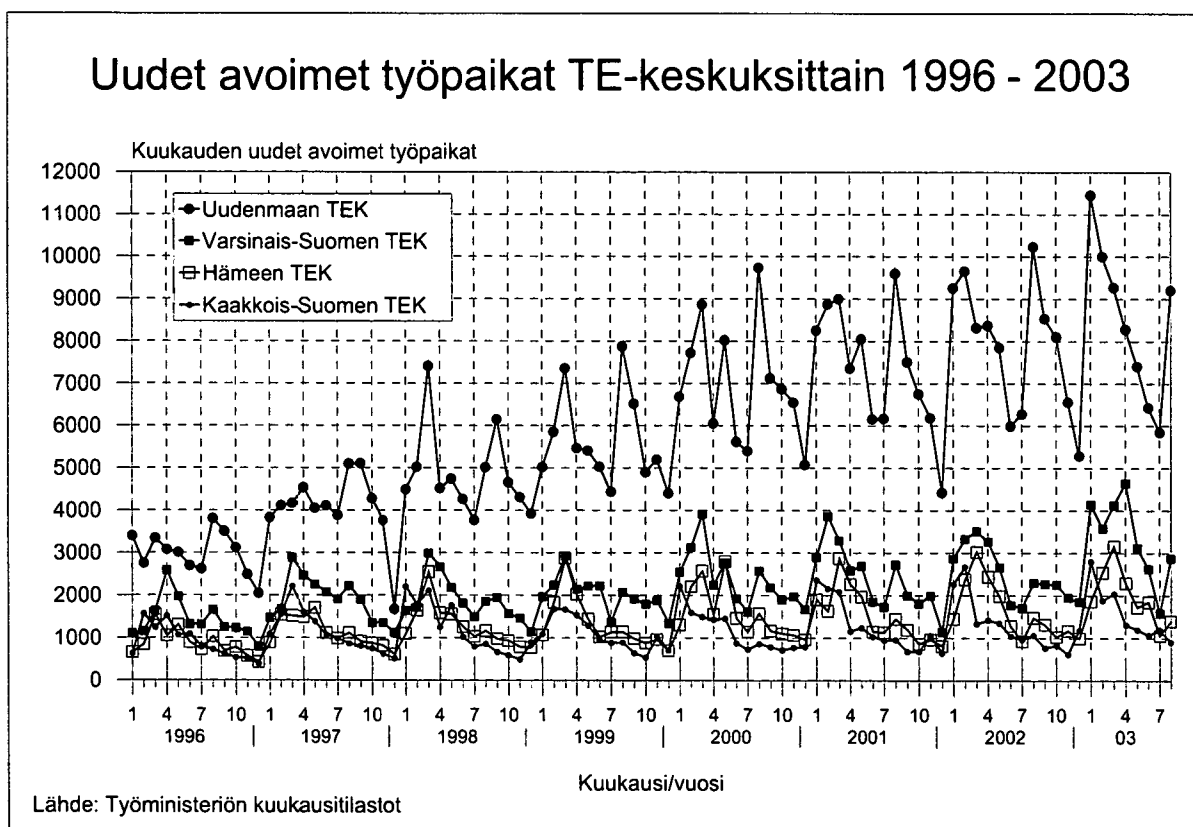
Kuva 75. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2001.

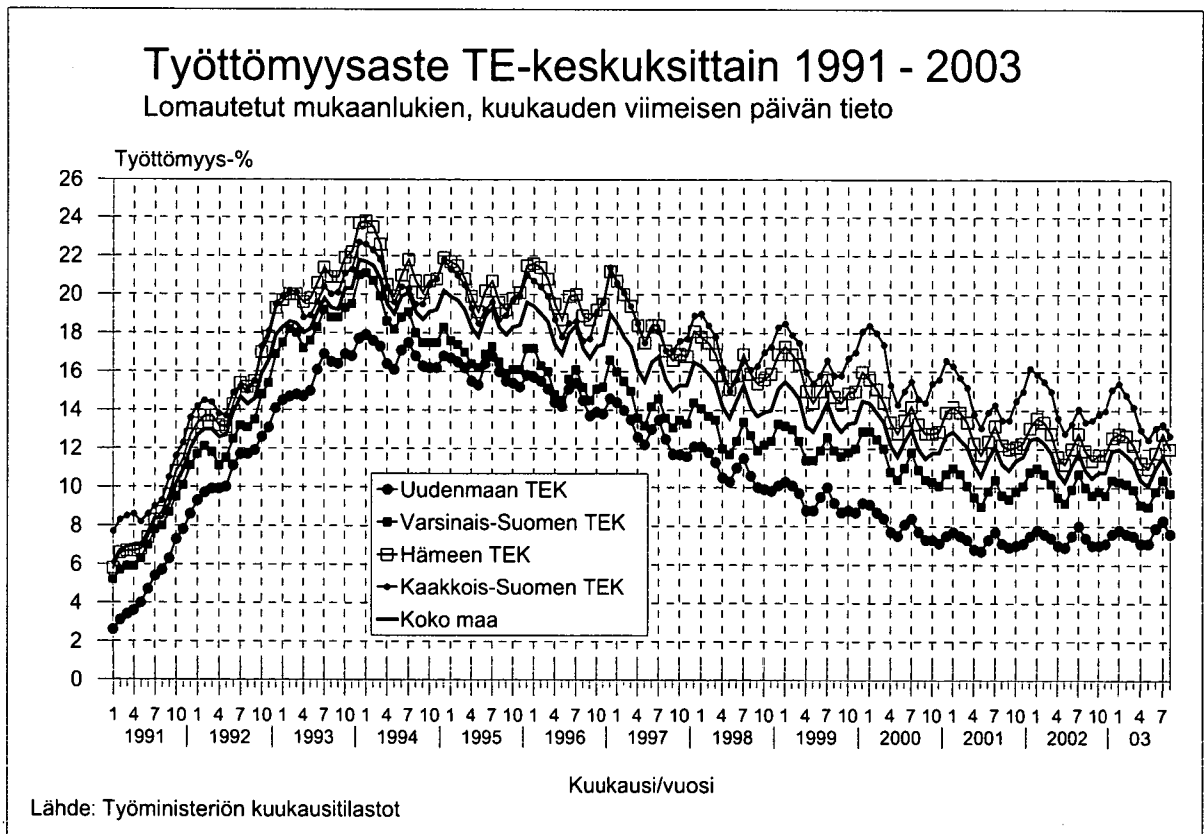
Kuva 76. Työllisyysaste kunnittain 2001.

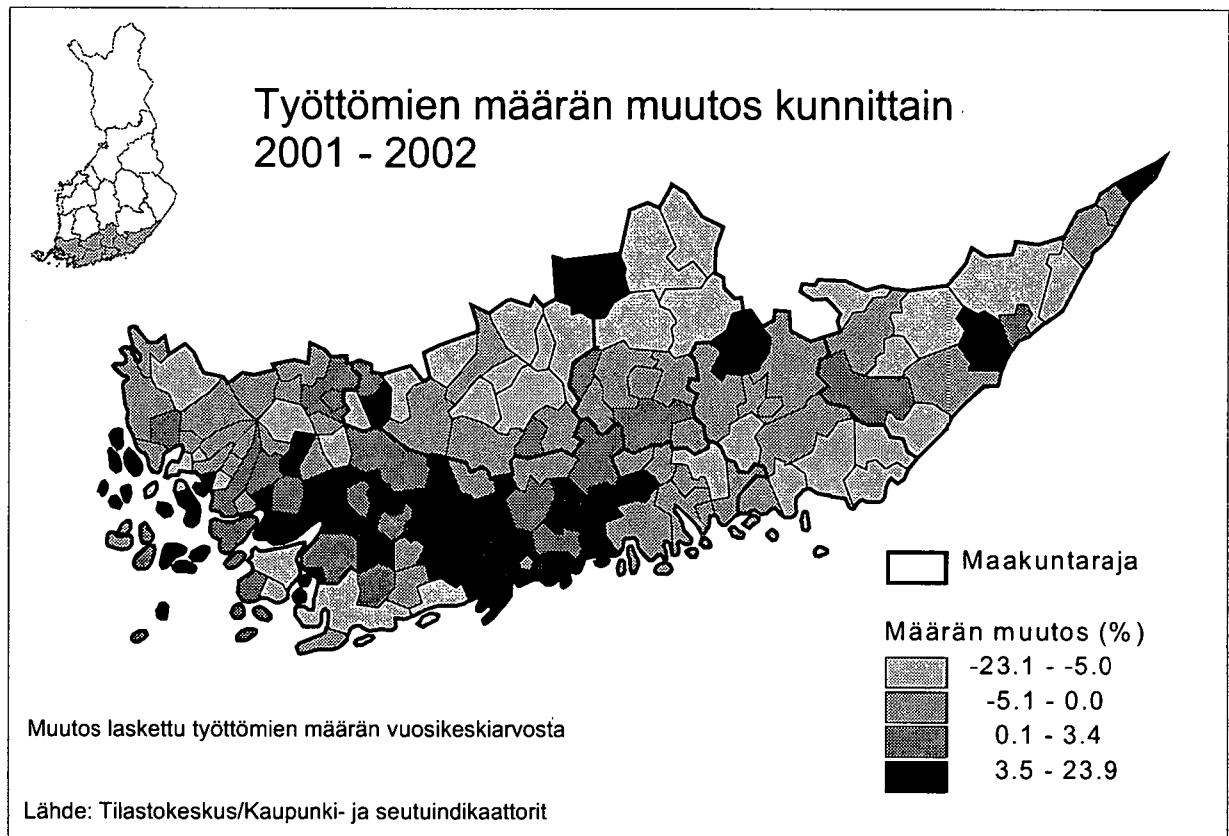
Kuva 77. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988 – 2001.

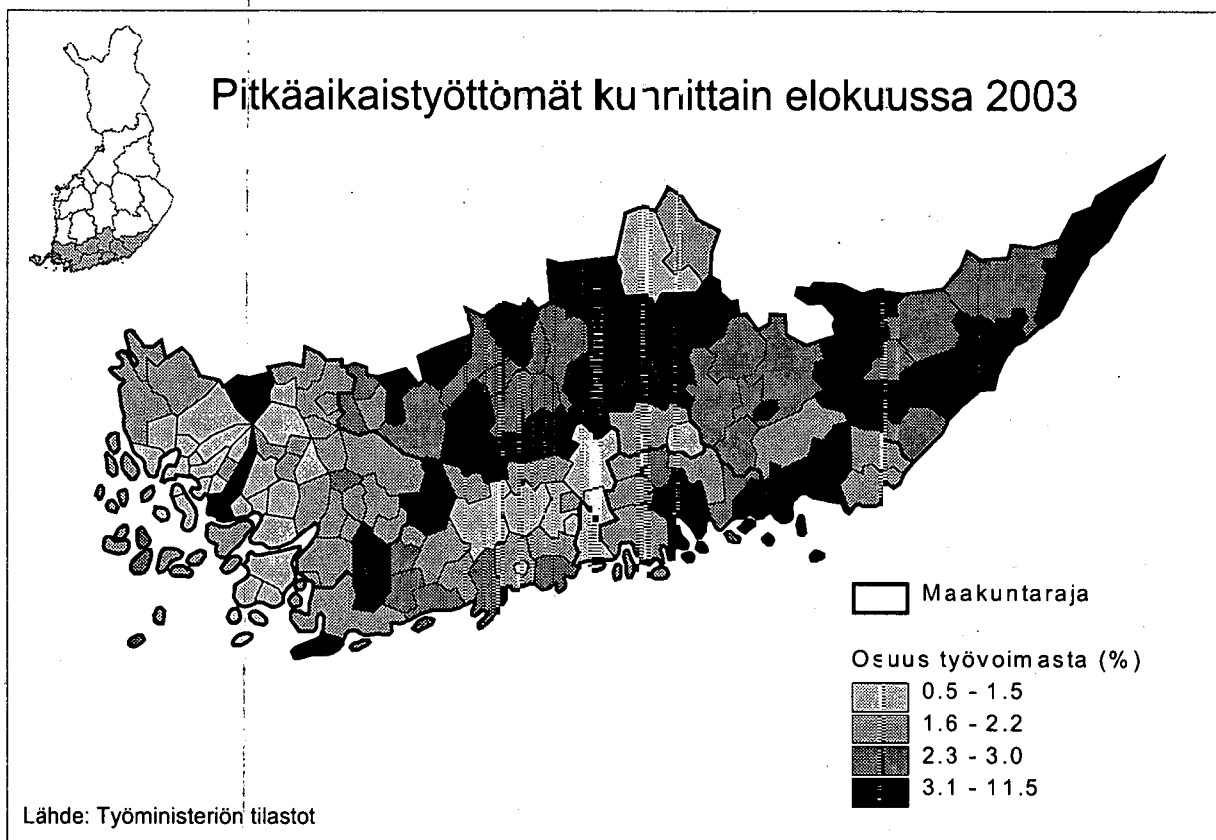
Kuva 78. Uudet avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1996 – 2003.

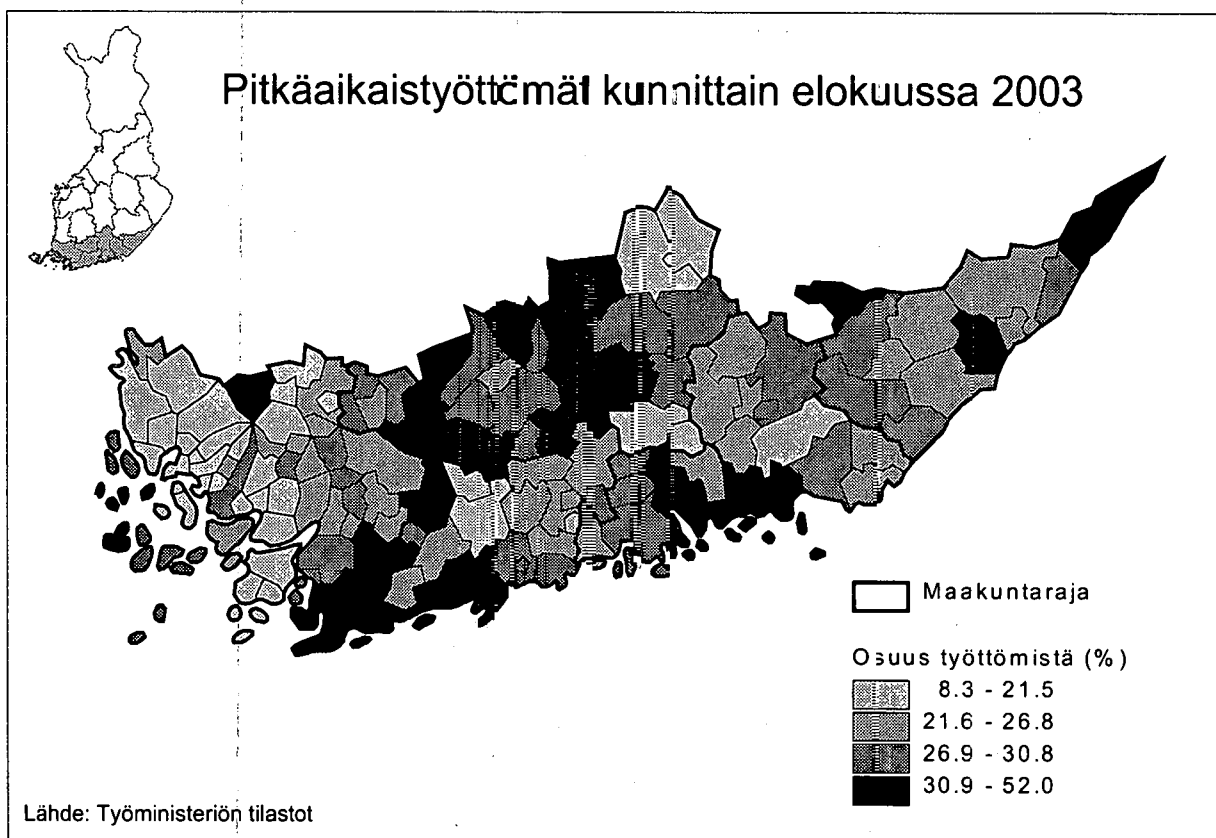
Kuva 79. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991 – 2003.

Kuva 80. Työttömien määrän muutos kunnittain 2001 – 2002.

Kuva 81. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2003 (osuus työvoimasta).

Kuva 82. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2003 (osuus työttömistä).

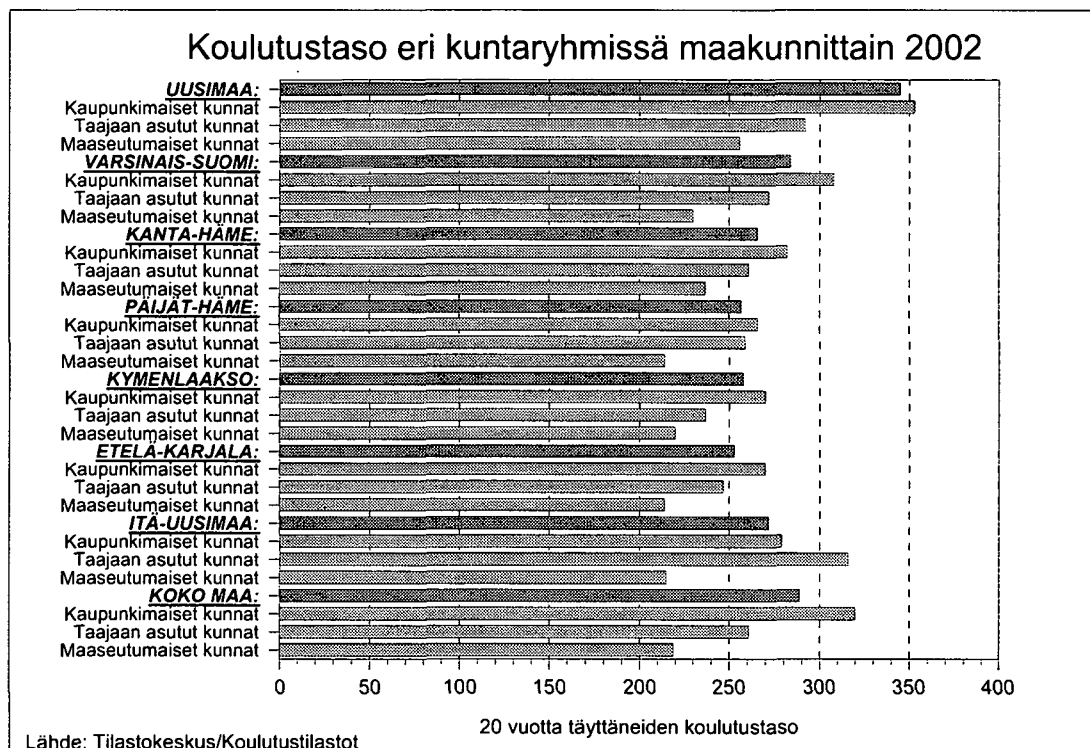
KOULUTUS

Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneita sekä näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita. Tutkinnon suorittanut väestö määritellään 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ja heitä oli koko maassa vuonna 2002 61,0 %.

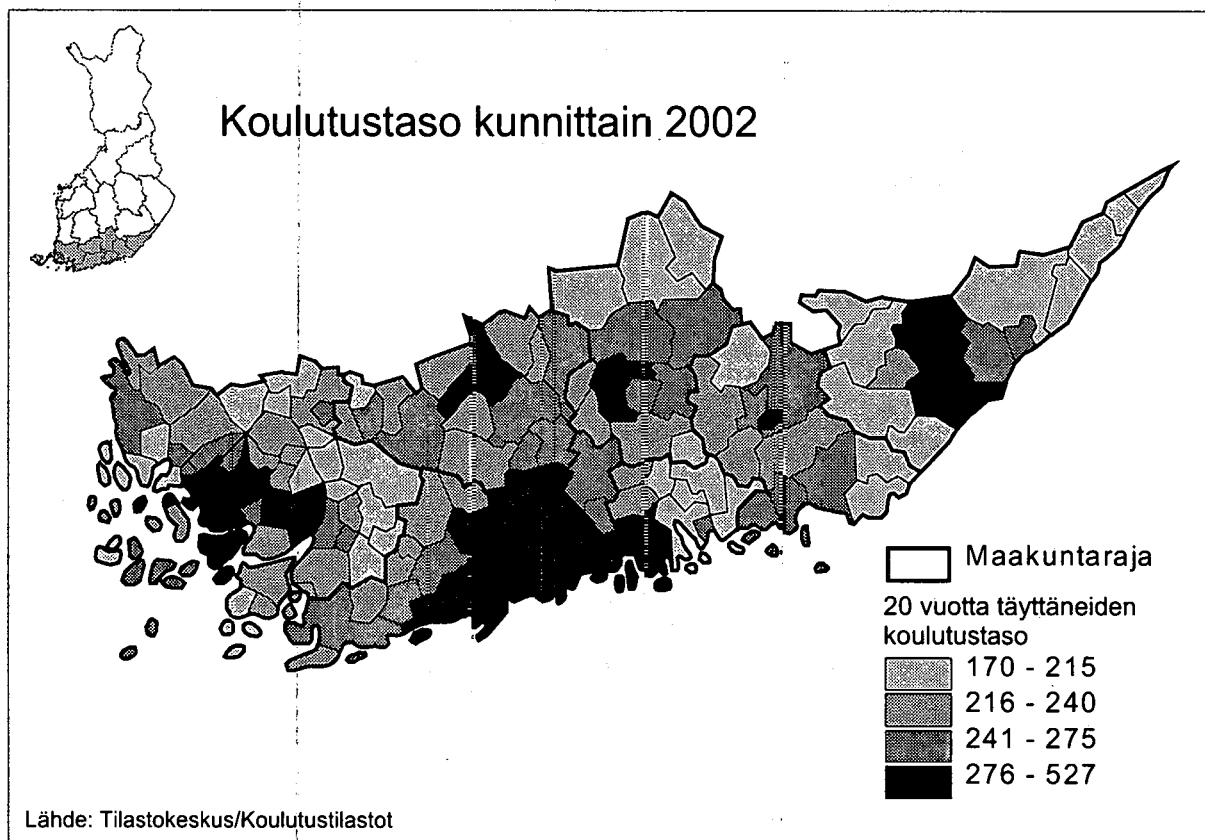
Koulutusastejaottelu noudattaa pääosin koulujärjestelmän rakennetta, jossa koulutus etenee vuosijaksoittain alemmilla ylemmille koulutusasteille. *Keskiasteen* koulutuksiksi luetaan ylioppilastutkinnot, 1–3-vuotiset ammatilliset tutkinnot, ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot. Koulutus kestää pääsääntöisesti 2-3 vuotta. *Korkea-asteen* koulutus jaotellaan; *alin korkea-aste* (mm. tekniikan, sairaanhoitajan tutkinnot), *alempi korkeakouluaste* (insinöörin tutkinnot), *ylempi korkeakouluaste* (maisteritutkinnot) ja *tutkijakoulutusaste* (lisensiaatin- ja tohtorintutkinnot). Vuonna 2002 koko maan 15 vuotta täyttäneestä väestöstä 36,8 % oli suorittanut keskiasteen ja 24,2 % korkeaasteen tutkinnon.

Koulutustasoa mitataan Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella väestön koulutustasomittaimella. Luku osoittaa alueen tutkintojen keskiarvon suhteutettuna 20 vuotta täyttäneeseen väestöön, ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Eli mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus sitä korkeampi on koulutustaso. Vuonna 2002 väestön koulutustasomittain oli koko maassa keskimäärin 289. Kaupunkimaisissa kunnissa väestön koulutustaso oli selvästi korkeampi kuin taajaan asutuissa ja maaseutumaisissa kunnissa.

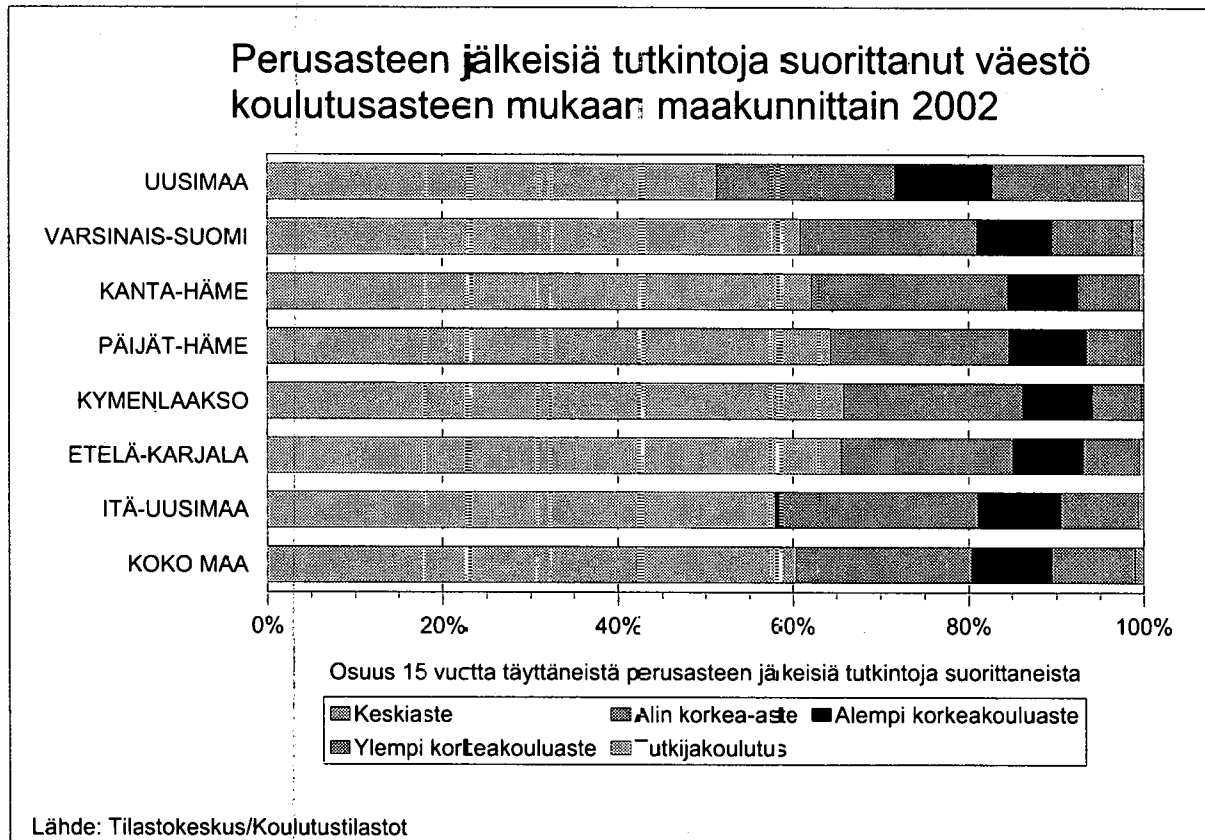
Opetustoimen nettokustannukset olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 993 euroa asukasta kohti vuonna 2002. Opetustoimen osuus tästä oli 798 euroa. Opetustoimeen on laskettu esiopetus, perusopetus, lukio-opetus, ammatillinen koulutus ja kansalaisopistojen vapaa sivistystyö.

Kuva 83. Koulutustaso eri kuntaryhmissä maakunnittain 2002.

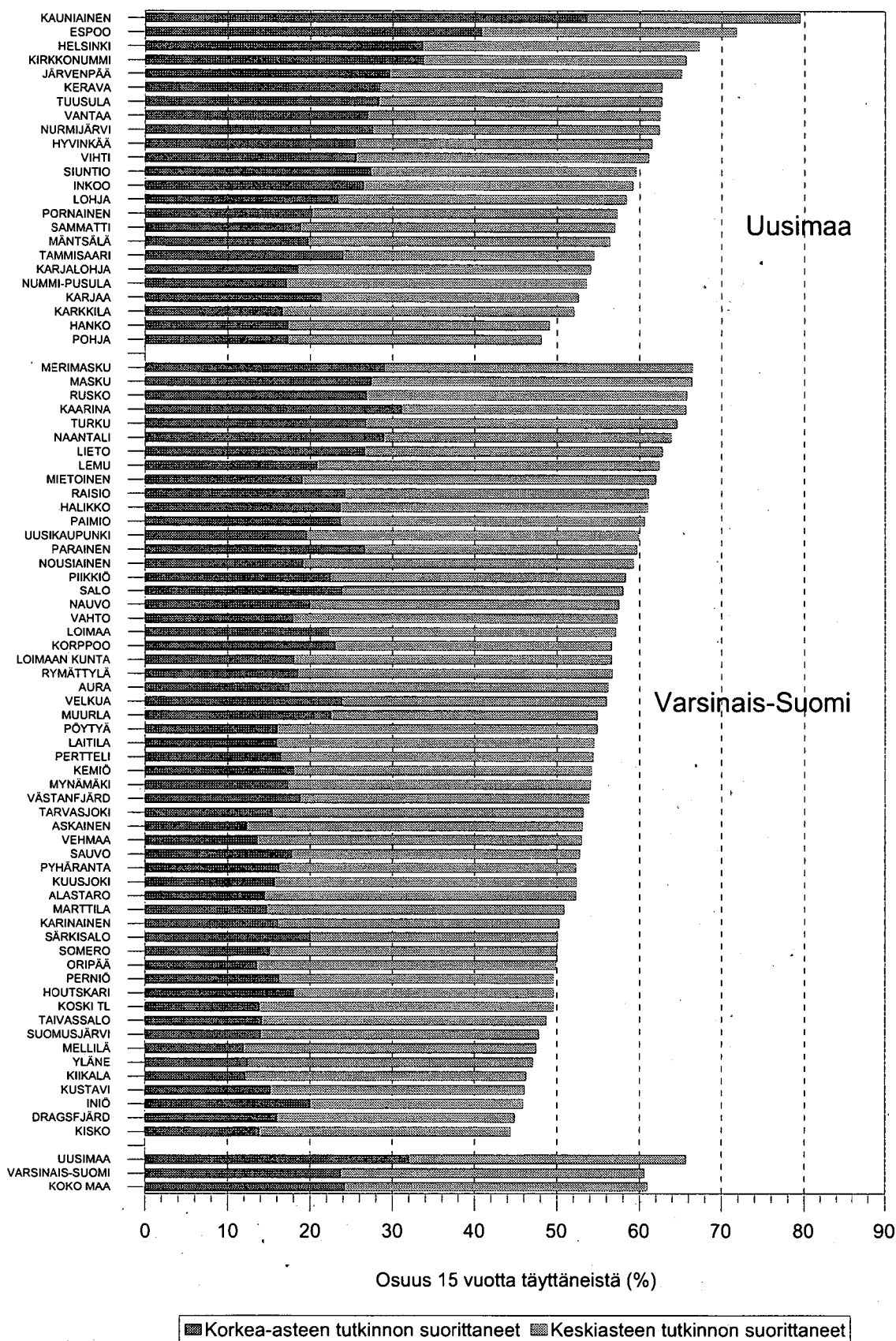

Kuva 84. Koulutustaso kunnittain 2002.

Kuva 85. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan maakunnittain 2002.

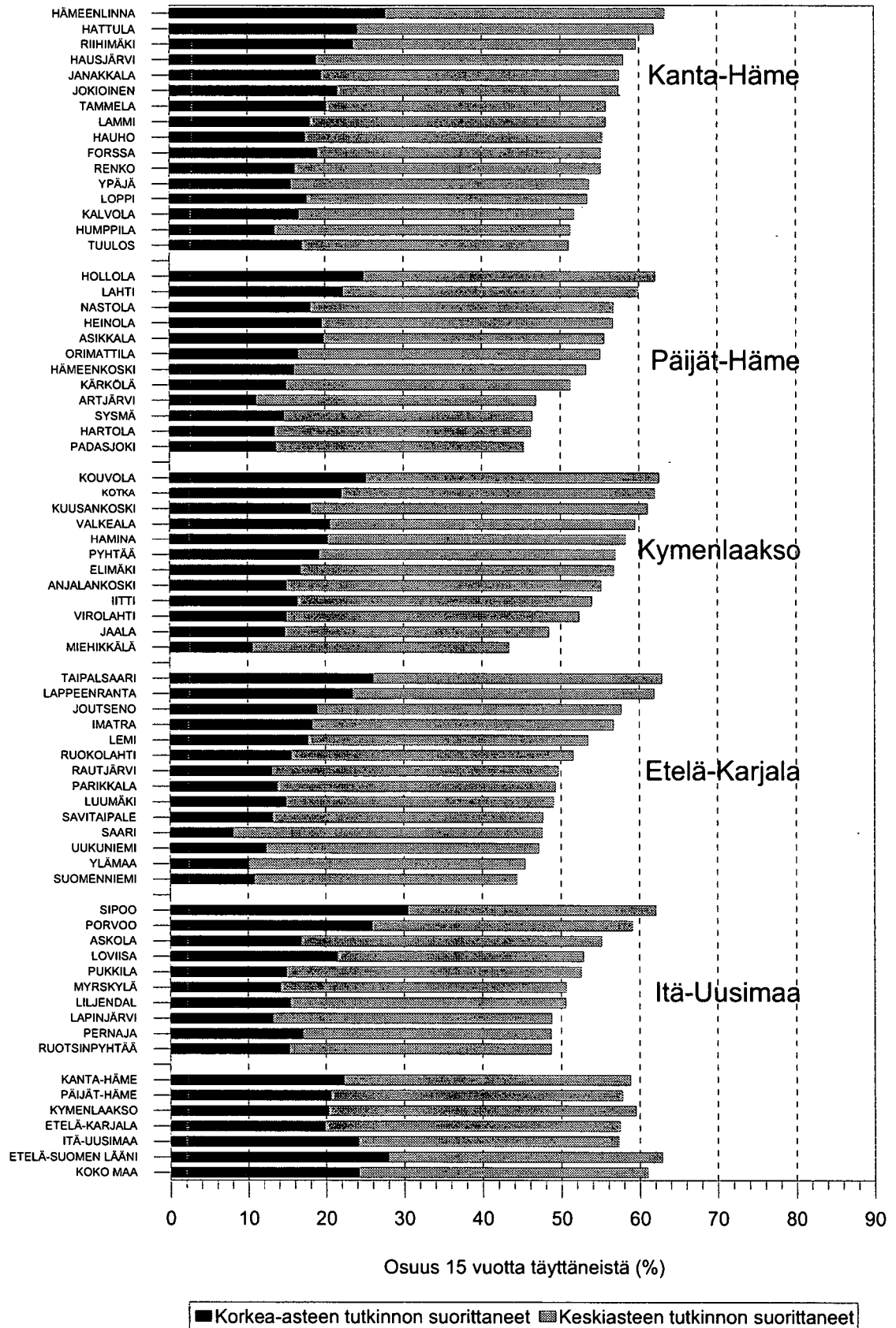
Koulutusaste kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Koulustilastot

Kuva 86a. Koulutusaste kunnittain 2002.

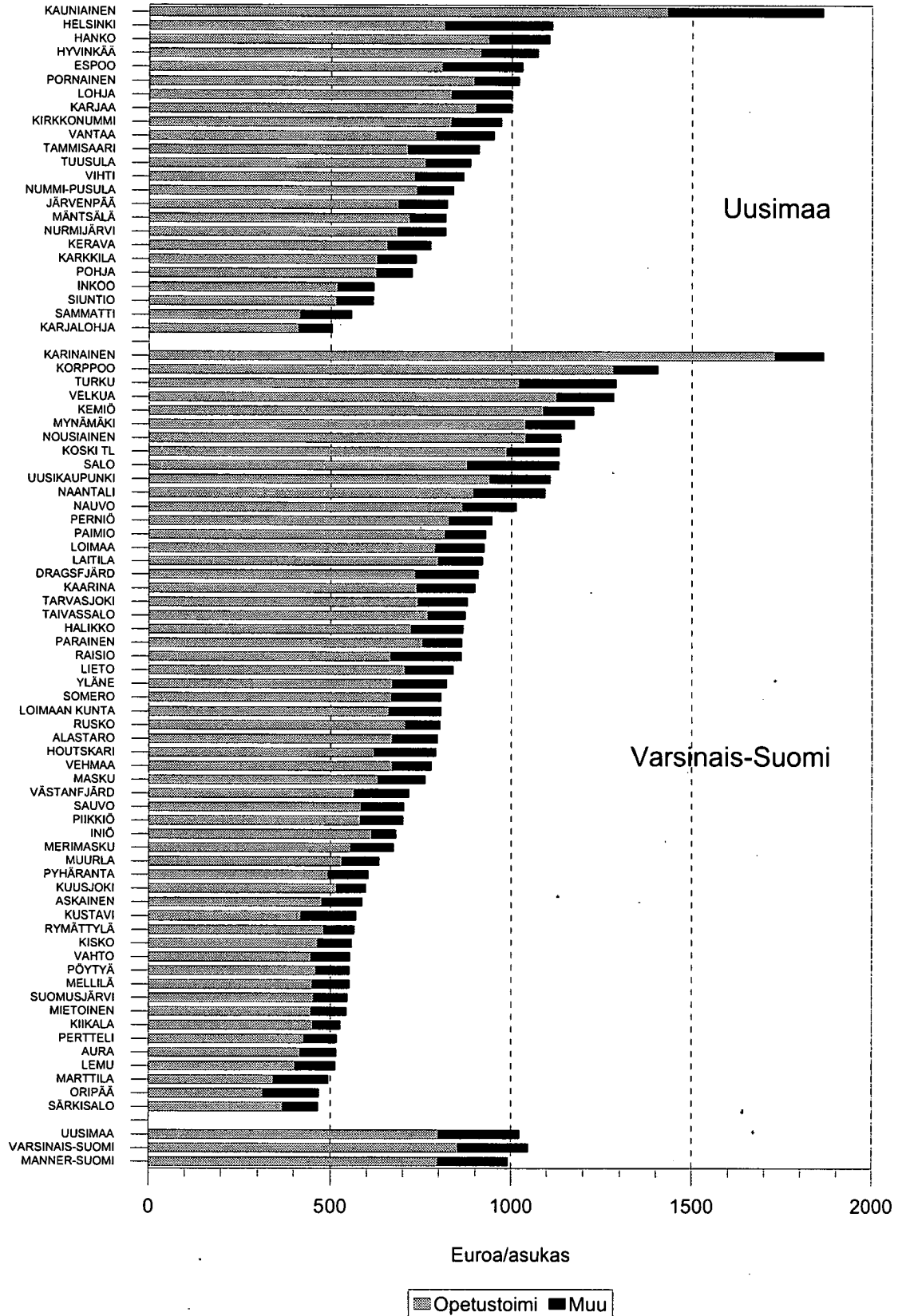
Koulutusaste kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Koulutustilastot

Kuva 86b. Koulutusaste kunnittain 2002.

Opetustoimen netto- kustannukset kunnittain 2002

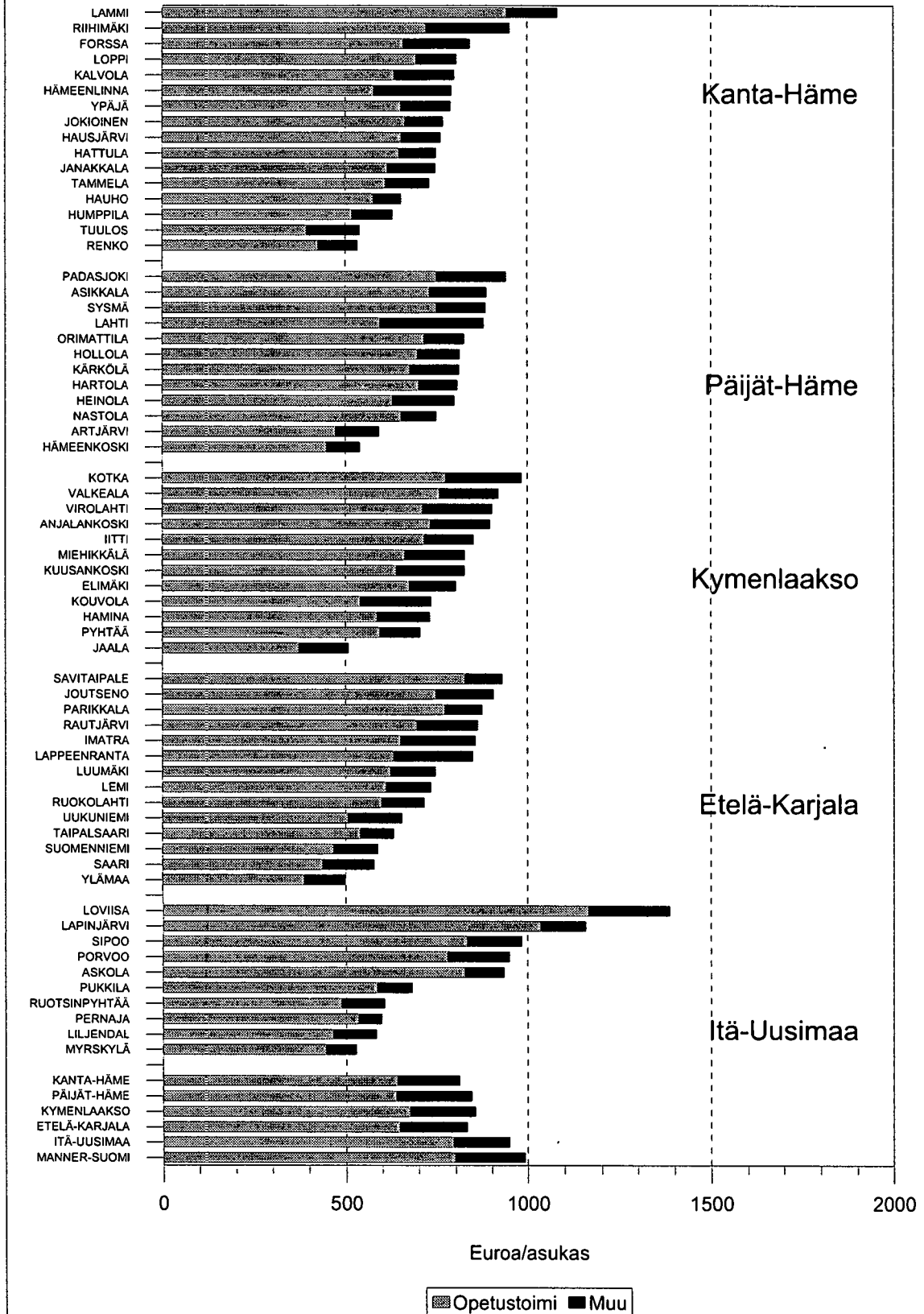

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 87a. Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset kunnittain 2002.

Opetustoimen nettokustannukset kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

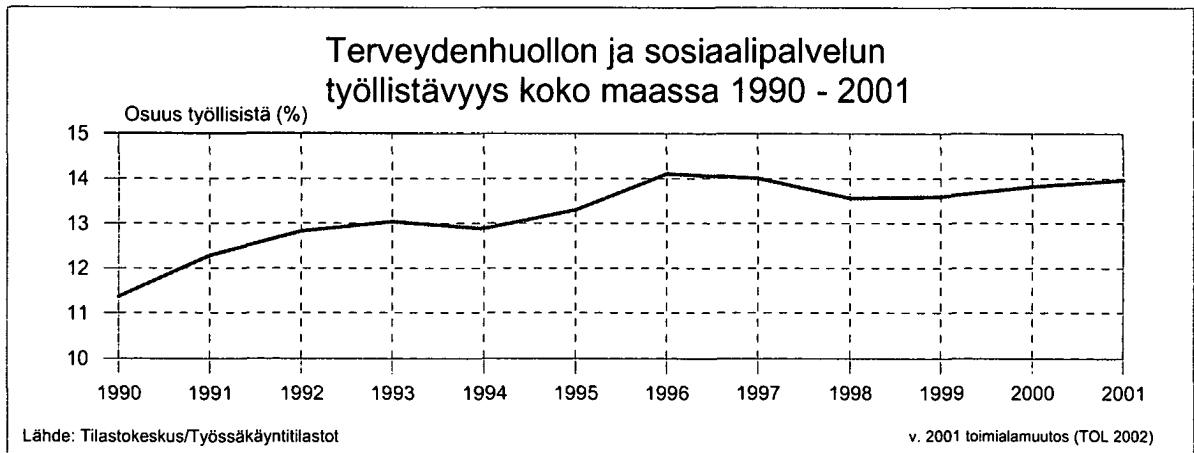
Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 87b. Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset kunnittain 2002.

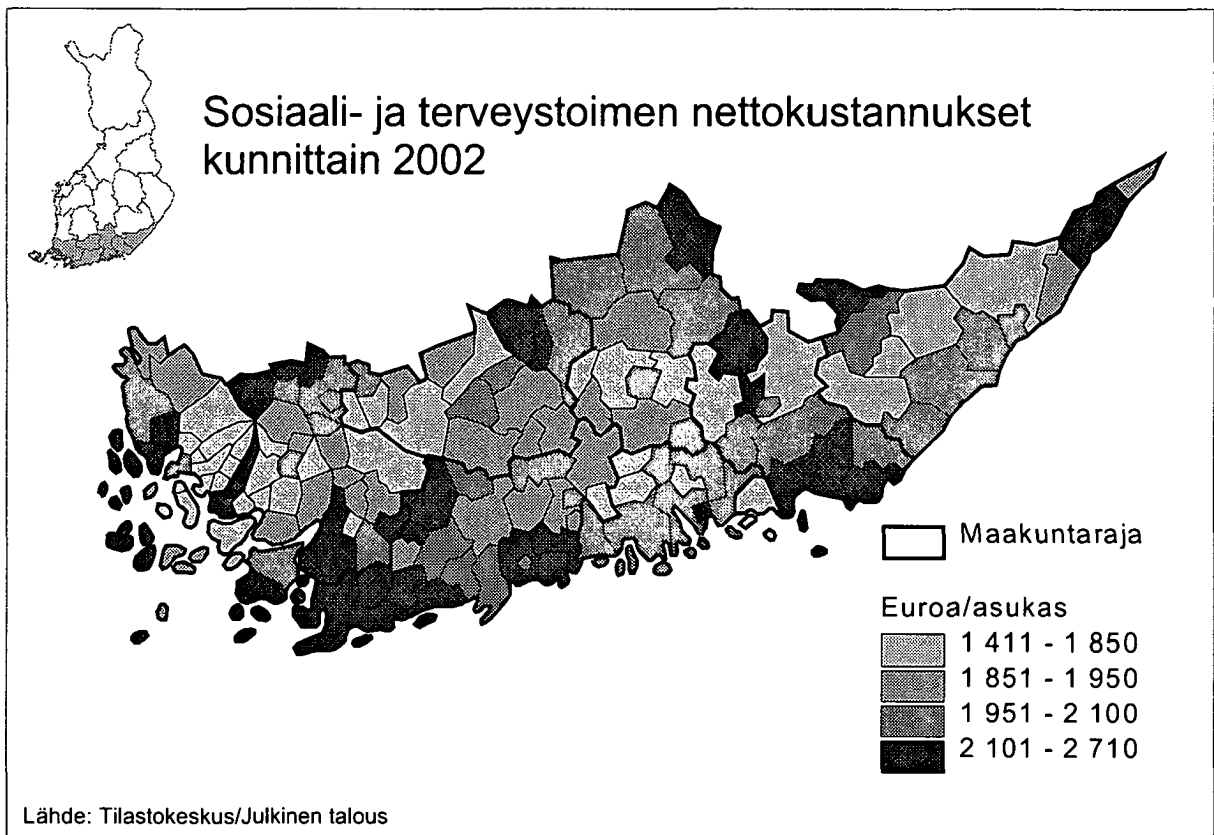
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

Koko maan terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllisten osuus kaikista työllisistä on noussut kymmenessä vuodessa 1,7 %-yksikköä. Vuonna 2001 nämä alat työllistivät 14 % kaikista työllisistä.

Kunnallisesta sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöstä 12,5 % työskenteli erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla. Toiseksi työllistävin sektori oli lasten päivähoido. *Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset* olivat Manner-Suomen kunnissa 2 090 euroa asukasta kohti vuonna 2002. Erikoissairaanhoidon osuus tästä oli 656 euroa, lasten päivähoidon 318 euroa ja perusterveydenhuollon (sis. hammashuolto) osuus 425 euroa.

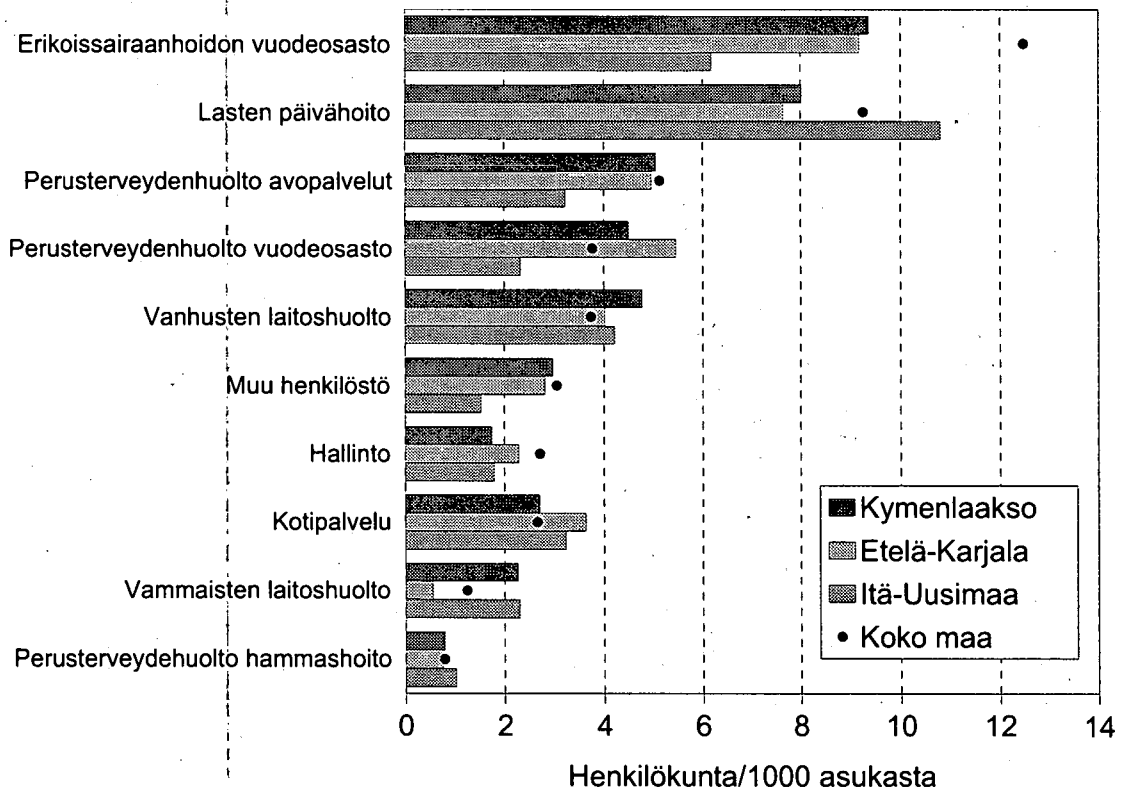
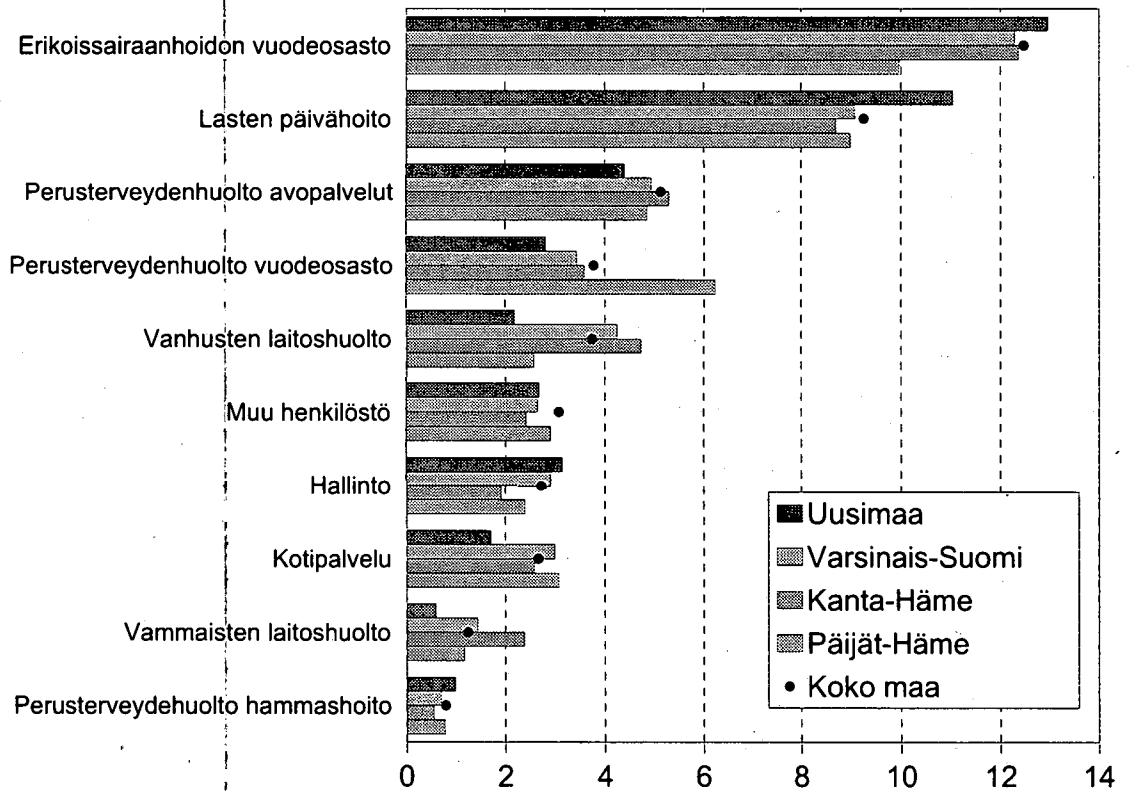

Kuva 88. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllistävyys koko maassa 1990 - 2001.

Kuva 89. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2002.

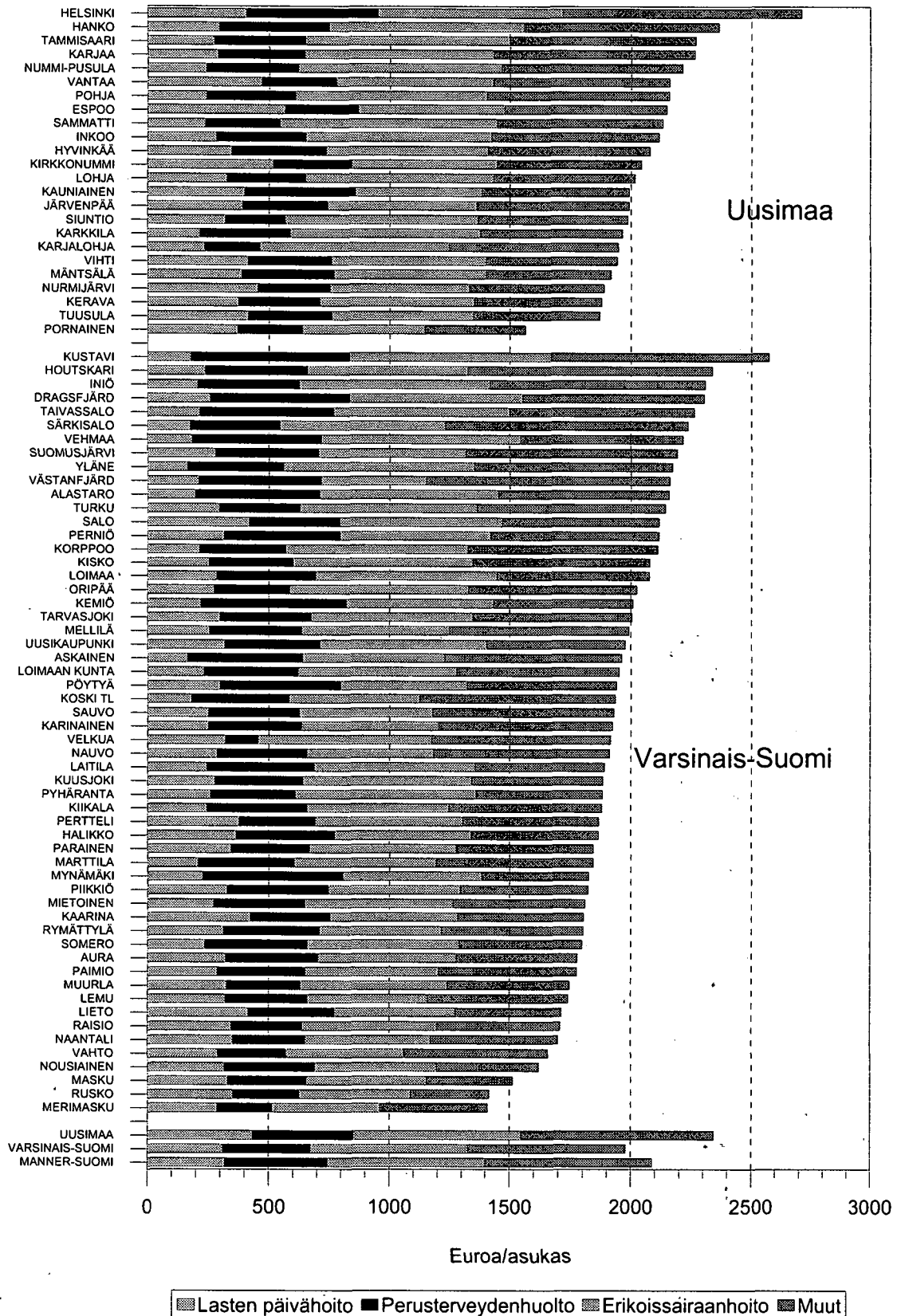
Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtävä- alueittain 2002 Kunnallinen koko- ja osa-aikainen henkilökunta

Lähde: Tilastokeskus

Kuva 90. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain 2002.

Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2002

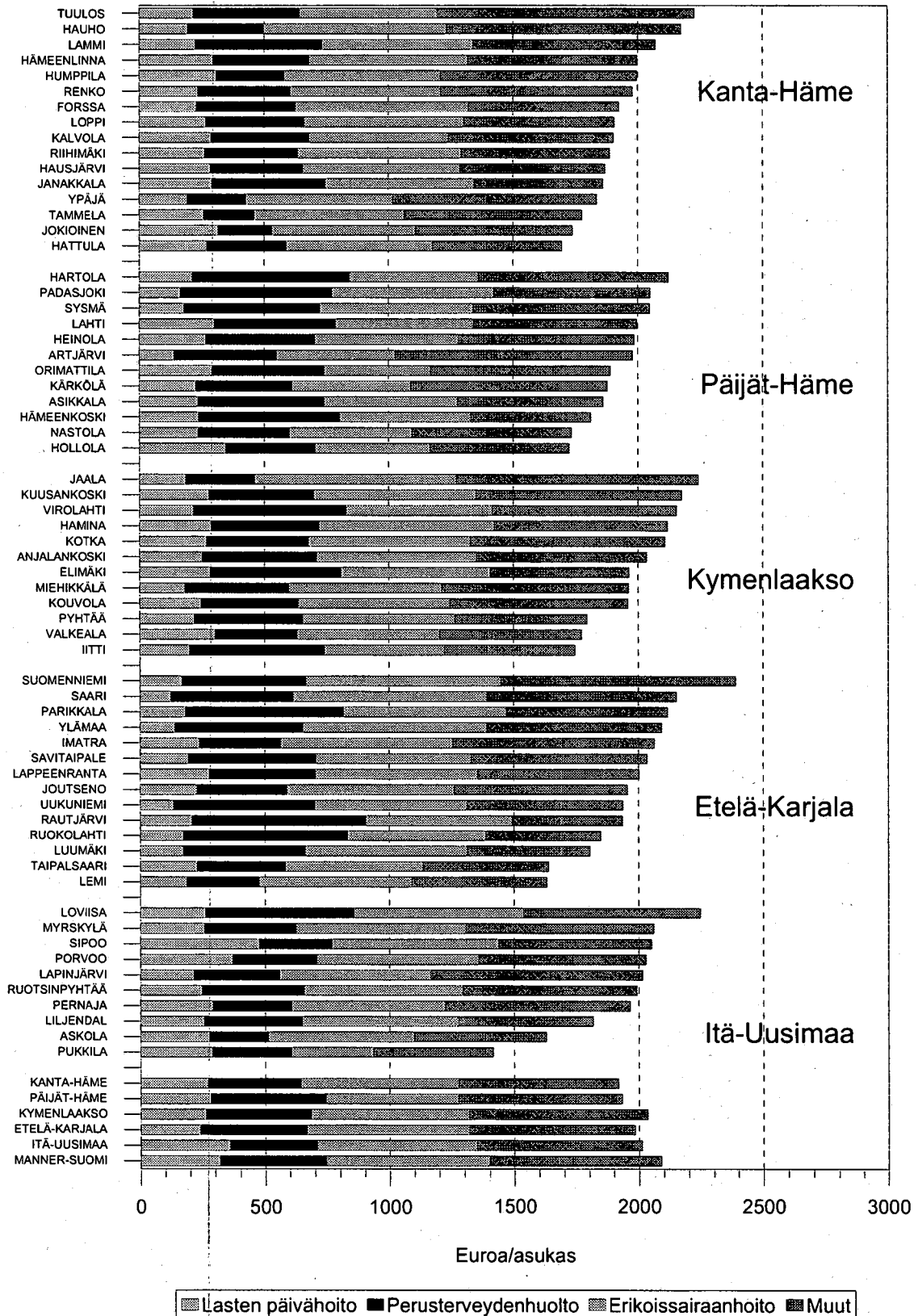

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 91a. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2002.

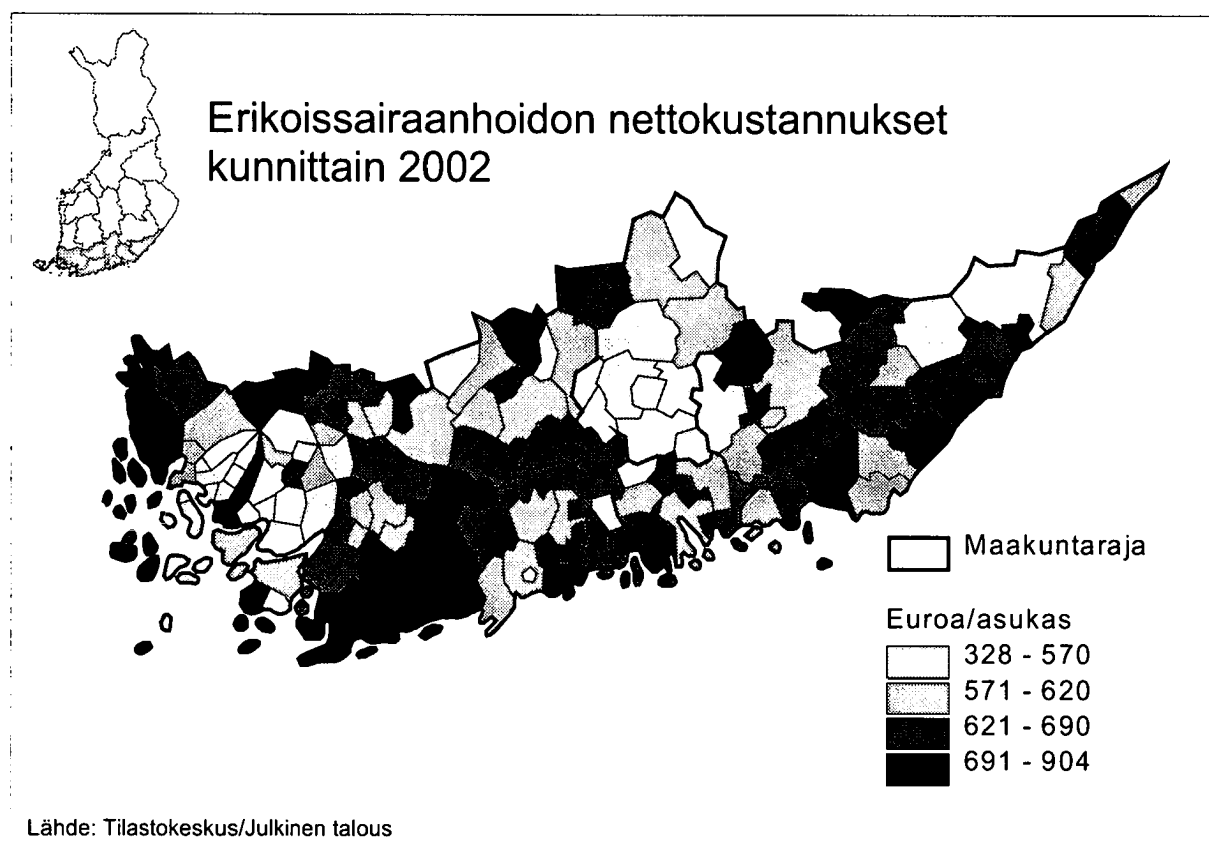
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2002

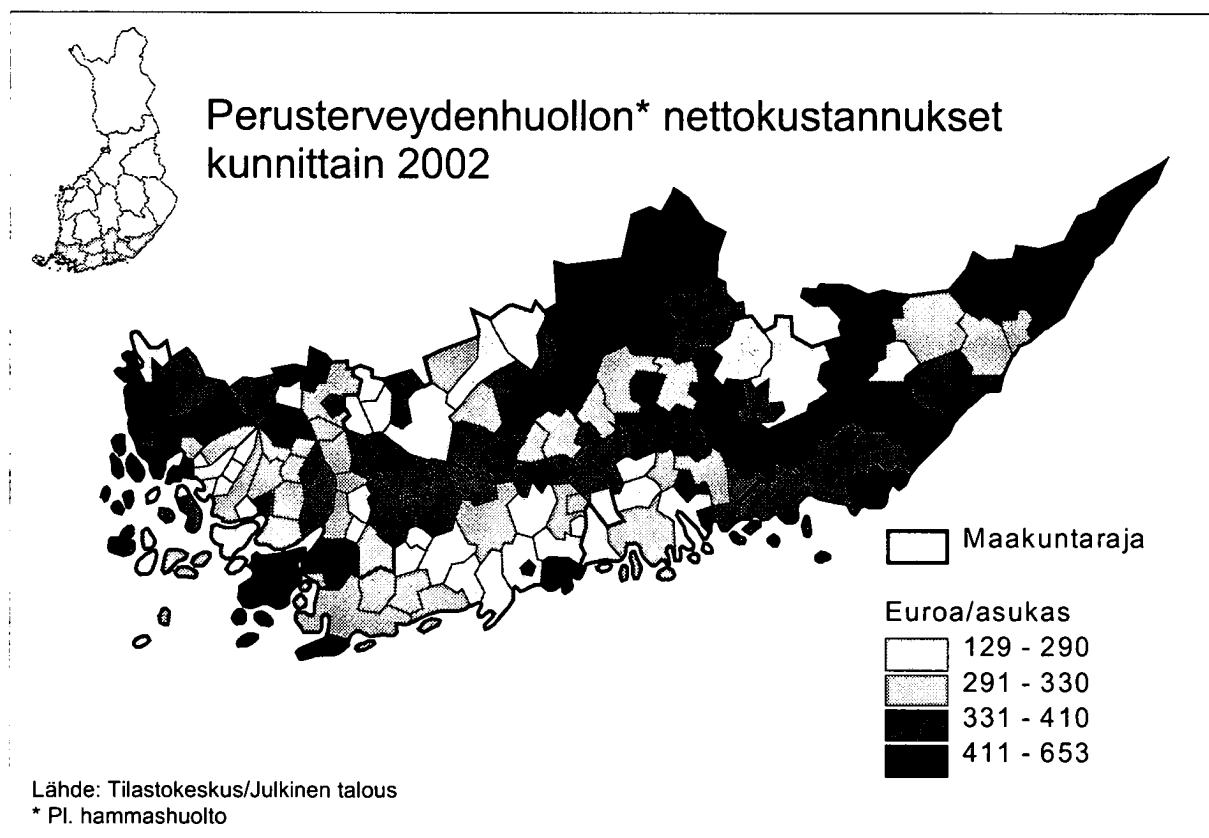
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Vuoden 2003 kuntarajat

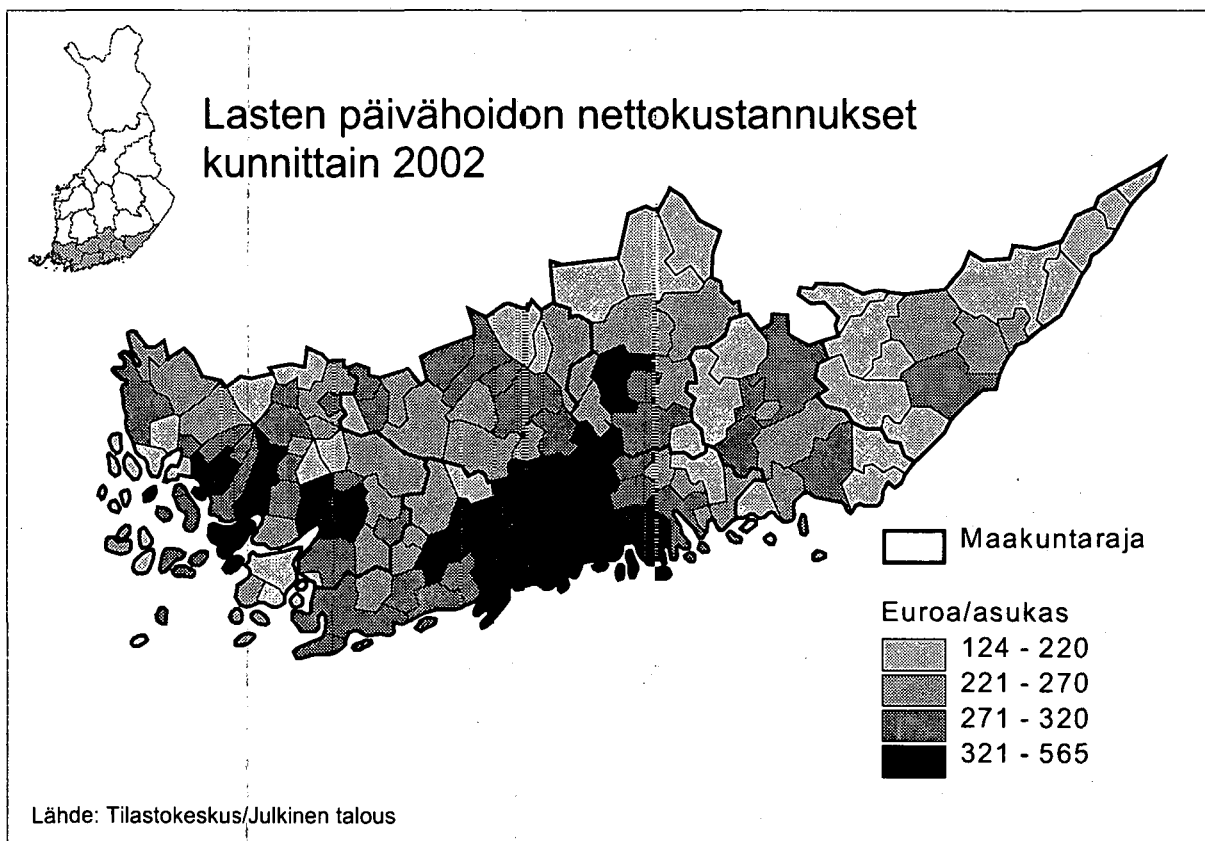
Kuva 91b. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2002.

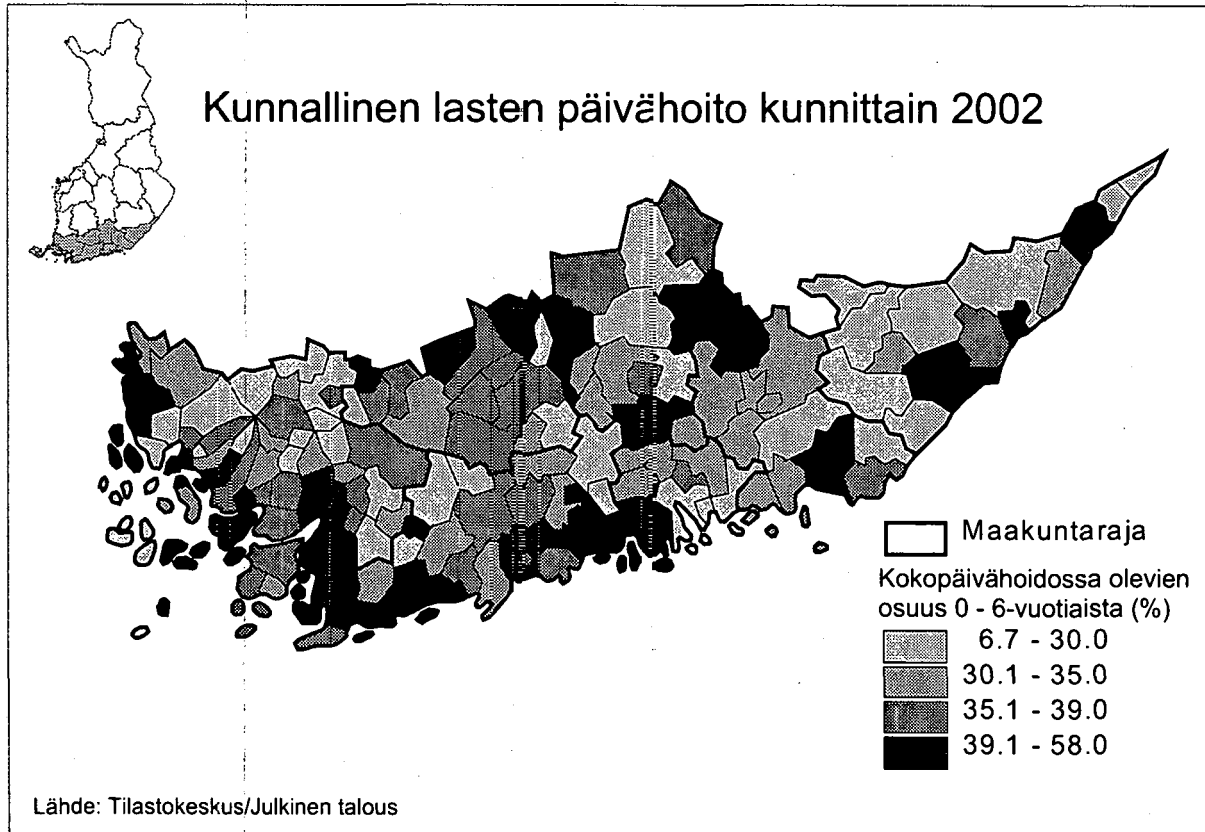
Kuva 92. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 2002.

Kuva 93. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2002.

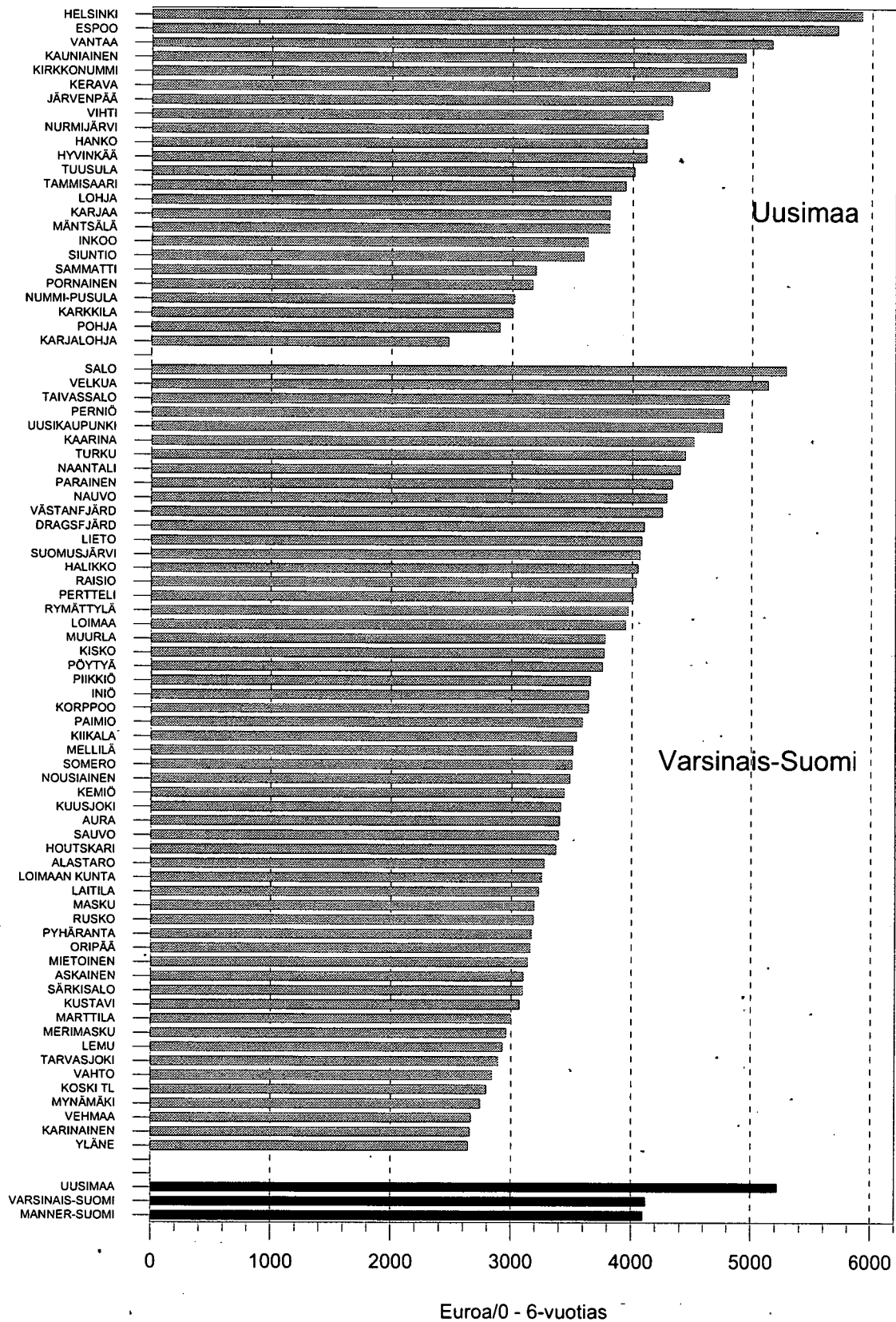

Kuva 94. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2002.

Kuva 95. Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 2002.

Lasten päivähoidon käyttö- kustannukset kunnittain 2002

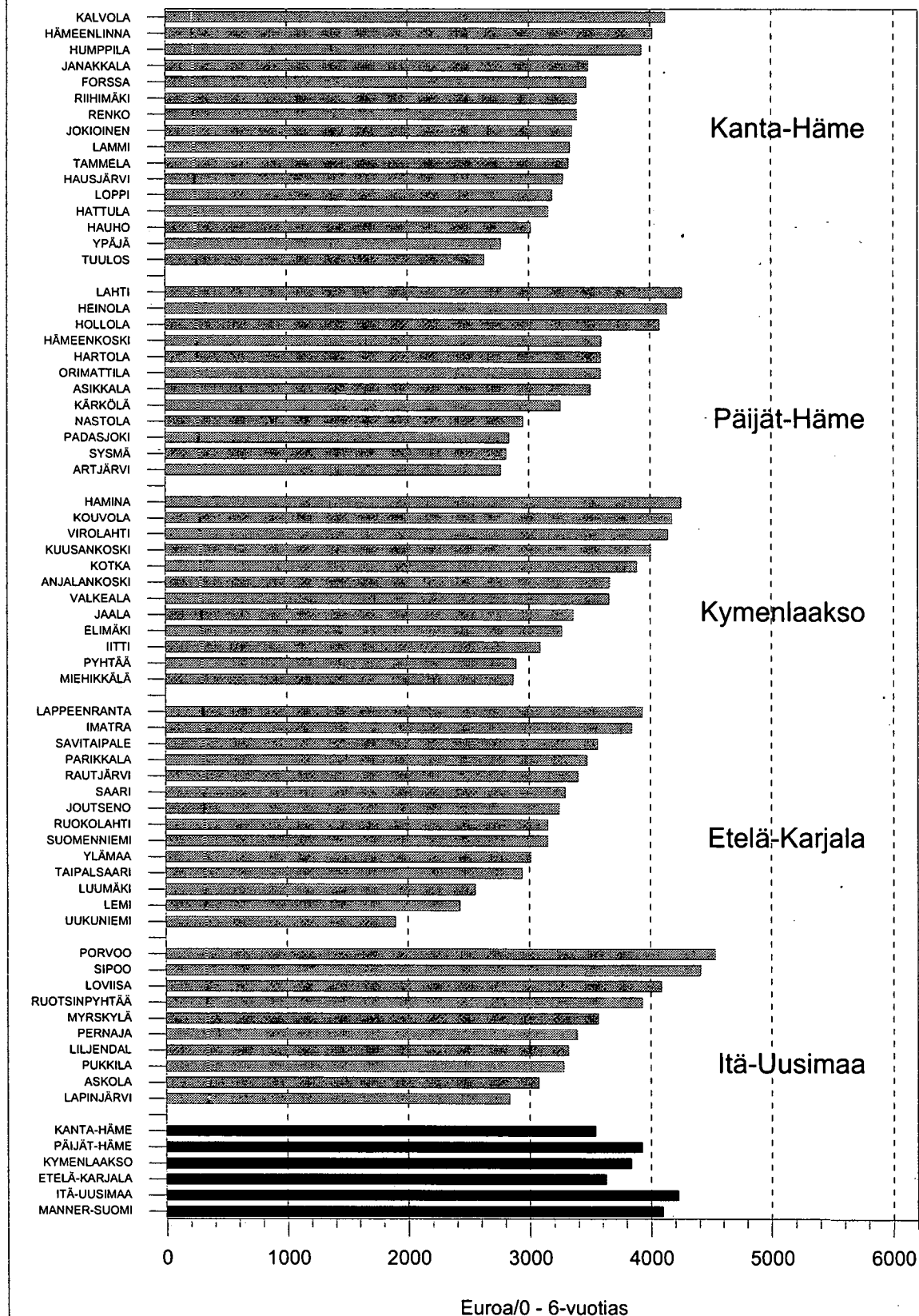

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 96a. Lasten päivähoidon käyttökustannukset kunnittain 2002.

Lasten päivähoidon käyttökustannukset kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 96b. Lasten päivähoidon käyttökustannukset kunnittain 2002.

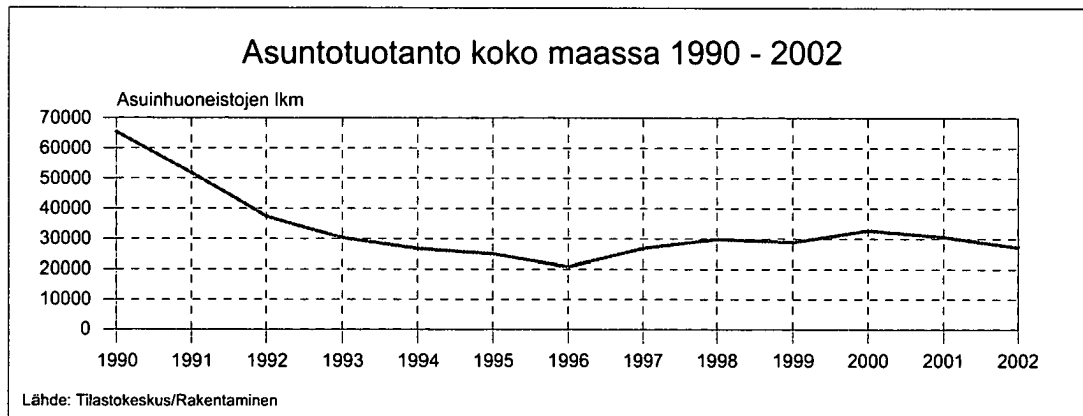
RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

Rakennustuotantoon tilastoidaan erilliset pientalot, rivi- ja ketjutalot, asuinkerrostalot, vapaa-ajan-, liike-, toimisto-, liikenteen, hoitoalan, kokoontumis-, opetus- ja pelastustoimen, teollisuus-, varasto-, maatalous- ja muut rakennukset. Valmistuneissa rakennuksissa on mukana sekä uudet rakennukset että rakennuslaajennukset.

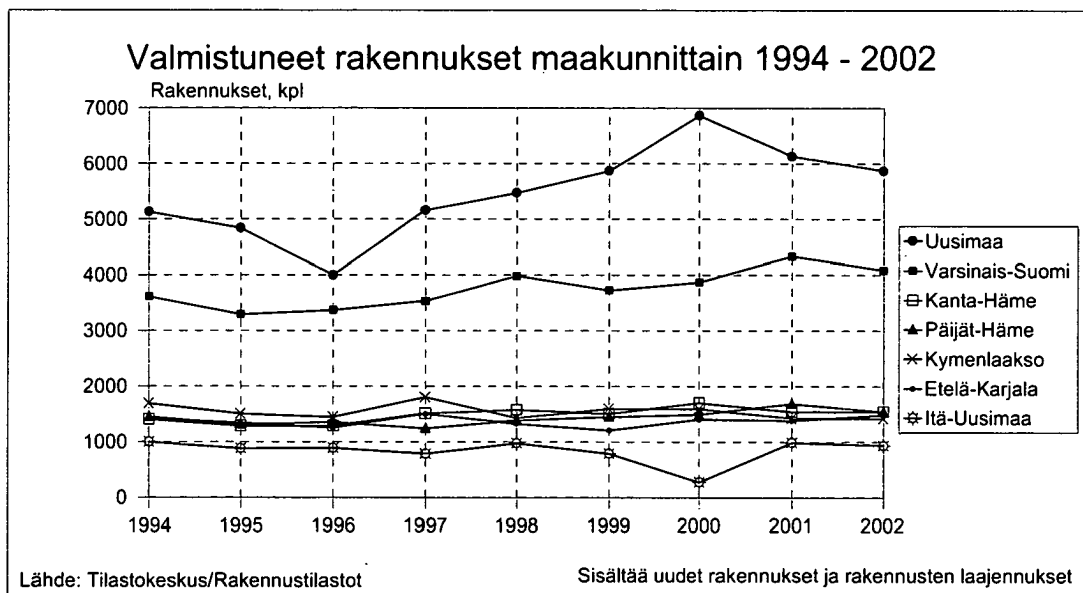
Asuntotuotanto on vakiintunut vuoden 1996 notkahduksen jälkeen ja vuodessa valmistuu keskimäärin 30 000 asuinhuoneistoa. Maamme asuntokanta kasvoi nopeiten 1970-luvulla. Noin 60 % asuntokannasta onkin rakennettu vuoden 1969 jälkeen.

Asuntojen neliöhinnat ovat tasaisesti nousseet vuoden 2001 lopulta lähtien. Vuonna 2002 neliöhinta oli koko maassa keskimäärin 1 350 euroa/m², noin 100 euroa enemmän kuin kahtena aiempana vuonna. Vuoden 2003 syyskuussa neliöhinta oli koko maassa 1 446 euroa/m². Vuosimuutos syyskuusta syyskuuhun oli 6 %.

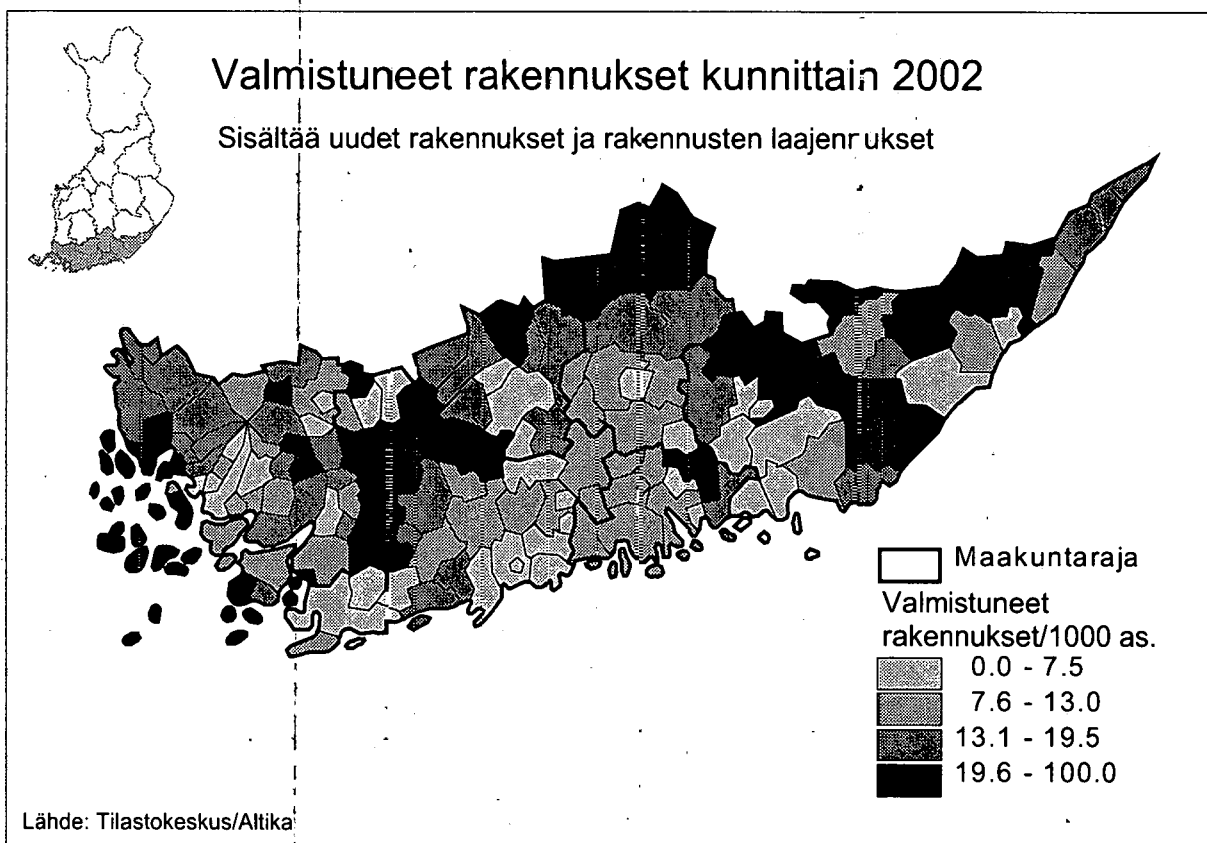
Asuntokuntien keskikoko oli koko maassa 2,2 henkilöä vuonna 2002. Asuntokunta laskeaan ahtaasti asuvaksi mikäli henkilöitä on enemmän kuin yksi huonetta kohti (normi 3). Tämän määritelmän mukaan ahtaasti asuvia asuntokuntia oli vuoden 2002 lopussa 7,3 %.

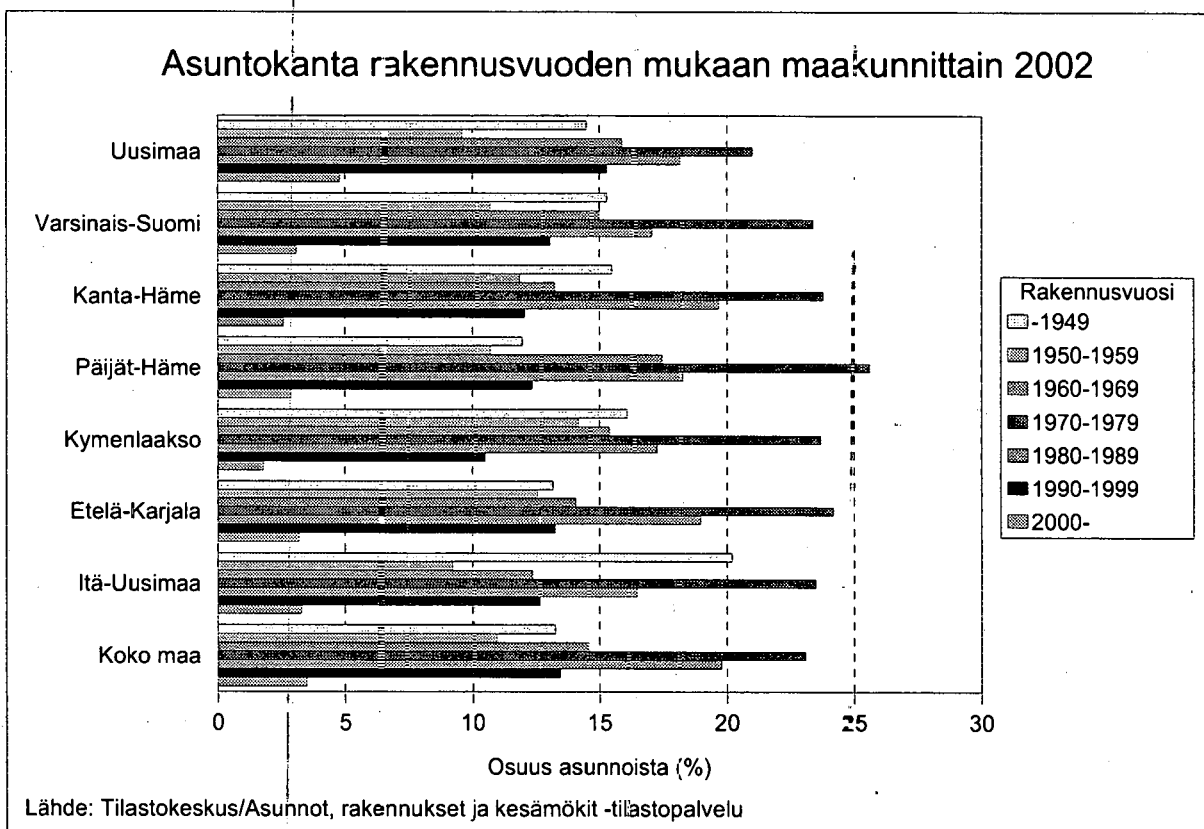
Kuva 97. Asuntotuotanto koko maassa 1990 – 2002.

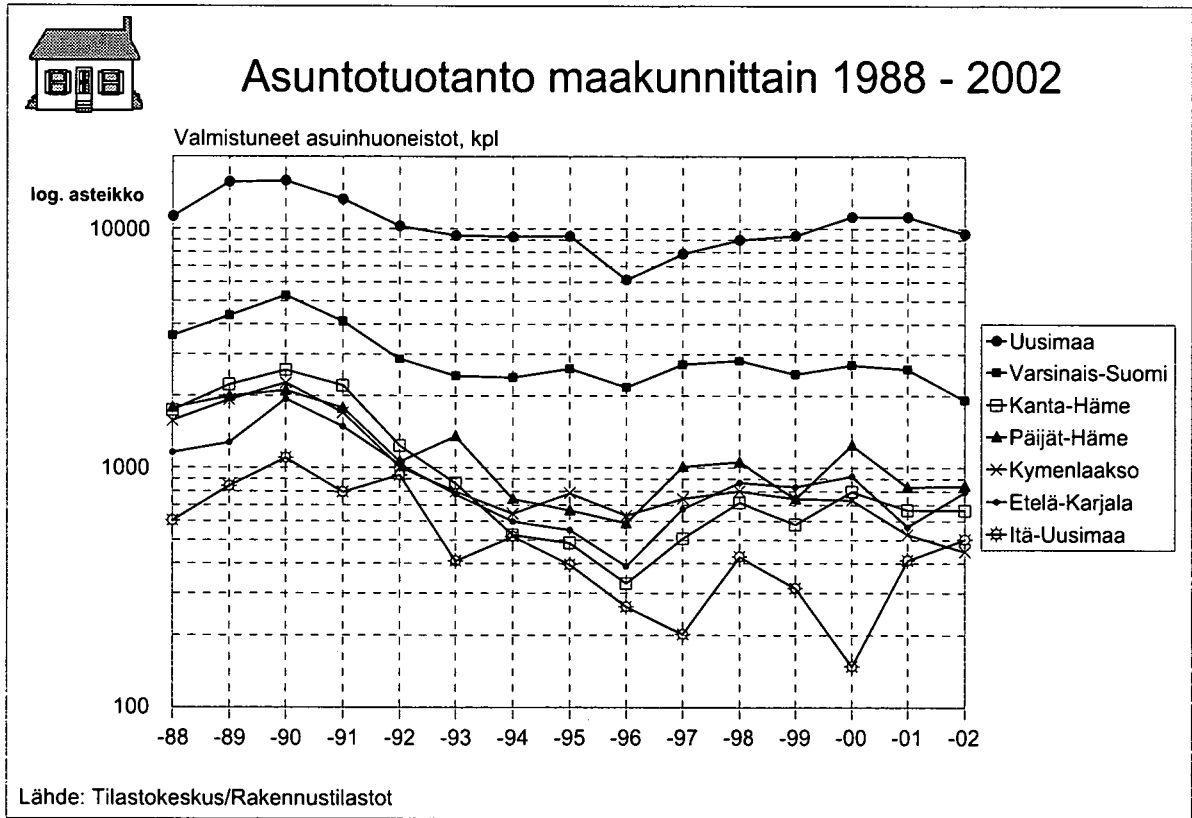
Kuva 98. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1994 – 2002.

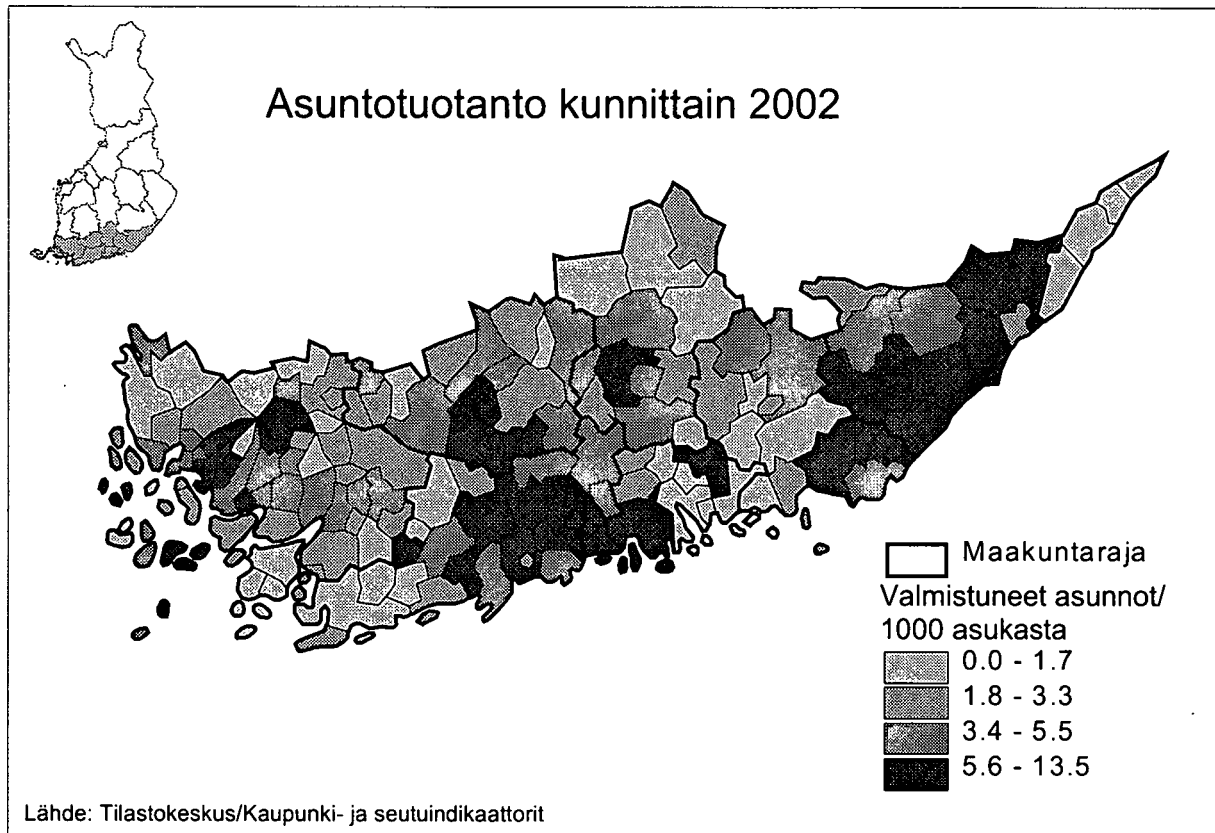
Kuva 99. Valmistuneet rakennukset kunnittain 2002.

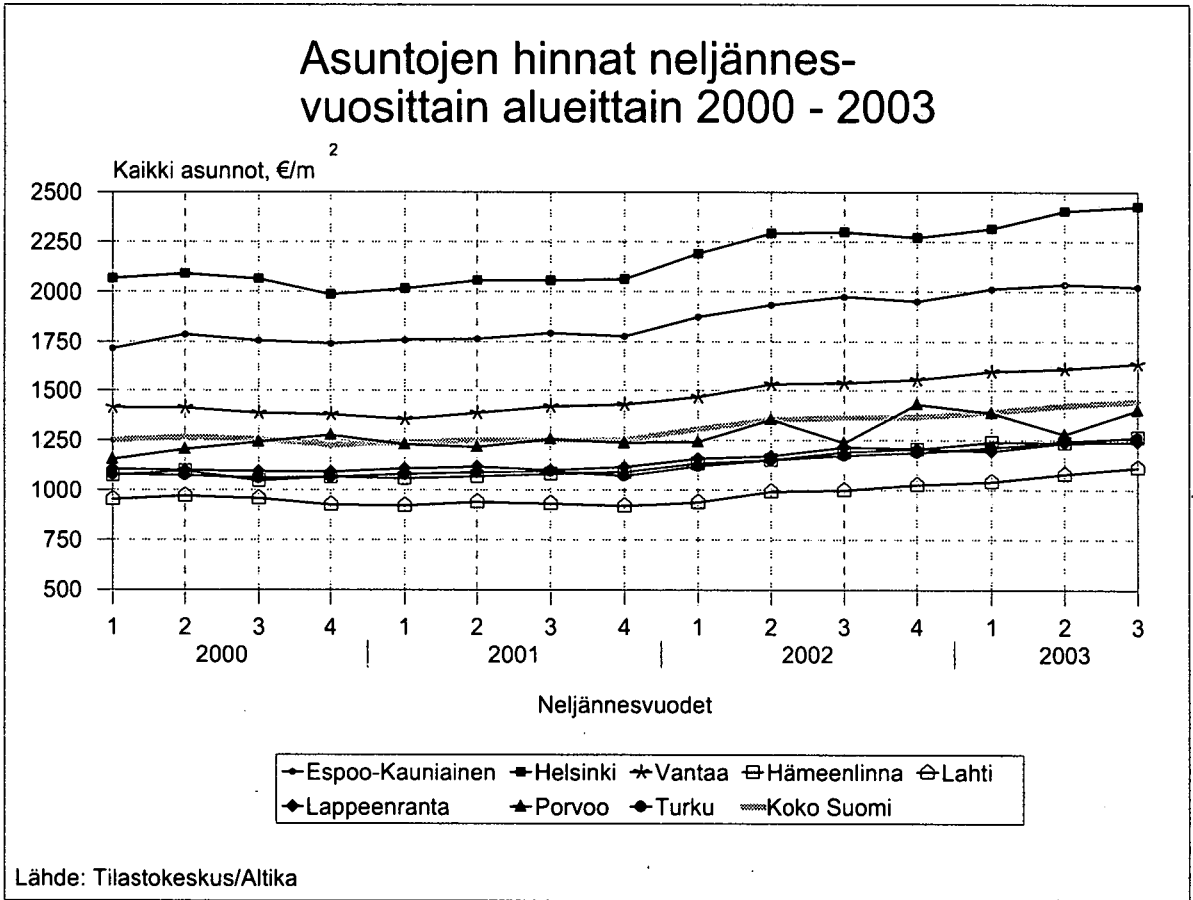
Kuva 100. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2002.

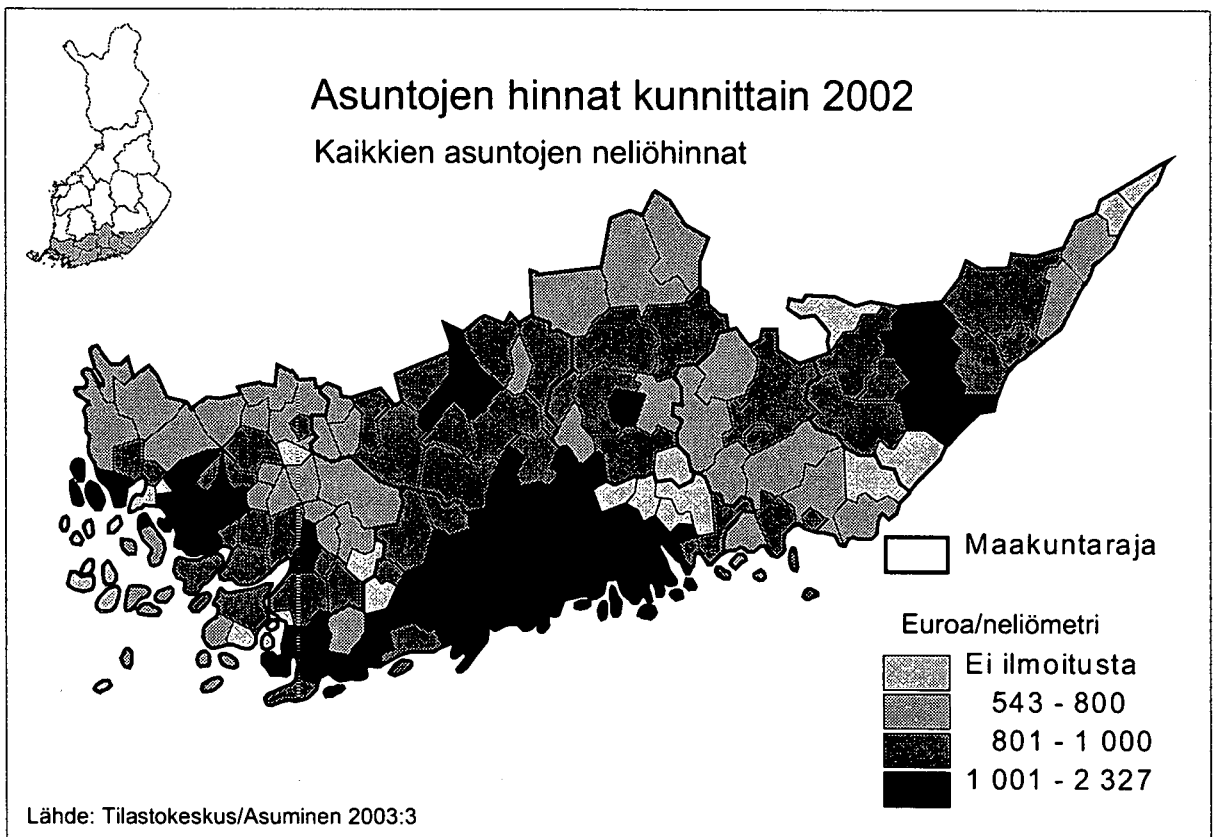
Kuva 101. Asuntotuotanto maakunnittain 1988 – 2002.

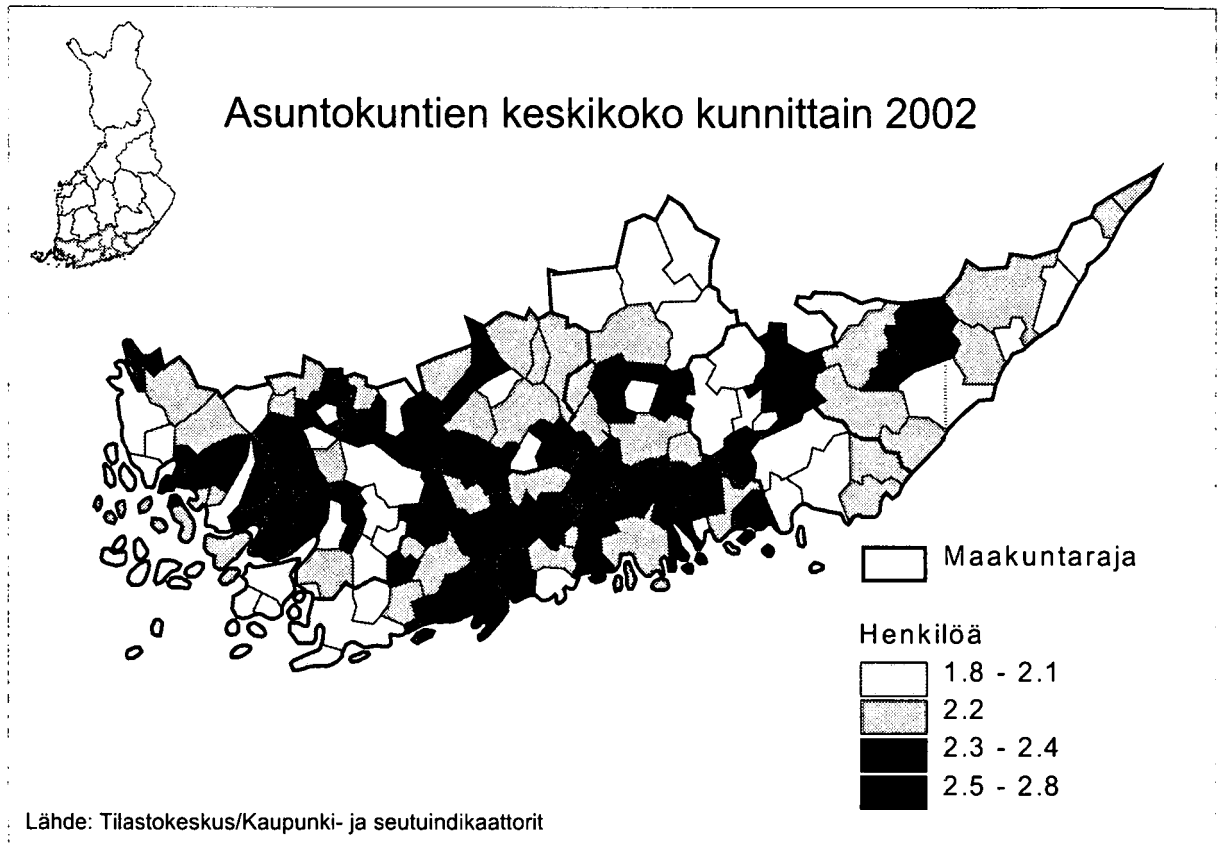
Kuva 102. Asuntotuotanto kunnittain 2002.

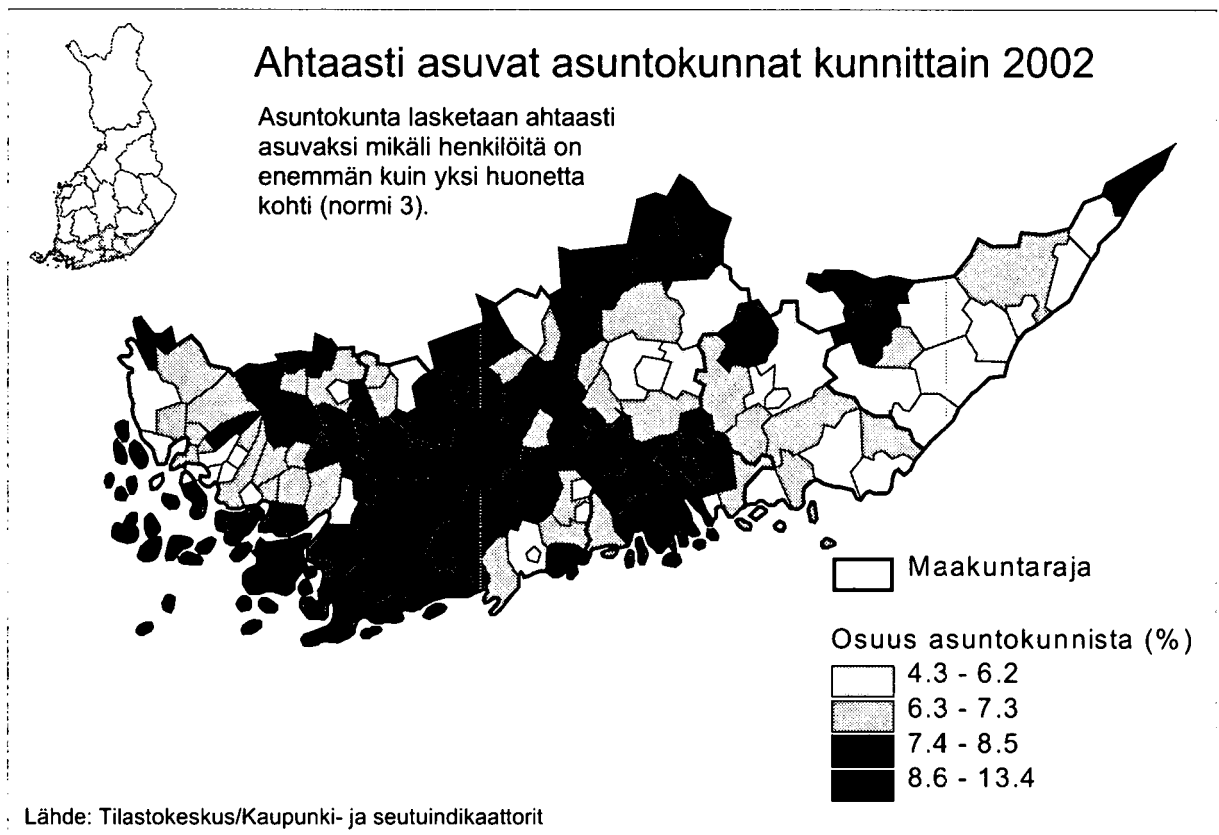
Kuva 103. Asuntojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2000 – 2003.

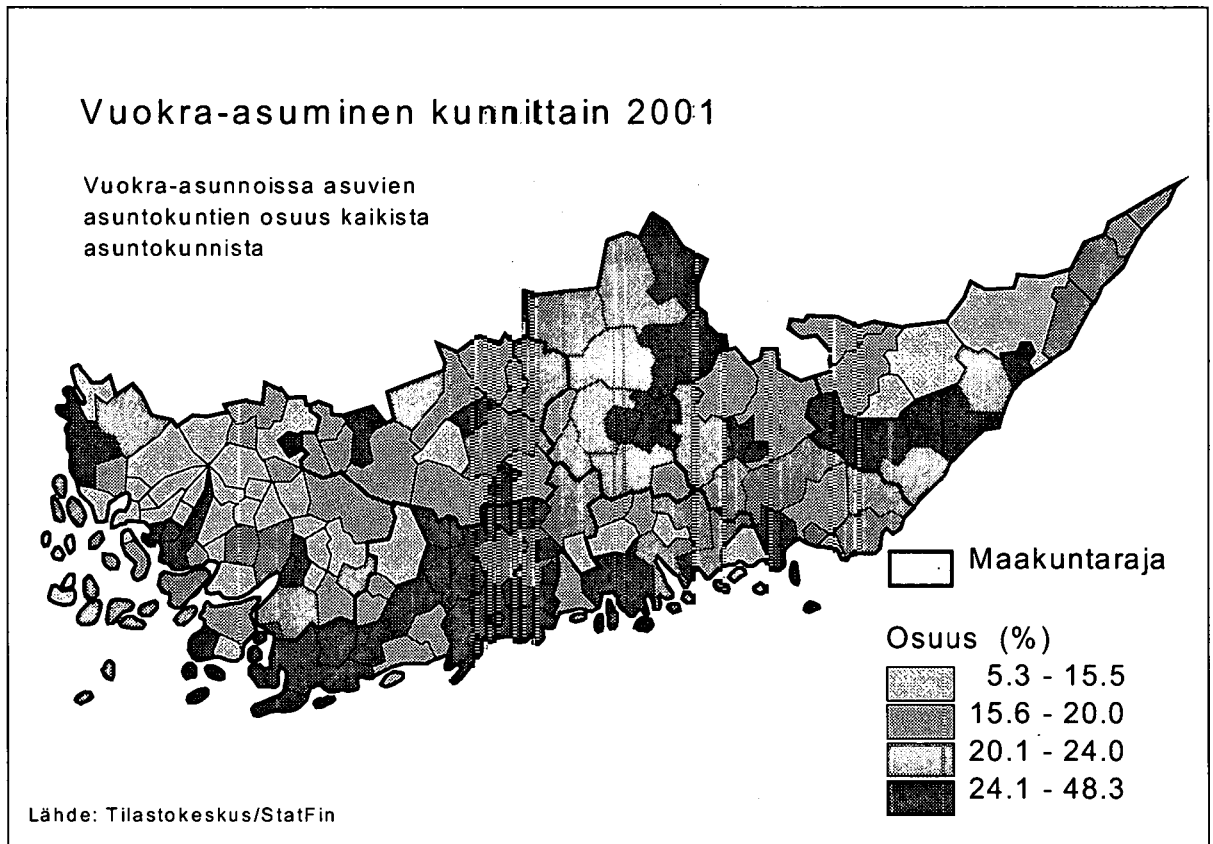
Kuva 104. Asuntojen hinnat kunnittain 2002.

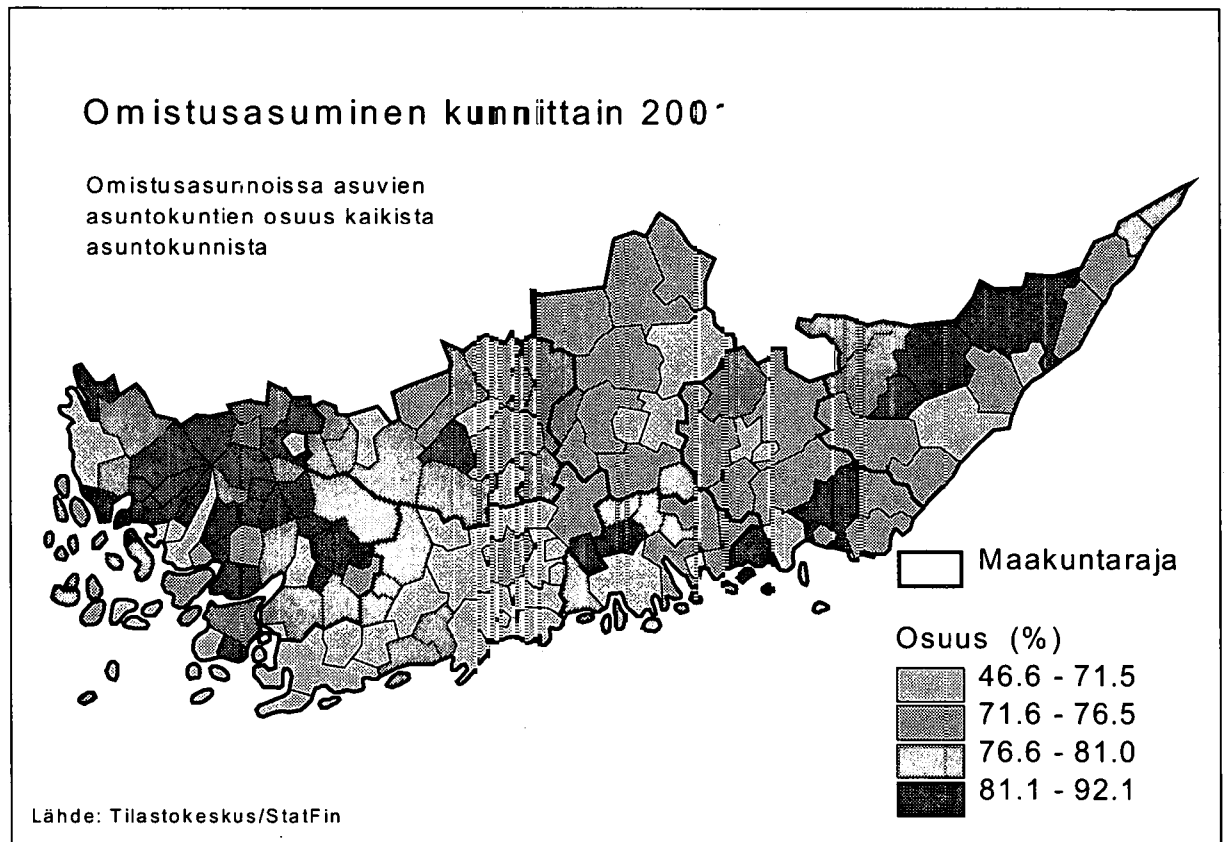
Kuva 105. Asuntokuntien keskipaino kunnittain 2002.

Kuva 106. Ahtaasti asuvat asuntokunnat kunnittain 2002.

Kuva 107. Vuokra-asuminen kunnittain 2001.

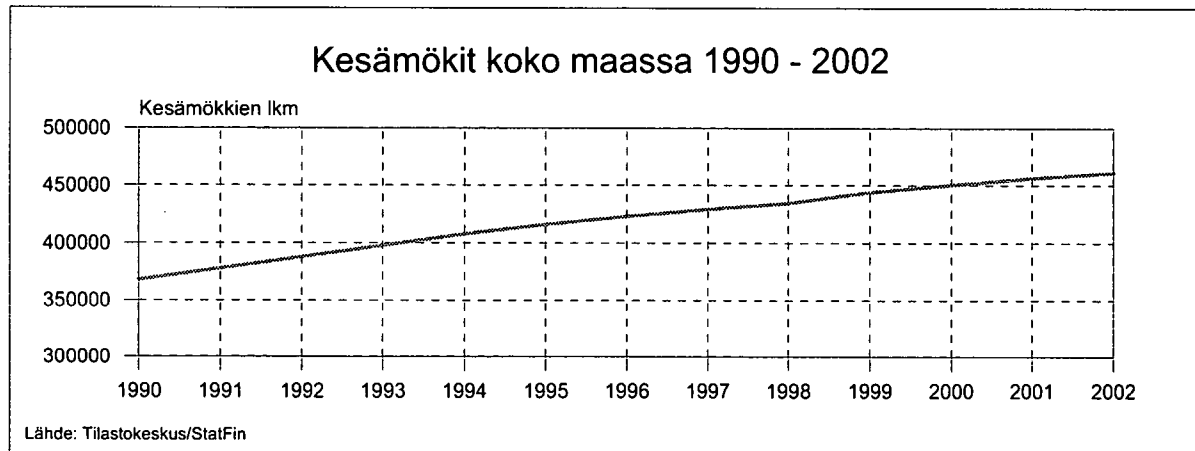

Kuva 108. Omistusasuminen kunnittain 2001.

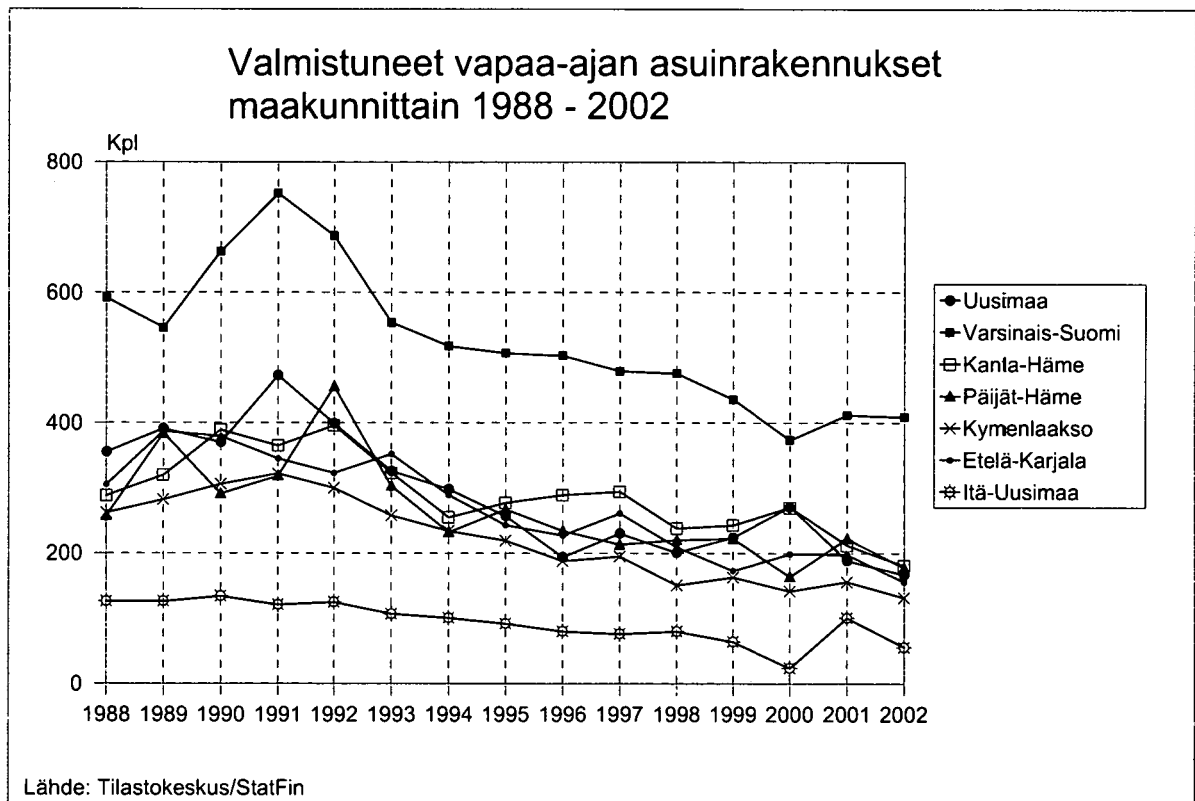
Vapaa-ajan asuinrakennukset

Vuoden 2002 kesämökkitilastossa on *vapaa-ajan asuinrakennukseksi* luettu kaikki ne rakennukset, joiden käyttötarkoitus oli 31.12.2002 vapaa-ajan asuinrakennus tai joita ko. ajankohtana käytettiin loma-asumiseen. Kesämökeiksi ei ole luettu vakinaisessa asuinikäytössä olevia vapaa-ajan asuntoja. Myöskään majoitustoimintaa harjoittavien likeyritysten vuokrattavia lomamökkejä ei ole luettu kesämökkitilastoon, vaan ne tilastoidaan rakennuskannan majoitusliikerakennuksiin (ks. Kesämökkit 2002. SVT. Asuminen 2003:5).

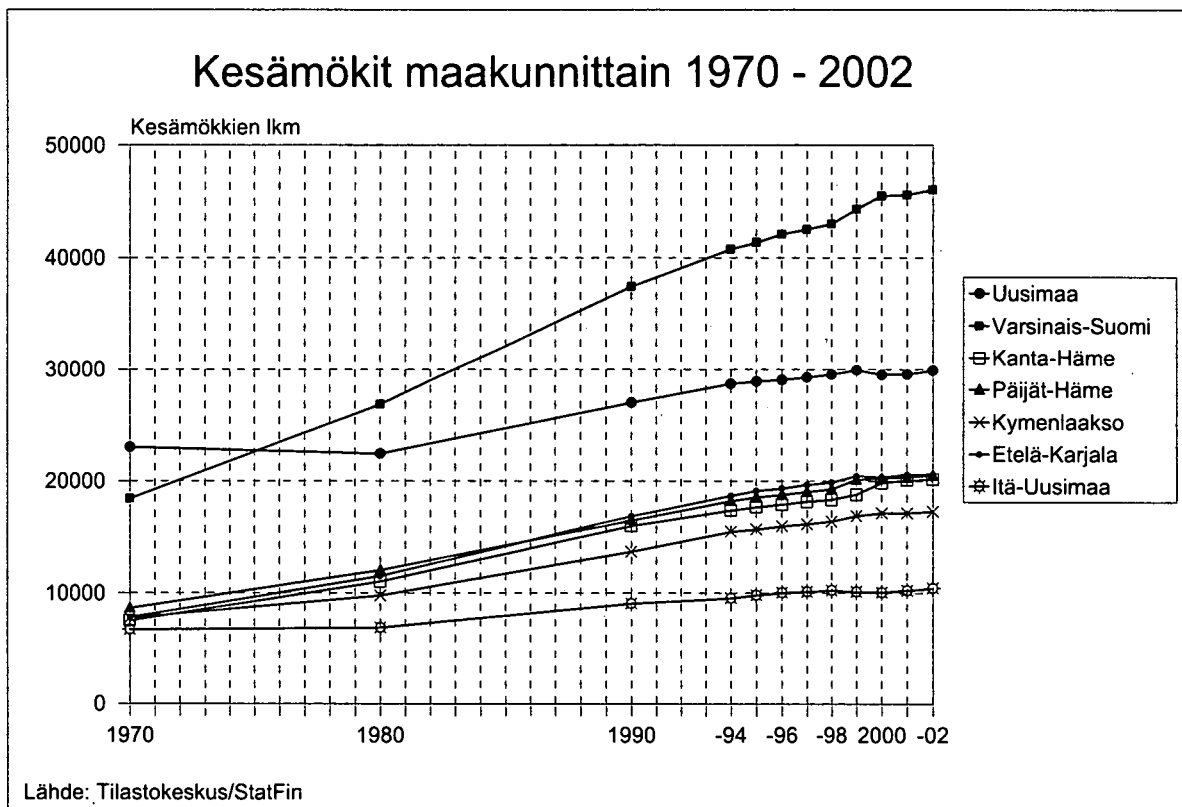
Vuoden 2002 lopussa kesämökkejä tilastoitiin 461 435 kappaletta. Vuodesta 1990 kesämökkien määrä on kasvanut lähes 94 000 mökillä. Vuonna 2002 uusia vapaa-ajan asuinrakennuksia valmistui 4 262, joka on hieman edellisvuotta vähemmän.

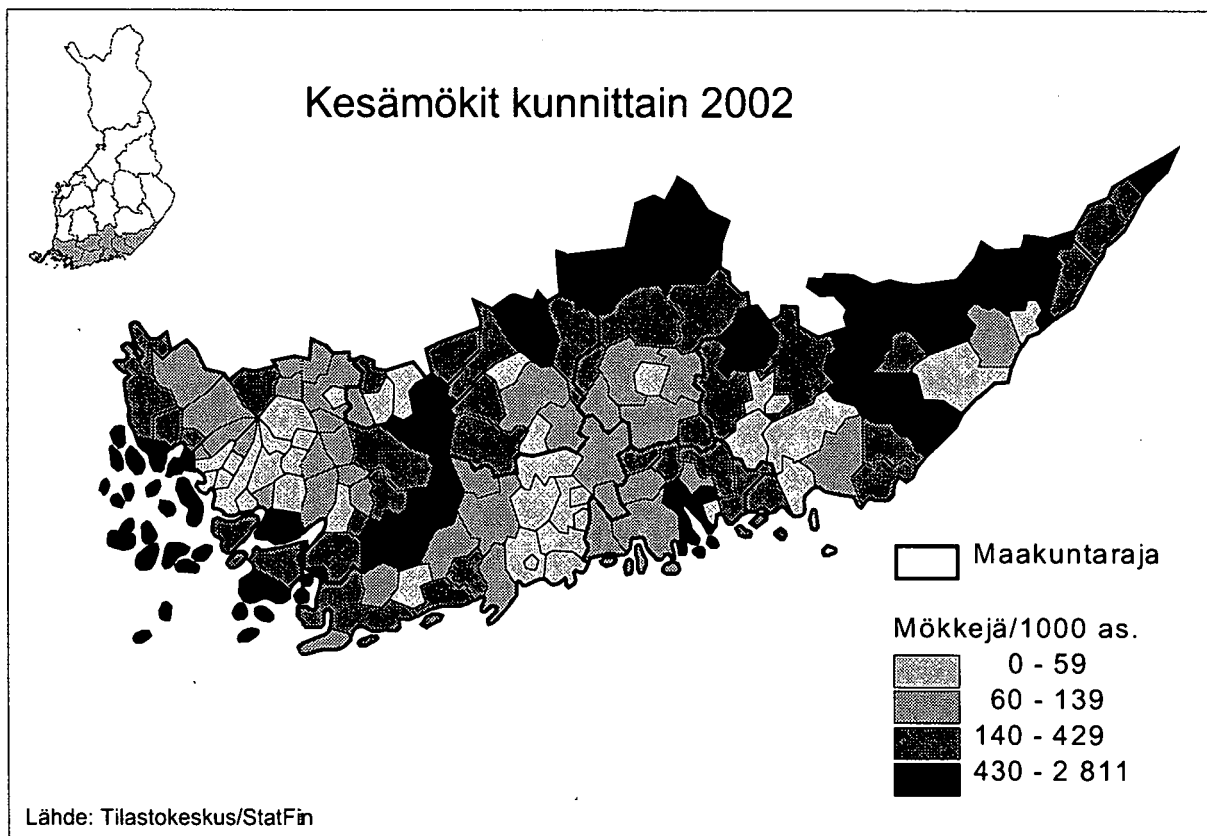
Kuva 109. Kesämökkit koko maassa 1990 – 2002.

Kuva 110. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1988 – 2002.

Kuva 111. Kesämökkiä maakunnittain 1970 – 2002.

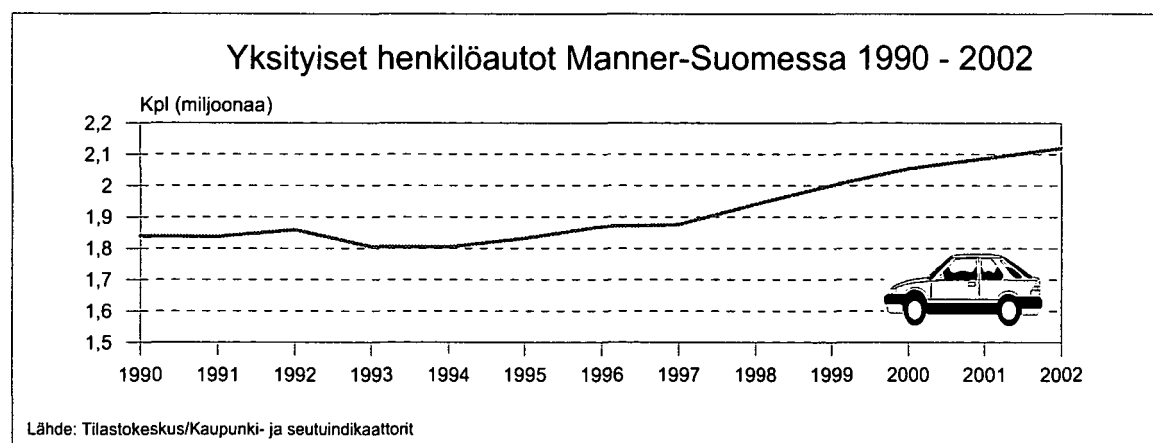
Kuva 112. Kesämökkiä kunnittain 2002.

LIIKENNE JA MATKAILU

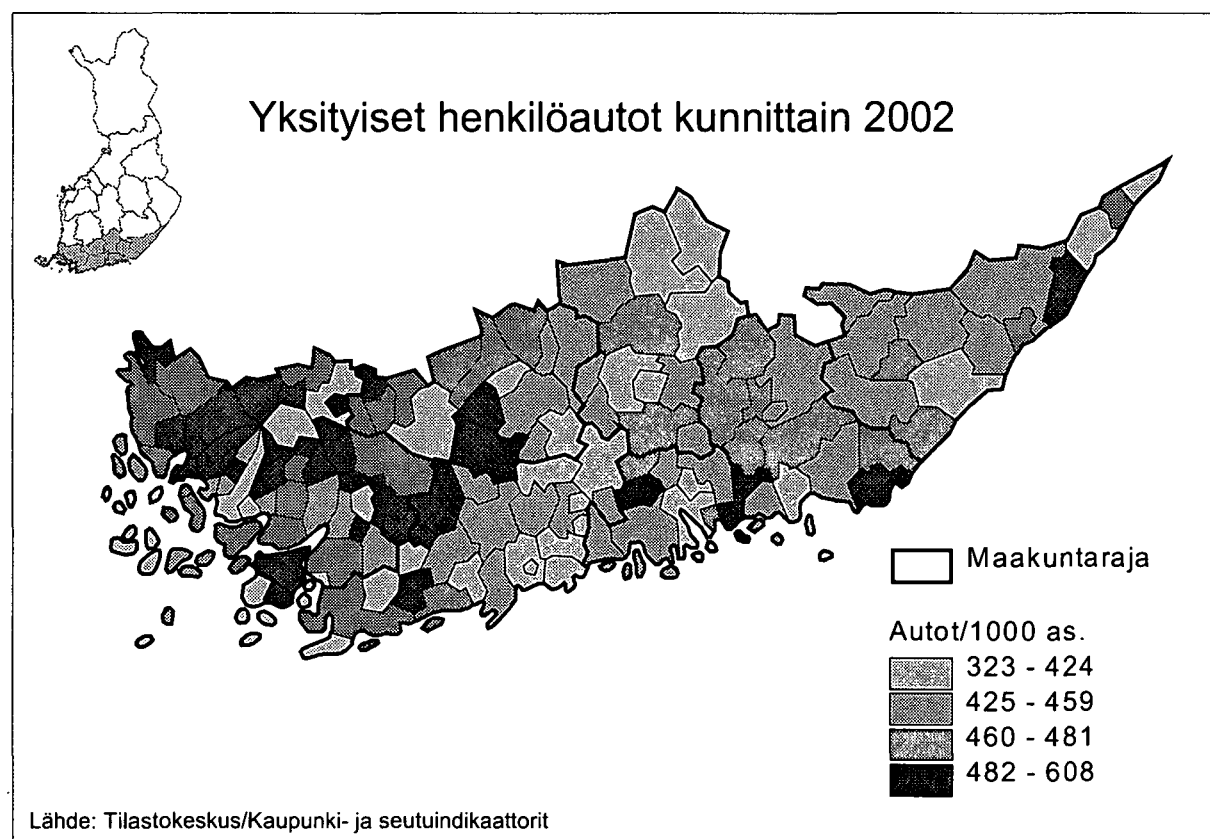
Liikenne

Manner-Suomessa oli keskimäärin 409 yksityistä henkilöautoa tuhatta asukasta kohti vuonna 2002. Kaikkiaan yksityisomistuksessa olevia henkilöautoja oli yli 2,1 miljoonaa kappaletta, reilu neljännosmiljoona enemmän kuin kymmenen vuotta aiemmin.

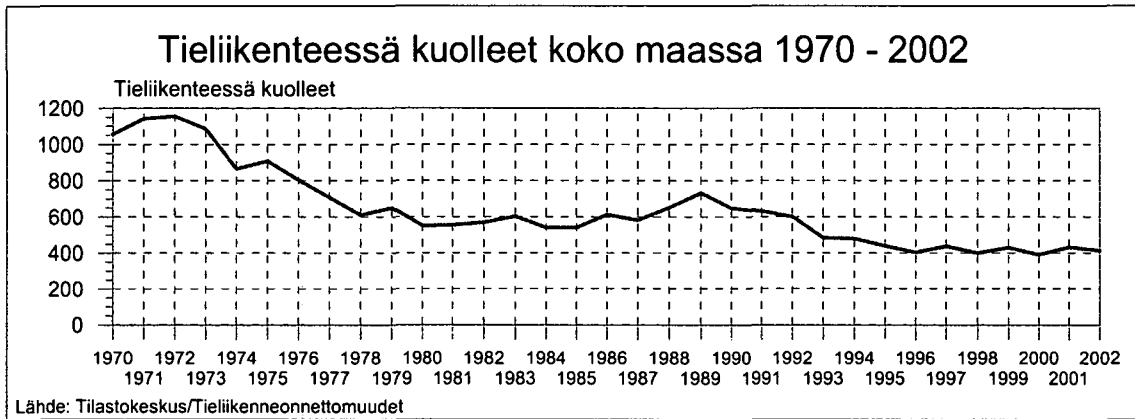
Koko maan liikenneonnettomuuksissa menehtyi 415 henkilöä vuonna 2002. Kuolleiden määrä on vaihdellut neljänsadan molemmin viime vuosina. Kolme vuosikymmentä sitten liikenteessä menehtyi synkimpinä vuosina yli 1 000 henkilöä.

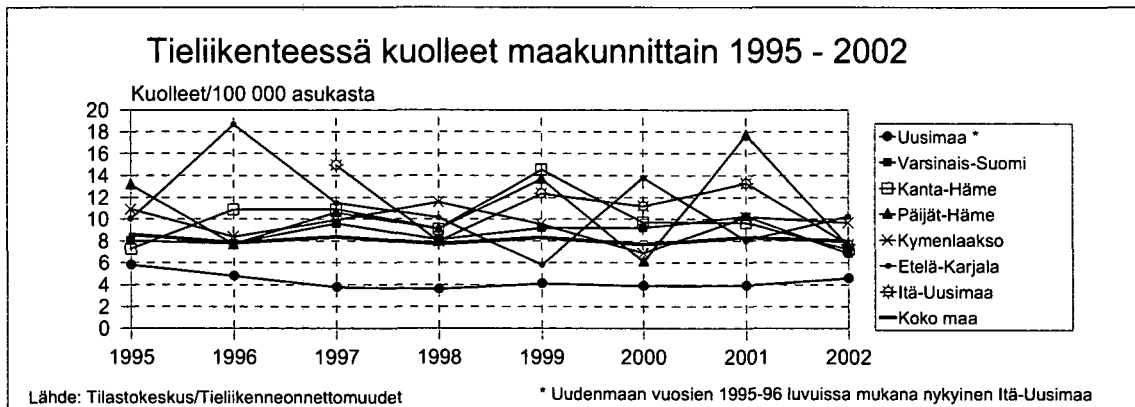
Kuva 113. Yksityiset henkilöautot koko maassa 1990 - 2002.

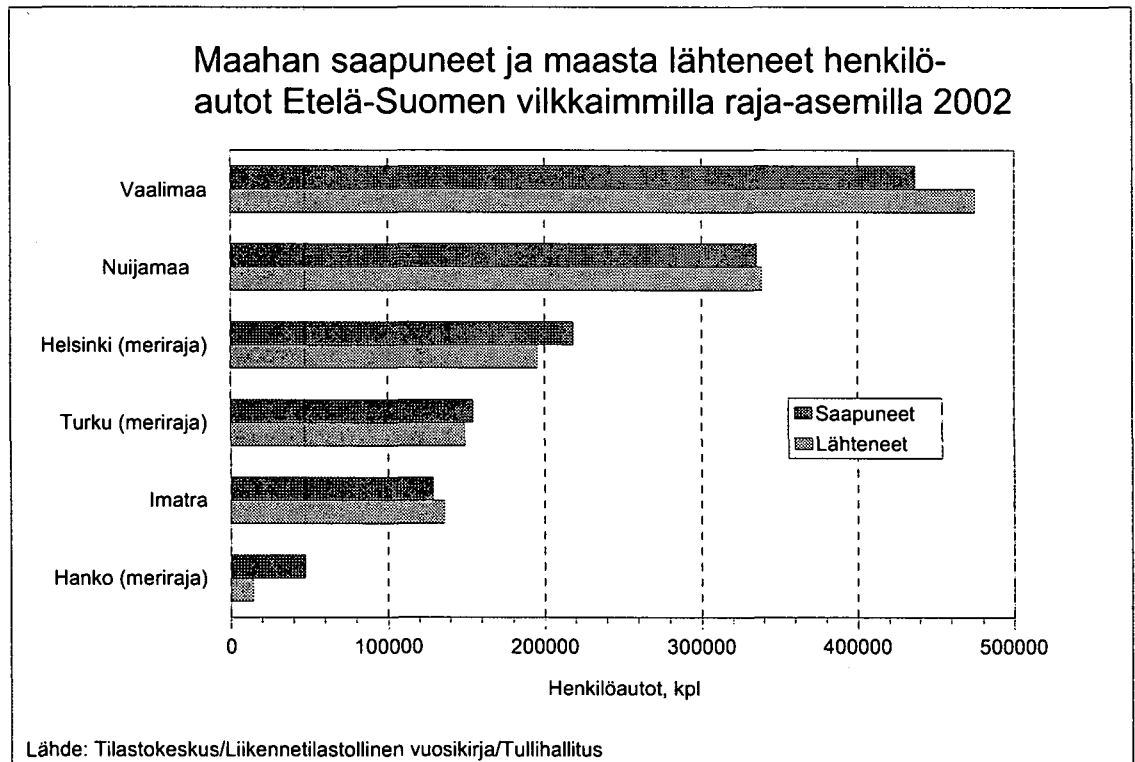
Kuva 114. Yksityiset henkilöautot kunnittain 2002.

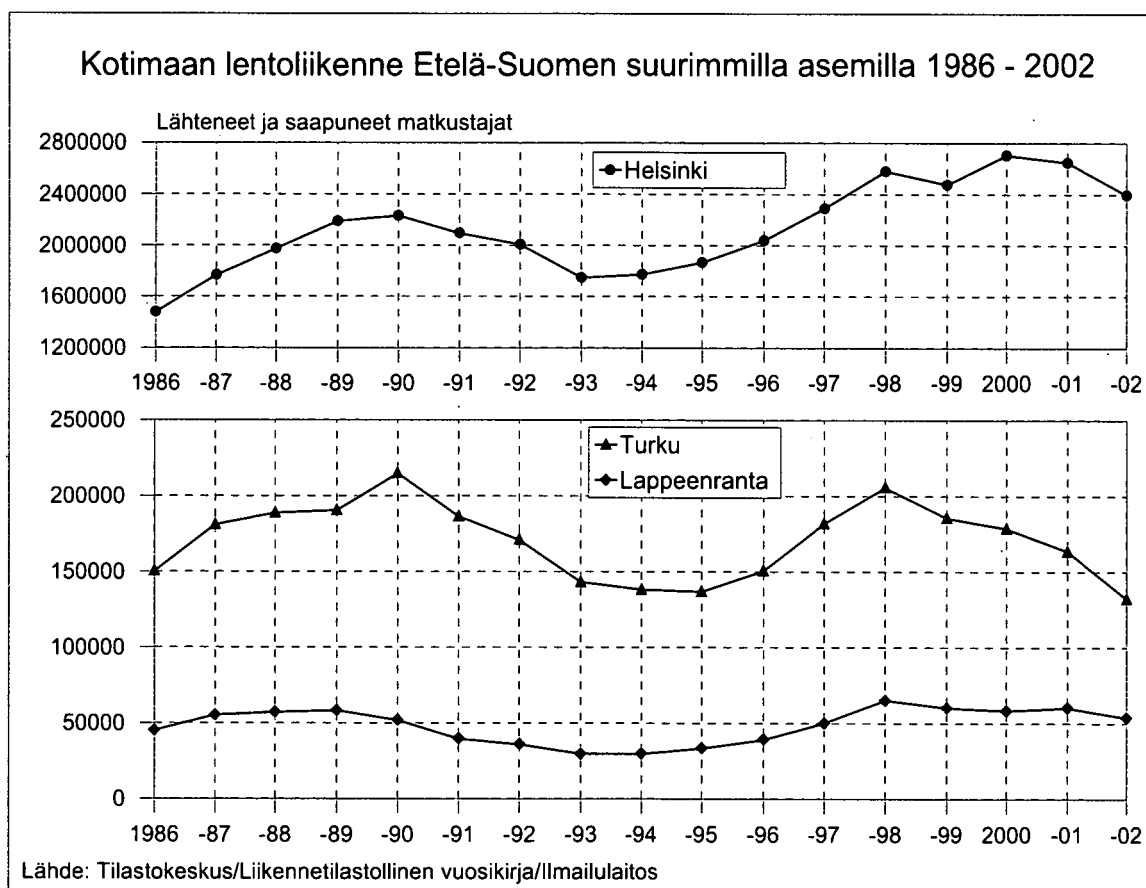
Kuva 115. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970 - 2002.

Kuva 116. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 - 2002.

Kuva 117. Maahan saapuneet ja maasta lähteneet henkilöautot Etelä-Suomen vilkkaimmilla raja-aseimilla 2002.

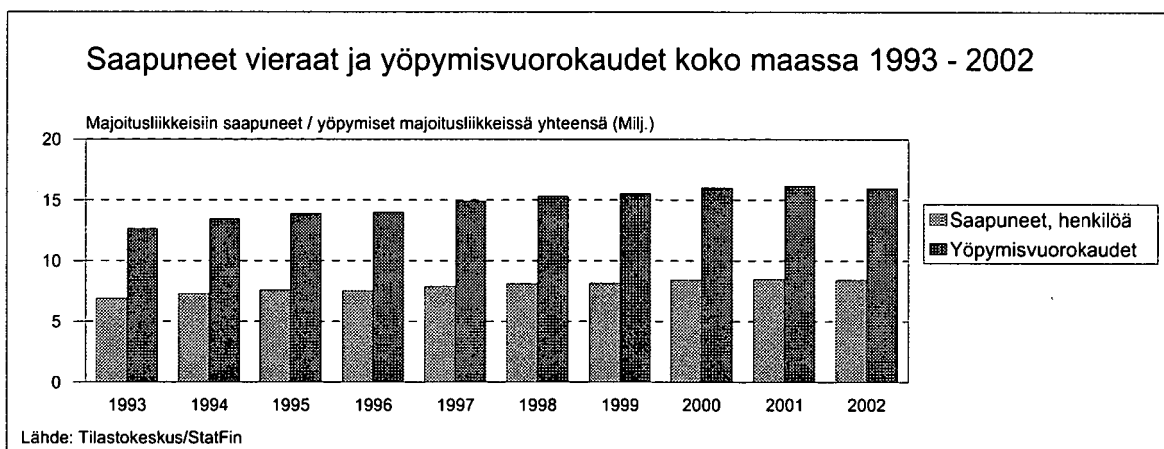

Kuva 118. Kotimaan lentoliikenne Etelä-Suomen suurimmilla asemilla 1986 - 2002.

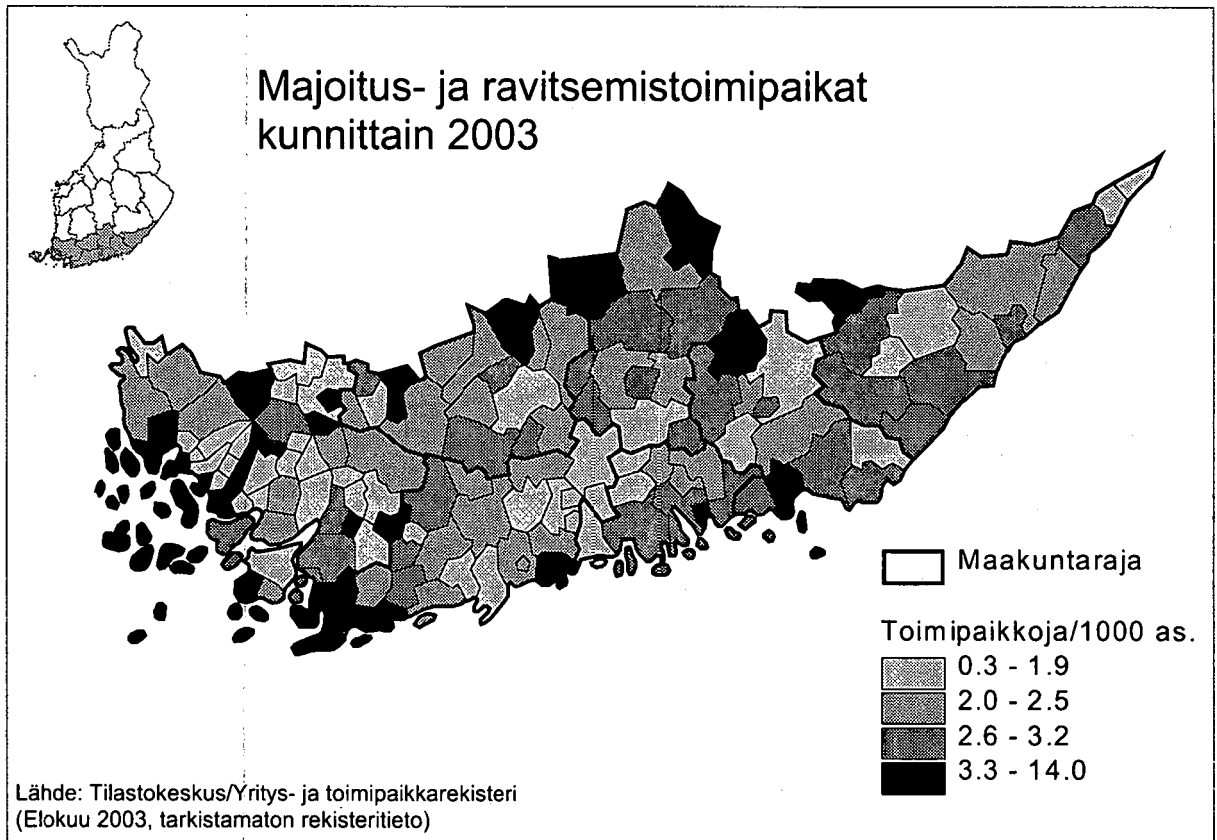
Majoitus- ja ravitsemispalvelut

Yöpymiset tilastoinnin piirissä olevissa majoitusliikkeissä vähenivät koko maassa runsaan prosentin (-1,4 %) ja niiden kokonaismäärä laski hieman alle 16 miljoonan vuonna 2002. Yöpymisistä 4,3 miljoonaa kirjattiin ulkomaisten vierailijoiden tekemiksi.

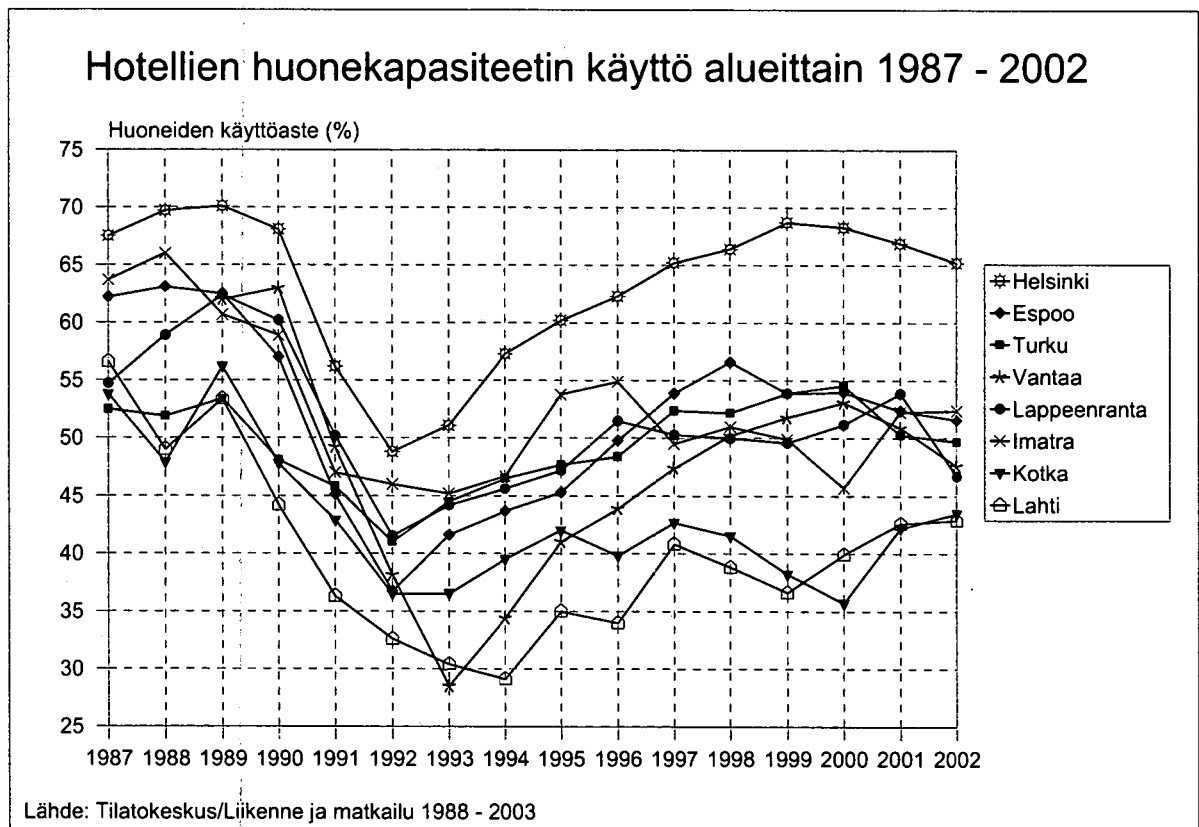
Majoitusliikkeisiin saapuneiksi kirjattiin vajaat 6,4 miljoonaa suomalaista ja noin 2 miljoonaa ulkomaalaista. Majoitusliikkeisiin saapuneiden ulkomaalaisten matkailijoiden määrä lisääntyi kaksi prosenttia, kun taas kotimaisten matkailijoiden määrä väheni saman verran.

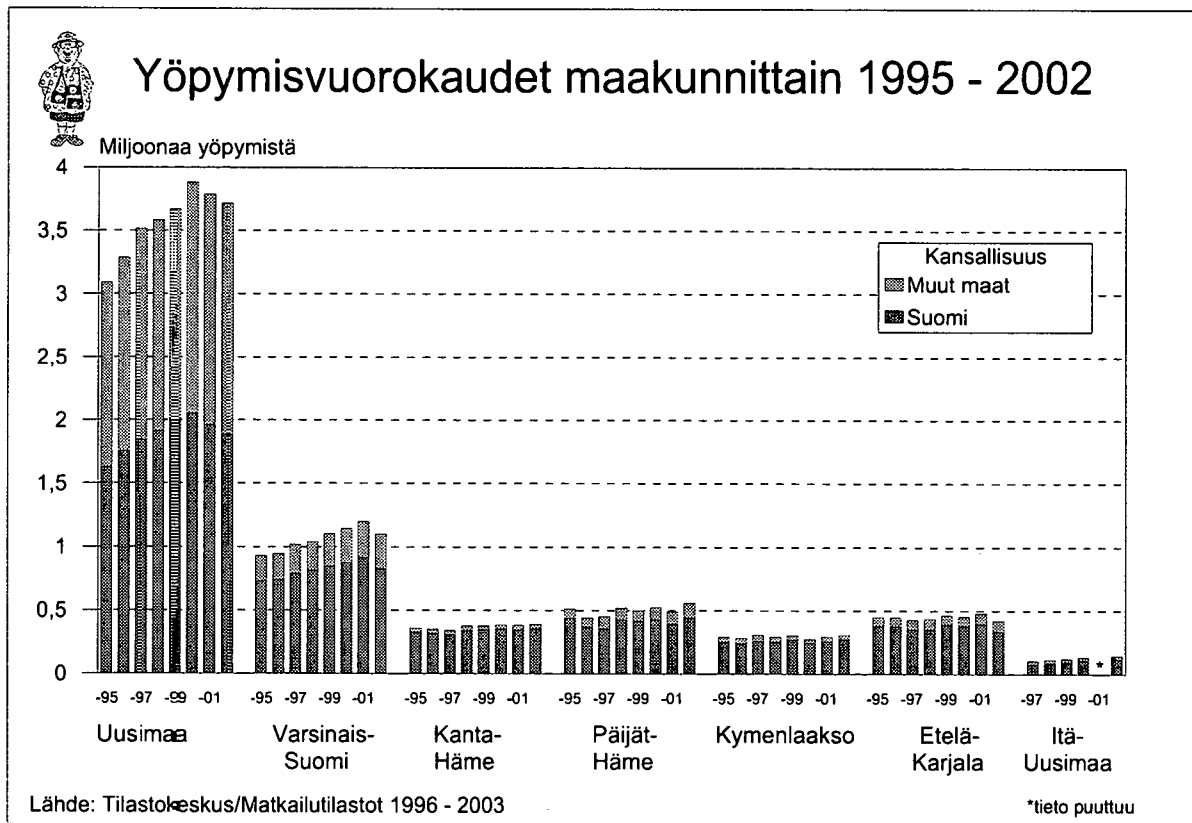
Kuva 119. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1993 - 2002.

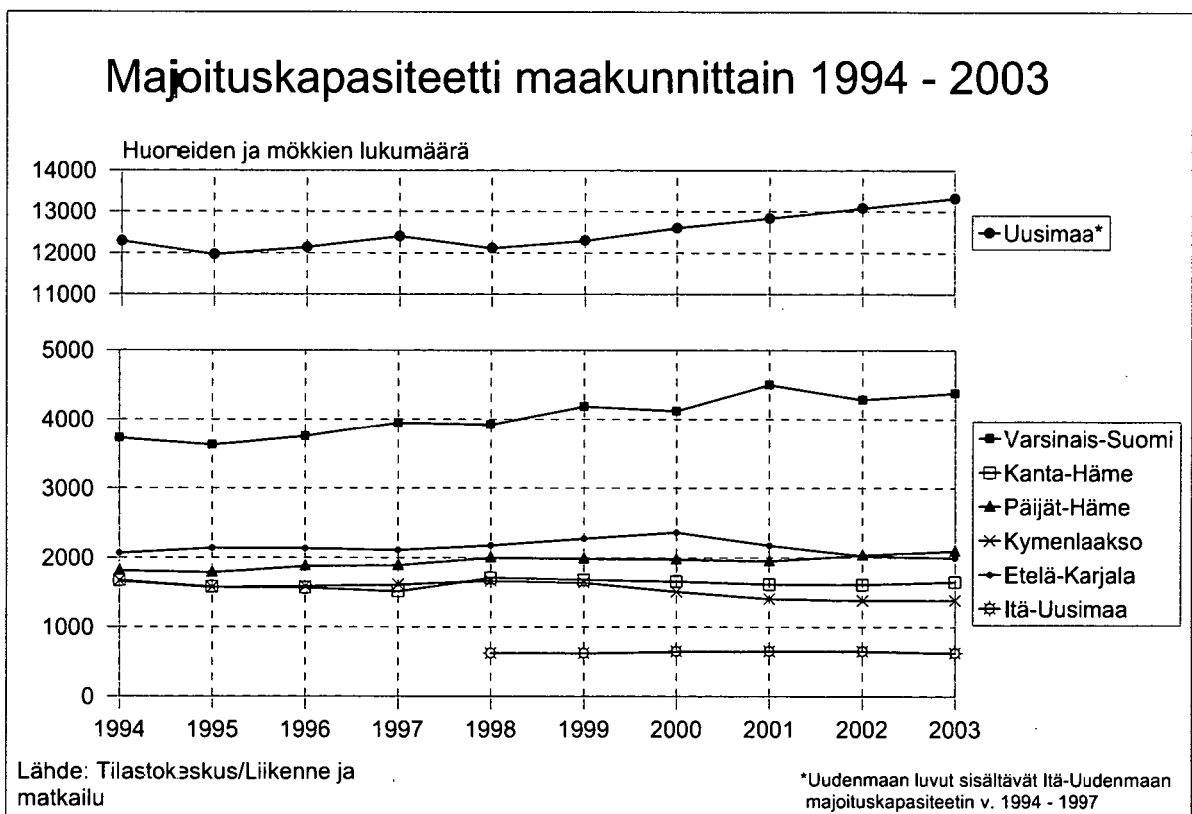
Kuva 120. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2003.

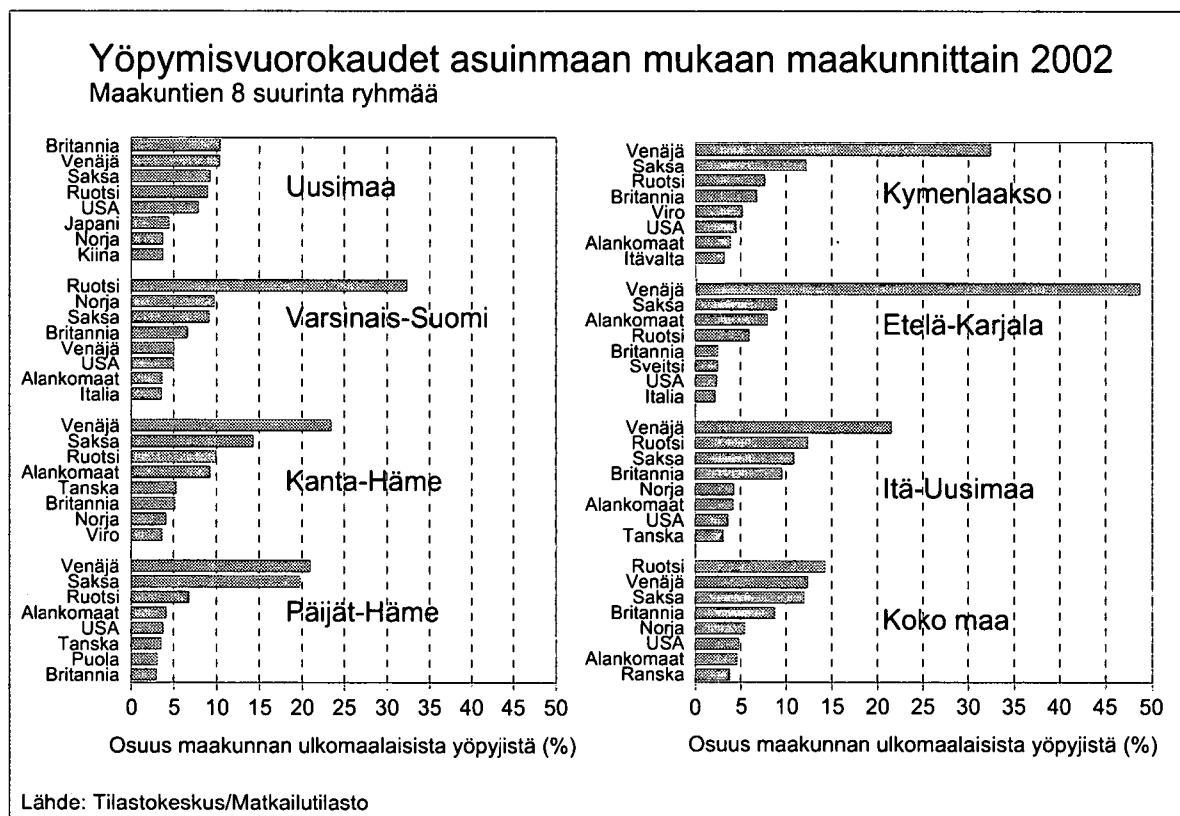
Kuva 121. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 - 2002.

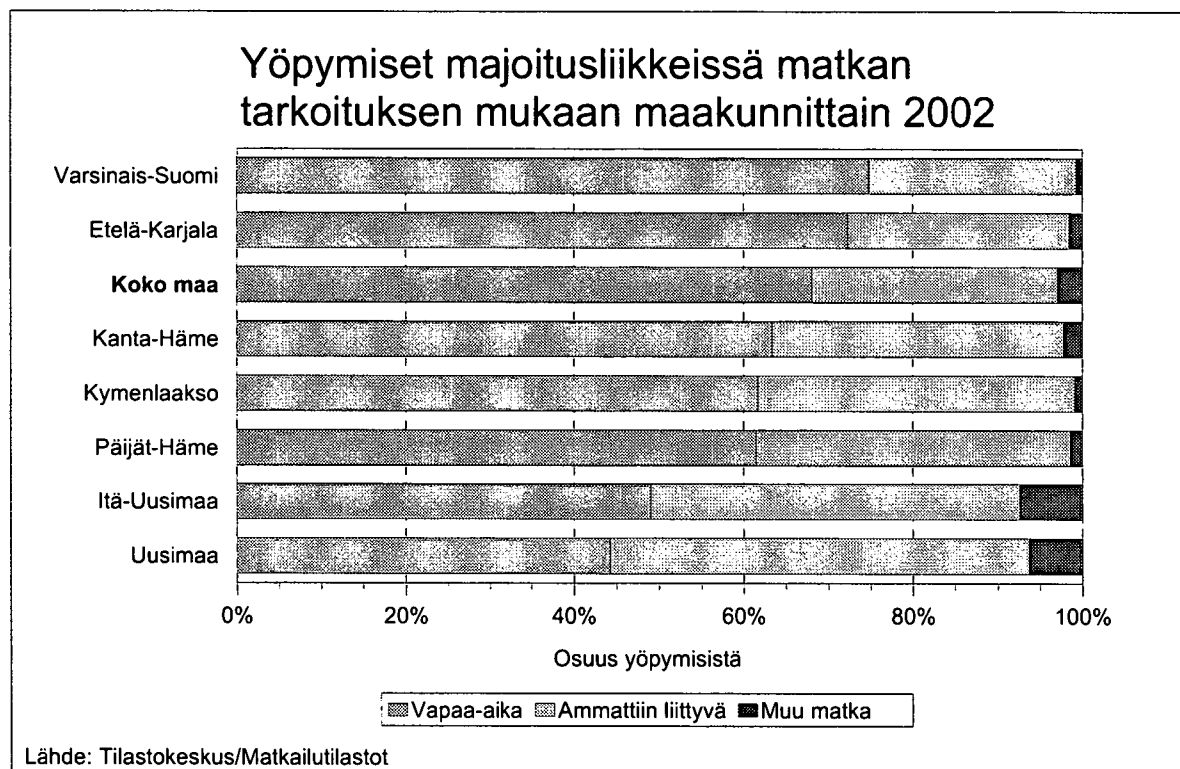
Kuva 122. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 – 2002.

Kuva 123. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 – 2003.

Kuva 124. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2002.

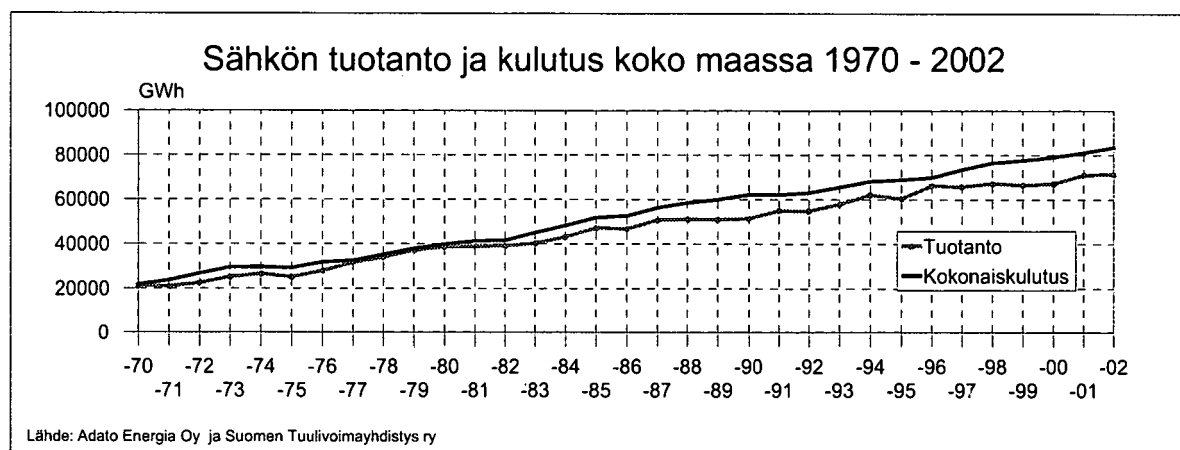
Kuva 125. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2002.

ENERGIATALOUS

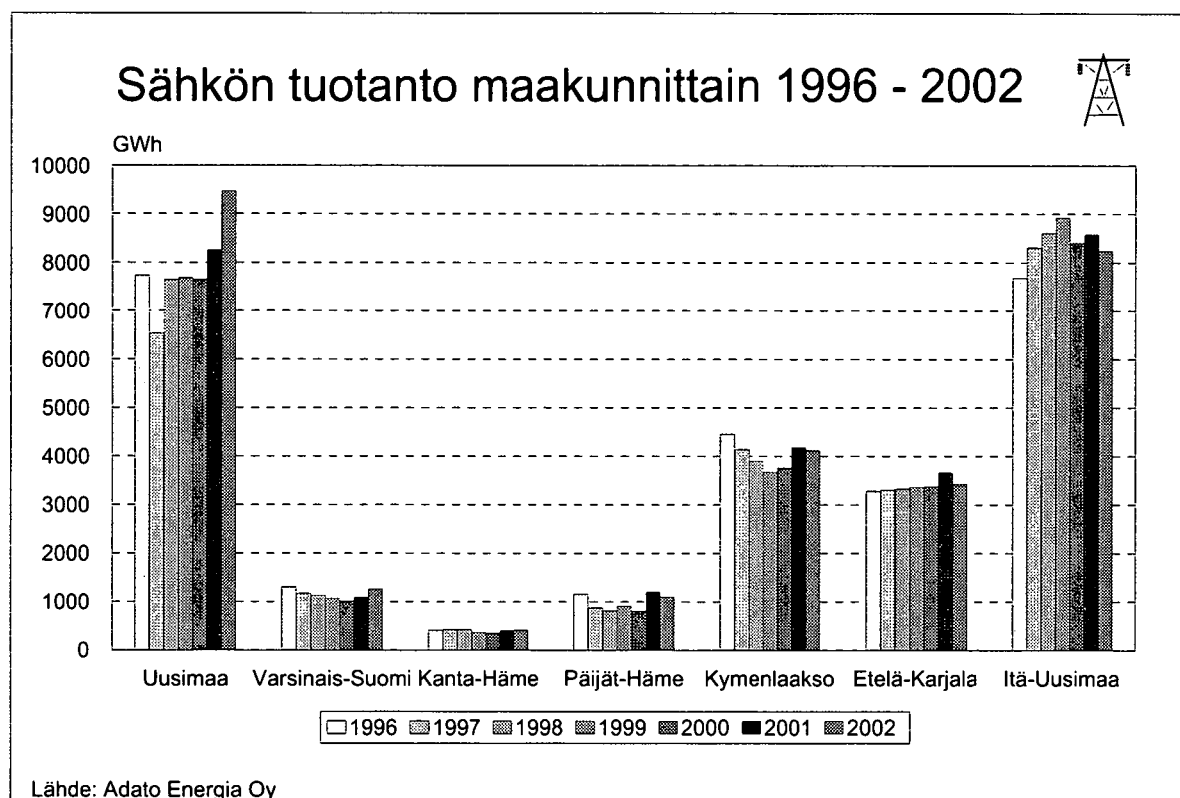
Sähköä tuotettiin vuonna 2002 Suomessa 71 617 GWh. Sähkön tuotanto samoin kuin kulutuskin on tasaisesti kasvanut 1970-luvulta. Sähköä kulutettiin vuonna 2002 83 542 GWh, joka oli 2,9 % edellisvuotta enemmän. Sähkön tuotanto on ollut alhaisempaa kuin kulutus koko tarkasteluajan.

Teollisuus on suurin sähkön käyttäjäryhmä. Vuonna 2002 sen osuus koko energian käytöstä oli 55,3 %. Kotitaloudet kuluttivat sähköä 22,5 % ja palvelut 12,3 %. Maatalouden käyttämän sähkön osuus koko kulutuksesta oli 3,3 %.

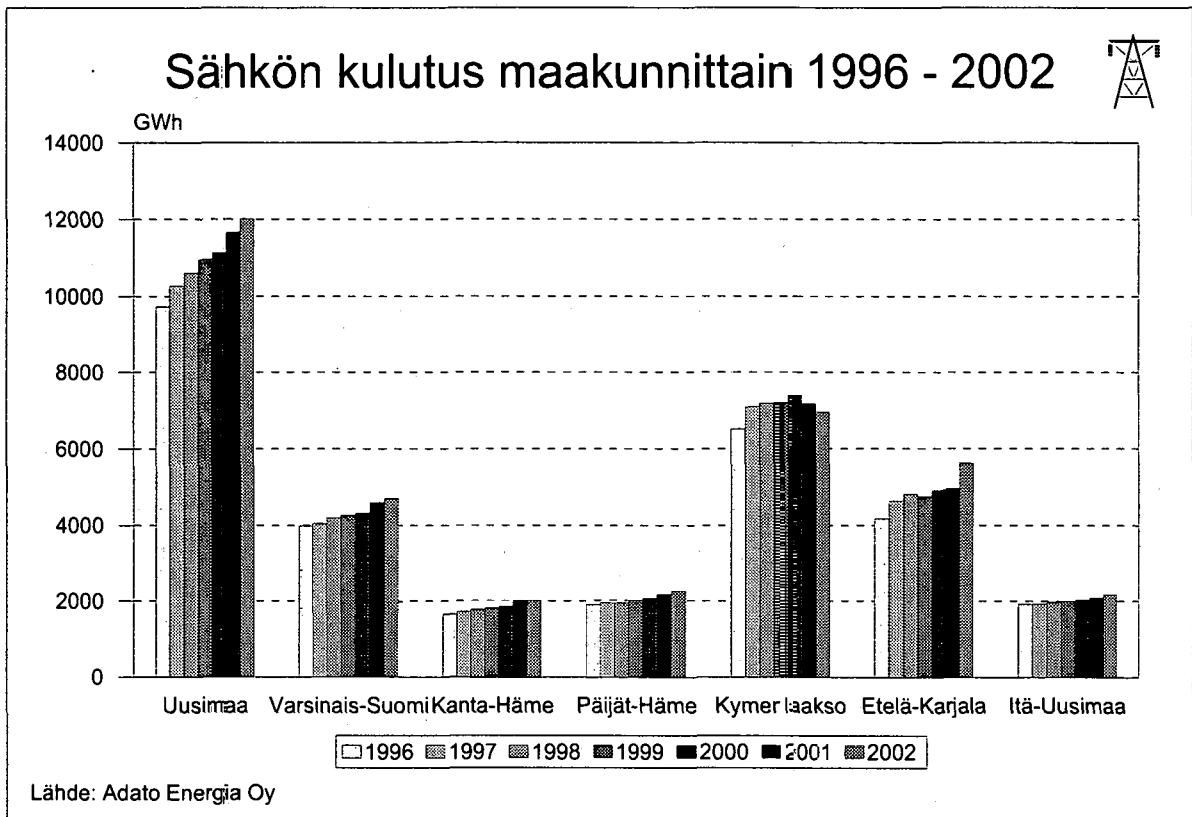
Sähköomavaraisuusaste oli korkeimmillaan 1970-luvulla. Omavaraisuusasteessa on vuosittaista vaihtelua. Vuonna 2002 se oli 88,9 %.

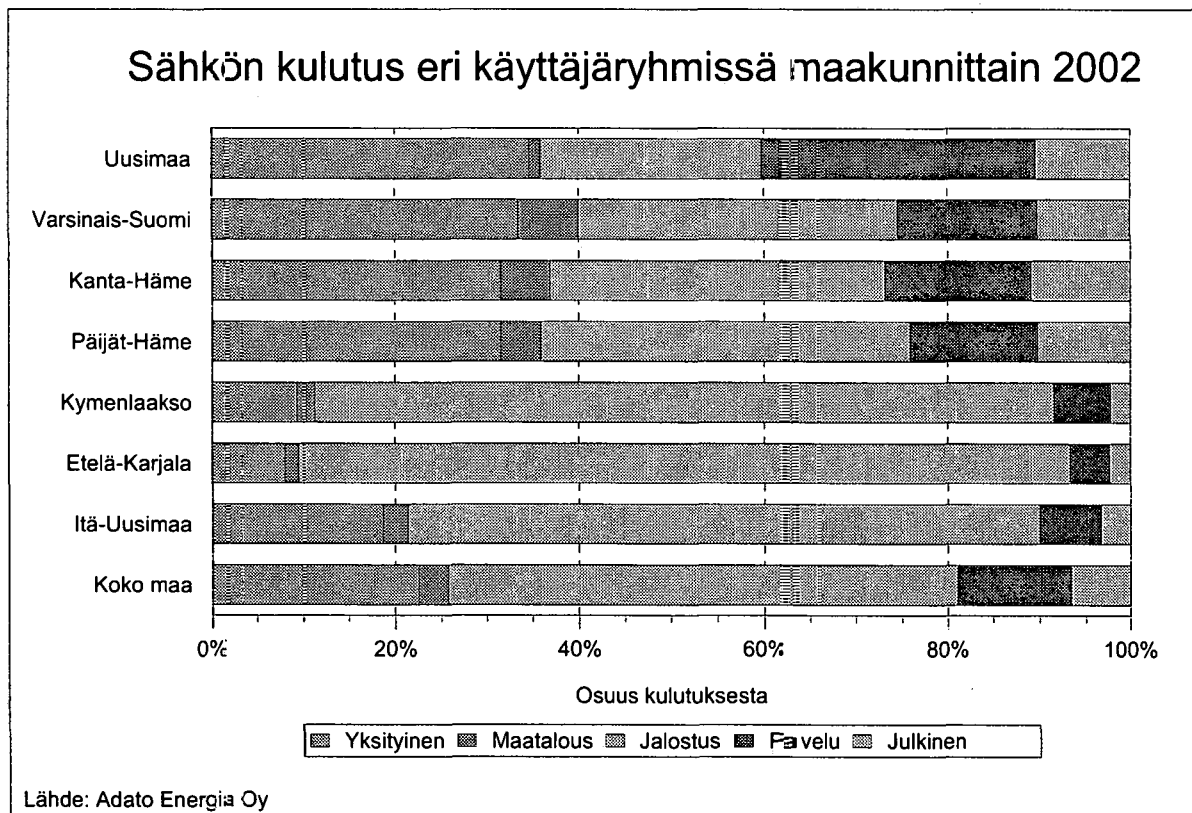
Kuva 126. Sähkön tuotanto ja kulutus koko maassa 1970 –2002.

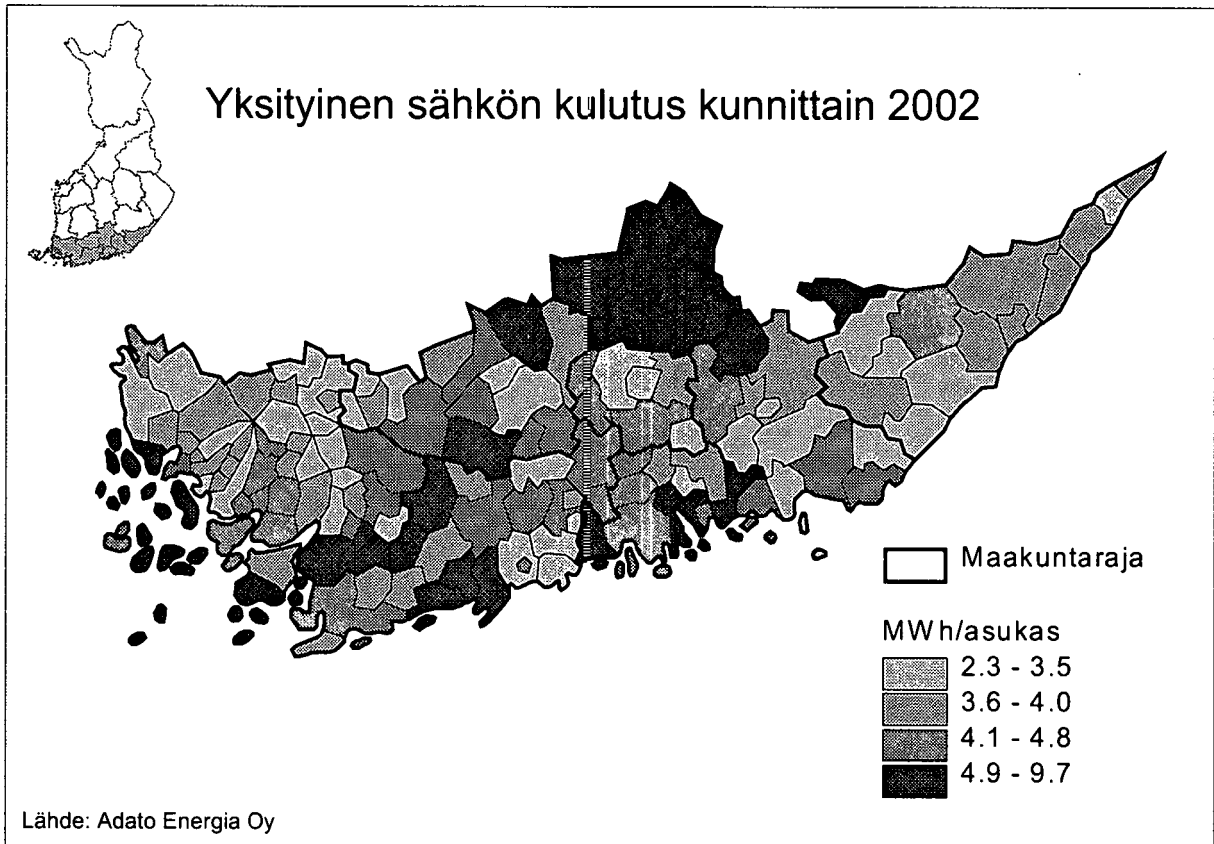
Kuva 127. Sähkön tuotanto maakunnittain 1996 – 2002.

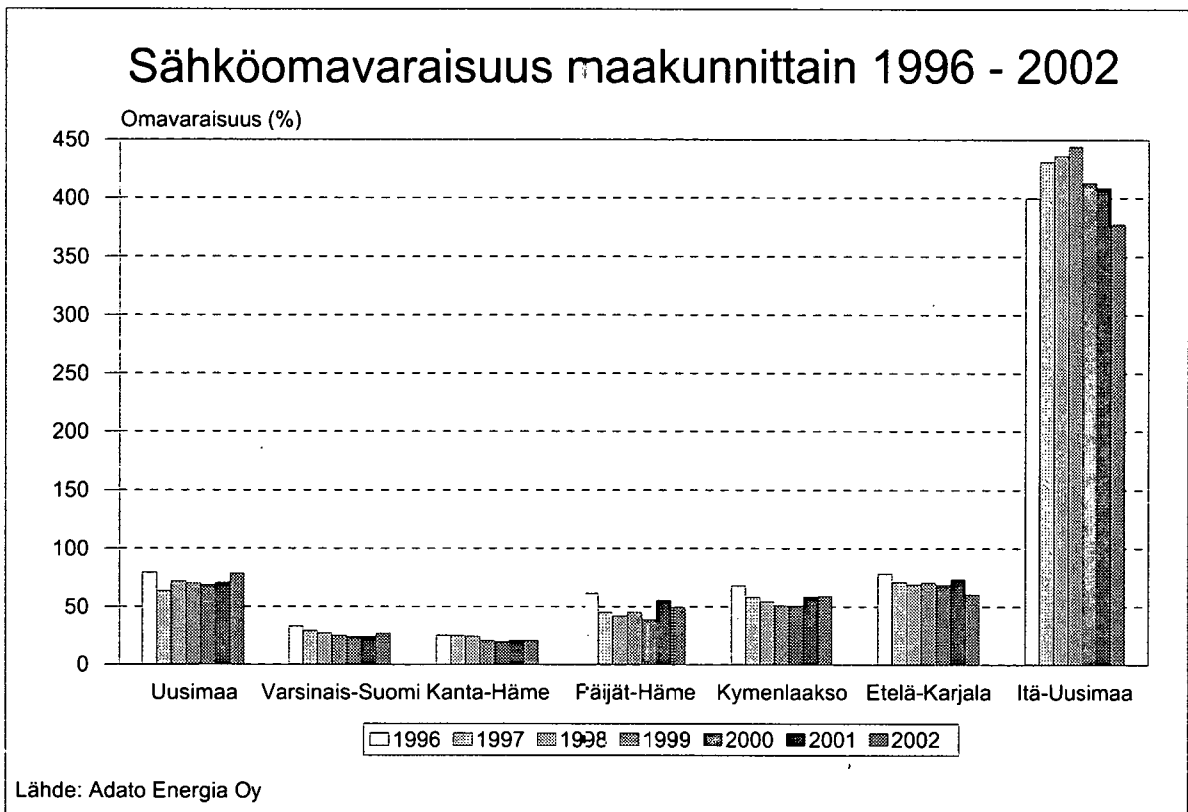
Kuva 128. Sähkön kulutus maakunnittain 1996 – 2002.

Kuva 129. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 2002.

Kuva 130. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 2002.

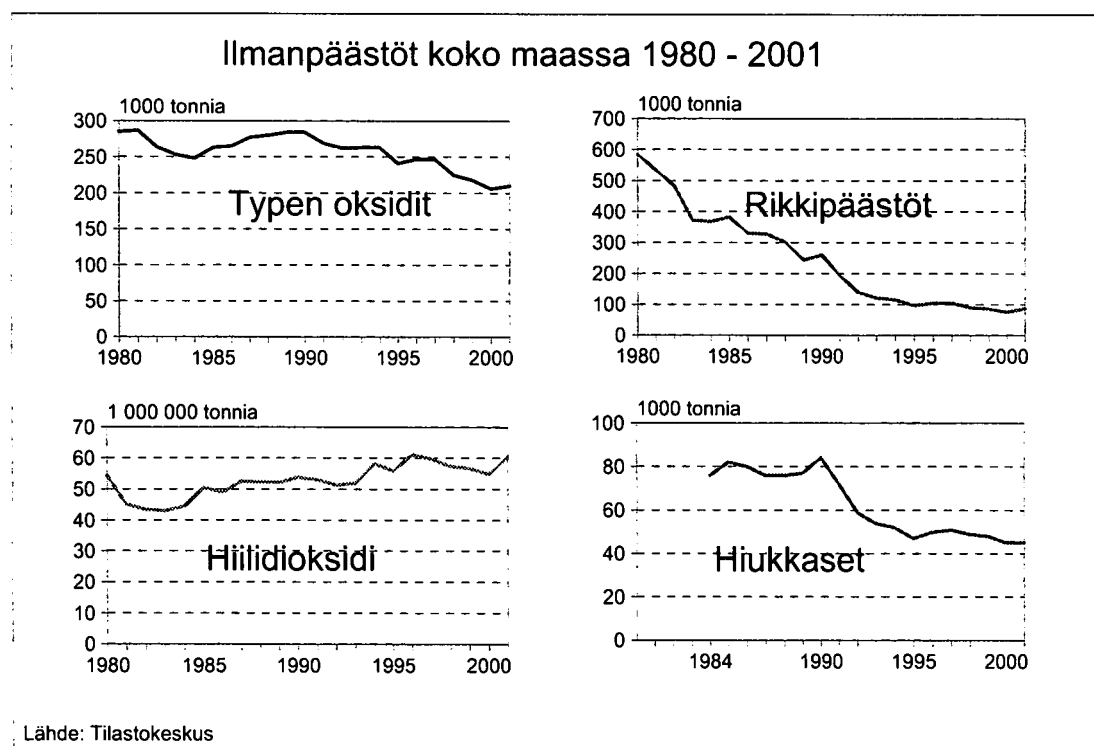
Kuva 131. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1996 - 2002.

YMPÄRISTÖN TILA

Keskeisimmät ilman laatuun vaikuttavat epäpuhtaudet ovat typen oksidit, rikkidioksidi, hiilimonoksidi, hiilivedyt ja hiukkaset. Suurin osa päästöistä aiheutuu teollisuudesta, energiantuotannosta ja liikenteestä. Ne vaikuttavat kasvihuoneilmiön voimistumiseen, otsonikatoon ja happamaan laskeutumaan.

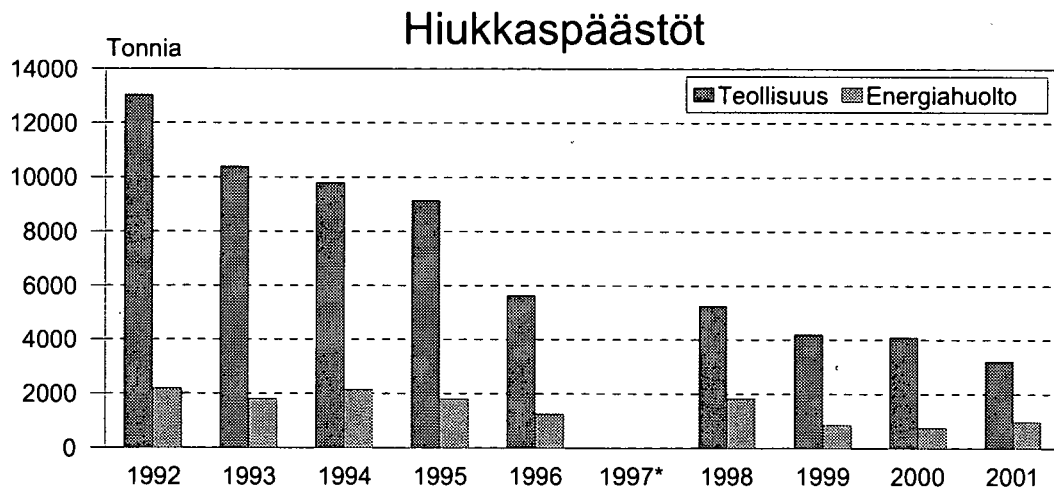
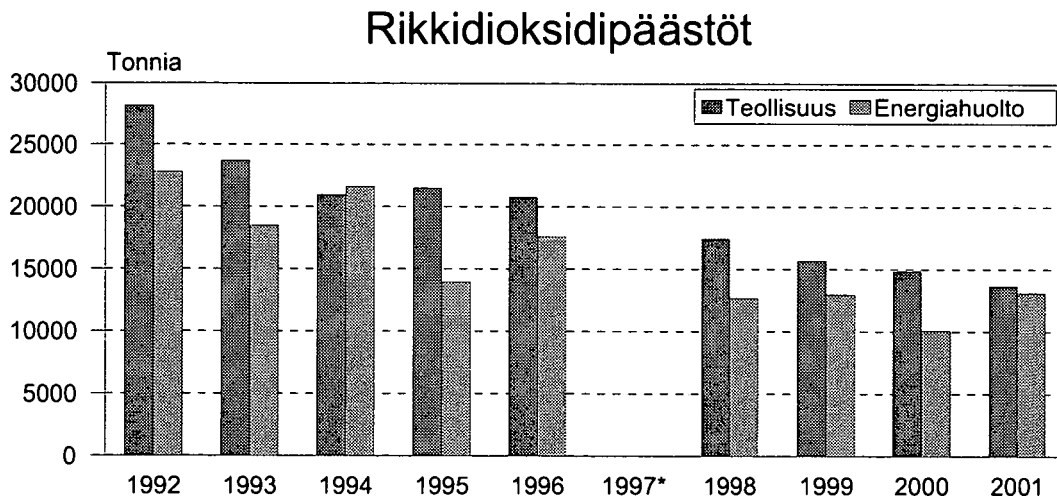
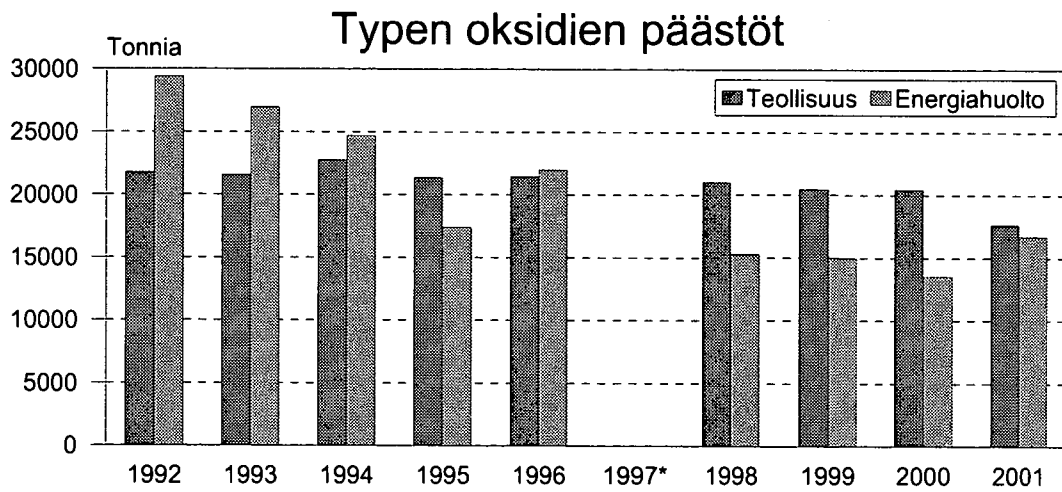
Typen oksidien päästöt alentuivat 1980-luvun alkupuolella, mutta lähtivät uudelleen nousuun vuosikymmenen lopulla. 1990-luvulla päästöt ovat hitaasti alentuneet. Vuonna 2001 typpipäästöt olivat koko maassa noin 210 000 tonnia. Rikkidioksidipäästöt ovat vähentyneet voimakkaasti viimeisen kahdessakymmenen vuoden aikana, ja ne olivat noin 87 000 tonnia vuonna 2001. Hiilidioksidipäästöt aiheutuvat pääasiassa fossiilisten polttoaineiden ja turpeen poltosta, ja päästöissä tapahtuu vuosittaisia heilahteluja riippuen vesivoiman tuotannosta. Hiukkaspäästöt vähenivät erityisesti 1990-luvun alkuvuosina. (ks. Ympäristötilasto 2003. SVT. Ympäristö ja luonnonvarat 2003:2).

Kansallispuistoja on 1.3.2003 yhteensä 35, ja niiden yhteispinta-ala on 8 150 km². Uusimmat puistot ovat vuoden 2003 alussa perustetut Repoveden kansallispuisto, joka sijaitsee Kymenlaakson ja Etelä-Savon maakuntien raja-alueella sekä Keski-Suomessa sijaitseva Leivonmäen kansallispuisto. *Luonnonpuistoja* on Suomessa 19 ja niiden kokonaispinta-ala on 1 531 km². Kansallispuiston ja luonnonpuiston perustamisesta ja tarkoituksesta säädetään lailla. Kansallis- ja luonnonpuistojen lisäksi maassamme on soita, lintuvesiä, harjuja, lehtoja ja vanhoja metsiä sekä rantoja koskevat suojeluohjelmat. Koskia ja erämaa-alueita suojellaan, samoin arvokkaita kallioalueita ja pienvesiä. Luonnonsuojelualueiden rauhoittaminen perustuu luonnonsuojelulakiin. Valtion varoin toteutetaan valtakunnallisia suojeluohjelmia sekä seutu- ja yleiskaavojen suojelualuevarauksia. Valtio ostaa ja vaihtaa maata suojelualueiden perustamiseksi. Myös yksityisiä alueita rauhoitetaan maanomistajien hakemuksesta (www.ymparisto.fi).

Kuva 132. Ilmanpäästöt koko maassa 1980 - 2001.

Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Etelä-Suomessa 1992 - 2001

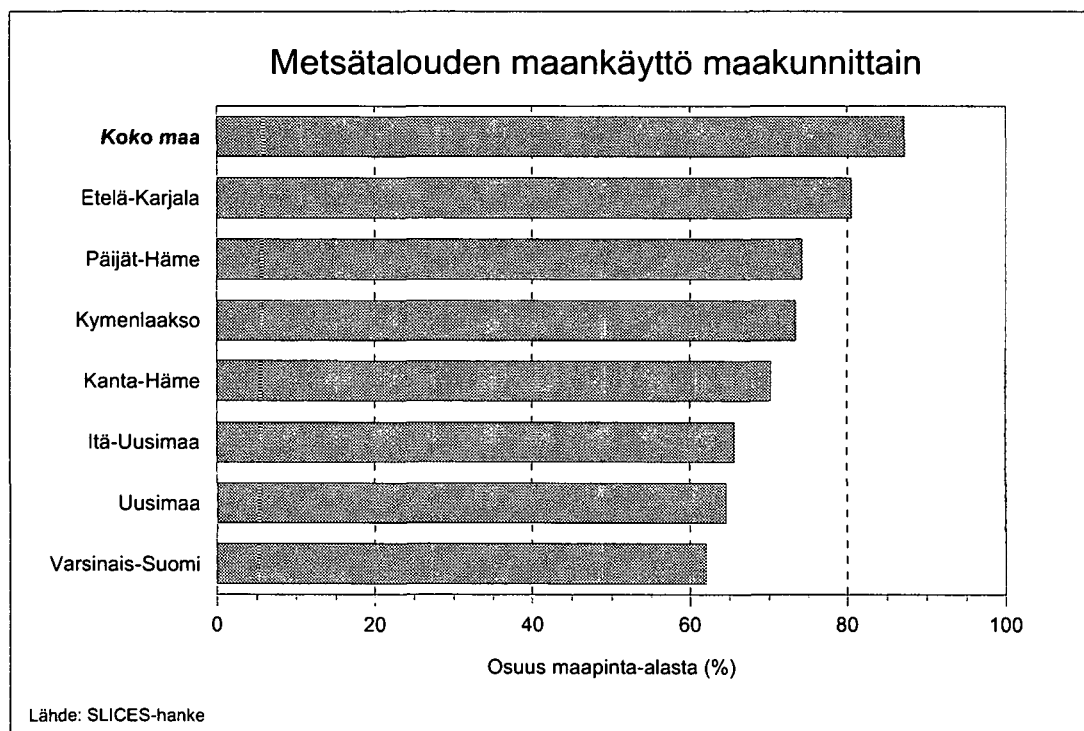

Lähde: Tilastokeskus

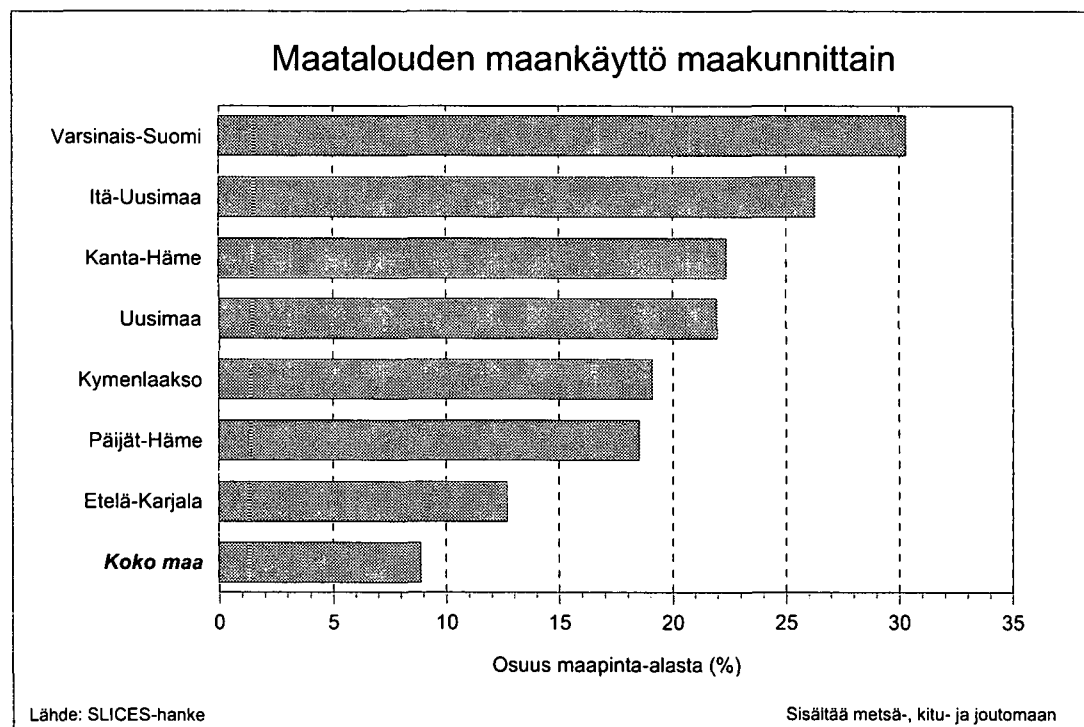
* Vuoden 1997 tiedot puuttuvat

Kuva 133. Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Etelä-Suomessa 1992 - 2001.

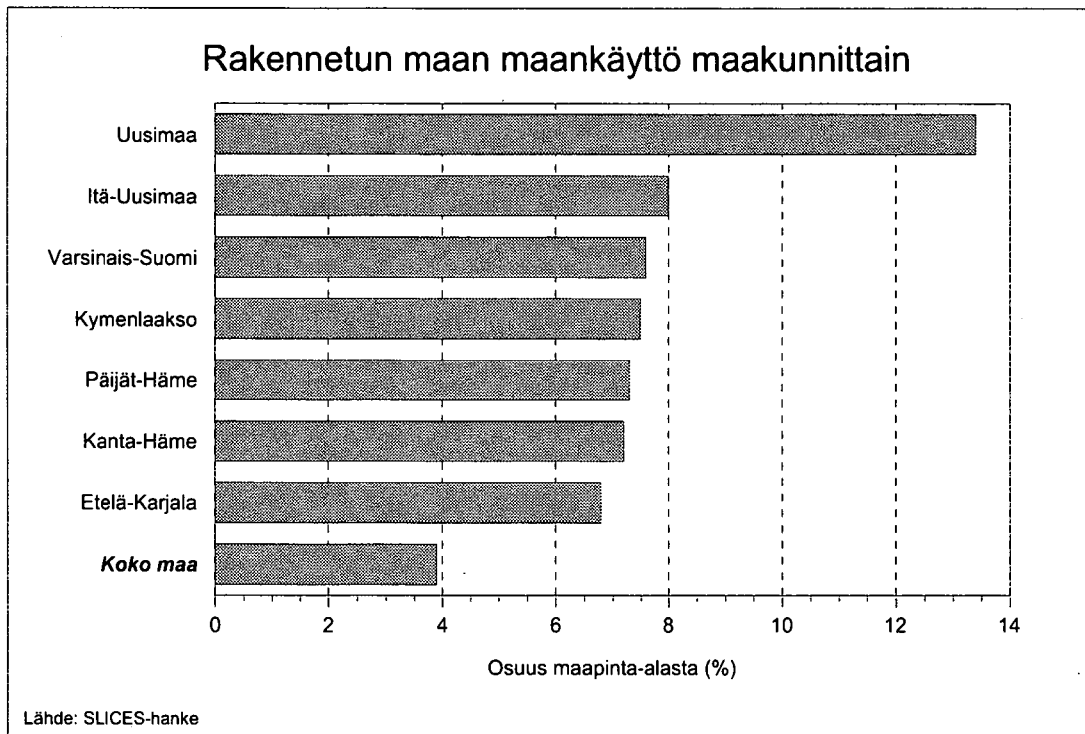
Suomen maapinta-alasta 87 % on metsätalouden maata, 9 % maatalouden maata ja 4 % rakennettua maata. Metsätalouden maat on selvästi suurin maaluokka kaikissa Suomen maakunnissa. Maatalouden maiden osuus maakunnittaisesta maapinta-alasta on jo paljon vaihtelevampi, yhdestä 30 prosenttiin. Rakennettua maata on useimmimmissa maakunnissamme 4 – 8 prosenttia. Tiedot perustuvat vuonna 2000 valmistuneeseen paikkatietojen yhteiskäyttöhankkeeseen (SLICES-hanke), jonka tavoitteena on tuottaa mm. alueiden käyttöä ja peitteisyyttä kuvaavat paikkatietoaineistot koko valtakunnan alueelta.

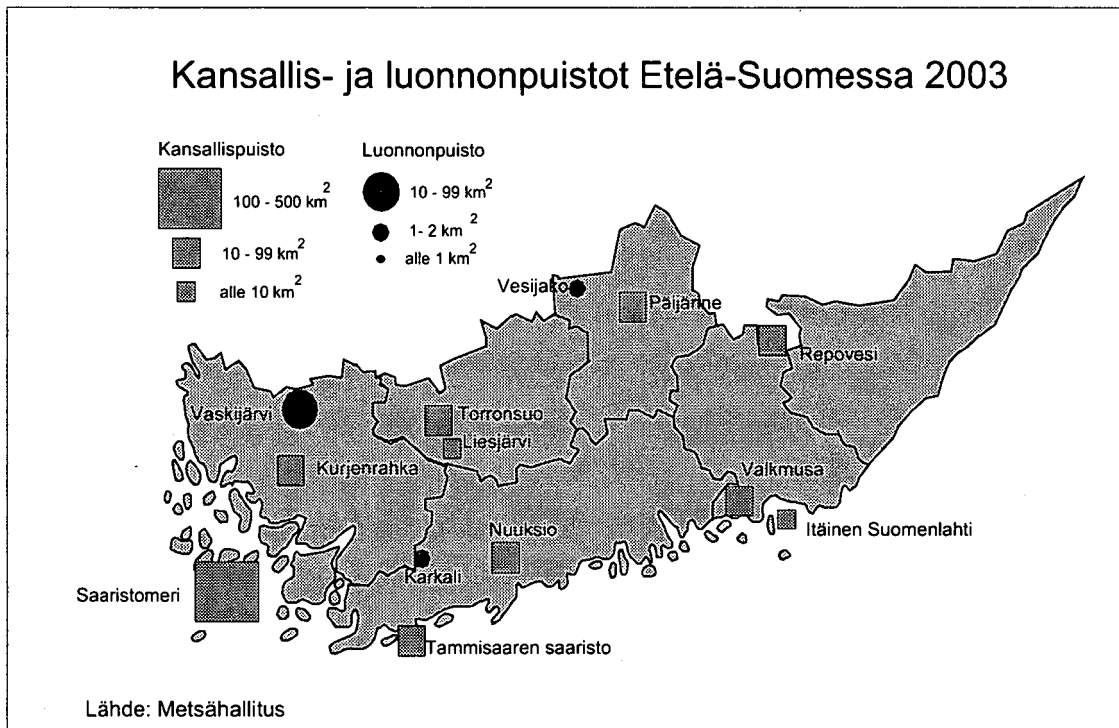
Kuva 134. Metsätalouden maankäyttö maakunnittain.

Kuva 135. Maatalouden maankäyttö maakunnittain.

Kuva 136. Rakennetun maan maankäyttö maakunnittain.

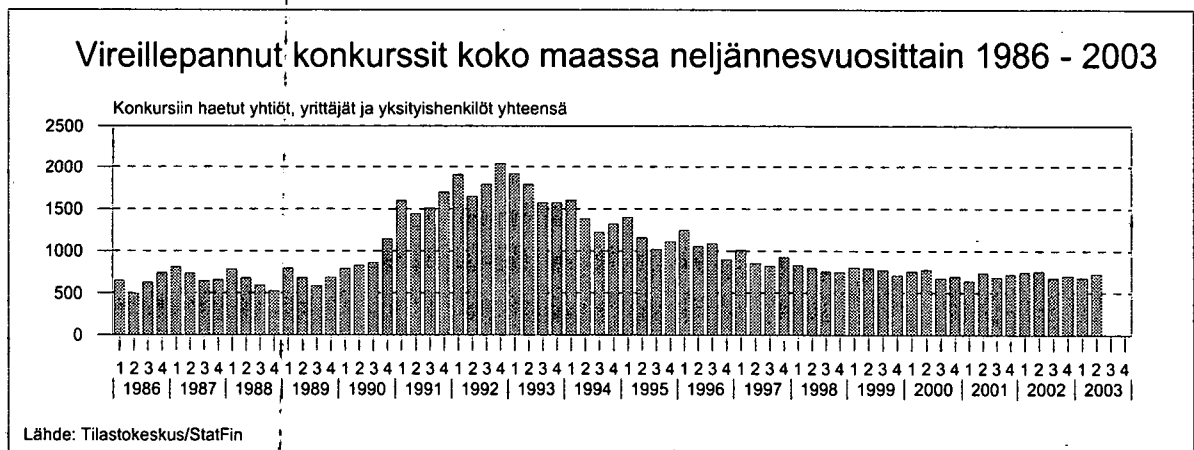
Kuva 137. Kansallis- ja luonnonpuistot Etelä-Suomessa 2003.

OIKEUSTILASTOT

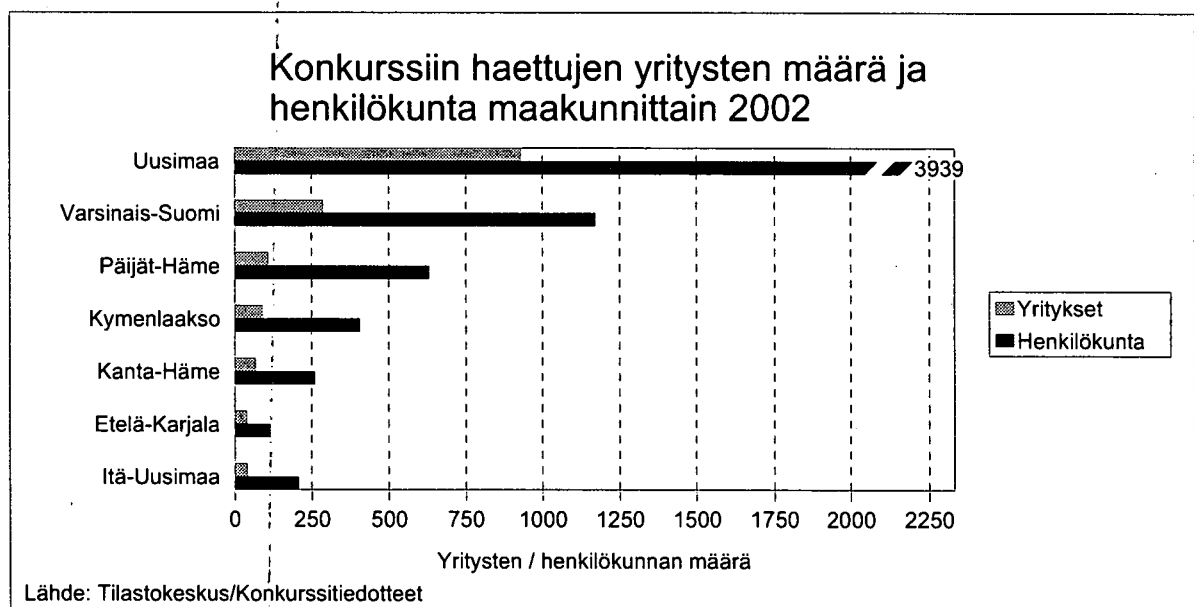
Vuoden 2002 aikana pantiin koko maassa vireille 2 885 konkurssia, mikä on 3 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Konkurssien määrä lisääntyi vuositasolla edellisvuotisesta ensimmäisen kerran sitten vuoden 1992, jolloin koko maassa haettiin konkurssiin lähes 7 400 yhtiötä, yrittäjää tai yksityishenkilöä.

Rikostilastoilla kuvataan niiden rikosten määriä, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. *Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset* sisältävät mm. omaisuusrikokset, henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset, siveellisyyserikokset, rikokset julkista viranomaista ja yleistä järjestystä vastaan sekä liikennejuopumukset. *Muihin rikoksiin* kuuluvat mm. alkoholilakirikokset ja liikenne rikokset. Yhdessä nämä ryhmät muodostavat poliisin tietoon tulleen rikollisuuden.

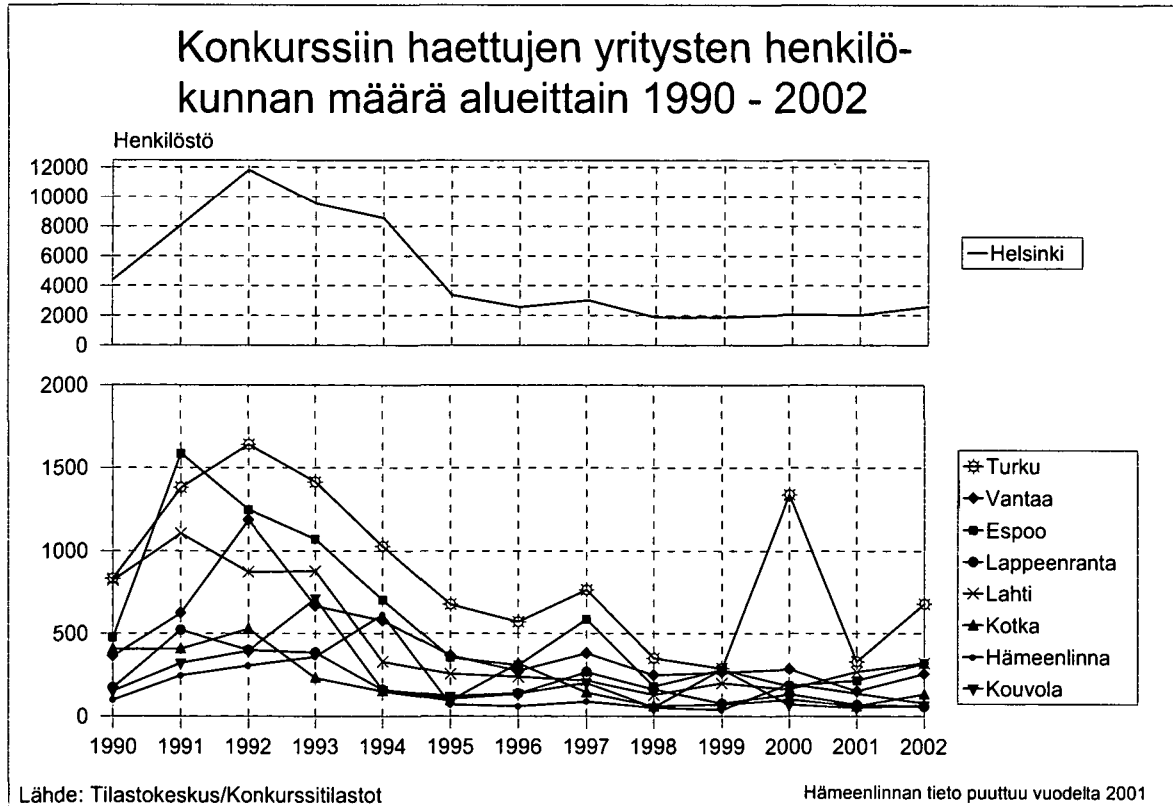
Koko maassa poliisin tietoon tuli vuonna 2002 kaikkiaan yli 737 000 rikosta. Näistä rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli lähes 518 000.

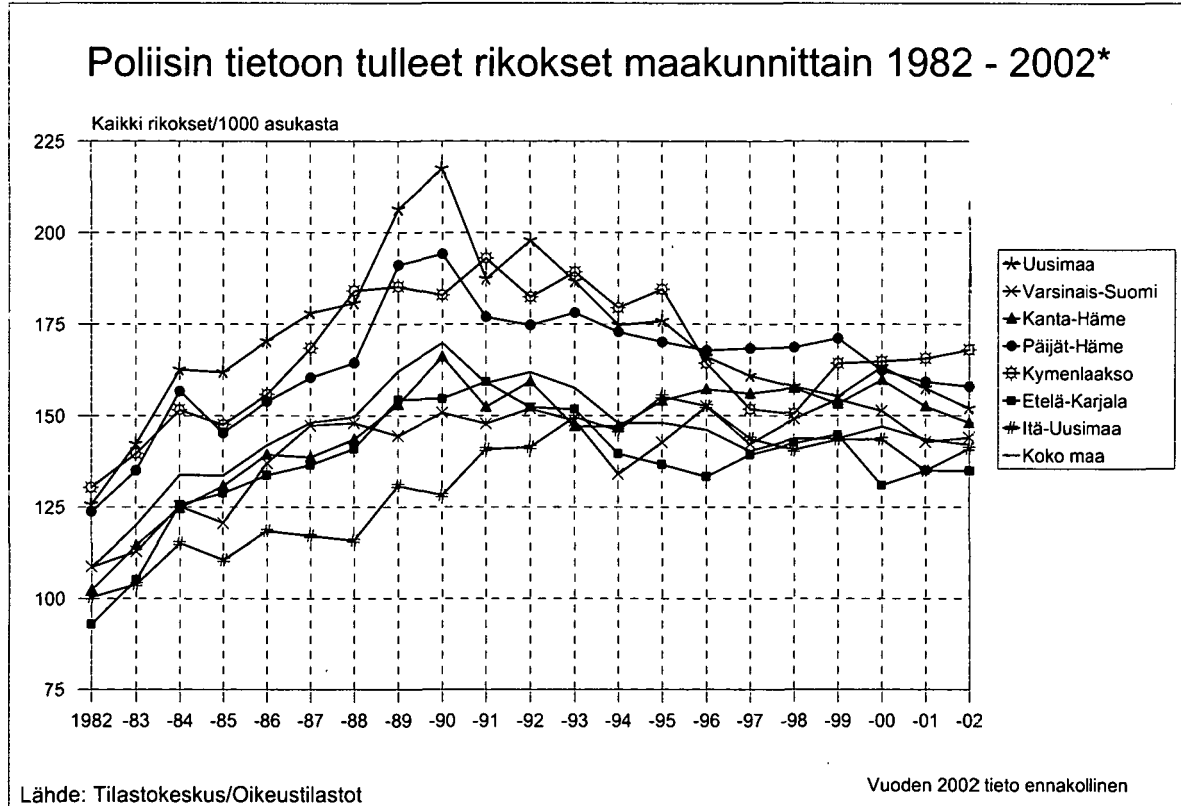
Kuva 138. Vireillepannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 1986 - 2003.

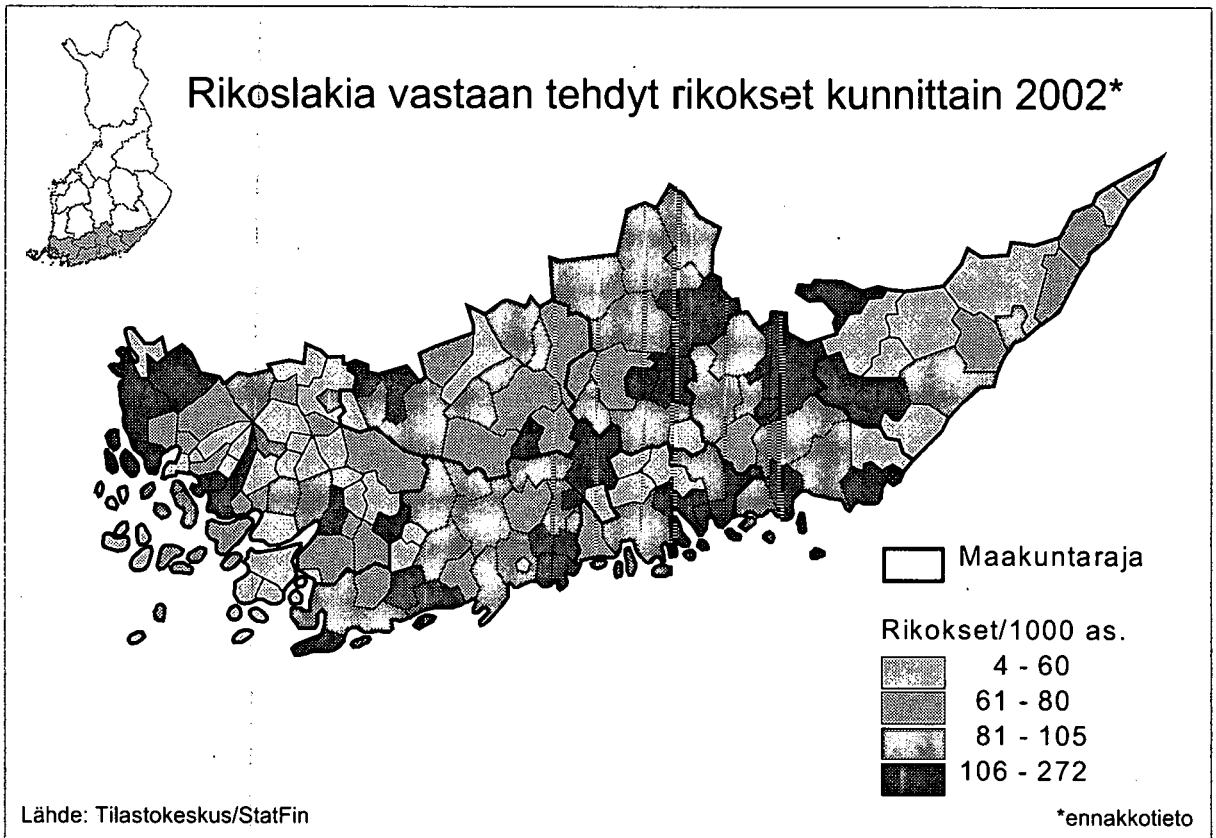
Kuva 139. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilöstö maakunnittain 2002.

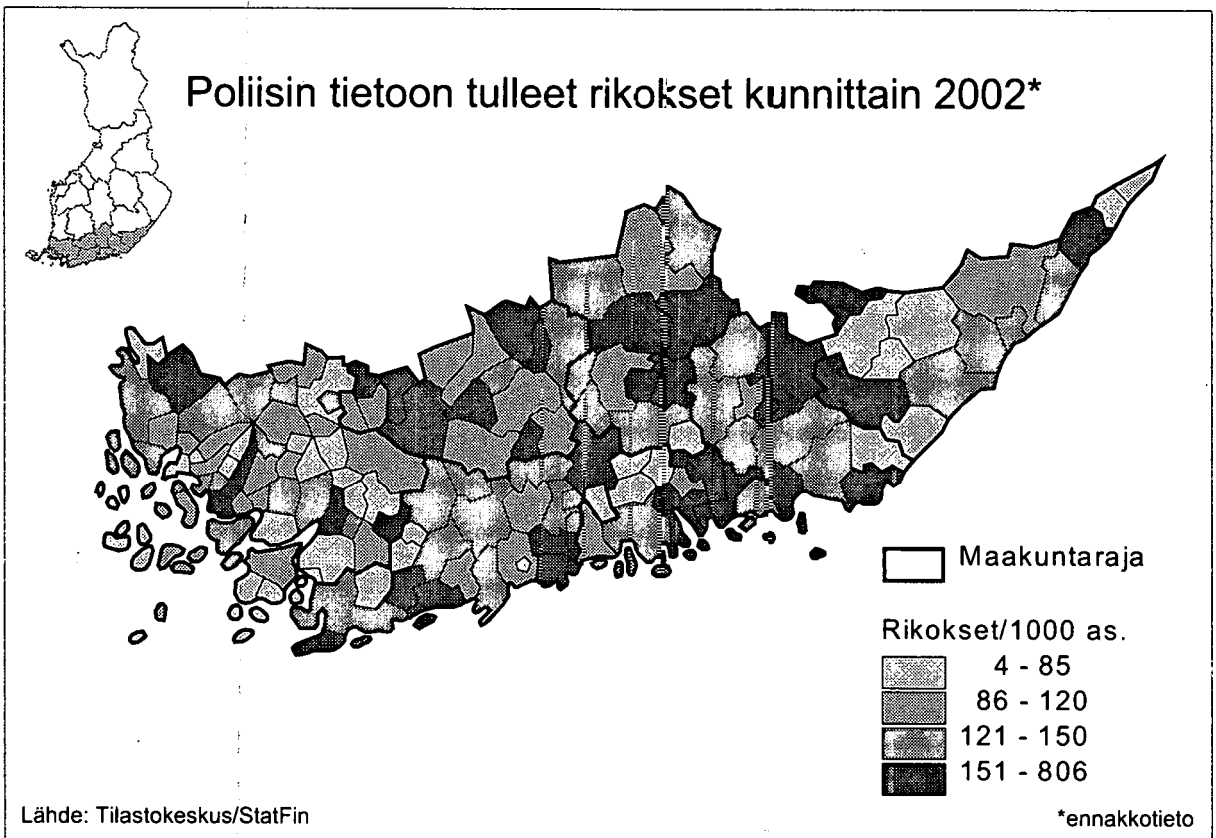
Kuva 140. Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä alueittain 1990 – 2002.

Kuva 141. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1982 – 2002.

Kuva 142. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 2002*.

Kuva 143. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 2002*.

KUNNALLISTALOUS

Katsauksessa esitetyt kunnallistaloutta kuvaavat tunnusluvut on laskettu Kuntaliiton suositusten mukaisesti. Ne eivät ole vertailukelpoisia vuonna 1996 tai sitä aikaisemmin julkaistujen tunnuslukujen kanssa, koska vuonna 1997 Manner-Suomen kunnissa ja vuonna 1999 Ahvenanmaalla otettiin käyttöön uusi kirjanpitojärjestelmä, jossa soveltuvin osin noudatetaan kirjanpitolakia. *Verrattaessa tunnuslukuja toisiin kuntiin ja keskiarvoihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.*

Veroprosentti vaihtelee kunnittain vuonna 2003 koko maassa 15,00 (1 kunta) ja 20,00 (2 kuntaa) välillä.

Verotulot olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 2 705 euroa asukasta kohti vuonna 2002. Ne vähenivät edellisestä vuodesta 0,4 %. Kunnittain verotulo vaihteli Manner-Suomessa 1 420 ja 4 131 euron välillä asukasta kohti laskettuna.

Vuosikate muodostuu seuraavasti: toimintakate + verotulot ja valtionosuudet - arvonlisäveron takaisinperintä + korkotuotot + osinkotulot + muut rahoitustuotot - korkokulut - muut rahoituskulut. Manner-Suomen kunnissa vuosikate oli keskimäärin 380 euroa asukasta kohti. Vuosikate vaihteli Manner-Suomen kunnissa -1 015 ja 1 615 euron välillä asukasta kohti laskettuna. Negatiivinen se oli kaikkiaan 41 kunnassa.

Toimintakate muodostuu toimintatuottojen (=myyntitulot, maksutuotot, tuet ja avustukset, muut tuotot, valmisteverastojen lisäys tai vähennys, valmistus omaan käyttöön) ja toimintakulujen (=henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen lisäys tai vähennys, avustukset, muut kulut) erotuksesta. Manner-Suomen kunnissa toimintakate oli keskimäärin -3 087 euroa asukasta kohti.

Lainakanta = Vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + muut velat + siirtovelat). Manner-Suomen kuntien keskimääräinen lainakanta oli 863 euroa asukasta kohti.

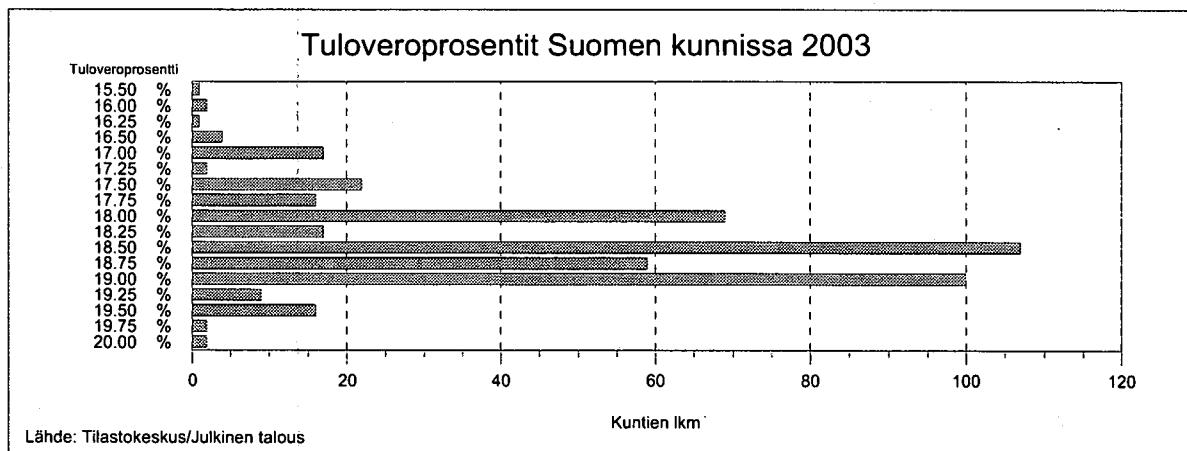
Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$. Manner-Suomen kunnissa suhteellinen velkaantuneisuus oli keskimäärin 32,9 % vuonna 2002.

Kassan riittävyys oli Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 41 päivää vuonna 2002. Kassan riittävyys on $365 \times \text{kassavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$. Tämä tunnusluku poikkeaa vuonna 1996 ja sitä aikaisemmissa tilastoissa käytetyistä kassan riittävyys laskukaavasta, sekä jonkin verran myös vuosien 1997 - 1999 kaavasta.

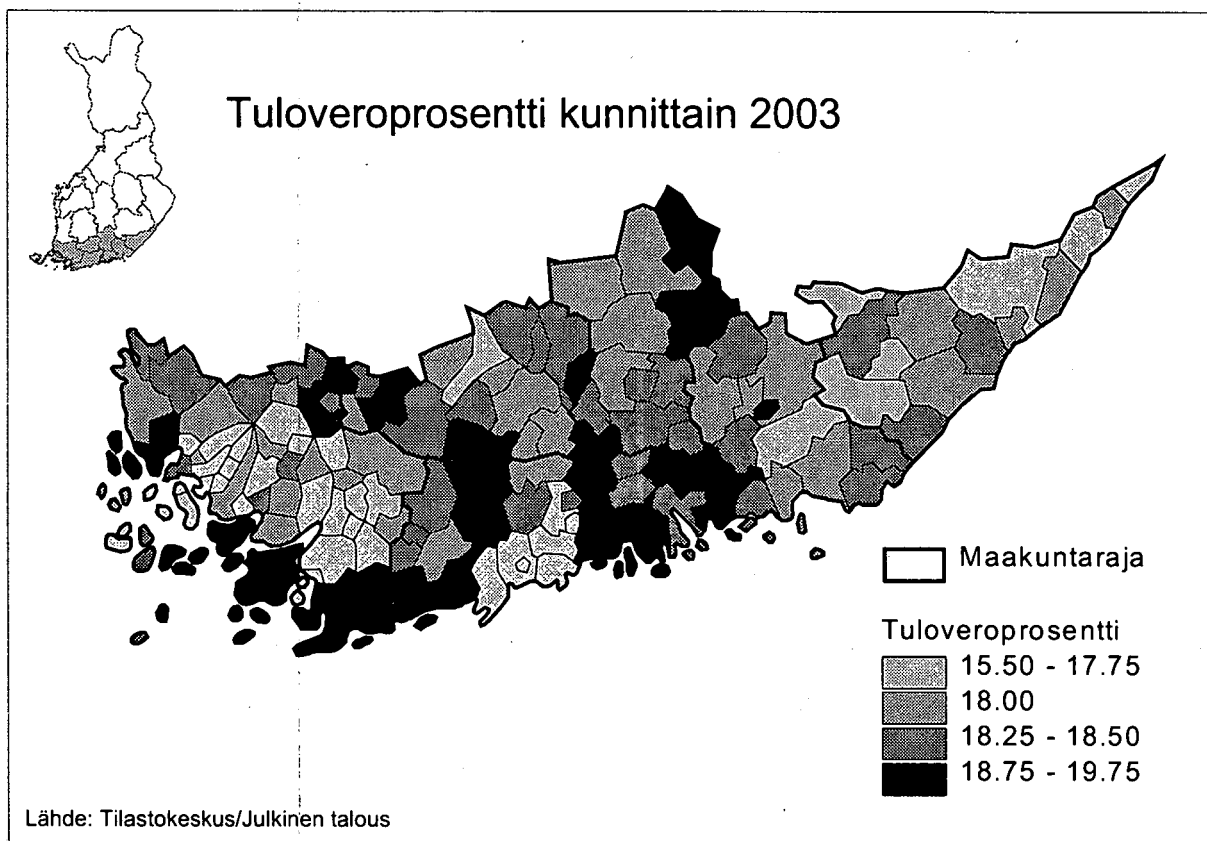
Yleishallintoon kuuluvat: Kunnan ylintä päätäntä- ja toimeenpanovaltaa käyttävien hallintoviranomaisten sekä niiden neuvoa antavien ja suunnitteluelinten tehtävät, niiden oheispalvelut, tilat jne, vaalit. Yleishallinnon nettokustannukset asukasta kohti laskettuna olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 130 euroa vuonna 2002.

Kunnan henkilökuntaa oli Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 61 tuhatta asukasta kohti vuonna 2002.

Tehtäväkohtaiset nettokustannukset on laskettu seuraavasti: Käyttökustannuksiin on käyttötalouden menoista laskettu yhteen toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja arvonalentumiset sekä vyörytyserät. Käyttötuloihin on laskettu toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset ovat käyttökustannusten ja käyttötulojen erotus. Tehtäväkohtaisia kunnallistalouden nettokustannuksia on tarkasteltu julkaisun koulutus- ja terveys- ja sosiaalipalvelut -kappaleissa.

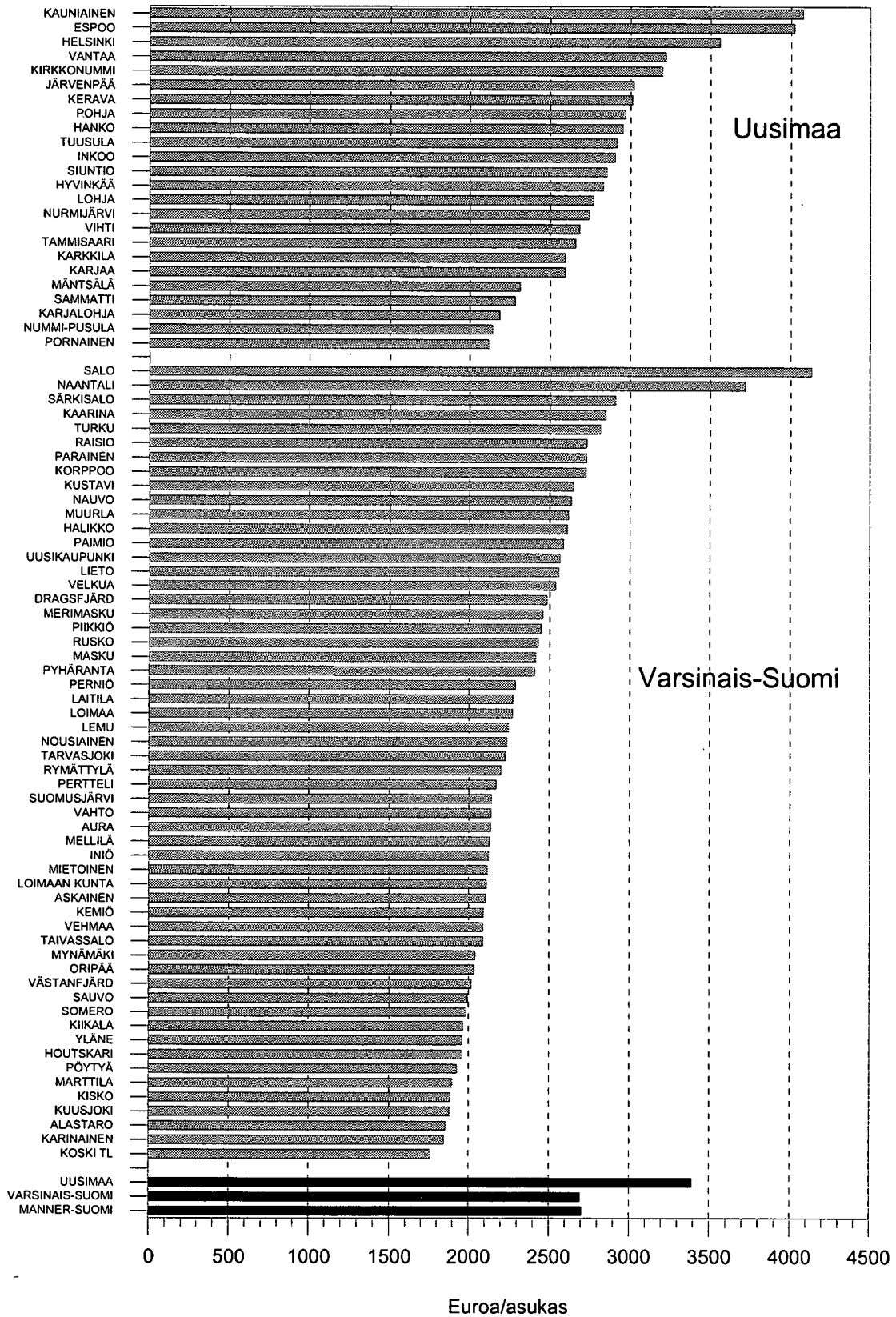

Kuva 144. Tuloveroprosentit Suomen kunnissa 2003.

Kuva 145. Tuloveroprosentti kunnittain 2003.

Verotulot kunnittain 2002

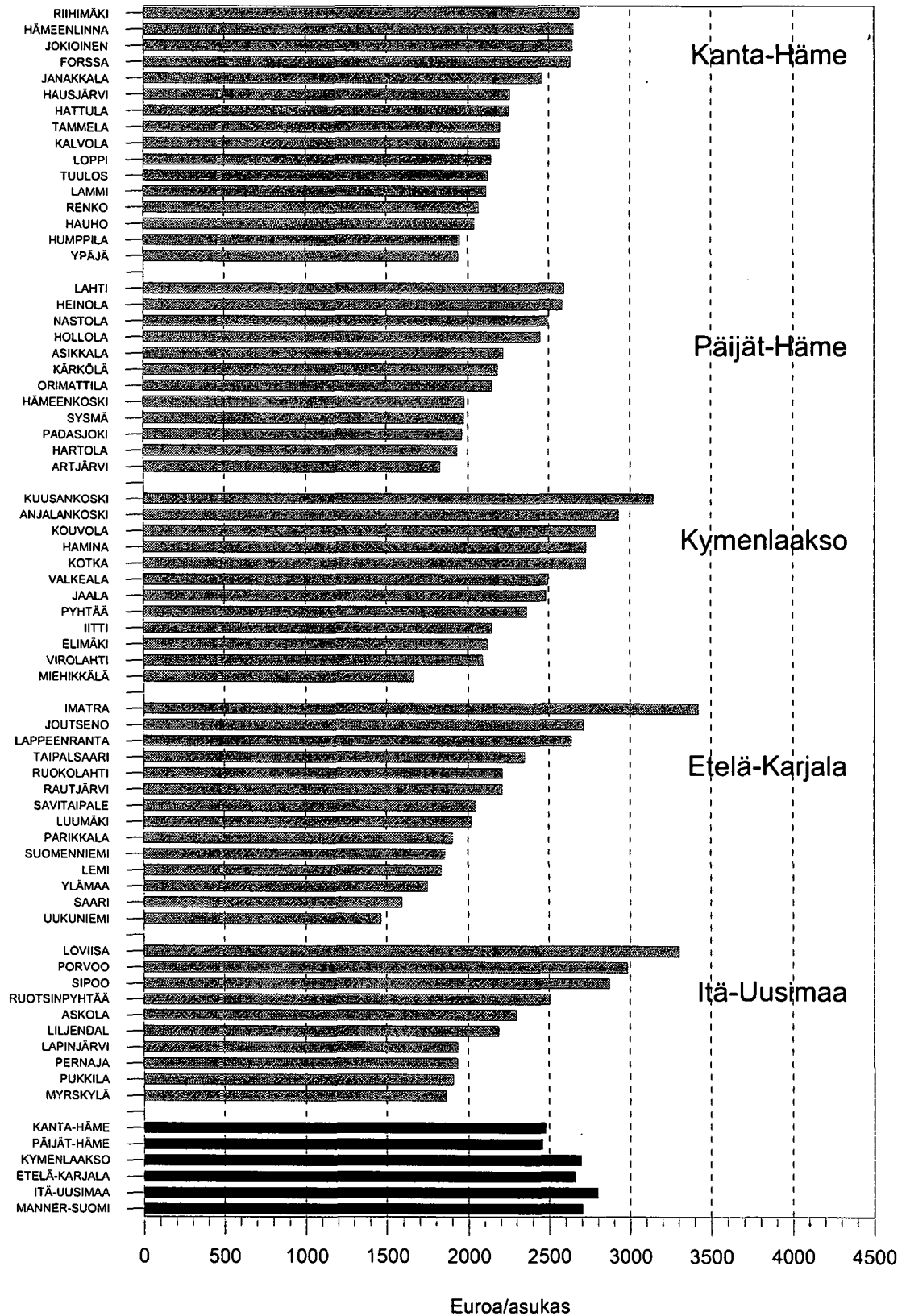

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 146a. Verotulot kunnittain 2002.

Verotulot kunnittain 2002

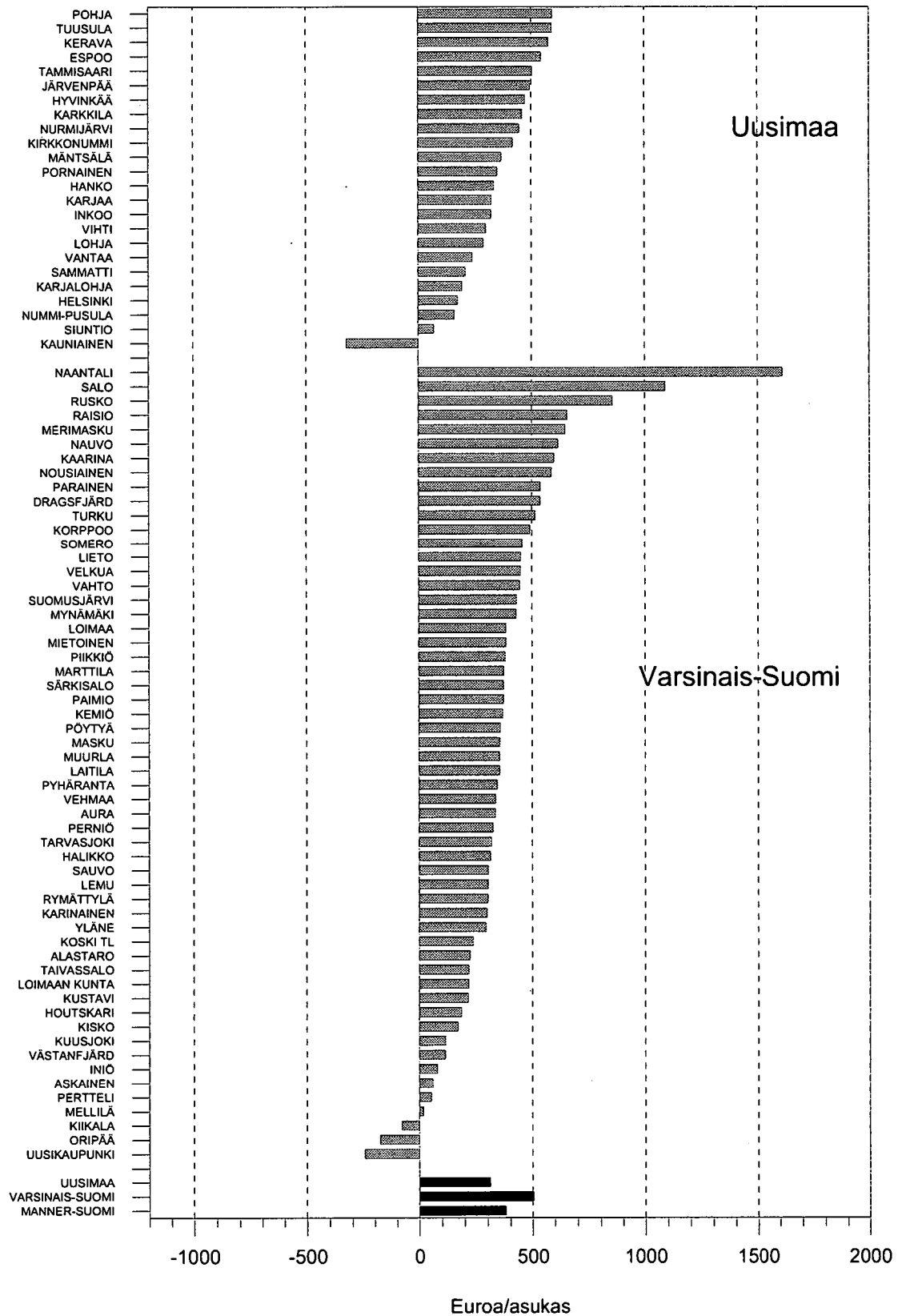

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 146b. Verotulot kunnittain 2002.

Vuosikate kunnittain 2002

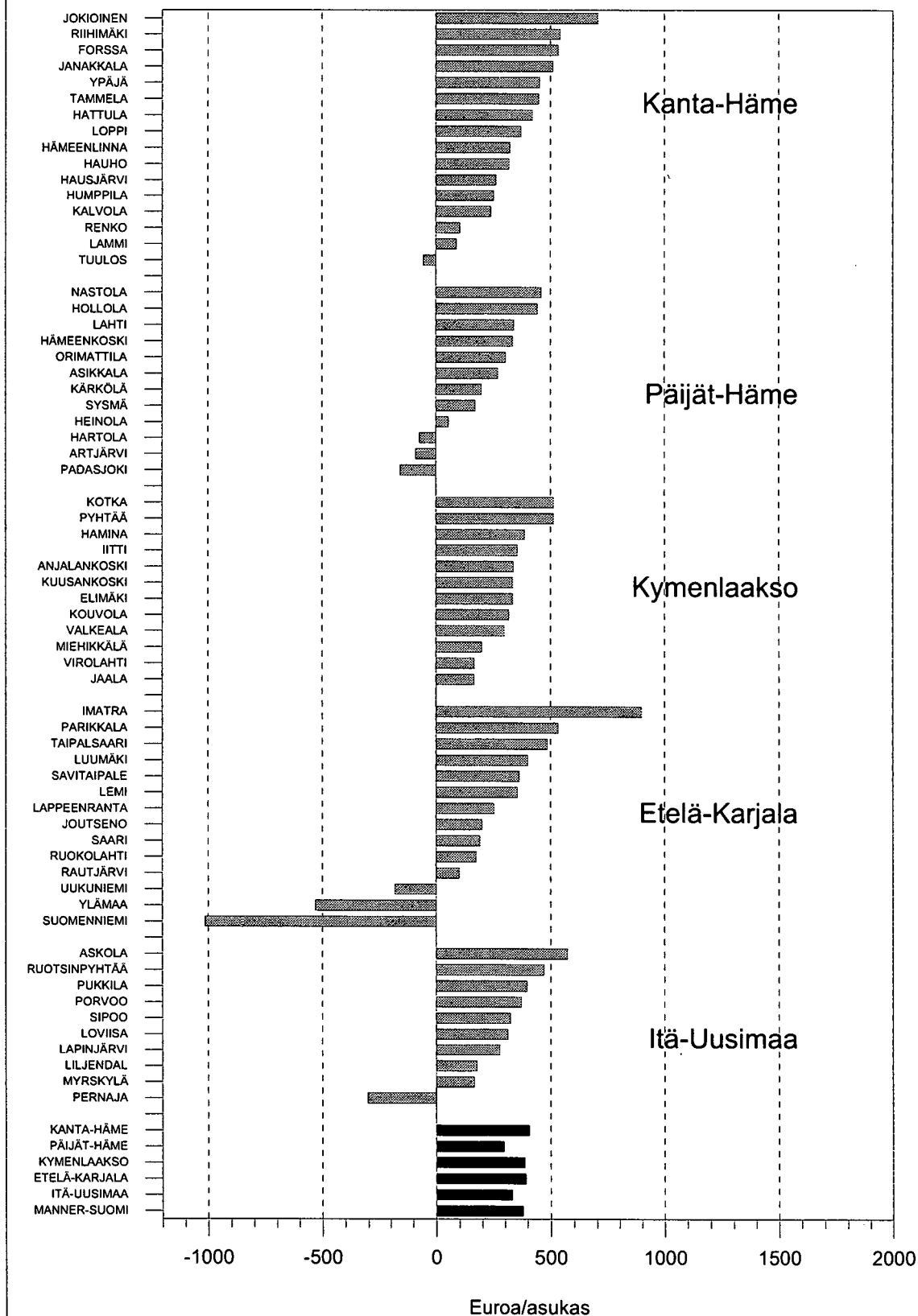

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 147a. Vuosikate kunnittain 2002.

Vuosikate kunnittain 2002

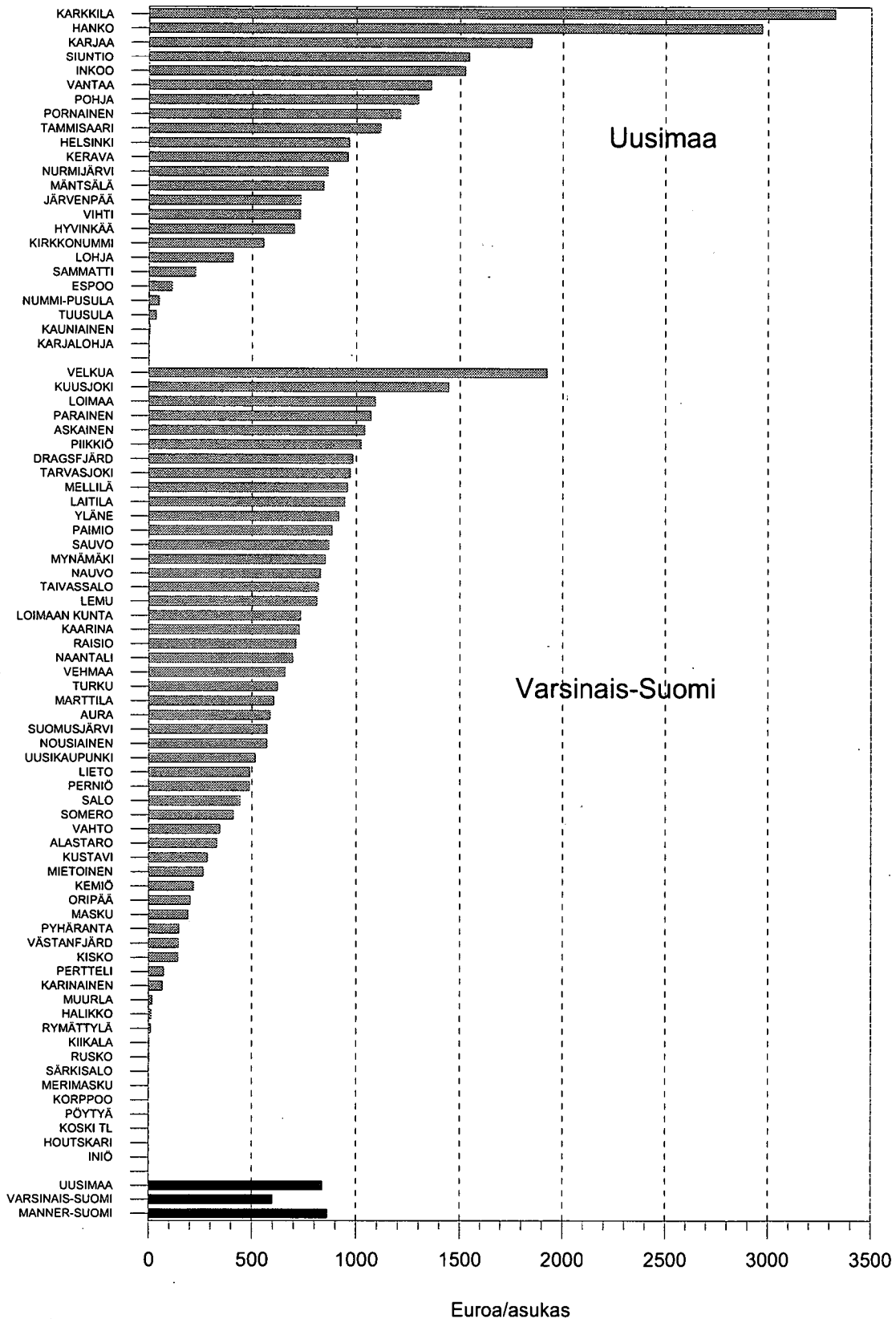

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 147b. Vuosikate kunnittain 2002.

Lainakanta kunnittain 2002

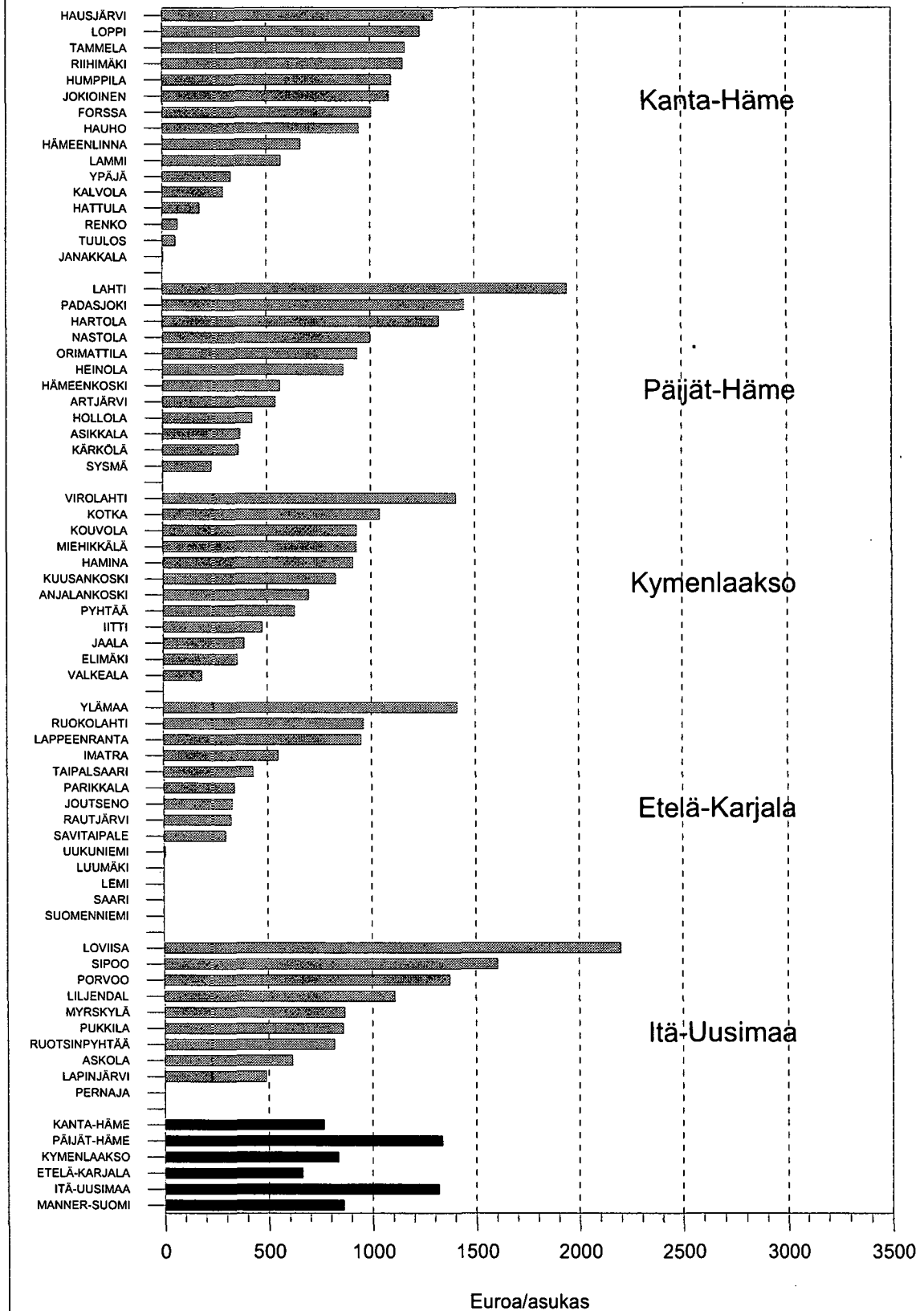

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Vuoden 2003 kuntarajat

Kuva 148a. Lainakanta kunnittain 2002.

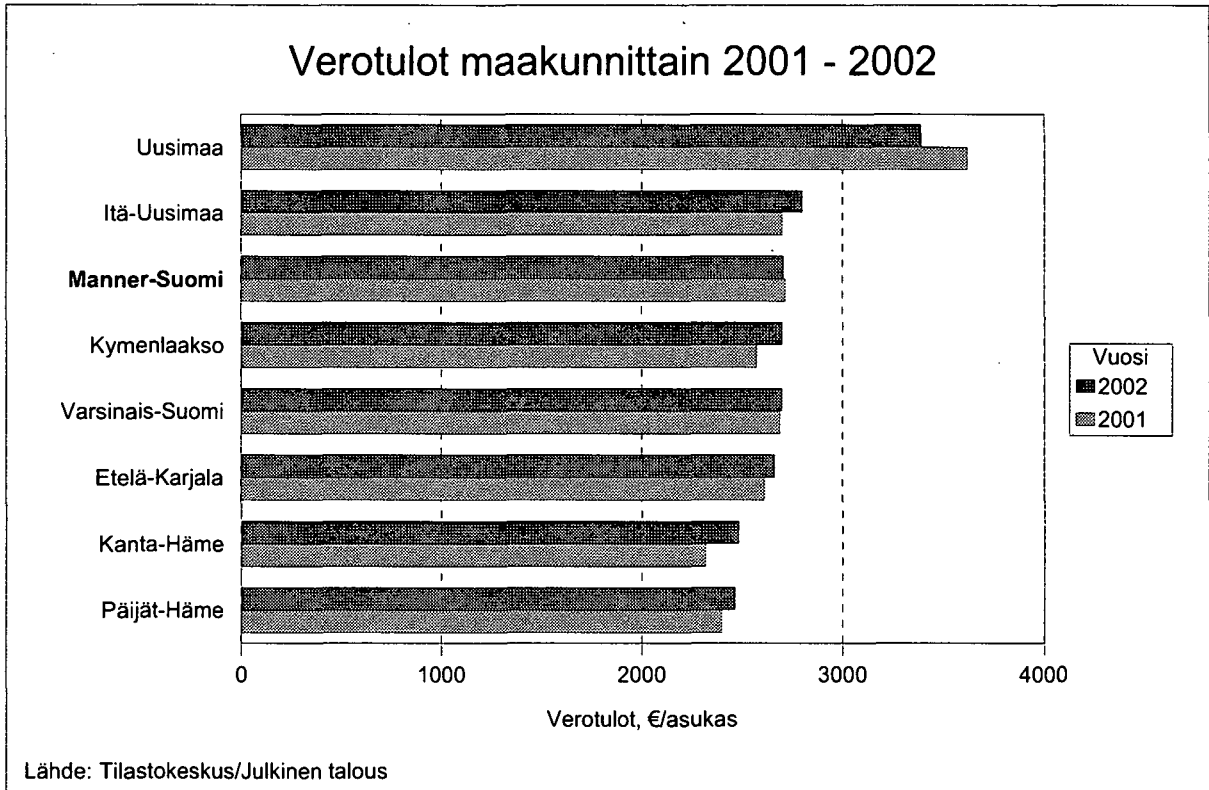
Lainakanta kunnittain 2002

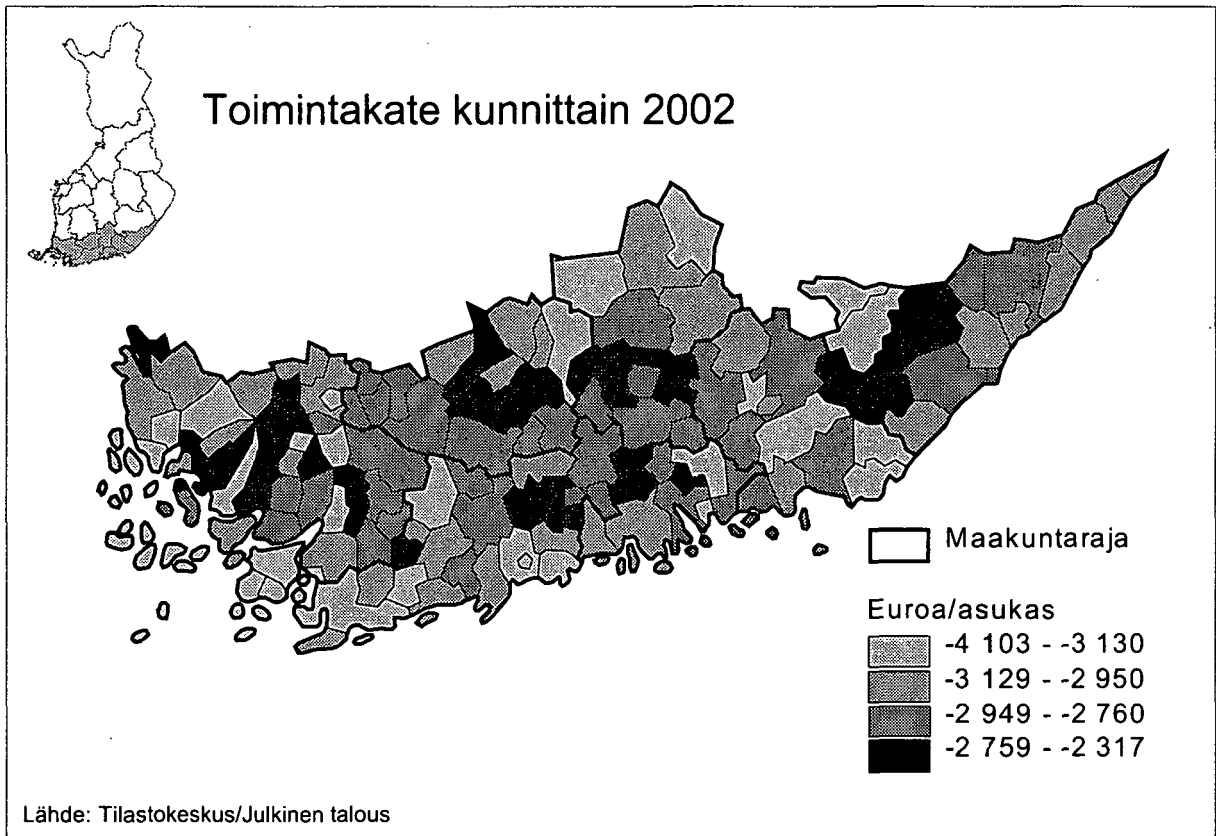
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Vuoden 2003 kuntarajat

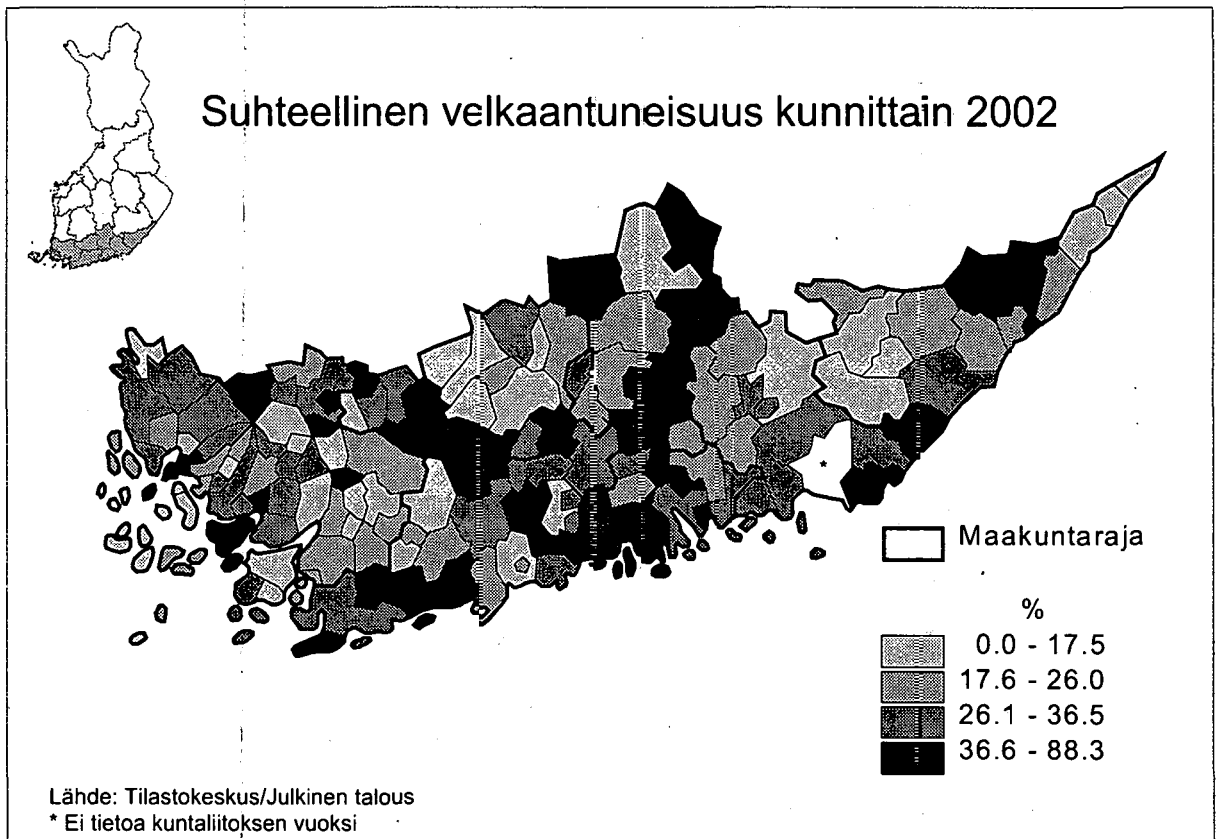
Kuva 148b. Lainakanta kunnittain 2002.

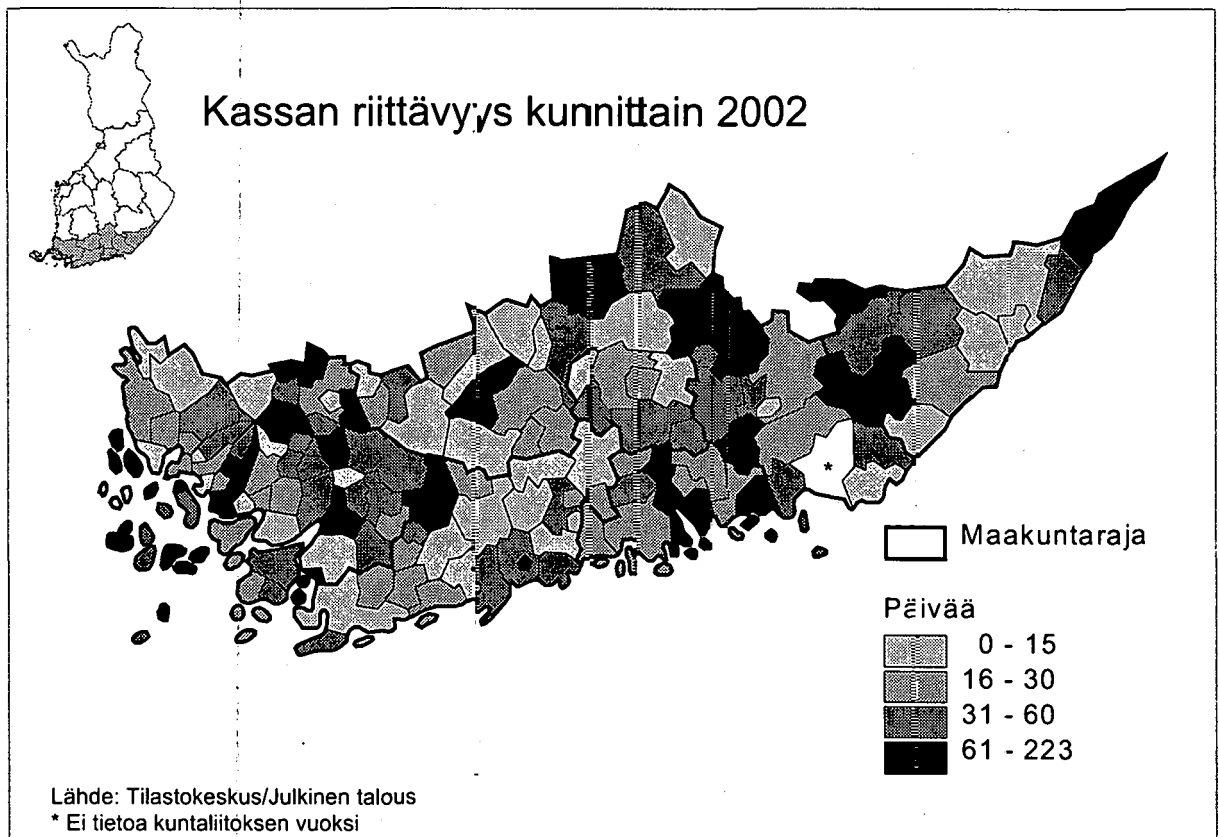
Kuva 149. Verotulot maakunnittain 2001 – 2002.

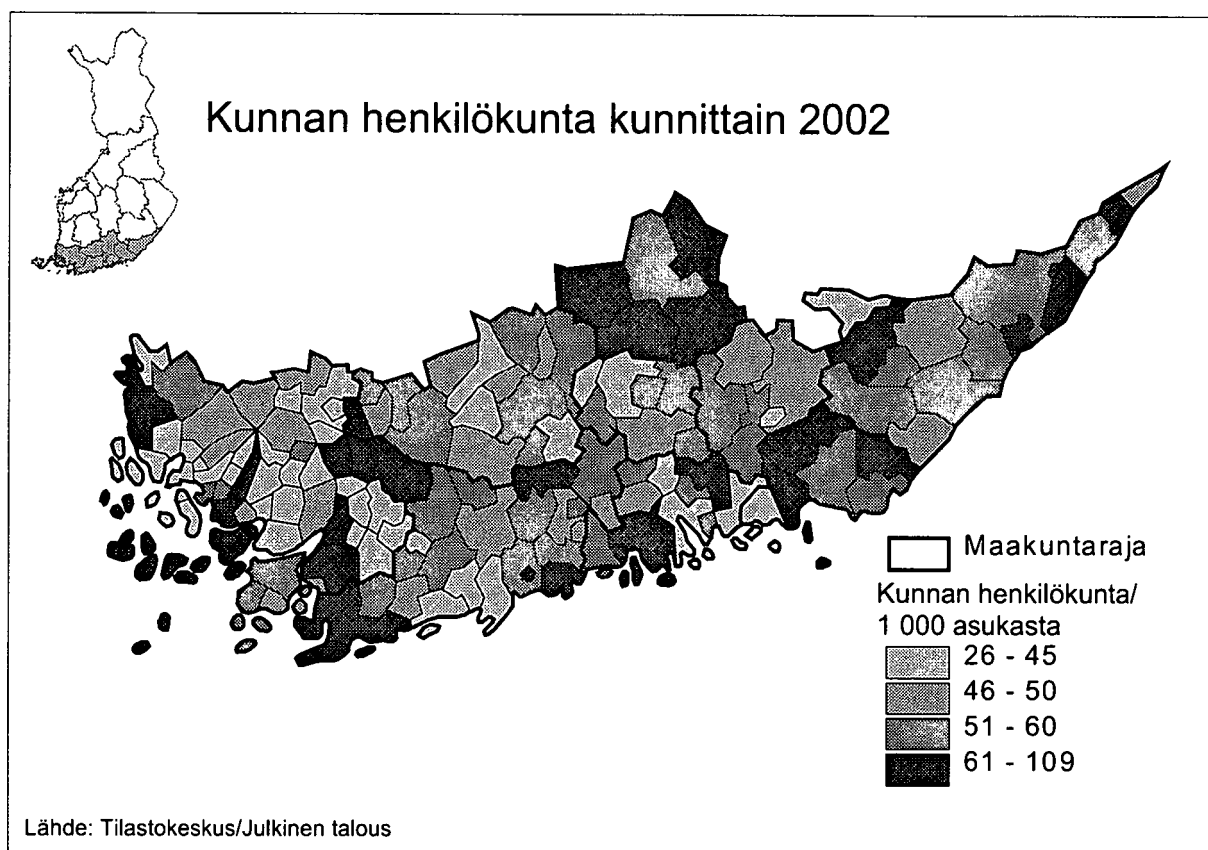
Kuva 150. Toimintakate kunnittain 2002.

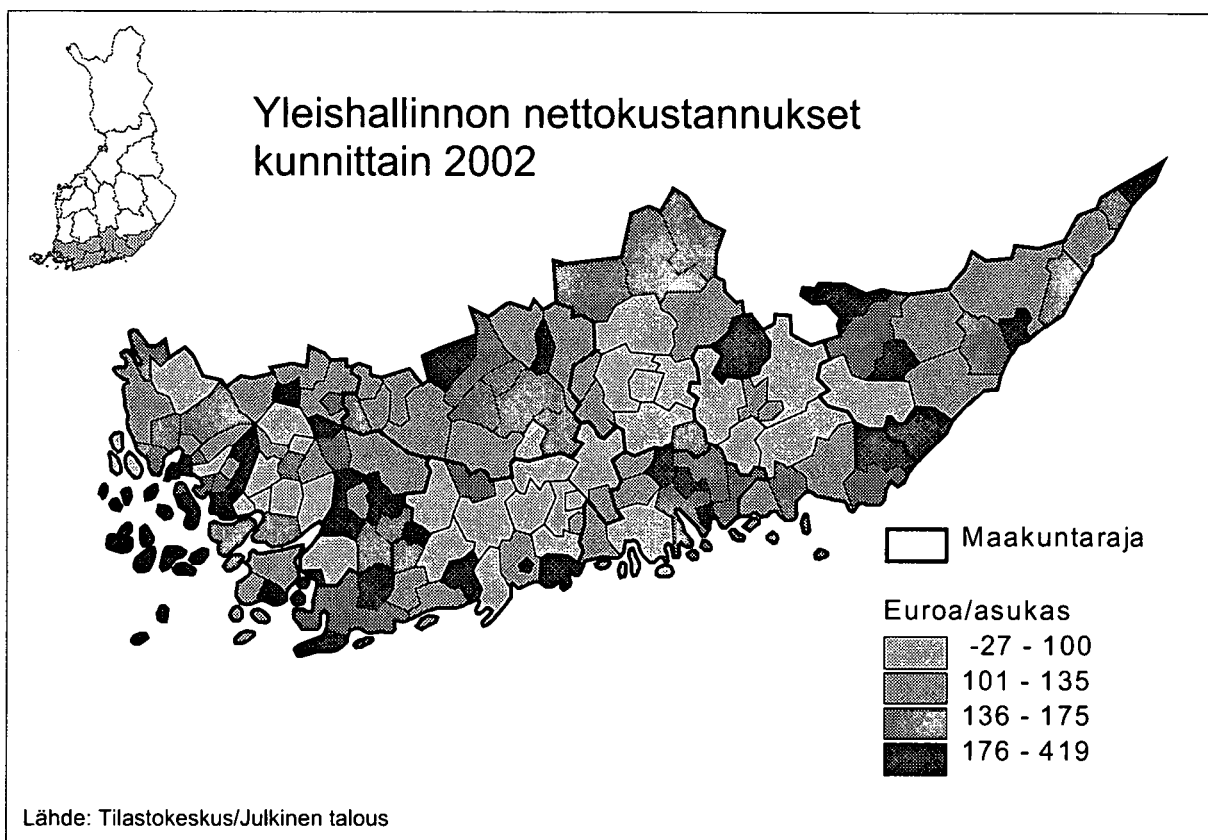
Kuva 151. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 2002.

Kuva 152. Kassan riittävyys kunnittain 2002.

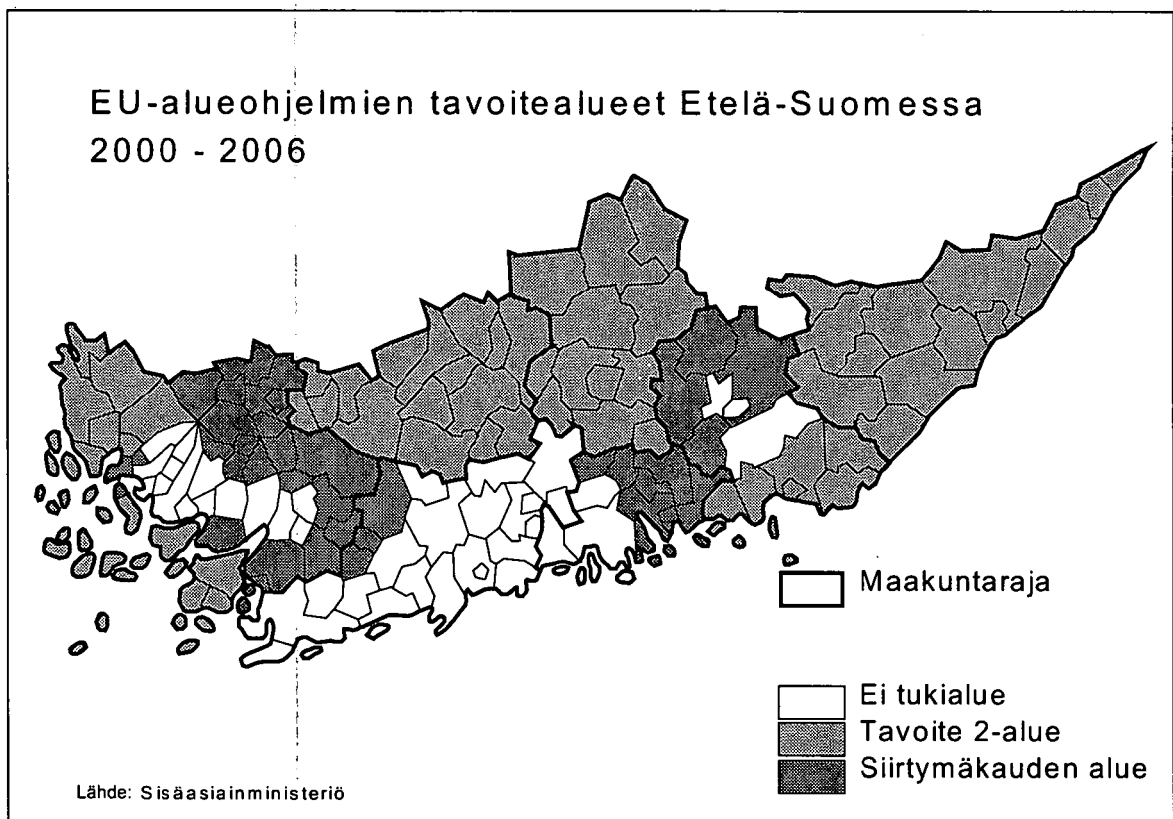
Kuva 153. Kunnan henkilökunta kunnittain 2002.

Kuva 154. Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 2002.

ALUEPOLITIikka

Kansallisella ja Euroopan unionin aluepolitiikalla edistetään maan eri osien omista lähtökohdista tapahtuvaa kehitystä ja tuetaan kehitykseltään heikompia alueita. EU:n aluepolitiikan olennaisia osia ovat alue- ja rakennepoliittiset toimenpiteet, joita rahoitetaan yhteisin varoin muodostettujen rakennerahastojen avulla. EU-tuen suuntaamiseksi oikeisiin kohteisiin on sovittu tavoiteohjelmista. Ohjelmakaudella 2000–2006 tavoitteita on kolme, joista kaksi on alueellista. *Tavoite 1 -ohjelmalla* tuetaan kehityksessä jälkeen jääneiden alueiden kehittämistä ja rakenteellista muutosta. Suomessa toteutetaan Itä-Suomen ja Etelä-Suomen tavoite 1 -ohjelmaa. *Tavoite 2 -ohjelma* tähtää rakennemuutoksesta kärsivien maaseutu- ja kaupunkialueiden kehittämiseen (lähde: Sisäasiainministeriö).

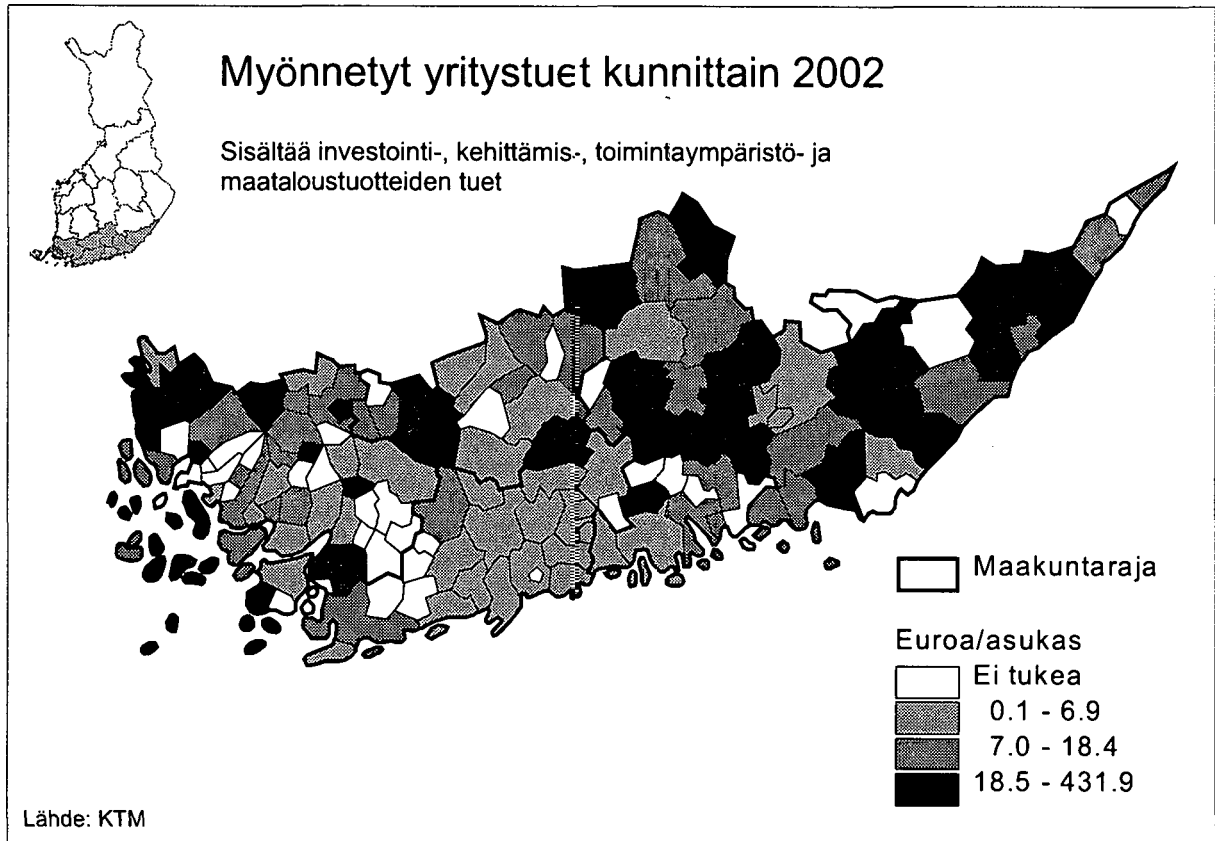

Kuva 155. EU-alueohjelmien tavoitealueet Etelä-Suomessa 2000 – 2006.

Yritystuet

TE-keskuksen yritysosasto voi osarahoittaa yritysten investointi- ja kehittämishankkeita. Rahoitusmuotoja ovat mm. kehitysalueen investointituet, pienyritystuet, kehittämistuet (sis. kansainvälistymistuen), toimintaympäristötuet ja maataloustuotteiden tuet. Kotimaisten valtion varojen lisäksi TE-keskusten kautta kanavoituu Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) varoja.

Vuonna 2002 myönnettiin koko maassa yritystukea 109,2 euroa. Investointiin myönnettiin 73,4 milj. euroa, kehittämiseen yli 25 milj. euroa ja toimintaympäristön parantamiseen noin 8 milj. euroa. Maataloustuotteiden tukea myönnettiin 2,4 miljoonaa euroa.

Kuva 156. Myönnettyt yritystuet kunnittain 2002.

Toimialamuutokset

Toimialaluokitus 1995

Toimialaluokitus 2002

Koodi	Luokan nimi	Koodi	Luokan nimi
Jakautuneet toimialat			
01110	Viljakasvien ja muiden viljelykasvien viljely	01111	Viljakasvien sekä palko- ja öljykasvien viljely
		01112	Muiden viljelykasvien viljely
01210	Nautakarjan hoito	01211	Lypsykarjatalous
		01212	Lihakarjan kasvatus
		01213	Muu nautakarjatalous
01300	Yhdistetty kasvinviljely ja kotieläintalous	01301	Yhdistetty kasvinviljely ja kotieläintalous
		01302	Yhdistetty kasvinviljely ja muu kotieläintalous
29400	Työstökoneiden valmistus	29410	Voimakäyttöisten käsityökalujen valmistus
		29420	Muiden metallin työstökoneiden valmistus
		29430	Muualle luokittelemattomien muiden työstökoneiden valmistus
33100	Lääkintäkojeiden, kirurgisten kojeiden sekä ortopediavälineiden valmistus	33101	Lääkintäkojeiden, kirurgisten kojeiden sekä ortopediavälineiden valmistus
		33102	Hammaspoteesien valmistus
51659	Muualla mainitsemattomien koneiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	51871	Teollisuudessa käytettävien koneiden tukkukauppa
		51879	Muualla mainitsemattomien koneiden ja laitteiden tukkukauppa
55400	Kahvi-, olut- ja drinkkibaarit	55401	Olut- ja drinkkibaarit
		55402	Kahvilat ja kahvibaarit
63300	Matkatoimistot ja muu matkailua palveleva toiminta	63301	Matkatoimistot
		63302	Muu matkailua palveleva toiminta
72200	Ohjelmistojen suunnittelu, valmistus ja konsultointi	72210	Ohjelmistojen kustantaminen
		72220	Muu ohjelmistojen suunnittelu, valmistus ja konsultointi
72400	Tietopankkitoiminta	72401	Tietokantapalvelut
		72402	Tietoverkkopalvelut
		64204	Internet-yhteyksien tarjoaminen
85110	Sairaalapalvelut	85111	Varsinaiset sairaalapalvelut
		85112	Kuntoutuslaitokset ja sairauskodit
85142	Laboratorio- ja röntgentutkimukset	85142	Laboratoriotutkimukset
		85143	Kuvantamistutkimukset
93010	Pesulatoiminta	93011	Pesulapalvelut yrityksille
		93012	Pesulapalvelut kotitalouksille

Eriytyneet toimialat

51389	Muualla mainitsematon elintarvikkeiden tukkukauppa	51362	Leipomotuotteiden tukkukauppa
		51383	Lemmikkieläinten ruokien tukkukauppa
51533	Metalli- ja kivennäistutotteiden tukkukauppa	51534	Kylpyhuonekalusteiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa
52442	Muu sisustustarvikkeiden vähittäiskauppa	52489	Maltojen vähittäiskauppa
52469	Muu rauta- ja rakennusalan vähittäiskauppa	52463	Keittiö- ja saniteettiliöjen kalusteiden vähittäiskauppa
		52464	Lukkoseppä- ja avainliikkeet
60240	Tieliikenteen tavarankuljetus	60241	Tieliikenteen tavarankuljetus
		60242	Muuttokuljetus
74300	Tekninen testaus ja analysointi	74301	Tekninen testaus ja analysointi
		74302	Autokatsastus
85329	Muu sosiaalitoiminta	85325	Neuvolat

Yhdistyneet toimialat

02011	Metsän uudistaminen	02011	Metsän kasvatus
02012	Metsänhoito		
23201	Öljyn jalostus	23200	Öljytuotteiden valmistus
23209	Voiteluaineiden ja muiden öljytuotteiden valmistus		
27100	Raudan ja teräksen sekä rautaseosten muu valmistus (ei ECSC-tuotteet)	27100	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus
27350	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus (ECSC-tuotteet)		
40131	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto vesivoimalla	40115	Teollisuutta palveleva sähkön ja lämmön yhteistuotanto
40132	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto lämpövoimalla mukaan lukien yhteistuotantolämpö		
40139	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto muulla tavalla		
55110	Hotellit, joissa on ravintola	55100	Hotellit
55120	Hotellit, joissa ei ole ravintolaa		
85311	Lasten ja nuorten huoltolaitokset	85311	Lasten ja nuorten laitokset
85317	Perhehoito		

Toimialaluokitus 1995

Toimialaluokitus 2002

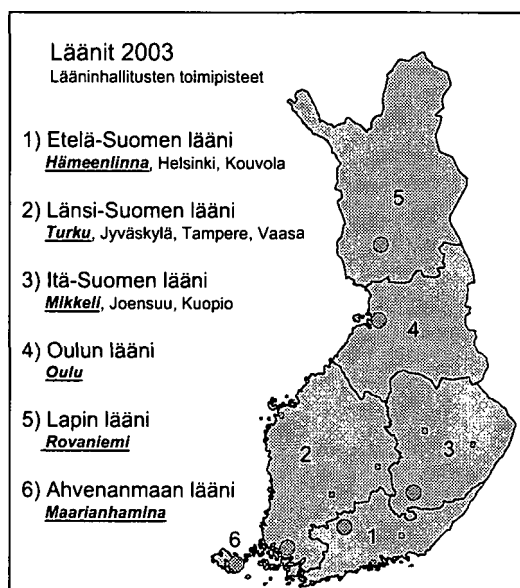
Siirtyneet toiminnot

Koodi	Luokan nimi	Koodi	Luokan nimi	
		72210	Ohjelmistojen kustantaminen	
Sähköisessä muodossa tapahtuva kustantaminen siltoin, kun yritys ei harjoita perinteistä kustannustoimintaa.	221	Kustantaminen		
Äänitysstudiot	2214C	Äänitallenteiden kustantaminen	92110	Elokuvien ja videoiden tuotanto
Autohajottamat	3710C	Metallijätteiden ja -romun kierrätys	51570	Jätteiden ja romun tukkukauppa
Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistus	4511C	Raivaus, purku ja pohjarakentaminen	90032	Maaperän ja vesistöjen kunnostus
Turkishuutokauppiat	5111C	Maatalousraaka-aineiden, teuraseläinten, tekstiiliraaka-aineiden sekä puolivalmisteiden agentuuritoiminta	51160	Tekstiilien, vaatteiden, jalkineiden ja nahkavalmisteen agentuuritoiminta
Kosmetiikan ja lääkkeiden sekä polkupyörien välityskauppa	5115C	Huonekalujen, kotitaloustarvikkeiden ja rautakauppatavaroiden agentuuritoiminta	51189	Muualla mainitsematon erikoistunut agentuuritoiminta
Telemarkkinointi	5115C	Huonekalujen, kotitaloustarvikkeiden ja rautakauppatavaroiden agentuuritoiminta	74860	Puhelinpalvelukeskusten toiminta
Huutokaupat kotitalouksille	5119C	Yleisagentuuritoiminta	52630	Muu vähittäiskauppa muualla kuin myymälöissä
Yksityiset huutokauppiat	5119C	Yleisagentuuritoiminta	74873	Messujen ja kongressien järjestäminen
Autojen hinous	6321E	Muualla mainitsematon maaliikennettä palveleva toiminta	50201	Moottorijouneuvojen huolto ja korjaus
Panttilainaamot	6713C	Muu rahoitusta ja sijoitusta palveleva toiminta	65220	Muu luotonanto

LÄÄNIT

Suomessa on kuusi lääniä. *Etelä-Suomen* lääni käsittää kuusi maakuntaa, joissa on yhteensä 88 kuntaa vuonna 2003. *Länsi-Suomen* lääniin kuuluu yhteensä 204 kuntaa ja seitsemän maakuntaa. *Itä-Suomen* lääni muodostuu kolmesta maakunnasta ja 66 kunnasta. *Oulun* läänissä on kaksi maakuntaa ja 50 kuntaa. *Lapin* läänissä on 22 ja *Ahvenanmaalla* 16 kuntaa.

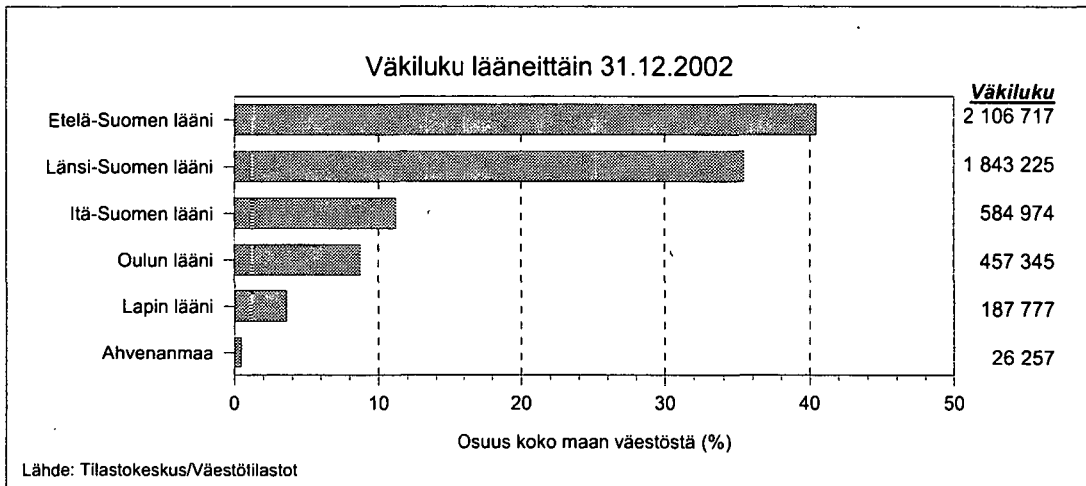
Kuva B1. Läänit 2003.

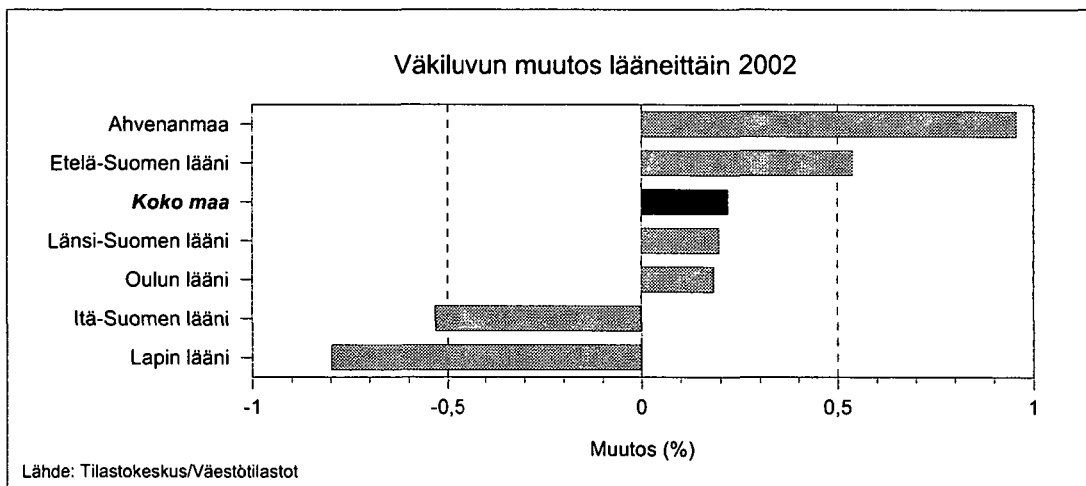
Taulukko 1. Perustietoja lääneistä.

	Etelä-Suomen lääni	Länsi-Suomen lääni	Itä-Suomen lääni	Oulun lääni	Lapin lääni	Ahvenanmaa
Väkiluku 31.12.2002	2106717	1843225	584974	457345	187777	26257
Miehet 2002	1017762	901994	288138	229829	94261	12932
Naiset 2002	1088955	941231	296836	227516	93516	13325
Ulkomaalaiset 2002	62970	28021	5601	3930	1816	1344
Syntyneet 2002	23373	19014	5245	5898	1756	269
Kuolleet 2002	18209	18643	6580	3910	1840	236
Syntyneiden enemmitys 2002	5164	371	-1335	1988	-84	33
Nettomahanmuutto 2002	2956	1644	390	259	-69	42
Väkiluvun muutos 2002	11301	3644	-3132	843	-1511	249
Työttömät 2003, elokuu *	102207	101658	36237	28715	14563	241
Pitkäaikaistyöttömät 2003, elokuu *	29069	25678	8432	6315	2864	23
Valmistuneet rakennukset 2002	12795	17982	7462	4540	1735	238
Valmistuneet asunnot 2002	12793	9643	1820	2417	336	162
Asuntokuntia 2002	971531	830742	266692	191029	82628	11460
Tilojen lukumäärä 2001	15045	38318	12150	7507	2106	638
Työlliset 2001	985602	772139	219155	176368	68928	13125
Alkutuotannon työlliset 2001	19958	46577	20649	12362	4410	727
Jalostukset työlliset 2001	229331	239827	52855	48667	15418	2135
Palvelutoimialojen työlliset 2001	723203	471709	140373	111610	47308	9896
Tutkinnon suorittaneet 2002	1088794	910511	284855	224203	91442	2147
Keskiasteen tutkinnon suorittaneet 2002	605164	569711	188565	144898	60436	7500
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet 2002	483630	340800	96290	79305	31006	4647
Kesämökki 2002	118906	175642	94889	40167	26311	5520
Toimipaikkoja 2003, elokuu	126354	107594	29677	20826	10432	2177
Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja 2003, elokuu	5885	4963	1550	1113	765	177

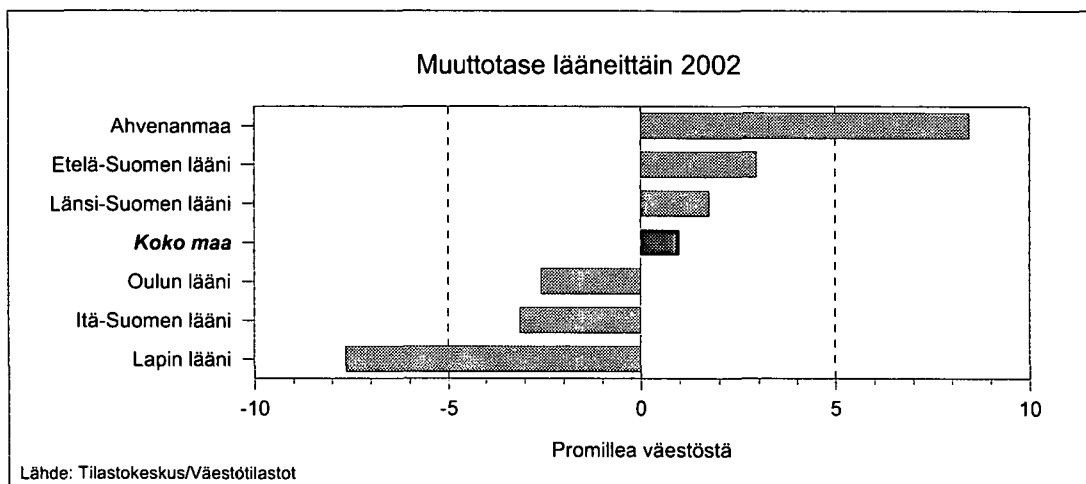
* laskettu kuntaluvuista

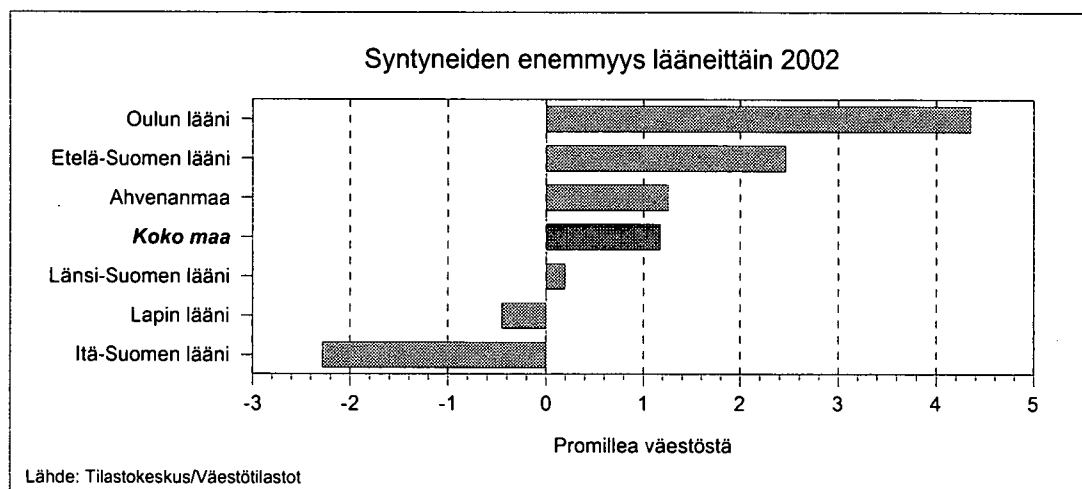
Kuva B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.2002.

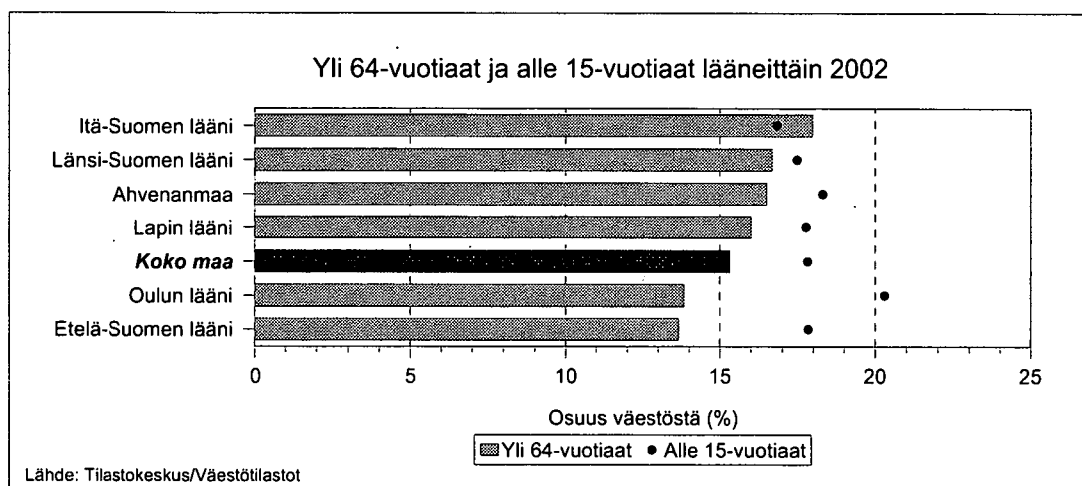
Kuva B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 2002.

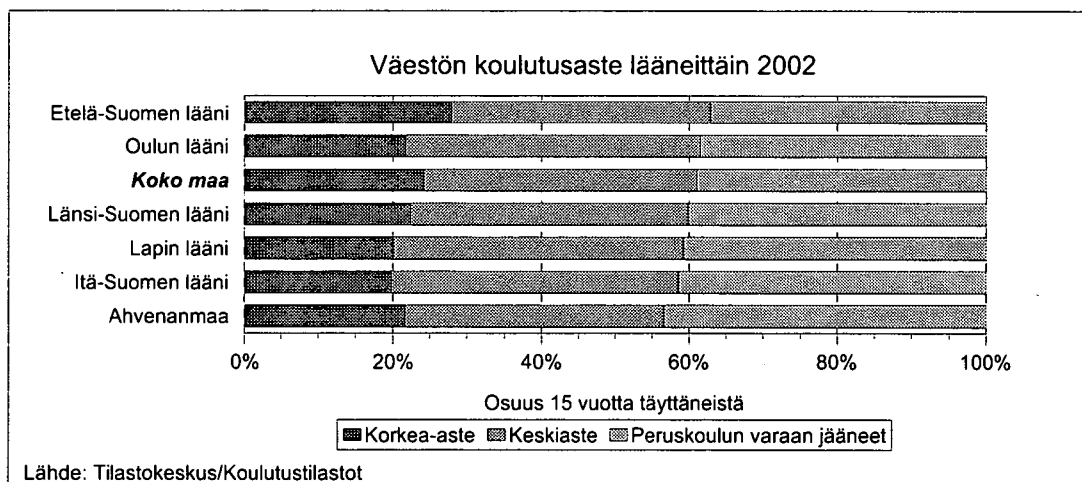
Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 2002.

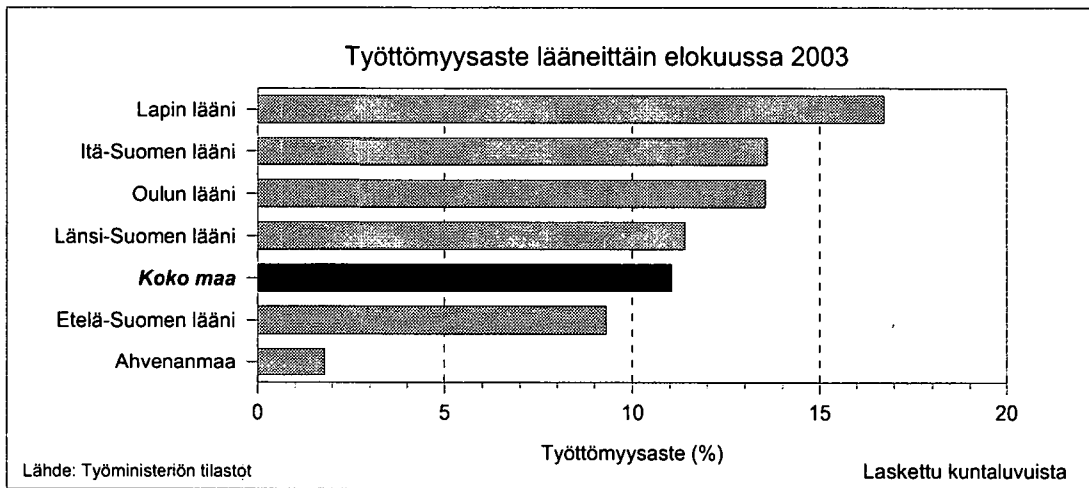
Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 2002.

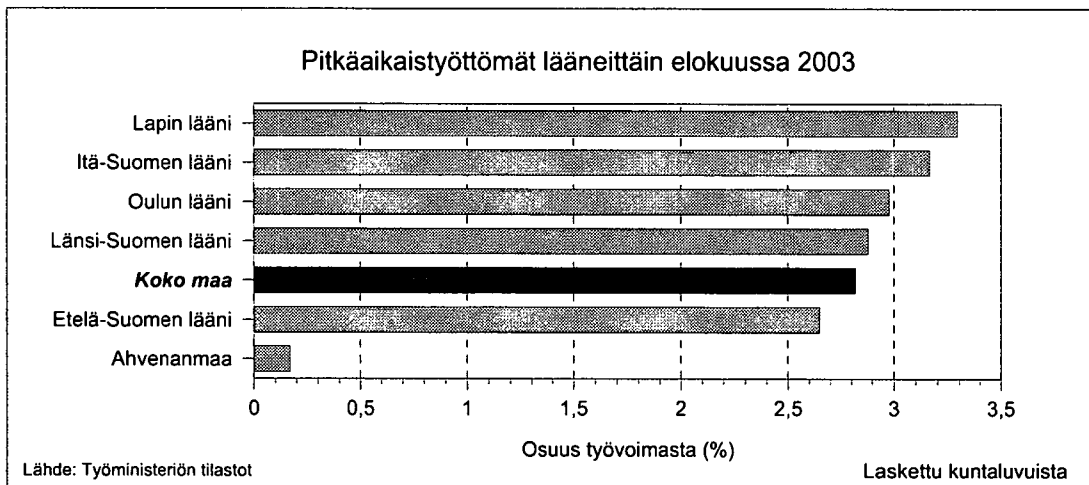
Kuva B6. Yli 64-vuotiaat ja alle 15-vuotiaat lääneittäin 2002.

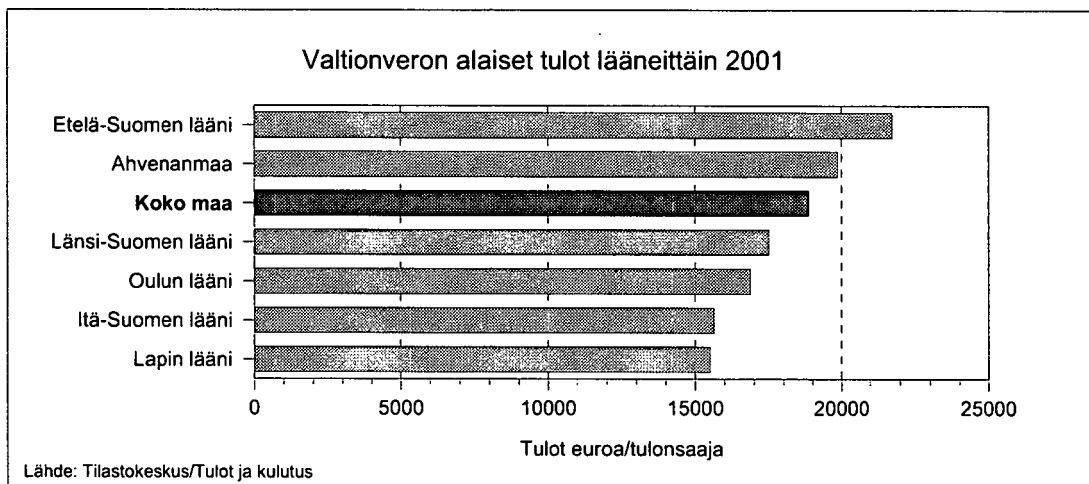
Kuva B7. Väestön koulutusaste lääneittäin 2002.

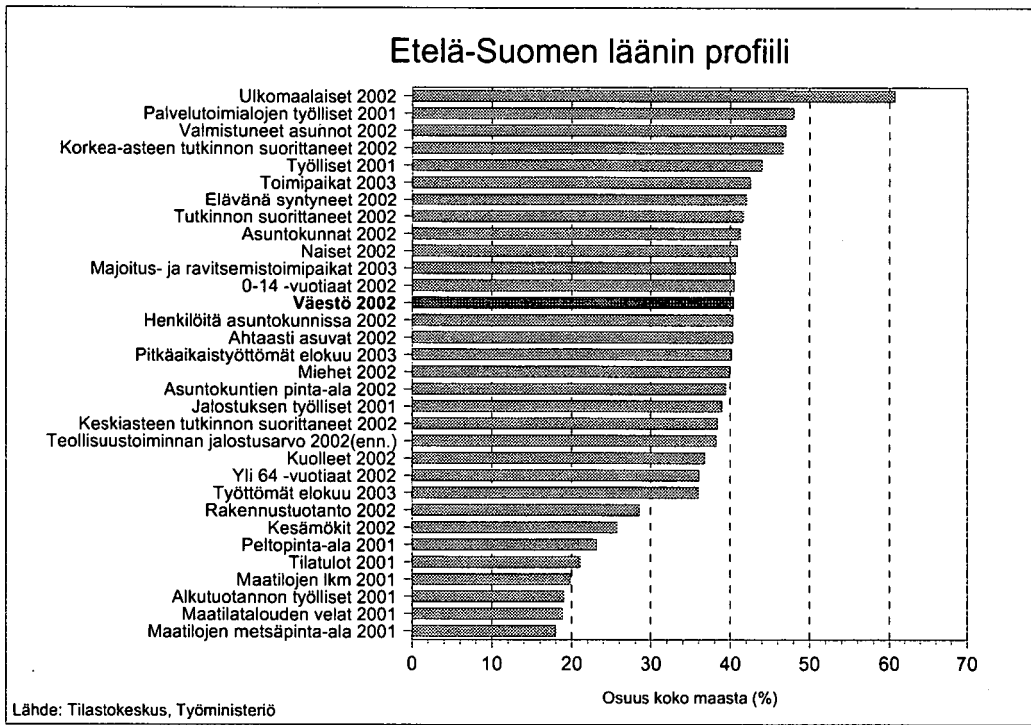
Kuva B8. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 2003.

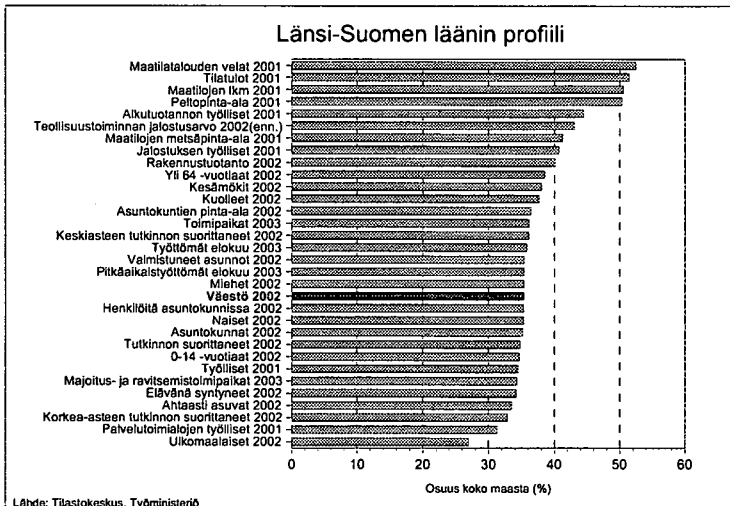
Kuva B9. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin elokuussa 2003.

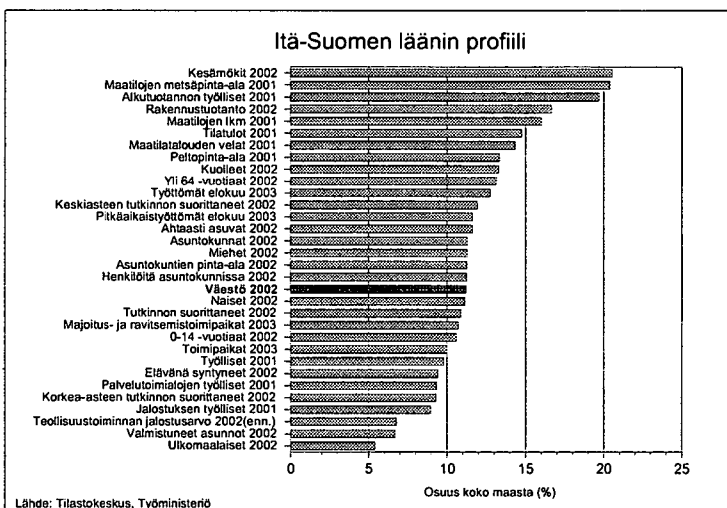
Kuva B10. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 2001.

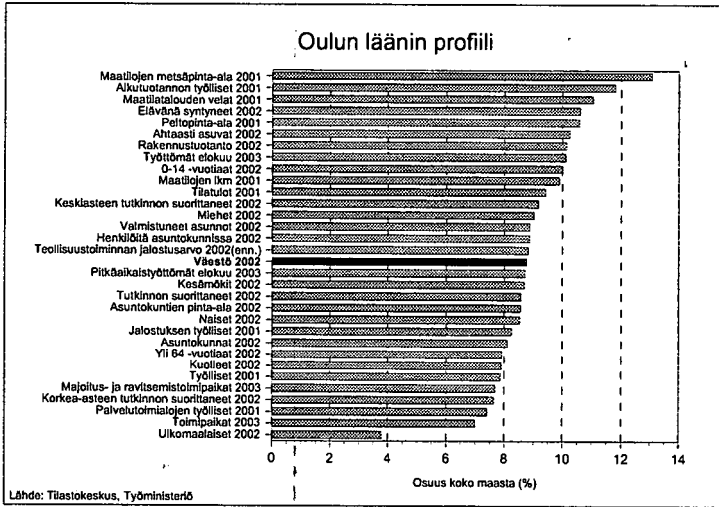
Kuva B11. Etelä-Suomen läänin profiili.

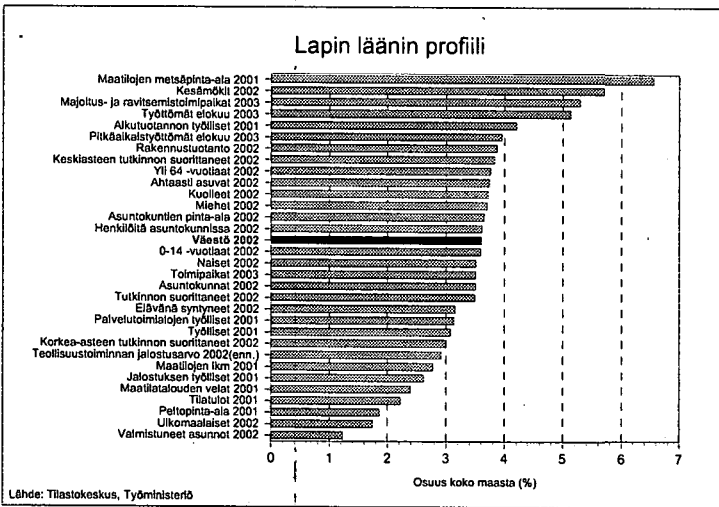
Kuva B12. Länsi-Suomen läänin profiili.

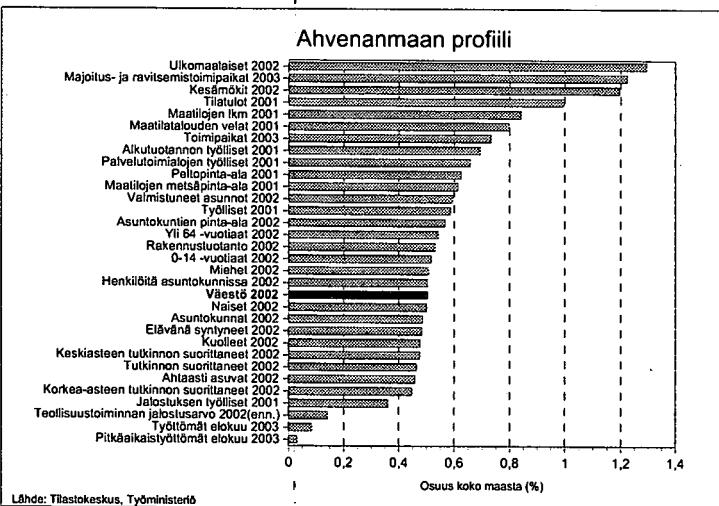
Kuva B13. Itä-Suomen läänin profiili.

Kuva B14. Oulun läänin profiili.

Kuva B15. Lapin läänin profiili.

Kuva B16. Ahvenanmaan profiili.

KUVALUETTELO

ETELÄ-SUOMI

1. Läänit ja maakunnat 2003
2. Etelä-Suomen kunnat 2003
3. Taajama-aste kunnittain 2002
4. Seutukunnat Etelä-Suomessa 2003

VÄESTÖ

5. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971 – 2002

Väkiluvun kehitys

6. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985 – 2002 (1985=100)
7. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 – 2002
8. Väkiluvun muutos kunnittain 2002
- 9ab. Väkiluku kunnittain 31.12.2002
- 10ab. Väkiluvun muutos kunnittain 2002
11. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2002

Väestömuutokset

12. Kuntien sisäinen muuttoliike maakunnittain 1990 – 2002
13. Väestömuutokset maakunnittain 1980 – 2002
14. Syntyneiden enemmyys kunnittain 2002
15. Muuttotase kunnittain 2002
16. Kunnassamuutto 2002
17. Maakuntien väliset muutot 2002

Ikä- ja sukupuolirakenne

- 18ab. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2002
19. 15 – 64-vuotiaat kunnittain 2002
20. Sukupuolirakenne kunnittain 2002
21. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2002
22. Väestön keski-ikä kunnittain 2002
23. Väestön keski-ikään muutos kunnittain 2000 – 2002

Ruotsinkieliset

24. Ruotsinkieliset kunnittain 2002

Ulkomaalaiset

25. Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2002
26. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990 – 2002
27. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2002

Väestöennuste

28. Väestöennuste maakunnittain vuoteen 2030 (indeksi, 2000=100)
29. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010
- 30ab. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030
31. Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain vuoteen 2030

ELINKEINOELÄMÄ

Yritystoimipaikat

32. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö toimialoitain koko maassa 2001 ja muutos vuodesta 2000
33. Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoitain maakunnittain 2000–2001
34. Toimipaikat kunnittain 2003
35. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2000 – 2001
36. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoitain maakunnittain 2001
37. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 2000 – 2001
38. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2000 – 2001

Elinkeinorakenne

39. Työlliset toimialoitain koko maassa 1995 – 2001
40. Työllinen työvoima maakunnittain 1987 – 2001
41. Elinkeinorakenne maakunnittain 2001

Alkutuotanto

42. Maatilat koko maassa 1984 - 2001
43. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2001
- 44ab. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2001
45. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 2001
46. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 2001
47. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 2001
48. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 2001

Jalostus

49. Jalostuksen työllistyvyys koko maassa 1990 - 2001
50. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1995 - 2001
51. Teollisuuden toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoitain maakunnittain 2000–2001
- 52ab. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2001
53. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2001
54. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 – 2002*
55. Teollisuustoiminnan jalostusarvo kunnittain 2001
56. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2001
57. Teollisuustoiminnan vienti kunnittain 2001

Palvelutoimialat

58. Palvelutoimialojen työllistyvyys koko maassa 1990 - 2001
59. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 – 2001
- 60ab. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2001
61. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1998 – 2001
62. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2001

Tulonsaajien tulot

63. Veronalaiset tulot sukupuolen mukaan koko maassa 1990 - 2001
64. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2001
65. Tulonsaajat tuloluokittain maakunnittain 2001

Aluetilinpito

66. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 1995–2001*, EU15=100
67. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 2001*,Euroa/asukas
- 68ab. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2001*
69. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 1995–2001*, EU=100
70. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1995–2001*

TYÖLLISET JA TYÖTTÖMÄT

71. Taloudellinen huoltosuhde koko maassa 1990 – 2001
72. Työttömät työnhakijat koko maassa 1991 – 2002
- 73ab. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1996 ja 2001
- 74ab. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2003
75. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2001
76. Työllisyysaste kunnittain 2001
77. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988 – 2001
78. Uudet avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1996 – 2003
79. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991 – 2003
80. Työttömien määrän muutos kunnittain 2001 – 2002
81. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2003 (osuus työvoimasta)
82. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2003 (osuus työttömistä)

KOULUTUS

83. Koulutustaso eri kuntaryhmissä maakunnittain 2002
84. Koulutustaso kunnittain 2002
85. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan maakunnittain 2002
- 86ab. Koulutusaste kunnittain 2002
- 87ab. Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset kunnittain 2002

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

88. Terveystieteiden ja sosiaalipalvelun työllistyvyys koko maassa 1990 - 2001
89. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2002
90. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtävälueittain 2002
- 91ab. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2002
92. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 2002

93. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2002
94. Lasten päivähoidon nettokustannukset kunnittain 2002
95. Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 2002
96ab. Lasten päivähoidon käyttökustannukset kunnittain 2002

RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

97. Asuntotuotanto koko maassa 1990 – 2002
98. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1994 – 2002
99. Valmistuneet rakennukset kunnittain 2002
100. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2002
101. Asuntotuotanto maakunnittain 1988 – 2002
102. Asuntotuotanto kunnittain 2002
103. Asuntojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2000 – 2003
104. Asuntojen hinnat kunnittain 2002
105. Asuntokuntien keskikoko kunnittain 2002
106. Ahtaasti asuvat asutuskunnat kunnittain 2002
107. Vuokra-asuminen kunnittain 2001
108. Omistusasuminen kunnittain 2001
109. Kesämökkit koko maassa 1990 – 2002
110. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1988 – 2002
111. Kesämökkit maakunnittain 1970 – 2002
112. Kesämökkit kunnittain 2002

LIIKENNE JA MATKAILU

113. Yksityiset henkilöautot koko maassa 1990 - 2002
114. Yksityiset henkilöautot kunnittain 2002
115. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970 - 2002
116. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 – 2002
117. Maahan saapuneet ja maasta lähteneet henkilöautot Etelä-Suomen raja-aseilla 2002
118. Kotimaan lentoliikenne Etelä-Suomen suurimmilla asemilla 1986 - 2002
119. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1993 – 2002
120. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2003
121. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 – 2002
122. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 – 2002
123. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 – 2003
124. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2002
125. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2002

ENERGIATALOUS

126. Sähkön tuotanto ja kulutus koko maassa 1970 –2002
127. Sähkön tuotanto maakunnittain 1996 – 2002
128. Sähkön kulutus maakunnittain 1996 – 2002
129. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 2002
130. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 2002
131. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1996 – 2002

YMPÄRISTÖN TILA

132. Ilmanpäästöt koko maassa 1980 - 2001
133. Teollisuuden ja energihuollon päästöt Etelä-Suomessa 1992 - 2001
134. Metsätalouden maankäyttö maakunnittain
135. Maatalouden maankäyttö maakunnittain
136. Rakennetun maan maankäyttö maakunnittain
137. Kansallis- ja luonnonpuistot Etelä-Suomessa 2003

OIKEUSTILASTOT

138. Vireillepannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 1986 - 2003
139. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilöstö maakunnittain 2002
140. Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä alueittain 1990 – 2002*
141. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1982 – 2002

142. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 2002*
143. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 2002*

KUNNALLISTALOUS

144. Tuloveroprosentit Suomen kunnissa 2003
145. Tuloveroprosentti kunnittain 2003
146ab. Verotulot kunnittain 2002
147ab. Vuosikate kunnittain 2002
148ab. Lainakanta kunnittain 2002
149. Verotulot maakunnittain 2001– 2002
150. Toimintakate kunnittain 2002
151. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 2002
152. Kassan riittävyys kunnittain 2002
153. Kunnan henkilökunta kunnittain 2002
154. Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 2002

ALUEPOLITIikka

155. EU-alueohjelmien tavoitealueet Etelä-Suomessa 2001 – 2006
156. Myönnettyt yritystuet kunnittain 2002

LÄÄNIT

- B1. Läänit 2003
B2. Väkiluku lääneittäin 31.12. 2002
B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 2002
B4. Muuttotase lääneittäin 2002
B5. Syntyneiden enemmyys lääneittäin 2002
B6. Yli 64-vuotiaat ja alle 15-vuotiaat lääneittäin 2002
B7. Väestön koulutusaste lääneittäin 2002
B8. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 2002 - 2003
B9. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin elokuussa 2002 - 2003
B10. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 2001
B11. Etelä-Suomen läänin profiili
B12. Länsi-Suomen läänin profiili
B13. Itä-Suomen läänin profiili
B14. Oulun läänin profiili
B15. Lapin läänin profiili
B16. Ahvenanmaan profiili

KÄYTETYT TIETOLÄHTEET JA LYHENTEET

Tilastokeskuksen Internet-palveluita:

AlueOnline

www.tilastokeskus.fi/alueonline

StatFin-tilastopalvelu

www.tilastokeskus.fi/statfin

Kaupunki- ja seutuindikaattorit

www.tilastokeskus.fi

Tilastokeskus (TK)

Adato Energia Oy

Ilmailulaitos

Metsähallitus

Oikeusministeriö

Sisäasiainministeriö

TE-keskus

Tielaitos

Tullihallitus

Työministeriö

Ympäristöhallinto

www.tilastokeskus.fi

www.energia.fi

www.ilmailulaitos.fi

www.metsahallitus.fi

www.om.fi

www.intermin.fi

www.te-keskus.fi

www.tiehallinto.fi

www.tulli.fi

www.mol.fi

www.ymparisto.fi

Taulukko 2. Perustietoja Etelä-Suomen kunnista

Liite 1

Kunta	Väkiluku 2002	Väestön- muutos 2002 (%)	Ikärakenne (%)			Keski- ikä 2002	Alkut.	Elinkeinoarak. (%)		Tulot euroa / tulonsaaja 2001	Kork.ast. tutk.suor. 2002 (%)	Tyött. % elokuu 2003	Pitkäaikais- tyött. % työttöm.
			0-14 v.	15-64 v.	65-v.			Jal.	Palv.				
Uusimaa													
ESPOO	221597	2,2	21	70	9	35,6	0	17	82	28421	40,8	6,7	27,2
HANKO	9999	-0,1	16	68	16	42,1	0	39	60	18687	17,3	9,1	35,1
HELSINKI	559716	0,0	15	72	13	39,4	0	14	84	24550	33,6	9,3	29,8
VANTAA	181890	1,1	20	71	9	36,3	0	21	78	22019	26,9	7,8	26,1
HYVINKÄÄ	42997	0,6	19	67	14	39,1	1	30	68	20217	25,4	8,6	25,7
INKOO	5034	1,2	19	64	16	41,1	8	22	68	19314	26,4	6,4	38,1
JÄRVENPÄÄ	36602	0,6	21	70	9	36,1	0	25	74	22006	29,6	6,9	25,1
KARJAA	8897	-0,1	18	64	18	41,3	4	30	64	17313	21,3	8,9	26,5
KARJALOHJA	1489	3,8	22	58	20	42,1	11	27	59	18295	18,5	7,4	31,9
KARKKILA	8765	0,2	18	65	18	41,4	3	40	55	17729	16,6	8,0	21,0
KAUNIAINEN	8582	0,5	22	64	14	38,5	0	13	85	42364	53,6	4,6	28,6
KERAVA	30709	0,7	19	71	10	37,4	0	23	75	22194	28,4	5,6	13,7
KIRKKONUMMI	30937	2,2	23	69	8	35,6	1	22	76	24379	33,7	7,4	32,3
LOHJA	35647	0,3	20	67	13	38,7	2	38	59	20697	23,3	7,6	25,4
MÄNTSÄLÄ	17203	1,7	23	65	12	37,5	6	28	64	18782	19,7	5,6	25,1
NUMMI-PUSULA	5886	-0,3	19	62	18	41,8	12	30	56	17205	17,1	8,0	38,7
NURMIJÄRVI	34791	2,2	25	66	9	35,6	2	26	71	22344	27,5	4,8	25,6
POHJA	5074	1,3	19	62	19	41,6	5	39	54	17422	17,3	7,9	39,5
PORNAINEN	4339	3,7	28	63	10	34,5	5	28	65	19151	20,2	4,7	30,5
SAMMATTI	1227	-2,1	18	64	17	42,3	8	30	61	16843	18,8	6,9	28,6
SIUNTIO	4997	1,6	21	68	11	38,2	5	25	69	21342	27,3	5,2	32,6
TAMMISAARI	14517	-0,3	17	63	20	42,6	5	25	68	17862	23,9	6,3	30,9
TUUSULA	33377	1,4	23	68	9	36,0	1	26	72	23675	28,3	5,4	22,5
VIHTI	24732	2,1	22	68	10	37,0	3	29	66	21184	25,5	6,3	17,9
Varsinais-Suomi													
ALASTARO	3051	-0,8	15	60	24	44,8	23	27	47	14970	14,5	8,3	21,4
ASKAINEN	925	2,9	16	65	20	43,7	19	27	52	15936	12,3	8,0	17,1
AURA	3457	2,3	22	65	13	37,6	6	41	52	17670	17,4	8,1	22,0
DRAGSFJÄRD	3423	-1,1	15	59	26	47,1	7	33	58	15333	16,0	7,0	20,0
HALIKKO	9247	0,4	20	66	14	38,9	7	40	52	20928	23,6	7,2	23,9
HOUTSKARI	653	-1,4	14	60	25	46,7	17	13	65	12450	18,0	6,3	35,3
INIÖ	248	4,2	11	65	24	47,1	20	6	72	12547	20,0	4,4	40,0
KAARINA	20897	1,3	21	67	12	37,9	1	28	70	22145	31,1	7,2	15,3
KARINAINEN	2468	0,4	23	58	19	39,8	14	36	48	16794	16,1	7,2	24,4
KEMIÖ	3327	-0,4	17	59	23	44,0	14	21	62	15360	18,0	5,0	12,3
KIIKALA	1861	-1,6	16	62	22	44,4	21	35	41	15378	12,1	9,0	23,8
KISKO	1940	0,4	16	60	25	45,7	16	35	46	16256	13,8	10,2	31,8
KORPPOO	941	-2,8	16	61	23	45,0	12	10	74	13615	23,0	9,1	28,9
KOSKI TL	2553	0,0	16	61	23	44,6	25	27	46	15517	13,8	6,3	29,2
KUSTAVI	973	-0,7	13	63	25	48,0	15	43	38	15293	15,2	7,0	29,0
KUUSJOKI	1835	-1,1	18	63	20	41,7	19	37	41	16253	15,7	8,2	29,7
LAITILA	8685	-1,1	17	65	18	41,4	13	40	45	16383	15,9	9,2	18,6
LEMU	1529	2,3	24	65	11	36,9	7	31	61	19135	20,8	5,5	13,6
LIETO	14605	1,6	23	65	12	37,5	3	32	64	20547	26,6	6,4	18,9
LOIMAA	7149	-0,4	16	63	21	43,1	2	32	64	16883	22,2	9,0	17,2
LOIMAAN KUNTA	5991	-1,0	18	63	20	42,6	19	31	48	16789	18,0	7,9	23,9
MARTTILA	2102	0,4	17	62	22	43,7	24	28	46	16092	14,7	6,1	23,7
MASKU	5646	2,0	23	67	10	36,9	4	31	64	20907	27,4	5,3	20,1
MELLILÄ	1223	-2,8	18	60	22	43,9	20	28	50	16841	11,9	9,1	23,1
MERIMASKU	1468	1,7	23	65	11	37,8	7	27	64	23062	29,0	5,9	14,0
MIETOINEN	1749	0,7	21	63	16	40,1	14	32	52	17794	19,0	5,5	8,3
MUURLA	1453	0,8	20	63	18	41,1	8	45	46	22459	22,5	7,5	25,9
MYNÄMÄKI	6198	0,5	19	63	18	41,3	12	30	56	16807	17,3	6,6	20,4
NAANTALI	13428	0,5	19	67	14	39,3	1	28	70	21775	28,9	8,3	16,2
NAUVO	1424	-0,3	16	64	20	43,4	18	18	61	14510	19,9	5,8	30,8
NOUSIAINEN	4269	1,6	22	65	13	38,1	9	32	58	18150	19,1	7,1	18,7
ORIPÄÄ	1326	0,7	17	62	22	43,2	26	23	49	16183	13,5	10,1	12,5
PARAINEN	11975	0,0	18	64	18	41,3	3	31	66	18417	26,6	7,2	22,1
PAIMIO	9880	0,9	19	67	14	39,2	5	34	60	19134	23,6	4,0	11,9
PERNIÖ	6051	-1,3	16	63	20	43,2	12	38	47	16977	16,2	6,6	30,1
PERTTELI	3713	0,3	20	65	15	39,0	9	48	42	17550	16,4	6,9	27,7
PIIKKIÖ	6638	-0,4	21	65	14	39,0	3	34	61	19235	22,4	7,1	12,7
PYHÄRANTA	2290	1,0	19	65	16	41,0	8	46	44	17164	16,2	9,9	21,6
PÖYTYÄ	3682	-0,2	19	62	18	41,6	19	31	47	16758	16,0	6,9	15,1
RAISIO	23322	0,5	19	67	14	38,9	0	34	65	19919	24,2	8,6	15,9
RUSKO	3564	1,4	24	65	11	36,5	4	32	63	20138	26,8	6,4	25,0
RYMÄTTYLÄ	1964	0,5	19	63	18	42,6	19	26	52	17286	18,5	6,7	18,5
SALO	24686	0,3	17	67	17	40,5	1	46	52	20232	23,8	9,4	23,3
SAUVO	2871	0,9	19	63	18	41,9	20	26	52	16403	17,8	4,1	15,1
SOMERO	9676	0,0	16	61	23	43,8	15	31	51	15986	15,1	8,3	23,3
SUOMUSJÄRVI	1324	-0,3	16	62	22	44,4	11	30	54	16390	14,0	8,3	23,5
SÄRKISALO	744	-2,0	13	57	30	47,8	18	32	46	18284	20,0	7,1	30,4
TAIVASSALO	1759	-1,1	16	60	25	45,7	17	26	52	14359	14,1	8,2	12,7
TARVASJOKI	1932	0,6	22	61	17	39,6	10	36	52	17999	15,4	6,1	29,1
TURKU	174618	0,5	14	69	16	40,5	1	24	74	18567	26,7	13,1	27,7
UUSIKAUPUNKI	16696	-0,9	17	68	15	41,1	6	45	48	17966	19,5	17,8	12,4
VAHTO	1844	1,4	23	66	11	36,5	9	32	59	18324	17,9	6,8	18,8
VEHMAA	2491	-0,7	18	61	21	43,4	20	26	50	14908	13,6	9,1	16,3
VELKUA	240	-4,0	16	66	18	44,3	18	25	54	15720	23,8	5,0	33,3
VÄSTANFJÄRD	810	-1,1	15	60	25	45,4	14	20	62	17763	18,7	3,0	18,2
YLÄNE	2154	0,0	16	60	24	44,9	20	28	48	14721	12,4	9,4	36,0

Kunta	Väkiluku 2002	Väestön- muutos 2002 (%)	Ikärakenne (%)			Keski- ikä 2002	Alkut.	Einkelenorak. (%)		Tulot euroa / tulonsaaja 2001	Kork.ast. tutk.suor. 2002 (%)	Tyött. % elokuu 2003	Pitkäaikais- tyött. % työttöm.
			0-14 v.	15-64 v.	65-v.			Jal.	Palv.				
Kanta-Häme													
FORSSA	18201	-0,6	15	66	19	42,4	3	41	55	16603	19,0	12,9	27,3
HATTULA	9165	0,2	19	66	15	39,7	5	27	66	18195	24,1	8,8	30,7
HAUHO	3907	-1,3	16	60	24	45,7	16	23	57	15372	17,4	10,6	39,5
HAUSJÄRVI	8171	0,0	20	64	15	39,9	8	32	58	18390	18,8	9,4	33,2
HUMPPILA	2610	-0,6	17	63	20	42,4	14	33	50	15201	13,5	10,7	27,6
HÄMEENLINNA	46734	0,8	17	66	17	40,8	1	27	71	18754	27,7	11,5	25,7
JANAKKALA	15483	0,5	19	64	17	41,0	6	42	51	18136	19,5	8,7	27,6
JOKIOINEN	5641	-0,4	21	63	16	39,7	8	33	57	17367	21,6	9,0	23,6
KALVOLA	3423	-0,1	17	63	20	42,6	9	40	49	16728	16,6	10,0	40,0
LAMMI	5614	0,2	17	60	23	44,0	16	23	59	15835	18,0	8,0	37,0
LOPPI	7630	0,7	20	63	17	41,1	11	26	61	16538	17,6	8,7	36,5
RENKO	2330	0,7	17	65	18	42,7	17	31	51	16244	16,1	10,4	30,1
RIIHIMÄKI	26341	0,3	18	67	15	40,0	1	27	71	18778	23,6	11,8	29,7
TAMMELA	6451	0,4	19	61	20	41,9	12	34	52	16605	20,1	7,0	32,2
TUULOS	1531	-1,4	16	62	22	44,0	11	27	58	15891	17,0	9,9	28,2
YPÄJÄ	2654	-1,9	17	63	21	42,9	18	30	49	15615	15,6	9,2	27,4
Päijät-Häme													
ARTJÄRVI	1562	-0,5	15	60	25	46,0	30	26	40	15420	11,1	8,5	15,5
ASIKKALA	8648	-0,4	17	63	19	43,3	11	31	55	16813	19,8	11,1	28,7
HARTOLA	3783	-0,9	16	61	23	44,7	20	23	53	13848	13,5	10,8	16,9
HOLLOLA	20527	0,4	21	67	12	38,6	4	34	61	18932	24,9	9,7	36,3
HEINOLA	20940	-0,1	16	66	18	42,8	2	40	56	17907	19,6	14,3	28,7
HÄMEENKOSKI	2192	1,0	18	62	20	42,7	22	24	52	15230	16,0	10,9	33,3
KÄRKÖLÄ	4948	-0,6	19	65	16	41,1	12	39	47	17149	15,0	10,6	45,5
LAHTI	97968	0,4	16	68	16	40,8	0	31	67	17593	22,3	15,4	32,6
NASTOLA	14684	0,6	20	69	12	38,9	3	44	51	17426	18,1	12,4	29,7
ORIMATTILA	14310	0,8	20	64	17	40,5	9	37	53	16877	16,5	9,8	18,8
PADASJOKI	3746	-2,5	15	60	25	45,8	11	39	48	15255	13,7	14,8	34,0
SYSMÄ	4780	-1,5	15	58	27	46,7	24	20	52	13934	14,7	8,7	15,7
Kymenlaakso													
ELIMÄKI	8615	0,6	19	64	16	40,0	14	30	54	17288	16,8	10,1	25,0
HAMINA	21720	0,1	16	66	18	42,7	5	27	67	18029	20,3	11,3	27,0
IITTI	7376	-0,5	16	63	20	43,4	14	36	48	15719	16,4	12,2	24,4
JAALA	1924	-0,5	15	61	23	45,8	20	26	52	15868	14,8	10,7	26,7
KOTKA	54622	-0,3	16	66	18	42,3	1	29	69	18142	22,1	13,8	31,6
KOUVOLA	31369	-0,2	15	68	17	42,1	1	25	73	18220	25,2	14,0	28,9
KUUSANKOSKI	20457	-0,7	17	65	18	42,1	1	41	57	19096	18,1	12,1	21,8
MIEHIKKÄLÄ	2538	-0,4	15	59	26	45,9	30	13	54	13568	10,6	8,5	26,4
PYHTÄÄ	5222	0,2	18	64	18	41,9	7	31	60	17614	19,2	10,2	37,7
ANJALANKOSKI	17301	-1,0	17	64	19	42,3	8	44	47	18513	15,0	10,3	20,9
VALKEALA	11195	-0,3	20	66	15	39,8	10	27	61	17861	20,6	9,5	30,7
VIROLAHTI	3772	-1,7	14	63	22	44,8	17	17	62	15057	15,0	8,0	26,6
Etelä-Karjala													
IMATRA	30230	-0,6	15	66	19	43,1	1	38	59	18301	18,3	15,2	23,6
JOUTSENO	10862	-0,7	17	66	17	42,1	5	37	56	17685	18,9	14,0	31,9
LAPPEENRANTA	58707	0,5	16	68	16	40,4	2	28	68	17631	23,5	13,9	25,7
LEMI	3121	-0,9	18	64	18	41,9	13	27	58	15332	17,7	9,8	25,2
LUUMÄKI	5357	-0,3	16	61	23	44,9	20	25	53	15144	14,9	11,7	28,0
PARIKKALA	4473	-1,5	14	61	25	47,0	17	24	56	14361	13,8	15,8	40,7
RAUTJÄRVI	4496	-1,3	15	62	23	45,3	9	41	48	16625	13,1	13,6	29,2
RUOKOLAHTI	6051	-1,5	15	63	22	45,1	12	32	54	17030	15,6	10,5	22,9
SAARI	1434	-2,6	14	61	26	47,6	40	15	39	12766	8,1	15,7	48,4
SAVITAIPALE	4293	-0,7	15	59	26	46,0	17	21	59	14972	13,2	11,7	30,5
SUOMENNIEMI	854	-0,5	13	57	30	49,1	19	20	57	13367	10,8	13,1	31,1
TAIPALSAARI	4723	0,5	20	65	14	40,0	6	26	66	18357	26,1	9,5	24,5
UUKUNIEMI	561	-1,1	17	56	27	45,7	25	16	57	13152	12,4	22,0	52,0
YLÄMAA	1532	-2,6	12	63	25	46,2	26	24	48	14101	10,1	10,2	28,2
Itä-Uusimaa													
ASKOLA	4446	0,6	21	67	13	38,5	10	38	51	18583	16,8	6,7	28,5
LAPINJÄRVI	2981	-0,5	18	60	22	44,0	23	22	52	15653	13,2	8,5	23,6
LILJENDAL	1462	-0,1	19	61	20	41,6	19	24	53	16174	15,4	8,7	37,9
LOVIISA	7440	-0,8	15	65	20	44,0	1	35	63	17880	21,5	9,6	36,3
MYRSKYLÄ	1992	0,9	19	62	19	42,5	18	27	52	15419	14,2	7,5	38,8
PERNAJA	3823	1,1	20	62	18	41,3	12	28	58	15999	17,0	9,0	35,0
PUKKILA	1949	0,7	21	62	17	40,0	19	26	53	16219	14,9	7,1	29,9
PORVOO	45730	0,7	20	68	13	38,8	2	33	64	21144	25,9	8,1	27,8
RUOTSINPYHTÄÄ	2934	-1,1	16	64	21	43,8	10	38	49	16033	15,3	8,1	31,0
SIPOO	18177	2,3	24	64	12	37,2	3	22	73	23985	30,5	4,6	26,7

Kunta	Toimipaikkoja/ 1000 as. 2003	Maj.- ja rav. toimipaikkoja/ 1000 as.	Teoll.toiminnan jal.arvo €/as 2001	Asuntotuot/ 1000 as. 2002	Kesämökil/ 1000 as. 2002	Verotulot €/asukas 2002	Vuositake €/asukas 2002	Kassan riittävyys (pv) 2002
Uusimaa								
ESPOO	54	2,1	8034	11,0	9	4021	545	50
HANKO	56	5,1	12908	1,9	77	2954	335	52
HELSINKI	77	3,8	4135	5,5	1	3556	176	56
VANTAA	51	2,4	5190	9,9	5	3225	239	11
HYVINKÄÄ	54	2,0	5366	5,4	9	2831	473	12
INKOO	68	2,2	828	2,6	383	2906	322	17
JÄRVENPÄÄ	52	1,9	5299	6,2	2	3021	494	28
KARJAA	62	2,8	2093	1,5	58	2595	324	25
KARJALOHJA	63	2,7	1131	9,8	1129	2187	194	23
KARKKILA	62	2,2	6018	1,8	107	2596	459	27
KAUNIAINEN	59	2,0	931	2,3	0	4075	-323	157
KERAVA	47	1,6	5812	13,5	1	3013	577	2
KIRKKONUMMI	52	1,9	3987	4,0	79	3200	417	35
LOHJA	54	2,4	13430	5,1	66	2772	288	6
MÄNTSÄLÄ	58	1,9	1882	4,9	62	2314	368	2
NUMMI-PUSULA	64	2,7	1823	1,2	440	2143	160	81
NURMIJÄRVI	59	1,7	4196	10,3	23	2745	447	7
POHJA	57	2,4	6490	0,6	107	2970	595	16
PORNAINEN	52	1,6	156	4,3	115	2118	349	19
SAMMATTI	63	1,6	603	1,6	967	2284	209	46
SIUNTIO	61	1,6	973	7,5	166	2855	70	3
TAMMISAARI	68	4,3	3944	0,1	330	2660	505	9
TUUSULA	59	1,9	3671	9,4	17	2919	593	33
VIHTI	60	2,1	5712	9,5	107	2685	299	10
Varsinais-Suomi								
ALASTARO	62	1,6	3152	0,3	84	1858	224	74
ASKAINEN	59	4,3	319	4,4	658	2107	61	23
AURA	69	3,8	7338	5,6	25	2138	336	13
DRAGSFJÄRD	80	5,0	6667	1,7	627	2486	538	17
HALIKKO	47	1,5	2566	5,5	74	2611	314	51
HOUTSKARI	72	13,8	154	0,0	1358	1957	187	185
INIÖ	73	12,1	0	8,4	1827	2125	81	15
KAARINA	53	1,9	3887	11,3	18	2849	601	14
KARINAINEN	88	1,6	4506	3,3	28	1847	300	47
KEMIÖ	77	1,2	1587	0,9	405	2093	369	52
KIIKALA	68	0,5	10258	3,7	426	1967	-80	50
KISKO	61	1,5	1885	1,0	732	1888	172	33
KORPPOO	90	11,7	408	4,1	1550	2727	492	53
KOSKI TL	67	2,4	2614	2,4	101	1758	238	99
KUSTAVI	119	11,3	4663	2,0	2811	2651	216	63
KUUSJOKI	56	1,1	4293	2,2	88	1884	117	3
LAITILA	74	2,1	7602	1,7	135	2275	355	..
LEMU	54	0,7	783	5,4	139	2247	304	13
LIETO	60	1,6	4499	3,7	11	2558	450	27
LOIMAA	75	3,5	4697	2,6	4	2273	384	7
LOIMAAN KUNTA	59	1,8	4413	1,8	60	2113	218	17
MARTTILA	69	1,9	1326	1,0	117	1901	374	58
MASKU	54	1,6	3632	9,6	59	2415	357	27
MELLILÄ	55	3,3	5936	0,8	70	2131	19	48
MERIMASKU	57	4,1	536	2,1	597	2460	650	77
MIETOINEN	54	1,7	4120	3,5	178	2117	384	30
MUURLA	72	4,1	5684	2,1	183	2619	356	86
MYNÄMÄKI	60	2,4	1503	1,9	113	2042	428	31
NAANTALI	56	3,6	12616	6,4	34	3715	1615	2
NAUVO	115	14,0	2015	9,1	1480	2638	619	85
NOUSIAINEN	56	1,4	3476	10,2	62	2237	588	56
ORIPÄÄ	71	0,8	3203	3,8	70	2035	-179	60
PARAINEN	65	2,8	7098	3,3	230	2730	539	19
PAIMIO	53	2,3	11135	4,2	34	2588	372	23
PERNIÖ	67	2,8	3607	2,0	168	2291	326	2
PERTTELI	44	0,3	6285	3,5	131	2171	55	50
PIIKKIÖ	55	1,5	4422	4,1	73	2453	381	19
PYHÄRANTA	45	1,7	4550	3,5	429	2409	345	13
PÖYTYÄ	61	2,7	3294	6,2	55	1930	359	93
RAISIO	54	1,8	6224	5,6	3	2733	659	26
RUSKO	55	1,7	4754	12,2	14	2432	856	105
RYMÄTTYLÄ	78	6,6	3569	2,6	1085	2201	303	40
SALO	65	2,9	90284	4,0	3	4131	1092	169
SAUVO	57	2,1	1690	3,2	457	1995	305	8
SOMERO	67	2,5	2468	2,5	218	1982	457	33
SUOMUSJÄRVI	61	6,8	1585	2,3	986	2143	432	27
SÄRKISALO	63	2,7	15509	2,6	1008	2910	372	153
TAIVASSALO	73	4,0	2368	5,1	1005	2090	220	12
TARVASJOKI	66	1,6	3501	3,6	45	2229	319	38
TURKU	60	3,6	6263	4,1	14	2817	516	64
UUSIKAUPUNKI	60	2,5	10110	1,2	222	2566	-246	30
VAHTO	50	1,1	2766	1,6	66	2141	445	42
VEHMAA	77	4,0	3434	2,4	321	2090	337	27
VELKUA	96	12,5	0	0,0	1938	2538	450	94
VÄSTANFJÄRD	79	2,5	59	1,2	636	2017	116	41
YLÄNE	63	4,2	2330	0,0	290	1963	295	11

Kunta	Toimipaikkoja/ 1000 as. 2003	Maj.- ja rav. toimipaikkoja/ 1000 as.	Teoll.toiminnan jal.arvo €/as 2001	Asuntotuot/ 1000 as. 2002	Kesämökil/ 1000 as. 2002	Verotulot €/asukas 2002	Vuosikate €/asukas 2002	Kassan riittävyys (pv) 2002
Kanta-Häme								
FORSSA	63	3,6	10068	1,2	39	2631	534	32
HATTULA	43	2,3	1738	3,7	214	2254	424	7
HAUHO	62	4,4	1081	2,5	655	2041	323	1
HAUSJÄRVI	51	2,0	3319	5,5	103	2258	264	21
HUMPPILA	66	3,1	2529	3,4	144	1954	254	14
HÄMEENLINNA	52	2,8	6879	4,0	13	2654	327	133
JANAKKALA	48	1,7	6619	3,2	111	2455	511	21
JOKIOINEN	42	0,9	2373	2,3	59	2646	707	17
KALVOLA	48	2,0	5111	2,9	288	2195	241	29
LAMMI	60	2,5	2137	5,0	286	2115	90	58
LOPPI	62	2,8	1139	8,3	407	2143	375	8
RENKO	54	2,1	1309	5,6	339	2067	106	87
RIIHIMÄKI	49	2,8	3162	5,6	9	2688	543	22
TAMMELA	47	2,0	3141	4,2	488	2198	452	10
TUULOS	57	2,0	1825	0,6	582	2123	-56	1
YPÄJÄ	54	2,3	1409	3,0	112	1940	455	100
Päijät-Häme								
ARTJÄRVI	55	2,6	855	0,0	252	1828	-90	47
ASIKKALA	60	2,9	3581	3,5	427	2219	272	7
HARTOLA	77	4,2	2822	1,8	578	1937	-72	7
HOLLOLA	53	2,0	5454	7,2	73	2450	446	17
HEINOLA	52	3,1	9037	1,4	151	2584	55	223
HÄMEENKOSKI	49	3,2	2005	5,5	237	1979	338	12
KÄRKÖLÄ	55	3,2	9178	2,4	78	2184	200	37
LAHTI	58	2,9	5417	5,1	4	2594	343	30
NASTOLA	53	2,1	10737	3,1	103	2493	462	3
ORIMATTILA	59	1,7	3922	3,6	64	2149	307	45
PADASJOKI	69	4,3	3406	1,3	671	1965	-157	104
SYSMÄ	59	2,5	1008	1,0	712	1976	171	31
Kymenlaakso								
ELIMÄKI	48	1,9	2522	0,0	24	2122	338	73
HAMINA	47	2,6	8911	9,9	100	2728	389	..
IITTI	56	2,8	4188	2,0	333	2147	357	43
JAALA	57	4,2	451	3,6	1516	2483	165	87
KOTKA	50	3,3	7943	2,6	28	2727	515	33
KOUVOLA	61	3,2	4289	2,1	1	2790	320	4
KUUSANKOSKI	38	2,0	17324	0,7	16	3143	339	43
MIEHIKKÄLÄ	52	1,2	338	7,1	274	1668	200	33
PYHTÄÄ	51	2,7	1290	0,6	302	2366	514	65
ANJALANKOSKI	40	2,1	19697	1,1	43	2929	340	26
VALKEALA	44	1,3	1796	4,5	274	2496	300	29
VIROLAHTI	60	3,2	344	3,4	419	2091	167	3
Etelä-Karjala								
IMATRA	48	2,7	13302	2,2	7	3424	899	8
JOUTSENO	46	2,5	12945	7,9	71	2714	201	15
LAPPEENRANTA	53	3,0	9457	8,4	25	2638	255	22
LEMI	48	1,9	670	6,0	410	1835	358	85
LUUMÄKI	53	3,2	2042	6,5	541	2020	403	216
PARIKKALA	54	3,1	1453	1,1	240	1906	532	85
RAUTJÄRVI	44	2,4	15400	0,2	277	2210	101	45
RUOKOLAHTI	45	2,3	406	5,9	505	2212	175	9
SAARI	49	0,7	0	0,7	209	1593	191	97
SAVITAIPALE	56	2,8	1125	4,2	590	2049	366	43
SUOMENNIEMI	82	9,4	2825	2,3	1519	1859	-1015	81
TAIPALSAARI	46	1,9	240	4,5	673	2353	488	34
UUKUNIEMI	48	1,8	0	0,0	816	1465	-182	71
YLÄMAA	50	2,6	3133	5,7	525	1749	-531	11
Itä-Uusimaa								
ASKOLA	61	1,8	2249	2,9	130	2303	573	56
LAPINJÄRVI	69	2,3	1496	6,0	151	1938	278	20
LILJENDAL	76	2,1	5862	0,0	139	2187	177	17
LOVIISA	74	3,8	22316	0,8	44	3306	315	83
MYRSKYLÄ	65	2,0	1652	1,0	260	1863	165	105
PERNAJA	57	2,6	866	0,8	430	1937	-304	115
PUKKILA	63	1,0	732	2,1	154	1908	399	27
PORVOO	57	2,8	13117	7,5	75	2982	374	24
RUOTSINPYHTÄÄ	59	2,7	6358	0,7	312	2507	472	17
SIPOO	59	1,9	3823	6,4	114	2872	326	18

Etelä-Suomen katsaus 2003 antaa päättäjille ja muille tiedontarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Etelä-Suomesta. Katsaus sisältää noin 160 havainnollista diagrammia ja kuntapohjaista teemakarttaa, joissa esitetään tietoa Etelä-Suomen

- väestöstä
- elinkeinoelämästä
- bruttokansantuotteesta
- työllisyydestä
- koulutuksesta
- rakentamisesta ja asumisesta
- terveys- ja sosiaalipalveluista
- liikenteestä ja matkailusta
- rikollisuudesta
- energiataloudesta
- ympäristöstä
- kunnallistaloudesta
- aluepolitiikasta

Katsaus sisältää myös 16 diagrammikuvaa käsittävän läänien vertailun. Julkaisussa olevia kuvia tai kuvien pohjana olevaa tilastoaineistoa voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelutoimistoista. Etelä-Suomen katsaus ja sen sisältämä materiaali on kokonaisuudessaan saatavana myös Internetistä AlueOnline-palvelun kautta. Tutustu palveluun osoitteessa: www.tilastokeskus.fi/alueonline.

Vastaavan tietosisältöisinä tuotetaan myös Pohjois-Suomen, Itä-Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset.

Katsauksen on tuottanut Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelu.

www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

<i>Aluepalvelut:</i>	<i>puhelin</i>	<i>faksi</i>	<i>sähköposti</i>
Oulu	(08) 535 1410	(08) 535 1430	oulu@tilastokeskus.fi
Seinäjoki	(06) 429 0600	(06) 429 0645	seinajoki@tilastokeskus.fi
Tampere	(03) 3141 5900	(03) 3141 5950	tampere@tilastokeskus.fi
Turku	(02) 274 3430	(02) 274 3440	turku@tilastokeskus.fi
Myyntipalvelu	(09) 1734 2011	(09) 1734 2500	myynti@tilastokeskus.fi

ISSN 1239-7474
ISBN 952-467-161-1
Tuotenro: 9732
DC

9 789524 671613